

Országgyűlési Napló

*Dr. Hiller István, Jakab István,
Lezsák Sándor és Sneider Tamás*
elnöklete alatt

Jegyzők: *Gelencsér Attila, Gúr Nándor,
Hegedűs Lorántné, dr. Tiba István*

Az ülésnap megnyitása.....	19585
A választójoggal nem rendelkező személyek nyilvántartásával kapcsolatos egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája.....	19585
Dr. Völner Pál igazságügyi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője.....	19585
Felszólalók:	
Dr. Répássy Róbert , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	19586
Gúr Nándor , az MSZP képviselőcsoportja részéről.....	19587
Dr. Staudt Gábor , a Jobbik képviselőcsoportja részéről.....	19591
Turi-Kovács Béla (Fidesz).....	19593
Gúr Nándor (MSZP).....	19593
Mesterházy Attila (MSZP).....	19594
Dr. Répássy Róbert (Fidesz).....	19595
Mesterházy Attila (MSZP).....	19596
Dr. Vas Imre (Fidesz).....	19597
Gúr Nándor (MSZP).....	19597
Dr. Répássy Róbert (Fidesz).....	19600
Mesterházy Attila (MSZP).....	19601
Dr. Völner Pál igazságügyi minisztériumi államtitkár előterjesztői válasza.....	19604
Egyes honvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája.....	19604
Vargha Tamás honvédelmi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője.....	19605
Felszólalók:	
Dr. Vas Imre , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	19607
Demeter Márta , az MSZP képviselőcsoportja részéről.....	19608
Hollik István , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	19612
Kulcsár Gergely , a Jobbik képviselőcsoportja részéről.....	19613
Gúr Nándor (MSZP).....	19615
Dr. Staudt Gábor (Jobbik).....	19619
Demeter Márta (MSZP).....	19622
Vargha Tamás honvédelmi minisztériumi államtitkár előterjesztői válasza.....	19624
A hadigondozásról szóló 1994. évi XLV. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája.....	19625
Dr. Kovács Zoltán (Fidesz), a napirendi pont előterjesztője.....	19625
Felszólalók:	
Vargha Tamás honvédelmi minisztériumi államtitkár.....	19628
Dr. Vas Imre , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	19629
Demeter Márta , az MSZP képviselőcsoportja részéről.....	19630
Hollik István , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	19631
Kulcsár Gergely , a Jobbik képviselőcsoportja részéről.....	19632
Heringes Anita (MSZP).....	19633
Dr. Staudt Gábor (Jobbik).....	19634
Turi-Kovács Béla (Fidesz).....	19637
Szilágyi György (Jobbik).....	19638
Dr. Kovács Zoltán (Fidesz) előterjesztői válasza.....	19639
A Nemzeti Kulturális Alapról szóló 1993. évi XXIII. törvény és a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája.....	19640
Dr. Hoppál Péter emberi erőforrások minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője.....	19640
Felszólalók:	
Dunai Mónika , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	19646

Dr. Hiller István , az MSZP képviselőcsoportja részéről	19649
Dr. Hoffmann Rózsa , a KDNP képviselőcsoportja részéről	19653
Hegedűs Lorántné , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	19657
Ikotity István , az LMP képviselőcsoportja részéről	19657
Szabó Szabolcs (független).....	19659
Ritter Imre (nemzetiségi szószóló)	19662
Gúr Nándor (MSZP)	19666
Dr. Hoppál Péter emberi erőforrások minisztériumi államtitkár előterjesztői válasza	19668

Egyes szociális, gyermekvédelmi, családtámogatási tárgyú és egyéb kapcsolódó törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája	19673
Veresné Novák Katalin emberi erőforrások minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője	19673
Felszólalók:	

Dr. Selmeczi Gabriella , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	19680
Bangóné Borbély Ildikó , az MSZP képviselőcsoportja részéről	19684
Dr. Hoffmann Rózsa , a KDNP képviselőcsoportja részéről	19688
Vágó Sebestyén , a Jobbik képviselőcsoportja részéről.....	19692
Dr. Szél Bernadett , az LMP képviselőcsoportja részéről	19697
Gúr Nándor (MSZP)	19702
Dunai Mónika (Fidesz)	19703
Gúr Nándor (MSZP)	19707
Czibere Károly emberi erőforrások minisztériumi államtitkár	19711
Gúr Nándor (MSZP)	19713
Dr. Szél Bernadett (LMP)	19713
Czibere Károly emberi erőforrások minisztériumi államtitkár	19714
Révész Máriusz (Fidesz)	19715
Mesterházy Attila (MSZP).....	19720
Bangóné Borbély Ildikó (MSZP)	19722
Veresné Novák Katalin emberi erőforrások minisztériumi államtitkár	19724
Vágó Sebestyén (Jobbik).....	19727
Czibere Károly emberi erőforrások minisztériumi államtitkár előterjesztői válasza	19728

Egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája	19731
Dr. Ónodi-Szűcs Zoltán emberi erőforrások minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője	19732
Felszólalók:	

Dr. Molnár Ágnes , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	19736
Heringes Anita , az MSZP képviselőcsoportja részéről	19740
Bangóné Borbély Ildikó , az MSZP képviselőcsoportja részéről	19743
Dr. Lukács László György , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	19745
Rig Lajos (Jobbik)	19750
Szávay István (Jobbik)	19755
Heringes Anita (MSZP)	19759
Dr. Lukács László György (Jobbik).....	19762
Dr. Ónodi-Szűcs Zoltán emberi erőforrások minisztériumi államtitkár előterjesztői válasza	19766

Az oktatás szabályozására vonatkozó egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája	19768
Dr. Palkovics László emberi erőforrások minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője	19768
Felszólalók:	

Dr. Pósné László , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	19775
Dr. Hiller István , az MSZP képviselőcsoportja részéről	19779
Dr. Hoffmann Rózsa , a KDNP képviselőcsoportja részéről	19783

Dúró Dóra , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	19786
Szabó Szabolcs (független).....	19790
Dr. Pószán László (Fidesz)	19794
Szabó Szabolcs (független).....	19795
Dr. Palkovics László emberi erőforrások minisztériumi államtitkár előterjesztői válasza	19795
Napirend utáni felszólaló:	
Dúró Dóra (Jobbik).....	19804
Az ülésnap bezárása	19806

Az ülésen jelen voltak:

DR. KOVÁCS ZOLTÁN, a Miniszterelnökséget vezető minisztériumi államtitkár, DR. VÖLNER PÁL igazságügyi minisztériumi államtitkár, VARGHA TAMÁS honvédelmi minisztériumi államtitkár, CZIBERE KÁROLY emberi erőforrások minisztériumi államtitkár, DR. HOPPÁL PÉTER államtitkár, DR. ÓNODI-SZÚCS ZOLTÁN GUSZTÁV államtitkár, DR. PALKOVICS LÁSZLÓ államtitkár, VERESNÉ NOVÁK KATALIN államtitkár.

Az Országgyűlés őszi ülészakájának
22. ülésnapja

2015. november 19-én, csütörtökön

(9.01 óra - Elnök: dr. Hiller István)

Jegyzők: Gúr Nándor és dr. Tiba István)

ELNÖK: Jó napot kívánok! Üdvözlöm önöket. Az Országgyűlés őszi ülészakájának 22. **ülésnapját megnyitom.** Tájékoztatom önöket, hogy az ülés vezetésében Tiba István és Gúr Nándor jegyző urak lesznek segítségemre. Köszöntöm kedves vendégeinket és mindenkit, aki figyelemmel kíséri munkánkat.

Tisztelt Országgyűlés! Mielőtt megkezdzenék munkánkat, ülésvezetési kérdésben kell döntenie az Országgyűlésnek. A mai napon a T/7403. és a T/7405. számú előterjesztések tárgyalása során felszólalásra jelentkeztem. Az alelnök képviselői felszólalása esetén a vita további szakaszában, illetve a határozathozatal során csak akkor vezetheti az ülést, ha ehhez az Országgyűlés hozzájárul.

Megkérdezem, látja-e valaki akadályát annak, hogy a két felmentés ügyében egyszerre döntsön az Országgyűlés. *(Jelzés nem érkezik.)* Minthogy senki nem kifogásolta az együttes döntést, kérdezem a tisztelt Országgyűlést, hozzájárul-e a felmentéshez. Kérem, kézfelemeléssel szavazzanak! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen.

Megállapítom, hogy az Országgyűlés látható többsége indítványomat elfogadta.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **választójoggal nem rendelkező személyek nyilvántartásával kapcsolatos egyes törvények módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/7394. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Völner Pál úrnak, az Igazságügyi Minisztérium államtitkárának, az előterjesztőnek. Parancsoljon!

DR. VÖLNER PÁL igazságügyi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Ház! A választójog fennállásának vagy az abból való kizárásnak a megállapítása a választójoggal nem rendelkező polgárok nyilvántartása alapján történik. Ezért kiemelkedő fontosságú, hogy ez a nyilvántartás naprakészen és pontosan tartalmazza a választójogból kizárt vagy fogva tartásuk miatt passzív választójoggal nem rendelkező személyek adatait.

A választójoggal nem rendelkező polgárok nyilvántartása egyrészt az Országos Bírósági Hivatal által vezetett gondnokoltak nyilvántartásából, másrészt a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalához tartozó bűnügyi nyilvántartásból építkezik. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján a Nemzeti Választási Iroda arról számolt be, hogy a nyilvántartások közötti kommunikáció nem kielégítő, továbbá hogy a gondnokoltak nyilvántartásában jelenleg hiányosságok fedezhetők fel. A benyújtott törvényjavaslat célja éppen ezért az, hogy ezeket a gyakorlati problémákat orvosolja. A technikai jellegű pontosítá-

sok ellenére azonban a javaslat benyújtása előtt a tárca, a korábbi gyakorlatnak megfelelően, fontosnak tartotta, hogy annak tartalmáról egyeztetéseket folytasson mind a parlamenti pártok frakcióival, mind az Országos Bírósági Hivatallal, a Nemzeti Választási Irodával és a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalával is.

Tisztelt Képviselőtársaim! A javaslatban foglalt törvények módosítása révén lehetővé válik a gondnokoltak nyilvántartását vezető Országos Bírósági Hivatal számára, hogy a gondnokoltak nyilvántartásának és az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásának vezetéséhez szükséges feladatai ellátásának céljából kezelhesse és felhasználhassa a személyi azonosítókat a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásba való bekérdezés, az onnan automatikus adattovábbítás útján végzett adatfrissítés, valamint a választójoggal nem rendelkező polgárok nyilvántartása számára teljesített adattovábbítás során, ezzel biztosítható az adatszolgáltatások pontossága.

A bűnügyi nyilvántartási rendszerről szóló törvény módosítása pedig lehetővé teszi, hogy a választójoggal nem rendelkező polgárok nyilvántartásában szereplő adatok frissítése érdekében a Nemzeti Választási Iroda automatikus adattovábbítás útján kapja meg a bűnügyi nyilvántartásból szükséges adatokat. Fontos szabály azonban, hogy a törvényjavaslat értelmében a bűnügyi nyilvántartásból az érintett személyi adatai mellett csak a választójog fenn nem állására vonatkozó adat adható át a választójoggal nem rendelkező polgárok nyilvántartása számára.

A törvényjavaslat a választási eljárásról szóló törvényben is átvezeti az automatikus adattovábbítás előírását, továbbá meghatározza a választójoggal nem rendelkező polgárok nyilvántartásának adattartalmát. Ezenfelül megszüntetni a Nemzeti Választási Bizottság választott és megbízott tagjai között a tiszteletdíj tekintetében fennálló megkülönböztetést.

Tisztelt Ház! Az előzőekben ismertetett módosítások kis terjedelmük ellenére számos kérdésben jelentenek fontos előrelépést a választójoggal nem rendelkező polgárok nyilvántartásának pontosságában. Kérem ezért, hogy a törvényjavaslatot annak megvitatását követően, a szavazás során támogatni szíveskedjenek.

Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok sorában.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Vezérszónoki felszólalások következnek. Elsőként megadom a szót a Fidesz vezérszónokának, Répássy Róbert képviselő úrnak. Parancsoljon!

DR. RÉPÁSSY RÓBERT, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! A Fidesz - Magyar Polgári Szövetség támogatja a törvényjavaslatot, és erre kéri az Országgyűlést is.

Szeretném leszögezni, hogy a módosítás jórészt technikai pontosításokat tartalmaz, de mivel garan-

ciális kérdést érint, a választójog gyakorlását érinti, ezért valóban nagy körültekintéssel kell eljárunk. Szeretném önöket emlékeztetni arra, hogy az új magyar Alaptörvény és az új polgári törvénykönyv alapvetően megváltoztatta a választójoggal nem rendelkező személyek szabályozását, a választójogból való kizárás szabályait.

Korábban a gondnokság alá helyezett személy automatikusan kizárásra került a választójogból, míg az új polgári törvénykönyv, valamint az Alaptörvény úgy rendelkezik, hogy a bíróságnak kifejezetten döntenie kell abban a kérdésben, hogy a választójogból kizár-e valakit a cselekvőképesség korlátozása miatt. Tehát úgynevezett ügycsoportokra nézve dönt a bíróság a korlátozás mértékéről, és a bíróságnak ötévente felül kell vizsgálnia azt a kérdést, hogy valaki rendelkezik-e választójoggal. Ez jelentős előrelépés a korábbi, mint ahogy mondtam, automatikus kizáráshoz, ami ráadásul nem volt ilyen időközönkénti felülvizsgálat alá vetve. Most mind a dolog érdeméről, tehát a választójog gyakorlásának érdeméről dönt a bíróság, mind pedig a legalább ötéves felülvizsgálat biztosított.

Ugyanez a helyzet egyébként a szabadságvesztésüket töltő elítéltek esetében is. Korábban önmagában ez a tény, hogy valaki a szabadságvesztését töltötte, lehetetlenné tette választójogának gyakorlását. Most már a bíróság kifejezetten a közügyektől eltiltással fejezi ki azt, hogy valaki a választójogát nem gyakorolhatja, illetve természetesen lehetnek fizikai akadályok, ilyen például maga a szabadságvesztés végrehajtásának időtartama.

Tisztelt Ház! Tehát érzékeny kérdést érint, de nem ezeken az anyagi jogi rendelkezéseken változtat a most előttünk fekvő törvényjavaslat, hanem a választójoggal nem rendelkezők nyilvántartását, a gondnokoltak nyilvántartását próbálja sokkal jobban alkalmazhatóvá tenni, hiszen a Nemzeti Választási Irodának naprakészen információval kell rendelkezni erről azért, hogy joghatályosan lehessen azt tisztázni, hogy kinek van választójoga és kinek nincsen egy adott pillanatban.

Gondoljunk csak arra, hogy nemcsak a választásokon, hanem népszavazás kezdeményezése során is felmerülhet ez a kérdés. Tehát nem arról van szó, hogy most a következő választásoknak dolgozunk, hanem igenis, egy aktuális kérdést próbál az Országgyűlés ezen a módon orvosolni. Ezért javaslok a tisztelt Háznak, hogy támogassák a kormány törvényjavaslatát. Köszönöm szépen a szót. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Gúr Nándor képviselő úr, az MSZP vezérszónoka következik. Tessék!

GÚR NÁNDOR, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! A javaslat szinte teljes mértékben a választójoggal nem rendelkező polgárok nyilvántartásával összefüggő kérdésekkel foglalkozik, alapvetően technikai kérdésekről van szó.

(9.10)

Nyilvánvaló és nem vitatható el az, hogy kiemelten fontos a választójog gyakorlását illetően, hogy a nyilvántartás naprakészen és pontosan tartalmazza a választójogból kizárt személyek adatait. Vagyis mind a gondnokoltak nyilvántartása, mind a bűnügyi nyilvántartás támogassa megfelelően a választójoggal nem rendelkezők nyilvántartását.

2015. évben, bevallja a törvény kezdeményezője, a törvény kezdeményezőjeként a kormány Trócsányi László képviselője bevallja azt, hogy céljuk a gondnokoltak nyilvántartásában jelenleg meglévő hibák, hiányosságok megszüntetése. Ezt 2015-ben bevallja. Teszi mindezt három országos választás lebonyolítását követően. Arról kevés szó esik, hogy melyek is valójában ezek a hibák, de még belegondolni is rossz abba, hogy a Nemzeti Választási Iroda miként látta el a választójoggal rendelkező polgárok nyilvántartásának vezetését a tavalyi évben a választáskor, ha ilyen nagy ívű változtatásokat kell ebben a jelenlegi javaslatban megfogalmaznia.

Egyrészt nyugodt lelkülettel mondhatom, üdvözölhető, hogy a gondnokoltak nyilvántartását vezető Országos Bírósági Hivatal számára lehetővé teszi a gondnokoltak nyilvántartásának és az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásának vezetéséhez szükséges feladatai ellátásának céljából a személyi azonosító kezelését, továbbá a felhasználását a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásba való bekérdezés és az onnan automatikus adattovábbítás útján végzett adatfrissítés, valamint a választójoggal nem rendelkező polgárok nyilvántartása számára teljesített adattovábbítás során. Ezzel nyilván biztosítható az adatszolgáltatások pontossága, és garanciákkal övezett a jogi megoldás is.

Kérem államtitkár urat, hogy szólaljon meg, összegezze azokat az anomáliákat, ellentmondásosságokat, amelyekről beszédesen hallgatnak a javaslat benyújtásának indoklásakor. Arra is választ várok öntől, hogy ha a választási eljárásról szóló törvény szinte minden rendelkezése sarkalatos, és így a 19. § (4) bekezdése is sarkalatos, ennek ellenére a kormány miért nem tüntette fel a javaslat 18. §-át a sarkalatos rendelkezések között? Ez ugyanis megítélésünk szerint kirívó törvénykezdeményezői hiba. Magának a javaslatnak az indoklása is annyira slendrián, amennyire semmitmondó, hogy igazán nincs mit csodálkozni a sarkalatosági tévedést illetően, amit az előbb említettem. A Magyar Szocialista Párt a választási eljárási törvény számos rendelkezését kifogásolja. Így semmilyen formában nem támogatható két-három kiragadott rendelkezés foltogatása.

A Magyar Szocialista Párt tapasztalatai a népszavazási kezdeményezéseit illetően nem győzik meg a pártot arról, hogy a Patyi András-féle Nemzeti Választási Bizottság, valamint a Pálffy Ilona-féle Nemzeti Választási Iroda törvényesen járna el. Elvesztették a bizalmunkat. Működésük megítélésünk szerint törvénytörő, és pártatlannak egyáltalán nem nevezhető.

Fontosnak tartjuk, hogy a választójog és a választási eljárást érintő törvényjavaslatok benyújtására csak a parlamenti pártok között kialakult politikai konszenzus esetén, megfelelő szakmai színvonalú és koherens normaszöveg összeállítása után kerüljön csak sor. Nyilvánvaló, hogy mind a választójogi, a választási eljárási és a népszavazási törvény vonatkozásában számos olyan, rendkívül aggályos, a demokratikus, a jogállami elveket sértő alapvető probléma van, aminek korrigálása, mondhatom nyugodt lelkülettel, közös nemzeti érdek.

A Magyar Szocialista Párt ezekre a súlyos hiányosságokra már akkor felhívta a figyelmet, amikor ezeket a törvényeket a Fidesz - kétharmados többségével visszaélve - elfogadtatta az Országgyűléssel. Határozottan kiálltunk egy arányosabb választási rendszer kialakítása mellett. Teljesen kidolgozott választójogi törvényt - ez volt a T/20. - és egy kampányfinanszírozási javaslatot - ez a T/5267. - nyújtottunk be az Országgyűlésnek, de még a tárgysorozatba vételt is elutasították.

Az együttműködésről és az együttgondolkodásról történő teljes - nyugodtan mondhatom, teljes - kormányzati elzárkózásról tettek tanúbizonyságot. Ez az elzárkózás jól mutatja, hogy még a választási eljárási alapelvek kiegészítésére vonatkozó törvényjavaslatunkat - ez a T/1259. számon szerepelt - is érdemi vita nélkül separték le. Holott az csupán a korábbi szabályozást alapul véve a választási csalás megakadályozása, valamint a jogorvoslat lehetősége, a pártatlan elbírálása, ezeket az alapelveket emelte volna be a hatályos törvénybe.

Miközben most a választójoggal nem rendelkező személyek nyilvántartásával kapcsolatos szabályokról is egyeztetést kezdeményeztek, addig 2011-ben a választási rendszer gyökeres átalakításakor, az akkor még kétharmados többséggel rendelkező kormánypártok a legalapvetőbb elvi kérdésekben sem tartották fontosnak a konszenzus keresését.

Mindezek alapján a Magyar Szocialista Párt a Völner Pál államtitkár úr részére a tárgybeli javaslat normaszövegének egyeztetésére megküldött verzióját visszautasította, és elzárkózott a választási eljárási törvény módosítása kapcsán történő disputától mindaddig - jelzem, mindaddig -, amíg az alábbi kérdéseket illetően nincs lehetőség a javaslatok megfogalmazására. Ezen előzmények fényében akkor tartjuk lehetségesnek a Magyar Szocialista Párt részvételét bármilyen, a választási rendszerről, illetve a népszavazás intézményének szabályozásáról szóló egyeztetésben, ha a kormányzati szándék a valóban szükséges, alapvető korrekciók végrehajtására irányul, és ennek megfelelően a módosítás igényével szót tudunk ejteni a következő témákról.

A visszaélések lehetőségét kiküszöbölő, ennek megfelelő garanciák megteremtése a Magyarországon lakóhellyel nem rendelkező magyar állampolgárok, határon túli magyarok választójogának gyakorlása során. A Magyarországon lakóhellyel rendelkező, de a szavazás napján külföldön tartózkodó magyar állampolgárok - tipikusan mondhatjuk, hogy

ez a külföldön munkát végző, munkát vállalók köre - választójogának gyakorlását biztosító szabályozás kialakítása a határon túli magyarokkal azonos módon.

A többes ajánlás rendszerének átgondolása. A bizniszpártok - ismerik, vissza tudnak tekinteni - indulásának problémaköre. Ez több területet érint az ajánlási szabályoktól kezdve a kampányfinanszírozás szabályáig.

A választókerületek határainak meghatározására vonatkozó szabályrendszer kialakítása oly módon, hogy az a politikai manipulációt kizárja. A politikai manipulációt tehát kizáró, független szakmai szerv javaslatának kell megjelennie. Ehhez legyen kötvé.

A töredékszavazatokra vonatkozó szabályozás újragondolása, az úgymond győzteskompenzáció - emlekeznek rá - megszüntetése.

A civil szervezetek választási kampányokban történő részvételére vonatkozó szabályok kialakítása.

A politikai hirdetések kampányidőszakban történő közzétételére vonatkozó szabályoknak az áttekintése.

(9.20)

A népszavazásra vonatkozó teljes szabályrendszer - anyagi és eljárási egyaránt - felülvizsgálata, a közvetlen hatalomgyakorlás eszközszerének kiterjesztése.

A fenti témák, amelyeket említettem, tárgyalásba vonásával úgy véljük, érdemes - mondom, érdemes - és szükséges ötpárti egyeztetést folytatni. Amennyiben erre a kormány nyitott, akkor a Magyar Szocialista Párt készen áll az egyeztetésre.

Völner államtitkár úrnak szeretném jelezni, a levelünk elküldésének egy pozitív következménye lett, hogy a népszavazás intézményének gyakorlását tovább nehezítő rendelkezéseket elhagyták a tervezetből, és ezek nem kerültek már a javaslatba. Az elmúlt napok eseményei azonban ismételten a népszavazáshoz való jog, a közvetlen hatalomgyakorlás legfontosabb eszközének semmibe vételét jelzik, ez pedig nem a legjobb jel a „demokratikus” - idézőjelbe teszem - hatalomgyakorlás irányába.

A választási eljárási törvény jelen módosításához a kormány által megásott gödör megítélésünk szerint a javaslat 17. §-ában rejlik, mely tekintetében a Nemzeti Választási Iroda csak az alábbiakat vállalja: a Nemzeti Választási Iroda az adatok változásának nyilvántartásban történő feltüntetése céljából a választójoggal nem rendelkező polgárok nyilvántartásának karbantartását a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás hatálya alá tartozó polgárok személyazonosító és lakcímadatai tekintetében a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból való rendszeres adatátvétel bizonyítja. Ennek alapján semmilyen megoldás nincs egyrésztől azokra a választópolgárokra, akik nincsenek a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásban, másrészt hiába van valaki a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásban, arra semmilyen rendelkezés nincs - mondok példát -, hogy mondjuk,

egy Erdélyben lakóhellyel rendelkező magyar állampolgár esetleges sajnálatos elhalálozásáról bárki is értesítené a személyiadat- és lakcímnnyilvántartást.

Ez a technikainak tűnő rendelkezés nagyon is releváns lesz. Legitimálja azt az elképesztő helyzetet, hogy akár holt lelkek fognak szavazni a szavazási levélcsoomag és az újbóli regisztráció hiánya miatt. Közjogilag elképzelhetetlen, hogy holt lelkek voksolhassanak bármilyen szavazáson. Ez idehaza a személyes megjelenés miatt nyilván nem lehetséges, a szavazási levélcsoomag viszont táptalaja lehet vagy adott esetben lesz a családoknak.

Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Elnök Úr! Mindezek alapján a Magyar Szocialista Párt országgyűlési frakciója nem tudja támogatni a javaslatot. A sarkalatos többséget igénylő rendelkezések nem csupán felháborítóak, de a törvényt kezdeményező kormány még azt a fáradságot sem veszi, hogy a választási eljárási törvény működőképtelen megoldásaira reagáljon. Ha most sor kerül a választási eljárási törvény módosítására, az ellenzék nyugodtan - időzjelbe teszem - „mérget vehet” arra, hogy ebben a ciklusban soha többet nem kerül elő ez a tárgykör, ez a témakör. 2018-ban pedig majd ujjal lehet mutogatni a mostani napokra, 2015 őszére, amikor sort kerítettek úgymond a módosításra. De valójában mire is? Valójában három kevésbé jelentős, ám a választási eljárási törvény problémáihhoz képest apró ügyre. Még egy megjegyzést teszek hozzá. A Nemzeti Választási Bizottság megbízott tagjainak díjazásával kapcsolatban küldött „mézesmadzagot” pedig vissza kell hogy utasítsuk. Köszönöm megtisztelő figyelmüket, és arra kérem önöket, hogy mindazt, amit javaslatként megfogalmaztunk, vegyék számításba és vegyék figyelembe a törvényalkotás menetrendjében. Elnök úr, tisztelettel köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Staudt Gábor képviselő úr, a Jobbik vezérszónoka a következő felszólaló. Tessék!

DR. STAUDT GÁBOR, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Én rövidebb felszólalással készültem, mint az előttem felszólaló MSZP-s képviselőtársam. Megmondom őszintén, egy kicsit zavarban vagyok, mert javarészt nem arról van szó, mint ami az imént elhangzott. Nem lehet azzal vádolni engem - a jelen lévő fideszes képviselőtársaim szerintem meg tudják erősíteni -, hogy puhakezű lennék a Fidesszel, ha olyan pontokat látunk az előtünk lévő javaslatban, ami támadható, vagy a lehetőségét, illetve egy kiskaput kinyitnak, akkor a lehető legkeményebben kritizáljuk a javaslatokat és lesújtunk azokra, de azért mindenképpen annál a témánál kell maradni, én legalábbis országgyűlési képviselőként mindig azt vallottam, hogy amit elmondunk, az nagyjából vagy valamilyen részben kapcsolódjon a betérjesztéshez.

Ha valaki követi az Országgyűlés ülését, ezt azért fontos elmondani, mert alapvetően a választójoggal nem rendelkező személyek nyilvántartásáról

beszélünk, ennek a módosításáról. Alapvetően technikai módosításokat tartalmaz a betérjesztett javaslat. Ezt azért hangsúlyozom, mert ha valaki nem olvasta a javaslatot - én egyébként ebbe a körbe veszem a szocialistákat is -, lévén itt sok mindenről lehet beszélni, de azért ne értsük félre az előtünk fekvő anyagot, és amit én el fogok mondani, az inkább csatlakozik ahhoz, ami előtünk van, mint úgy általában a választójoghoz és a népszavazási kérdésekhez. Hangsúlyozom még egyszer, ezt azért tartom fontosnak elmondani, mert mi ebben a javaslatban nem találtunk olyan egetverő dolgokat, mint amit a szocialisták elmondtak, illetve ők sem, csakhogy ők az egyéb problémáik miatt, úgy en bloc a választási rendszert érintő problémáik miatt fogalmazták meg a kritikájukat.

A javaslatot három hete küldte meg az Igazságügyi Minisztérium. El kell mondjam, örülünk neki, hogy korábban megküldésre került, és a jövőben is váránk, államtitkár úr, hogy hasonló egyeztetésekre meghívást kapjunk, illetve a tervezeteket előre megkapjuk. Mi két javaslattal éltünk. Az egyik technikai volt, a másik pedig tartalmi-technikai. Ezek szerint a szocialisták is megtették ezt, mert a tartalmi meglátásunk az volt, hogy a népszavazási eljárásról szóló törvényt érintő rendelkezések - néhány rendelkezés szerepelt ebben a javaslatban - ne kerüljenek most ebben a formában az Országgyűlés elé, a tartalmától függetlenül, hiszen nem kapcsolódnak a választójoggal nem rendelkező személyek nyilvántartásának kérdésköréhez. Ezt egyébként ki is vették - ez elhangzott az előttem szóló képviselőtől is -, ezért tulajdonképpen azt kell mondanom, hogy csak a választójoggal nem rendelkező személyeket érintő kérdések kerültek terítékre.

S az is elhangzott nem is egyszer előttem, hogy ez tulajdonképpen a bűnügyi nyilvántartásra és a gondnokoltak nyilvántartására korlátozódik, és technikai rendelkezéseket módosít. Én egyébként vártam volna az előttem szóló képviselőtársamtól, hogy mik azok az ebben a tárgykörben meglévő kardinális problémák, amelyek érdemben vagy olyannyira érintették volna a választásokat, hogy akár választási csalásról vagy visszaélésekről lehessen beszélni. Én örülök annak, hogy ha voltak ilyen technikai problémák, azok kijavításra kerülnek. Persze a választójogi törvényekben is lehet ilyet találni - kell is és ki is kell javítani -, de ennél a napirendnél felróni azokat szerintem nem szerencsés.

Összegezve: így, hogy a népszavazási eljárásról szóló részek kikerülnek, és tulajdonképpen csak arról kell döntenünk, hogy a bűnügyi nyilvántartás, illetve a gondnokoltak nyilvántartásának a rendszereit hogy tudja a törvényi szabályozás hatékonyabban bekapcsolni a választási szervek felé, ebben mi nem látunk kivétlenül. Persze várjuk meg a módosító javaslatokat, mert módosító javaslat negatív értelemben is bármikor beérkezhet, illetve természetesen meg fogjuk nézni az ellenzék által benyújtott módosító javaslatokat is, de így ebben a formában, ha csak arról kell döntenie, márpedig az Országgyű-

lésnek arról kell döntenie, amit elé beterjesztettek, ebben a formában mi nem látunk kivetnivalót abban, hogy támogassuk.

(9.30)

De természetesen érdeklődéssel követjük a vitát, és ha meg vagyunk győzve, akármelyik oldalról, olyan részről, amit bele kell emelni, akkor azokat a módosítókat is értékelni fogjuk. De erről a technikai javaslatról önöknek ennyit tudtam elmondani. Köszönöm. *(Szórványos taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Független képviselő nem tartózkodik a teremben, kétperces felszólalásra nem jelentkezett senki, írásban sem jelezte előre senki felszólalási szándékát.

Így normál képviselői felszólalás következhet. Turi-Kovács Béla képviselő úr, Fidesz, parancsoljon!

DR. TURI-KOVÁCS BÉLA (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Nagyon röviden. Azt érteni vélem, hogy ha egy ellenzéki képviselő vagy ellenzéki párt valahol felírva látja, hogy választójog, akkor itt azon nyomban minden választójoggal kapcsolatos elképzelés előkerül. De azért mégiscsak azzal kell egyetértennem, hogy valahol a parlamenti tárgyalásnak van egy menetrendje, van egy eljárása, és ezt az eljárást illik megtartani. Az a felszólalás, amit hallottunk, egy napirend előtti felszólalásban egészen jól összefoglalható lenne kis csiszolással és változtatással.

Nyilván a választójogi törvény sem hibátlan, de azt gondolom, és ezért kértem szót, azt nagyon fontos lépésnek tartom, hogy a kormány, az a szövetség, amelyhez magas is tartozom, figyelemmel kísér a választójoggal kapcsolatos minden olyan rezdülést, amire figyelni kell azért, hogy a választójog a következő választáson már kifogástalanul és semmiképpen sem oly módon működjön, hogy utóbb arra bárki hivatkozhat, hogy az az eredményt befolyásolta volna.

Ez a javaslat, ami itt van előttünk, amennyire elolvastam - és elolvastam -, számomra kifejezetten technikai jellegű. Ezek a technikai jellegű változtatások alapvetően kapcsolódnak ahhoz, amit Répássy képviselő úr elmondott, és amely változtatások, azt gondolom, egy más területet, a választójogot is érintő kérdést tisztáznak, annak összeegyeztetéséről van szó. Ezt tehát, azt gondolom, mind a kormány, mind az ellenzék jó szívvel támogathatja. *(Szórványos taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Kétperces felszólalásra kért lehetőséget Gúr Nándor képviselő úr, az Országgyűlés jegyzője. Ezt azért mondom, mert addig odaér a helyére, és meg tudja tartani képviselői helyéről a felszólalását. Tessék!

GÚR NÁNDOR (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Köszönöm a segítségét is, amíg ideértem a

mikrofonhoz. Turi-Kovács Béla képviselőtársam és mindenki más, aki a választójogi törvény korrekcióival kapcsolatosan véleményt mond, most azokkal a „részletkérdésekkel” kapcsolatosan, annak szerintem az is felelőssége, én így gondolom, az is felelőssége, hogy az alapvető visszasságok tekintetében vagy arra felhívja a figyelmet. Nézzék, nem tudok mást mondani és nem is akarok: a választás rendszerével kapcsolatosan, a választójoggal kapcsolatosan azt gondolom, ha most, 2015 őszen nem hívjuk fel a figyelmet arra, hogy milyen gondok, problémák vannak, és nem jelezzük a kormány számára, hogy ezzel, alapvető gondok, problémák megoldása tekintetében, ha tárgyalási pozíciót alakít ki az ellenzéki pártokkal, akkor van miről beszélni.

Nem néhány minimális korrekció megtételére van szükség e tekintetben, hanem olyan fajsúlyos kérdéskörök változtatására, mint említettem is, a köznyelv szóhasználatában megjelenő biznispártok és a biznispártok indulásának kérdésköre. Vagy emlékeznek, a választásokat követően az elszámolások és sok minden más tekintetében történő folyamatokra vagy éppen nem történő folyamatokra. Minden olyan dologra, ami a visszaélések lehetőségét küszöböli ki és a garanciákat megeremti, úgy gondolom, most itt is fel kell hívunk a figyelmet. Egyszerűen azért, mert ha most nem tesszük meg, akkor önök majd úgy gondolják 2018-ra, hogy le van tudva ez a történet, nem kell ezzel foglalkozni, hiszen a Parlament falai között is megbeszélték, a parlamenti ellenzéki pártok is jóváhagyták, támogatták, úgyhogy minden úgy van rendjén, ahogy. Nem, tisztelt képviselőtársaim, nincs minden úgy rendjén, ahogy önök azt gondolják. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Normál szót kérő felszólalás következik, Mesterházy Attila képviselő úr, MSZP.

MESTERHÁZY ATTILA (MSZP): Nagyon szépen köszönöm. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Valóban minden olyan törvény módosításkor, ami a választójoggal kapcsolatos törvényeket vagy ezt a konkrét törvényt érinti, azt gondolom, lehetőség lenne arra, hogy a Fidesz korrigálja azt az igazságtalanságot, amit az előző módosításkor elkövetett. Erre utalt Gúr Nándor képviselőtársam. Azt látjuk, hogy itt nemcsak a különböző visszaélések lehetőségét nem küszöbölték ki ebben a szabályban, ebben a választási eljárásról szóló jogszabályban, hanem bizony egyéb más olyan kiskapukat és - hogy mondjam - nehezítő körülményeket raktak bele korábban, amelyek az ellenzéki pártok lehetőségét és mozgásterét szűkítik.

Igaz ez a biznispártokra, ahogy az imént is említettem, Gúr Nándor is beszélt róla, igaz ez a választókerületek határainak meghatározására vagy éppen a győzteskompenzáció elvére, vagy akár a kampányidőszakban a médiában milyen lehetőségek vannak a különböző pártok számára a megjelenésre. Ez azért fontos, mert azt is kellene látni, hogy a Fidesz mit tervez a következő időszakra. Hiszen vannak olyan

pletykák, vannak olyan hírek, majd, gondolom, meg tudnak ebben cáfolni a fideszes képviselők, vagy reményeim szerint megcáfolnak, amelyek újabb és újabb ötleteket vetnek fel a Fidesz részéről, hogy hogyan lehetne például a budapesti kerületeket manipulálni, átalakítani, bizonyos kerületeket adott esetben megszüntetni, amivel a budapesti választójogi szisztémát is átírnák. Gondolom, akkor ez vonatkozna vagy vonatkozhatna esetleg más vidéki nagyvárosokra is az önkormányzati választások tekintetében.

Tehát összességében csak azt szerettem volna röviden elmondani, hogy lenne mit változtatni a választójogi törvényen, lenne mit és hogyan igazságosabbá tenni ezen a jogszabályon. Fontosak az olyan technikai változtatások is, amelyek közül sok van ebben a törvényben is, de az alapvető probléma a választójogi törvény kapcsán nem került módosításra, nem került megváltoztatásra, és a különböző kalkulációk és becslések azt mutatták, hogy az előző választásokon körülbelül hat mandátumot adott maga a választójogi rendszer a győztesnek. Ez a fajta győzteskompenzáció szerintem elfogadhatatlan így, ebben a formában. Tehát arra kérnék a kormányzó pártot, hogy még jóval a választások előtt kellene erről beszélni, hogy egy olyan jogszabályt vagy jogszabály-módosítást lehessen elérni, amit például az Európa Tanács is javasolt a Velencei Bizottságon keresztül, vagy az Európa Tanács különböző jelentéseiben is ajánlasként megjelennek. Ezeket a hibákat ki kellene ahhoz küszöbölni, hogy azt lehessen mondani, hogy Magyarországon száz százalékban szabad és igazságos választásokat lehet tartani.

Úgyhogy arra kérnék a kormányzó pártot, fontolja meg, hogy még jóval a választások előtt egy olyan módosításra sor kerülhessen, ami a választójogi rendszer nemzetközi sztenderdek szerinti átalakítását szolgálja, és igazságosabbá teszi minden párt számára ezt a rendszert. Köszönöm, elnök úr. *(Szórványos taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Kétperces felszólalás következik, Répássy Róbert képviselő úr, Fidesz.

DR. RÉPÁSSY RÓBERT (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Nem szeretnék abba a hibába esni, hogy egy választójogi vitát folytatunk le, miközben egy nagyon szűk választási eljárásról, egy technikai kérdéstről van szó. De azért két megjegyzést engedjen meg Mesterházy képviselő úr és Gúr Nándor is! A választási földrajz, vagyis a választókerületek határainak meghatározása megítélésem szerint az ellenzéknek kedvezett. Ugyanis 2010-ben kétharmados többséget szerzett a jelenlegi kormánykoalíció úgy, hogy 2010-ben két egyéni körzetet tudott megnyerni 176-ból a jelenlegi ellenzék, míg 2014-ben 106 egyéni körzetből 10 egyéni mandátumot szerzett a Szocialista Párt. Érdemes lenne végiggondolni önöknek, hogy vajon a 2010-ben érvényes régi választójogi rendszer vagy az új választási rendszer kedvezett-e önöknek,

azaz az ellenzéknek. Tehát ez egy alapvető tévedés, én mindenüttl vitatkozom ezzel az állásponttal.

A másik ilyen megjegyzésem: azt mondta Mesterházy Attila, borzasztó, hogy a győztesnek 6 mandátummal több lett a választási rendszer miatt. Nos, a görög választási rendszerben 50 mandátumot kap a győztes. Tehát a győztest úgy kompenzálják, akár 0,1 százalékos különbség esetén is, hogy a kormányozhatóság érdekében több mint 50 mandátumot kap a győztes.

(9.40)

Tehát visszatérve a választójogból kizártak kérdéséhez, az új Alaptörvény, a polgári törvénykönyv és a büntető törvénykönyv mind-mind több jogot adott vissza a polgároknak, hiszen a választójogból való kizárás kizárólag bírósági, konkrét bírósági határozat alapján lehetséges, nem pedig automatikusan történik. Köszönöm szépen a szót, elnök úr. *(Taps a kormányzó pártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Mesterházy Attila képviselő úr, két percben!

MESTERHÁZY ATTILA (MSZP): Nem akartam volna többször szólni, de akkor erre mégiscsak kell hogy reagáljak. Ahogy önök átírták a választókerületek határait, azt gerrymanderingnek hívják angolul a szaknyelvben, tehát hogy úgy alakítják át a különböző választókerületeket, hogy az önöknek legyen kedvező.

Tehát szó sincs arról, hogy önök nekünk akartak segíteni, pusztán, tényleg keresztényi szeretetből, hogy jobb legyen az ellenzéknek, és ezért úgy alakítják át a választójogi rendszert, hogy az az ellenzék kimondott igényeinek megfelelően, és ki is találják a várakozásainkat. Nem, Répássy képviselő úr, ez pont fordítva történt: egy olyan választójogi rendszert csináltak, ami önöknek segített.

Hogy 2010-ben vagy 2014-ben volt jobb a választójogi rendszer: ajánlotta a figyelmembe, hogy ezt gondoljuk át. Jelzem önnek, ezt már rég átgondoltuk - a 2010-es választójogi rendszer jobb a Magyar Szocialista Pártnak, meg szerintem a többi pártnak is és az országnak is. Ennek az indoklásába nem mennék bele, de a házi feladatot elvégeztük, hogyha szabad így mondanom, és átgondoltuk ezt a kérdést. Én azt gondolom, hogy a 2010-es rendszer bizonyos korrekciókkal, hiszen az sem volt tökéletes, de egészen biztosan a szabad és igazságos választójogi rendszert jobban szolgálta volna.

A másik, hogy én nem azt mondtam, hogy borzasztó, én azt mondtam, hogy igazságtalan. És nem azt mondtam, hogy nincs a világban olyan rendszer, ahol többel kompenzálják a győztest, csak azt mondtam, hogy a korábbi magyar rendszerhez képest ez egy olyan változtatás, amivel a korábbi magyar hagyományok, szokások és politikai berendezkedés alapján bizony torzították ennek a rendszernek az igazságosságát, mégpedig úgy, hogy önöknek legyen

jó. És azóta ezer ilyen jogszabályt hoztak, ami arról szól, hogy önöknek legyen jó, mindenki más pedig viselje el ezt. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps az MSZP padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Normál felszólalások következnek. Ezek sorában elsőként Vas Imre képviselő úr, Fidesz. Tessék!

DR. VAS IMRE (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Kénytelen vagyok reagálni az MSZP-s képviselők hozzászólására a győztes- és veszteskompenzációval kapcsolatban.

2014-ben, hogy ha nincs győzteskompenzáció, akkor valóban, a Fidesz egyébként kettővel kevesebb listás mandátumot kap. De ha nincs se győztes-, se veszteskompenzáció, akkor a Fidesz-KDNP-nek ötlet több kompenzációs vagy - országos listának hívja a törvény - országos listás mandátuma van. Ennek utána lehet egyébként számolni. Tehát ha csak olyan összefüggés van az egyéni képviselőre leadott szavazat és a listára leadott szavazat között, hogy a listáról kiesik az, aki egyéni képviselői mandátumot szerzett, akkor a Fidesz-KDNP-nek az országos listáról 2014-ben ötlet több mandátuma van. Ezt ki lehet számolni, fent van a választas.hu honlapon. Úgyhogy ez egyértelmű.

Az önkormányzati választási körzetek átalakításáról pedig annyit, hogy a törvény egyértelműen rendelkezik arról, hogy a 2014-ben kialakított önkormányzati képviselői körzeteket mikor lehet átalakítani. Mégpedig akkor, hogyha a választópolgárok száma körzetenként 20 százalékkal nagyobb eltérést mutat, egyébként pedig nincs mód átalakítani.

Köszönöm szépen, ennyit szerettem volna. *(Taps a kormányzó pártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Gúr Nándor képviselő úr, MSZP!

GÚR NÁNDOR (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Nem kívánom a 15 percet igénybe venni, csak néhány gondolatot szeretnék újólaj megerősíteni, illetve kiegészíteni.

Amikor Mesterházy Attila képviselőtársam a győzteskompenzáció kérdéskörét érinti, akkor egy elemét ragadja ki annak - és ez az önök számára, hogy mondjam, tisztességtelennek mondható előnyhöz való jutást eredményez -, de számtalan más elem kiegészítésével is párosítható ez a történet. Nézzék, az alapvető problémánk nekünk azzal van, hogy most egy nem tartalmazhat mondható korrekciós törvénymódosítási javaslatot hoznak a Ház falai elé, majd az a talán joggal felvetett félelmünk, hogy arra fognak hivatkozni a későbbiekben, de még ebben a ciklusban is foglalkoztak önök ezzel a választójogi törvénnyel. Tehát mit akarnak majd itt a pártok 2017-ben, a választást megelőző egy évvel, hogy bármilyen korrekciókra sor kerüljön? Miközben a tartalmi ügyekkel nem foglalkoznak; miközben az önök előtt is teljesen világos, tisztán látható visszaélési lehetőségeket nem kívánják megátolni.

Mondtam rá konkrétan példát, cáfolják meg, hogyha nem így van: a magyarországi lakóhellyel nem rendelkező magyar állampolgárok esetében az általam említett holt lelkek szavazatainak a lehetséges volta, ez mind-mind a csalás lehetőségét alapozza meg. Ne mondják azt, hogy önök ezt nem látják; ne mondják azt, hogy képtelenek befogadni, elfogadni és felfogni mindazt, amit e tekintetben mondok! Ne mondják, mert akkor abszolút módon igaztalan vélekedést tesznek!

És ha már a határon túli szavazatokról beszélek, akkor igenis szükségszerű megemlítenem azt az elfogadhatatlan különbségtételt, amit önök tesznek a Magyarországon lakóhellyel rendelkezők és a Magyarországon lakóhellyel nem rendelkezők között. Tudják, arról a 600 ezer emberről beszélek. Nem ötvenről, ötszázról, ötezerről - nem!

Arról a 600 ezer emberről beszélek, akik külföldön tartózkodnak, alapvetően munkatevékenységet végeznek, és ők úgy, mint a határon túliak, levélben nem szavazhattak. Az a 600 ezer ember hogy szavazhatott? Ott elmehetett a külképviseletekre... *(Dr. Répássy Róbert: Ugyanúgy, mint 2010-ben!)* Volt olyan, képviselőtársam, akinek 80-100 kilométert kellett ahhoz utaznia, hogy *(Dr. Répássy Róbert: Ugyanúgy, mint 2010-ben!)* szavazatot tudjon letenni.

2010 és 2014 egészen más. Csak azért mondom Répássy képviselőtársamnak, volt államtitkár úrnak, hogy érdemes egy kicsit megkutatni az adatokat. 2010-ben, tudja, a Magyarországról külföldre távozott munkavállalók száma a töredéke volt annak, mint amennyi most. Most 600 ezer ember az önök jóvoltából - nem akarok belemenni ebbe a történetbe, de az önök jóvoltából - el kellett hogy hagyja az országot, hogy a családja meg ő maga meg tudjon élni. Mert önök csak belehazudták az emberek szemébe az 1 millió új munkahely létét a gazdaságban, és eközben látjuk, hogy mi történt, a statisztikában hozzák vissza az embereket.

A lényeg, nem megyek át másik pályára, csak azért említettem ezt az egy gondolatot, mert Répássy államtitkár úr 2010-2014-es viszonylatot hozott szóba. Tudja, a különbség ez, hogy 2010-ben számosságában nem érte el az egynolcadát sem azoknak a száma, mint amennyien most végeznek külföldön munkatevékenységet.

Önök abszolút érzéketlenek voltak, amikor a politikai oldalon belül az ellenzéki frakciók nem egyike, hanem többsége egyértelműen azt az álláspontot képviselte, hogy ugyanazok a jogosítványok kell hogy megillessék a Magyarországon lakóhellyel bíró, de külföldön munkatevékenységet végző embereket, mint azokat, akik Magyarországon lakóhellyel nem rendelkeznek.

Tehát csak ilyen picit, apró anomáliák, ellentmondásosságok vannak ebben a rendszerben, amiket fel kellene oldani. Ha egy cseppet is tisztességesen gondolkodnak, és lehetőséget akarnak biztosítani arra, hogy akik nem itthon vannak a szavazás időszakában, és ezért nyilván, vagy nem nyilván, de nagy valószínűséggel nem tudnak jönni vagy nem

jönnek haza, ők is ugyanúgy szavazhassanak levélformátum alapján, mint ahogy a Magyarországon lakóhellyel nem rendelkező magyar állampolgárok.

És akkor, csak azért, hogy az idézőjeles „termelési tapasztalatot” is le lehessen vonni, meg a konzekvenciákat is, nagy tisztelettel arra kérem önöket, van hozzá eszköztárunk és lehetőségük, nézzék meg, hogy abból a 600 ezer emberből hányan adták le a voksukat. Nézzék meg! És nézzék meg a leadott voksok arányát a tekintetben, mint ami Magyarországon a magyar állampolgárok részéről történő szavazási hajlandóság tekintetében visszatükröződik.

(9.50)

És ha nem találnak szignifikáns különbséget a két szavazati arány között, akkor nyugodtan mondhatják a szemembe, hogy nekem nincs igazam. De tudják, óriási különbséget fognak felfedezni, és önök ezt a különbséget nem akarják kiküszöbölni, mert félnek az igazságtól, mert félnek attól, hogy az emberek is ugyanúgy gondolják, az emberek messze döntő többsége is ugyanúgy gondolja, mint ahogy én gondolom és sokan mások, hogy igenis, ők nem saját szántukból kellett hogy Európa különböző pontjain végezzenek a munkatevékenységüket, hanem abból fakadóan, amit önök csináltak az elmúlt öt évben ebben az országban.

Egy szó mint száz, önök úgy gondolják, hogy ott szavazatok vesztenének vagy nem nyernének, és ezért a legminimálisabb hajlandóságot sem mutatják a tekintetben, hogy e vonatkozásban változásokat eszközöljenek. Tudják, mi ez? Tisztességtelenség! Ez a tisztességtelenség netovábbja, mert nem kívánják megadni azt a jogosítványt a magyar állampolgárnak, aki magyar lakhellyel bír, de a munkatevékenységét külföldön végzi, mint amit megadnak a Magyarországon kívül élő, lakhellyel nem bíró, magyarországi lakhellyel nem bíró magyar állampolgároknak. No, hát ennyi. Ez egy példa volt megint, egy amellet, amiről Mesterházy Attila képviselőtársam beszélt. De ugyanígy részletekben boncolva végig lehetne menni azokon a bizniszpártokon, tudják, amelyek tekintetében szavazatok sokaságát próbálták meg elvenni, érvényteleníteni gyakorlatilag az ellenzék oldalára leadott voksokból. Önök is tudják, volt módjuk és lehetőségük arra, hogy felülvizsgálják még a szavazást megelőzően ezeknek a leadott szavazatoknak, ajánlásoknak a rendszerét. Nem tették. Miért nem tették? Lehetőségük volt rá, nyilván azért, mert a politikai érdekeik mindent, mindent felülírnak. Nem megyek tovább ezekben a dolgokban, csak azt akarom mondani: amiért mi törekszünk, hogy egy tisztességes, a visszaélések lehetőségét kizáró törvénytervezet szülessen, választójogi törvénytervezet szülessen, ez nem egy frakciónak, politikai irányzatnak a politikai érdeke. Nem, ez mindegyikünknek! Ez annak a függvényében gondolandó végig, hogy azt akarjuk, hogy tiszta, tisztességes és a választók akaratát visszatükröző eredmények szülessenek a választásokon.

Répássy képviselőtársam a választókerületek határainak a boncolgatását tette meg. Nézze, Répássy képviselőtársam, olyan példát mondom, amit ön is jól ismer. Miskolcot jól ismeri, mert élt Miskolc városában. Miskolcon volt olyan, példaként, akár az országgyűlési, akár az önkormányzati választásoknál, hogy úgy osztották fel a területeket, hogy mondjuk, egy négy vagy hat lépcsőházas panelház vonatkozásában a lépcsőházakat választották el egymástól szavazókörök tekintetében. Mi az, ha nem kőkeményen az önök személyes politikai érdeke alapján történő változtatás volt?! Jobb példákat talán már ettől nem is kell hogy mondjak önöknek.

És akkor azzal fejezem be, hogy azért érdemes lenne rátekinteni, amit képviselőtársam, Mesterházy Attila mondott, erre a győzteskompenzációs történetre, de arra is, hogy a civil szervezetek a választási kampányban történő részvétel tekintetében hogyan és milyen szabályok alapján működtek. Mehetek részletekbe is, és akkor beszélhetünk ezekről a kérdésekről is, de nem hiszem, hogy önöknek kell beszélni, tudják önök ezt, csak el akarják tagadni még maguk előtt is. Nem ragozom túl, azt akarom mondani: olyan választójogi törvény kell, ami a magyar emberek akaratát tükrözi vissza, és nem manipulálni kell a törvénytervezeten keresztül a helyzet kialakulását. Erre kérem nagy tisztelettel önöket, hogy ezért fogadják be azt a kezdeményezést, ami arról szól, hogy a Magyar Szocialista Párt igenis nyitott, kész a tárgyalásokra, de ezeket a kérdéseket az asztalra kell tenni, ezeket a kérdéseket alapjaiban végig kell boncolni, és olyan politikai közmegegyezést, konszenzust kell szülni, ami a tiszta, az emberek szándékán alapuló eredményt tükrözi vissza és nem mást. Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Természetesen továbbra is megadom a szót a felszólalásra jelentkező képviselőknak, de a házszabály alapján föl kell hívnom a figyelmüket, hogy jelen pillanatban a választójoggal nem rendelkező személyek nyilvántartásával kapcsolatos egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája folyik. Kérem szépen, hogy tessenek szívesek lenni figyelembe venni mindezt. Répássy Róbert képviselő úr, Fidesz.

DR. RÉPÁSSY RÓBERT (Fidesz): Elnök úr, én maximálisan tiszteletben tartom az ön ülésvezetését, de tekintettel arra, hogy Gúr Nándor 11 percet kapott arra, hogy a napirend tárgyával össze nem függő kérdésben *(Gúr Nándor: Abszolút összefüggő.)* kifejtse a véleményét, ezért legalább egy rövid választ engedjen meg nekem. *(Mesterházy Attila: Igyál egy kávét!)*

Tisztelt szocialista Képviselőtársaim! Szeretném önöknek a figyelmét arra felhívni, a teremben egyébként a Magyar Szocialista Párt két korábbi elnöke is ül, történelmi pillanat, mondhatnánk, és a Szocialista Párt vezetői komolyan gondolják, hogy azért

veszítették el kétszer egymás után a választásokat, mert számukra nem kedvezett a választójogi törvény. Csak azt nem tudják megmagyarázni, hogy 2010-ben is ugyanilyen arányban veszítették el, meg 2014-ben is ugyanilyen arányban veszítették el a választásokat. És mindaddig, amíg nem értik meg, hogy nem azért veszítették el a választásokat, mert a választójogi törvény változott, hanem azért, mert nem támogatja az önök politikáját a választók többsége, addig önök nem fognak erről a 10 százalékos mélypontról felemelkedni. De ez nem az én dolgom, csak azt szeretném kérni önöktől, hogy ne vádoljanak bennünket a választójogi törvény módosításával, mikor kétszer egymás után, két különböző választási rendszerben is alulmaradtak a választásokon, és kétszer egymás után, négy év különbséggel is majdnem ugyanazok az eredmények megismétlődtek.

Ami pedig azokat az érveiket illeti, már az előbb elmondtam, nem szívesen ismétlem önmagam, de ha Mesterházy Attila nem hisz nekem, akkor inkább nézze meg az eredményeket, de nem hiszek olyan gerrymanderingben, ami úgy működne, hogy a kitálójája, aki bevezeti ezt a választási földrajzot, kedvezőtlenebb választási eredményt ér el, mint a korábbi választáson. Tehát azért mondtam önnek, hogy gondolkodjanak el azon, hogy miért van az, hogy 2010-ben 176 körzetből összesen 2-ben tudott nyerni a Szocialista Párt, míg 2014-ben 10 körzetben nyertek. Nyilvánvaló, hogy téves az az álláspontjuk, hogy ez a választási földrajz következménye. A választási aránytalanságra jó példa, hogy a 2010-es választásokon volt olyan Pest megyei település, ahol 70 ezer szavazattal lehetett választásokat nyerni, és volt olyan választókerület, például Veszprém megyében, ahol csak 26 ezerrel. Tehát elég nagy különbségek voltak, ezért kellett megváltoztatni a választókerületeket.

És még egyszer, nagyon szívesen meghallgatom minden kifogásukat az új választójogi rendszerrel kapcsolatban, csak azt az egy kérdést tegyék már fel önmaguknak: az hogy lehet, hogy az önök által igazságosnak tartott 2010-es választási rendszerben ugyanúgy elveszítették a választásokat, mint 2014-ben? Nem lehet, hogy a hiba önökben van? Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Mesterházy Attila képviselő úr, MSZP!

MESTERHÁZY ATTILA (MSZP): Köszönöm szépen, hogy aggódik a Szocialista Pártért, ez mindenféleképpen megtisztelő. Valószínűleg a frusztrációját az is táplálja, hogy most már nem államtitkár. *(Felzúdulás, derűltség és közbeszólások a Fidesz soraiból.)* De azt gondolom és pont azt az érvelést akartam alkalmazni, amire egyébként Répássy úr is utalt, hogy 2010-ben azért veszítettük el a választásokat, mert az emberek le akarták váltani a kormányt. Tehát nagyjából bármilyen választójogi rendszer lett volna, ha az nem diktátúra, akkor abban a választójogi rendszerben leváltják az akkori kormányzatot.

Sőt, azt is állítom, hogy ha a Fideszt majd egyszer le akarják váltani az emberek, és biztos, hogy ez is elő fog fordulni, hiszen semmi sem tart örökké, akkor bizony ez a választójogi rendszer visszajára is elsülhet, félreértés ne essék. Tehát önöket is ugyanúgy büntetheti, majd amikor a népakarat nem így akarja megítélni a választások sorsát. Na, de ettől még, Répássy úr, a rendszer lehet igazságtalan. Tehát attól még, hogy mi nyerjük meg vagy önök, vagy egy másik párt a választásokat, attól még maga a rendszer úgy abszolút értékben lehet igazságtalan meg fair, meg szabad, meg igazságos is.

Tehát ezért azt gondolom, hogy amiről mi beszélünk, az nem arról szól, hogy mi miért veszítettük el a választásokat. Azt a házi feladatot majd nekünk kell elvégezni, nem önöknek. Önök meg azon dolgoznak, hogy hogyan tudják megőrizni a hatalmat, és ezt most nem negatív értelemben mondom. Tehát pont arról beszélünk, hogy függetlenül attól, hogy mi az emberek akarata, lehet a rendszer ilyen vagy olyan, és pusztán erre vonatkozott a kritika. Az ön kritikája is egyébként ezt igazolja, hiszen 2010-ben egy másik választójogi rendszerrel valóban két helyen nyertünk, még egyszer mondom, olyan körülmények között, amikor le akarták váltani a kormányt.

(10.00)

2014-ben valóban több helyen nyert a közös jelölt, na de kérem, ez nem a választójogi rendszer miatt volt, hanem azért, mert addigra már önöket sem szerették annyira, hogy az emberek bizonyos helyeken ne akarják önöket leváltani. Ennek is politikai oka van, félreértés ne essék, és a választójogi rendszerhez viszonylag kevesebb köze van az én megítélesem szerint.

De hogy egy-két konkrétumot is mondjak, olyanokat is, amiket majd az önök frakciójában is meg kell majd beszélni, mert ezekről a kérdésekről, amelyeket felsorolok, fideszes politikusok mondták el, az önök kollégái, hogy valóban olyan kritériumok vagy olyan kritikák, amelyeket érdemes figyelembe venni. Ilyen a határon túli magyarok regisztrációja, ilyen a kampányfinanszírozás kérdése, ilyen a közterületi hirdetés. Gondolom, most már Simicska nem játszik, úgyhogy már érdemes ezen is változtatni. Ilyen a levélszavazatok kérdése, mert az már tényleg egészen Észak-Koreát idézi, hogy a levélszavazatok 90 százaléka a Fideszre került leadásra. Még ha ilyen fantasztikusan ítélik is meg a pártjukat, azért érdekes, hogy egy demokráciában 90 százalék a Fideszre adja le a szavazatát.

Sőt, az ön egyik kollégája azt mondta, hogy ő annak is pártján lenne, hogy a határok meghúzása, ami a mostani választókerületi határokat jelenti, ha abban a törvény által, amire Vas Imre képviselőtársam is utalt, változás áll be, és könnyen lehet, hogy beáll változás, ha más nem, az országon belüli migráció miatt, akkor ő annak is híve lenne, hogy ezt egy független testület végezze. Az MSZP négy éve azt

kéri, hogy ha már egy ilyen kérdéshez hozzájárulunk, akkor vagy ötpárti konszenzus legyen, vagy ikszpartí konszenzus, vagy pedig valami független testület csinálja, amit mindenki el tud fogadni. Ez egy új szín a Fidesz kommunikációjában, egy új érvelés, hogy ezt önök is el tudják fogadni.

Ugyanígy kell arról is beszélnünk, hogy mi van ezekkel a biznispártokkal, hiszen erről is önök is kritikusan szóltak már a választások után. Kérem, ez több milliárd forintjába került az adófizetőknek, hogy úgynevezett kamupártok elindultak kamujelöltekkel, majd több százmillió forintot kaptak pártonként. Ez nem demokrácia, képviselő úr, mert a demokrácia az, hogy mindenki jelöltheti magát, és függetlenként el tud indulni, azt hívják demokráciának. Az, hogy tudatosan adunk lehetőséget kikapuk megteremtésével választási manipulációra különböző pártoknak, hogy azok jól éljenek, annak résztvevői vagy szervezői a következő években, és utána még következménye sincsen, hogy elköltenek 600-700 millió forintot az adófizetők pénzéből, szerintem ez nincsen rendben, ennél egy kicsit nagyobb odafigyeléssel kell eljárni. A demokrácia pont azt jelentené, hogy erre így odafigyelünk.

A másik, ami szintén érdekes, és biztos, hogy a jogász kollégáknak egy érdekes kérdés, hogy én bepereltem a CÖF-öt valamikor még jó pár hónappal ezelőtt. Az első fokot megnyertem, a második fokot elvesztettem. Ami érdekes, az a bíróság érvelése, és itt nem a személy a fontos. A bíróság azzal érvelt, hogy a CÖF tulajdonképpen csak politikai véleménynyilvánítást csinált, amikor az óriásplakátokon mocskolta az ellenzék különböző vezetőit. Nos, azt mondtuk, hogy értjük, és a politikai véleménynyilvánítást nekem mint közszereplőnek el kell hogy viseljem. Ez teljesen rendben is van.

Na de ha utána a bíróság másodfokon az indoklásba azt írja bele - és erre utalt Gúr Nándor képviselőtársam -, hogy kiszervezték önök a negatív kampányt civil szervezeti keretekbe, és ott nem számoltatta el őket senki sem, hogy mennyit költöttek rá, honnét szereztek a pénzt, mint ahogy a pártoknál és a jelölteknel egyébként ez rigorózan és helyesen megtörténik, na, ezek után, amikor azt írták le a másodfokú indoklásban, hogy én viseljem el ezt a fajta véleménynyilvánítást, mert ez politikai véleménynyilvánítás, majd utána a kiemelten közhasznúság okán feljelentem az ügyészségen a CÖF-öt, hogy vizsgálják már meg, hogy akkor ez a kiemelten közhasznú státusz létezik-e, ha politikai kampányt végez az adott civil szervezet, akkor bizony az volt az ügyészség válasza, hogy itt minden rendben van. Tudja, képviselőtársam, hogy ha ez nem CÖF lenne, hanem politikailag öntevékeny csoport, azaz p.ö.cs., akkor csinálhatnák. De ha ez egy kiemelten közhasznú szervezet, akkor ilyen nem tehetne meg, hogy elbújtatják a kampányfinanszírozást egy ilyen szervezet mögé. Úgyhogy ennyit arról, hogy mennyire igazságos, és akkor mostantól tényleg én is visszafogom magam, és nem szólok hozzá többet. Köszönöm. *(Taps az MSZP soraiból.)*

ELNÖK: Nemes elhatározásoknak látom jelét. Ezt abban kívánom megfogalmazni, hogy egyszer már felhívtam a figyelmüket a házszabály helyes értelmezésére, de nem korlátozom képviselői felszólalásaikat. Most mintha konszenzus alakulna ki abban, hogy több képviselő nem kíván hozzászólni. Ezt az információt pedig a monitorról olvasom le, de azért házszabály szerint megkérdezem, hogy kíván-e még valaki élni a felszólalás lehetőségével. *(Nincs jelentkező.)* Meg is állapítom, hogy nem. Ezért az általános vitát lezárom.

Államtitkár urat megkérdezem, hogy kíván-e reagálni.

DR. VÖLNER PÁL igazságügyi minisztériumi államtitkár: Elnök Úr! Gúr képviselő úr megszólított az elején, hogy néhány választ szeretne kapni.

ELNÖK: Kérem, lehetőségében áll. Parancsoljon!

DR. VÖLNER PÁL igazságügyi minisztériumi államtitkár: Egyrészt amit felvetett a 18. §-sal kapcsolatban, jövő szerdán lesz egy újabb ötpárti egyeztetés. De nyilván ha a különböző verzióknál becsúszott egy ilyen probléma, akkor ez majd módosítóval kezelhető lesz. Tehát ha ez az egyeztetőn felmerül, akkor tudják be ennek az észrevételnek.

Nagyon köszönöm, hogy a kompromisszumkeresését az előterjesztőnek, gondolok például a népszavazási rész kivételére, úgy értékelték, hogy valóban érdemi egyeztetésről beszélhetünk.

Nagyon sajnáltam, hogy Gúr képviselő úr elvitte egy olyan irányba valóban a vitát, ami nem teljesen a tárgyról szólt. Elhangzott néhány kérdés. Javarészt a képviselőtársaim egymásnak ezeket meg is válaszolták. A biznispártokról annyit, hogy én a parlamentben, remélem, nem látok biznispártot, vagy ha van, akkor már régóta itt van. Tehát ennek kapcsán úgy tűnik, hogy nem torzult a demokrácia.

Magáról az alapproblémáról, ami szintén érdemi kérdés volt, a nyáron jelezte a Nemzeti Választási Iroda, hogy nem naprakész ez a nyilvántartási rendszer, és ezért van itt ez a módosító a tisztelt Ház előtt. Ami a különböző választási eljárási jogok és a választási jogok az összevetését illeti, szerintem nem most kellene az MSZP-nek megmagyarázni a 2010-es vagy 2014-es bizonyítványát. Nekem inkább így tűnt a dolog, tehát nem a napirendhez kapcsolódott sajnós. De összességében nagyon köszönöm képviselőtársaim hozzászólásait, és kérem a javaslat támogatását. Köszönöm. *(Taps a Fidesz soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tájközzöttem önöket, tisztelt Országgyűlés, hogy a módosító javaslatok benyújtására ma 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik az **egyes honvédelmi tárgyú törvények módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/7400. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Vargha Tamás úrnak, a Honvédelmi Minisztérium államtitkárnak, az előterjesztőnek. Parancsoljon!

VARGHA TAMÁS honvédelmi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen. Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Az Országgyűlés szeptemberben látványos, kétharmadot is meghaladó többséggel megszavazta a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvényt és ennek módosítását. A honvédség új feladata ennek megfelelően bővült. A honvédelmi törvény kimondja tehát, hogy a honvédség a már meglévő feladatain túl a rendőrségnek nyújtott segítségként a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet kihirdetése idején közreműködői, azaz kiegészítő feladatot lát el az államhatár őrzésében, az államhatár rendjét közvetlenül veszélyeztető konfliktushelyzet és a tömeges méretű migráció kezeléséhez szükséges intézkedések végrehajtásában, valamint az államhatár rendje ellen irányuló erőszakos cselekmények elhárításában.

Mindebből következik, hogy a Magyar Honvédségnek eddig nem tervezett többletfeladatai adódtak. Ami a Magyar Honvédségnek többletfeladata, az személy szerint a magyar honvédek és a honvédségi civil dolgozóknak személyesen is többletszolgálat. Láthatjuk, hogy Magyarország és az Európai Unió határainak védelme nem lezárt ügy. A bevándorlók száma nem csökken, és amennyiben más országok is - ahogy ezt tapasztaljuk - belátják, hogy Magyarország jár a helyes úton, más államok is lezárják a zöldhatárokat, úgy ismét meg fog erősödni a nyomás hazánk déli határán. Ennek megfelelően jelen törvénycsomag több törvény módosítására, pontosabban közvetlenül vagy közvetve a többletterhelésére irányul. E csomagban módosuló törvények a következők: a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1990. évi XXXIII. törvény, a fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról szóló 1997. évi CLIX. törvény és a honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. számú törvény.

(10.10)

A törvényjavaslat egyik célja szerint a Magyar Honvédségnél, továbbá az érintett rendvédelmi szerveknél foglalkoztatott közalkalmazottakra vonatkozó speciális ágazati rendelkezések módosítására irányult.

A Magyar Honvédségnél, továbbá a rendvédelmi feladatot ellátó szerveknél foglalkoztatott közalkalmazottak a munkavégzési kötelezettségük teljesítése alól a munkáltató engedélye alapján is mentesülhetnek. Az ilyen jogcímen mentesített időtartam a szabadságra való jogosultság szempontjából munkában töltött időnek minősül, és távolléti díjra jogosítja a közalkalmazottakat. E módosítás egy új szervezési eszközzel gyarapítja a munkáltatók munkaidő-beosztási lehetőségeit,

összhangban a közszféra más jogállási törvényeivel, melyek szintén tartalmaznak hasonló jogcímet a munkavégzési kötelezettség alóli mentesítésre vonatkozóan. Ugyanakkor, ha az Országgyűlés úgy dönt, a munkáltató és a munkavállaló megállapodással eltérhetne a rendkívüli munkavégzés éves időkorlátjára, valamint a hetente elrendelhető rendkívüli munkavégzés mértékére vonatkozó jelenlegi korlátozásoktól. A módosítás célja, hogy a honvédségnél foglalkoztatott közalkalmazottak munkaidejére vonatkozó rendelkezések, amennyiben a katasztrófavédelmi feladatokban vagy a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet kezelésében személyesen működnek közre, több rugalmasságot biztosítsanak e feladatok biztonságos ellátásához. Felhívom a tisztelt képviselőtársaim figyelmét arra, hogy a munkáltató egyoldalúan továbbra sem dönthet, erre csak közös megállapodás alapján kerülhet sor.

A javaslat további célja annak lehetővé tétele, hogy meghatározott honvédségi létesítmények védelmét az eddig is meglévő fegyveres biztonsági őrség speciális, az ágazati állománytáblákhoz illeszkedő képesítési követelmények alkalmazásával láthassa el. A gyakorlati cél az, hogy kiképzését követően ezen fegyveres biztonsági őrseg állománya alkalmas lesz arra, hogy a déli határon kihirdetett válság miatt odavezényelt honvédek helyett ideiglenesen vagy részlegesen tehermentesítse a honvédségi objektumban maradt állományt.

A javaslat a fentiek mellett a Magyar Honvédség elmúlt közel két hónapos tapasztalatai alapján egyes jogállási kérdések pontosítására is irányul. Honvédeink válságkezeléssel összefüggő közreműködői feladatainak ellátása szükségszerűen jelentős számú személyi állomány fokozott intenzitású és időben elhúzódó igénybevételével jár, és még járhat a jövőben is. Mindennek megfelelően szükségessé vált a törvény kiegészítése a kivételes és speciális feladatellátás személyügyi kereteinek rugalmasabbá tétele érdekében.

E javaslat szerint a Magyar Honvédség tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet kezelésével kapcsolatos, valamint katasztrófavédelemmel összefüggő közreműködői feladatainak ellátásában részt vevő állományai számára e speciális feladatellátás személyi kereteinek rugalmasabbá tétele érdekében a más helységbe történő vezénylésre, a szolgálatteljesítési időre, valamint az ezekhez kapcsolódó illetményelemekre vonatkozó rendelkezések alkalmazása felfüggesztésre kerülhet. Az alkalmazandó munkaszervezési intézkedéseket a szolgálati érdekre, különösen a szolgálat biztonságos ellátásának érdekében, valamint a jogkorlátozások tekintetében a szükségesség és arányosság követelményére figyelemmel a szolgálat megszervezéséért felelős katonai előljáró állapítja meg.

Tisztelt Képviselőtársaim! A honvédelem - a honvédelme és Magyarország határainak védelme mellett itt gondolunk a közös európai határ védelmére is - nemzeti ügy. És amennyiben hihetünk a sajtóban megjelent híradásoknak, információknak, lehetséges, hogy az egyik párizsi merénylő Szíriából Görög-

országban keresztül októberben érkezhettek Európába. Erre utalhatnak a helyszínen talált útlevelek, és ez el kell hogy gondolkodtasson mindannyiunkat. Hiszen válságos időkben élünk, és bár a polgárok jogainak korlátozásával is járó különleges jogrendet nem volt indokolt kihirdetni, a magyar emberek azt várják el tőlünk, hogy az adófizetők pénzéből, közpénzből, az ő pénzükből fenntartott rendőrség és honvédség védje meg Magyarországot, és úgy tegye ezt, hogy a magyar polgárok, a magyar emberek ebből lehetőleg semmit ne érezzenek.

Válságos időkben válságkezelésre van szükség. Ezért arra kérem önöket, hogy támogassák törekvéseinket, hogy honvédeink sikeres szolgálata és szolgálatszervezése, a honvédelem - mint mindannyiunk közös nemzeti ügye - közös sikerünk is legyen.

Figyelemmel a törvényjavaslatban foglalt célokra, kérem a tisztelt Országgyűlést, hogy támogassa a törvényjavaslatot. Köszönöm a megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Vezérszónoki felszólalások következnek, ezek sorában első a Fidesz vezérszónoka, Vas Imre képviselő úr. Tessék!

DR. VAS IMRE, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Országgyűlés! Miközben migránsok tízezrei érkeznek naponta Európa területére ellenőrzés nélkül, Magyarországról már elmondható, hogy időben reagált erre a helyzetre.

A Magyar Honvédség a kormány megbízásából a térségben egyedülálló módon, a legrövidebb idő alatt biztonsági határzárát épített a déli határára, ma pedig már elérkeztünk oda, hogy a sok kritika és az erős megjegyzések ellenére több országból érdeklődnek a határzár építésének részleteiről, mert több ország szintén kerítéssel próbálná ellenőrizhető keretek közé terelni a migrációs áradatot.

A Magyar Honvédségnek kétségtelenül eddig nem tervezett többletfeladatai adódtak a korábbi és a jelenlegi helyzet miatt. Ezúton köszönöm meg a magam és a Fidesz-frakció nevében a magyar katonának az áldozatos és valóban kemény, de sikeres munkát, amit Magyarország, egyben az Európai Unió határainak rendje érdekében tettek.

Tisztelt Képviselőtársaim! A jelen törvényjavaslat célja, hogy a honvédek és a honvédségnél foglalkoztatott közalkalmazottak munkarendjére vonatkozó rendelkezések, amennyiben a katasztrófavédelmi feladatokban vagy a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet kezelésében személyesen működnek közre, közös megállapodás alapján több rugalmasságot biztosítsanak a feladatok biztonságos ellátásához.

A törvényjavaslat további módosítása a korábbiakhoz képest annyi, hogy fegyveres biztonsági őrsgel tehermentesítene a válsághelyzet miatt leterhelt honvédséget, ahogy az államtitkár úr is említette, bizonyos honvédségi objektumok őrzésében, így a honvédség jobb és hatékonyabb működését szolgálja

ez a rendelkezés. A javaslat a fentiek mellett a Magyar Honvédség katasztrófavédelmi feladatokban való közreműködésével, valamint a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet jogintézményének bevezetésével és az első alkalommal történő alkalmazásával kapcsolatos tapasztalatok alapján az egyes jogállási kérdések pontosítására irányul.

A különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény szerint a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet kezelésével kapcsolatos közreműködői feladatainak ellátása szükségyszerűen jelentős létszámú személyi állomány fokozott intenzitású, időben elhúzódó igénybevételével járhat. A rendelkezésre álló személyi feltételek objektív nagyságára és az elvégzendő feladatok jelentős mennyiségére tekintettel emiatt szükségessé vált a honvédek jogállásáról szóló törvény vonatkozó fejezetének kiegészítése, a kivételes és speciális feladatellátás személyügyi kereteinek rugalmasabbá tétele érdekében.

Tisztelt Képviselőtársaim! A honvédelem nemzeti ügy. Válságos időben válságkezelő megoldásokra van szükség. Figyelemmel a törvényjavaslatban foglalt célokra, a Fidesz-frakció támogatja a javaslatot. Kérem, hogy önök is támogassák.

Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Szórványos taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Demeter Márta képviselő asszony, az MSZP vezérszónoka következik. Tessék!

DEMETER MÁRTA, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Szeretném röviden összefoglalni ezt a törvénymódosítást, ami előttünk fekszik: a pofátlanságnak a netovábbja. És ha igazán megbecsülnék a katonák munkáját és a honvédségi dolgozók munkáját, akkor be sem jöhetett volna a Ház elé egy ilyen javaslat, amiről az államtitkár úr is és Vas Imre képviselőtársam is beszélt.

Ez, röviden összefoglalva, arról szól, hogy az elmúlt öt évben nem végezték el azt a munkát, amit kellett volna, sőt nemhogy nem végezték el, hanem kifejezetten leépítették a Magyar Honvédséget, óriási forrásokat vontak el a Magyar Honvédségtől, és most, hogy ténylegesen megnövekedhet a feladatellátás és többletfeladatokról beszélünk, és a biztonságpolitikai környezetünk változik, most jönnek rá, hogy valamit tenni kell.

(10.20)

És nagyon szépen egyébként államtitkár úr és képviselő úr is elmondta, hogy a honvédelem nemzeti ügy. Gondolom, a honvédelmi törvény 1. § (1) bekezdését olvasták. Én szeretném, hogyha ez nemcsak a törvény betűje lenne, hanem ténylegesen őszintén így gondolnák. És ha ezt a feladatot öt évig nem végezték el, pedig folyamatosan felhívtuk arra a figyelmet, hogy ténylegesen komoly teendői vannak a

kormányának, akkor - nagyon remélem - legalább most elkezdik. De nem így, ahogy ebben a törvényjavaslatban látjuk. Merthogy miről szól ez a törvényjavaslat? A tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetben úgymond rugalmasabbá tegye a feladatellátás személyügyi kereteit. Na, hát ez arról szól, hogy az így is bőven erőn felül teljesítő és a teljesítőképeségük határán lévő katonákat, honvédségi dolgozókat a megnövekedett feladatok ellátásával rendkívüli módon leterhelik. Az tény, hogy olyan emberekről beszélünk, akiknek az átlag állampolgártól eltérő és magasabb állóképessége és teljesítőképesége van, de ettől függetlenül igenis túlterheltek, és innentől kezdve ez a javaslat szinte korlátlanul terhelhetővé tenné őket. Miről szól ez?

Hogyha a közalkalmazottakra gondolunk, akik a Magyar Honvédségnél dolgoznak, ez alapján a javaslat alapján a felek írásbeli megállapodással eltérhetnek a munka törvénykönyve rendelkezéseitől, amelyek az alábbiak: a munkavállaló beosztás szerinti heti munkaideje legfeljebb 48 óra lehet; a teljes napi munkaidő esetén naptári évenként 250 óra rendkívüli munkaidő rendelhető el; kollektív szerződés rendelkezése alapján legfeljebb évi 300 óra rendkívüli munkaidő rendelhető el; az ilyen megállapodás alapján teljesített munkaidő nem vehető figyelembe a rendkívüli munkaidő éves felső korlátja szempontjából; az időtartamát a más munkaköri feladatokhoz kapcsolódó rendkívüli munkavégzéstől elkülönítve tartja nyilván a munkáltató; időtartama a rendes munkaidőn és más munkaköri feladatokhoz kapcsolódó rendkívüli munkaidőn felüli naptári évenként legfeljebb 832 óra lehet. Tehát a közalkalmazottak esetén a munka törvénykönyve ezen rendelkezéseitől tekintenek el. A katonák esetén pedig az alábbi rendelkezései felfüggeszthetők a honvédek jogállásáról szóló törvénynek: a vezénlysre vonatkozó szabályok; a szolgálatteljesítés időtartamára vonatkozó szabályok; szolgálatteljesítési időre vonatkozó rendelkezések, ezek között munkaközi szünet, pihenőidő, pihenőnap, munkaszüneti napok, túlszolgálat, ór-, ügyeleti és készenléti szolgálat. Tehát ezek mind-mind felfüggeszthetők.

Tehát azt gondolom, az, hogy békeidőszakban ilyen mértékben el akarnak térni a munkaidőre és pihenőidőre vonatkozó szabályoktól, ez egészen elképesztő. És mindez különösen megdöbbentő annak fényében, hogy a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet rendkívül hosszú ideig fenntartható. Tehát a közalkalmazottak esetén a maximálisan elrendelhető 832 órányi - ami 104 munkanap - rendkívüli munkavégzés lényegében azt jelenti, hogy figyelemmel arra, hogy 52 hét van egy évben, akár a közalkalmazott január 1-jétől december 31-éig folyamatosan dolgoztatható is.

Az rendkívül cinikus, hogy ehhez még azt is elvárják, hogy a közalkalmazott ebbe beleegyezzen, hiszen a javaslat e szabályok érvényesítését a felek megállapodásától teszi függővé. És nem gondolom, hogy azt bárki is elhinné, hogy ténylegesen a közalkalmazott szándékán múlna ez a dolog.

Rendkívül árulkodó az is, hogy a Hszt. módosításáról szóló törvényjavaslat, ami már itt volt a Ház előtt, ennek a vitájában Kontrát Károly államtitkár szerint a rendvédelmi szervek esetében a túlszolgálat maximumának 416 órára emelése nem jelent szigorítást, hiszen a hatályos törvény is 350 óra kötelező és 60 óra önkéntesen vállalt túlszolgálatot tesz lehetővé. Tehát ez abszolút jó példája annak és mutatja azt, hogy a Belügyminisztérium szerint is mennyire önkéntes a túlszolgálat vállalása.

Elfogadhatatlan az, hogy tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetben a honvédek jogállásáról szóló törvény szolgálatteljesítési időre és pihenőidőre vonatkozó rendelkezései teljesen felülírhatók és a szolgálatszervezésért felelős parancsnok parancsával pótolhatók. Békeidőben a törvények ilyen mértékű felfüggesztése a jogállamiság teljes megcsúfolása. Különösen elfogadhatatlan, hogy nem csupán a túlszolgálat idejére, hanem az annak ellentételezésére vonatkozó szabályoktól is el lehet térni.

Szeretnék áttérni egy másik rendelkezésére a törvényjavaslatnak. A KNBSZ és a Honvédelmi Minisztérium gazdasági társaságainak a létesítményeit is fegyveres biztonsági őrség őrizheti, ahogy azt mondta államtitkár úr. Az ilyen fegyveres biztonsági őrség tagjaira vonatkozó rendelkezések több kérdést is fölvetettek, ebből egy dolgot szeretnék kiemelni, és a törvényjavaslat kapcsán tisztázni, az pedig az, hogy van egy olyan fordulat megemlítve ebben a szakaszban, hogy „létesíthető azzal is”. Emiatt nem egyértelmű, hogy valójában többletkövetelményeket fogalmaznak meg, vagy pedig éppen ellenkezőleg, az alkalmazásra vonatkozó fő szabályt enyhítik.

Tehát összefoglalva, a legfontosabb elemek azok, hogy elfogadhatatlan, hogy mind a közalkalmazottakat, mind pedig a katonákat ilyen szinten megfosszák úgymond a meglévő jogaiktól. Természetes, hogy módosító javaslatot fogunk benyújtani, mert ez abszolút elfogadhatatlan ebben a formában, ahogy van. Szeretném felhívni arra a figyelmet, hogy a honvédelmi törvény, ami egyébként kétharmados törvény, azt is meghatározza, hogy különleges jogrendben miként lehet eltérni a katonák szolgálati jogviszonyára vonatkozó rendelkezésektől. Eszerint rendeletben a békeidőszaktól eltérően állapíthatók meg többek között a beosztásba történő kinevezés és felmentés, áthelyezés, a vezénlys, a kirendelés, ellátás, szabadság, a fegyelmi felelősség, méltatlanság, továbbá a szolgálat egyéb szabályai. Tehát még különleges jogrendben is jogszabály, a Honvédelmi Tanács, a köztársasági elnök, illetve a kormány rendelete és nem pedig a szolgálat megszervezéséért felelős elöljáró határozza meg a szolgálati jogviszonyra vonatkozó szabályokat. És ha ilyen mértékű korlátozást az Alaptörvény és a vonatkozó kétharmados sarkalatos törvény különleges jogrendben sem tesz lehetővé, akkor az teljesen egyértelmű, hogy ez békeidőben sem lehetséges.

Államtitkár úr beszélt az ország védelméről, Európa védelméről. Abszolút botrányosnak tartom, hogy a Fidesz-frakció, illetve a kormány beszél véde-

lemről, merthogy a védelem és a biztonság ott kezdődik, hogy felelős honvédelmi politikát folytatnak; ott kezdődik, hogy nem drasztikusan leépítik a Magyar Honvédség képességeit, nem ilyen hatalmas létszámhiánnyal küzd a Magyar Honvédség, mint ahogy most, hanem igenis, előrelátó politikával és felelősséggel, tervezéssel és a források megfelelő biztosításával készülnek föl akár a megnövekedett feladatokra, akár arra, hogy szinte teljesen egyértelmű, hogy a védelem egyik sarokköve az, hogy a Magyar Honvédség megfelelően tudjon működni, és folyamatos fejlesztések legyenek.

Nézzük, mi történt az elmúlt öt évben, hiszen a tegnapi nap a Fidesz-frakció egy közleményben azt írta, hogy: „A polgári kormány az elmúlt öt évben folyamatosan növelte a védelemre fordítható forrásokat.” Akkor nézzük, hogy mik a számok: 2010-ben a GDP 1,06 százaléka volt a költségvetés; 2011-ben 0,97 százaléka; 2012-ben 0,81; 2013-ban 0,77; 2015-ben már csak 0,75 százaléka. Képviselőtársaim, ez mi, ha nem csökkenés?! És természetesen nemcsak százalékos arányban csökkent, hanem ez összességében is azt teszi, hogy több mint 200 milliárd forint az, amit kivontak a Magyar Honvédség működéséből az elmúlt öt évben. Tehát erre mondja azt a kormány, hogy növelte a költségvetést. És minden fideszes képviselőt szeretnék emlékeztetni, mivel a Fidesz-frakció adta ki ezt a közleményt, hogy a fideszes képviselők darabra megszavazták azokat a költségvetési törvényeket, azokat a költségvetéseket, amelyek folyamatosan csökkentették a Magyar Honvédség költségvetését.

(10.30)

Nézzük a létszámot! Egyértelműen látszik, hogy azért akar minden szolgálatteljesítésre vonatkozó korlátozást és jogot felfüggeszteni a kormány mind a közalkalmazottak, mind még szigorúbban a katonák esetében, mert egyszerűen óriási létszámhiánnyal küzd a Magyar Honvédség, és ténykérdés, hogy igen, változik a biztonságpolitikai környezet, egyre több feladatot szükséges ellátniuk a katonáknak. Túlszolgálatra jelenleg is van lehetőség, és ha figyelembe vesszük, hogy a kormánynak ez a módosítási szándéka valószínűleg abból adódhat, hogy már a túlszolgálat sem elegendő, szeretném jelezni önöknek, hogy a túlszolgálatot maximálisan figyelembe véve, már 120 százalékon vannak dolgoztatva ezek az emberek. Ha ez a törvényjavaslat így ebben a formában átmegy a Ház előtt, ez lehet 180 százalék is meg 200 százalék is. Tehát azt gondolom, hogy igen, olyan emberekről beszélünk, akiket a munkájukért köszönet illet. A Magyar Honvédség már csak azért tudja ellátni a feladatait és még azért működőképes, mert ezek az emberek rendkívül elhivatottak és állományban maradtak közülük még ennyien, de ettől függetlenül ők nem gépek. Szeretném felhívni a figyelmet, emberekről beszélünk, nem pedig gépekről!

Hogy néznek ki a létszámadatak? Az engedélyezett létszám 29 700 fő, ebből még a Honvéd Vezér-

kar főnökének bevállása szerint is 5500 fős hiányról beszélhetünk. De akkor nézzük meg a statisztikai létszámot! Ha minden állománykategóriát összeadunk, 2300 fős hiányról beszélünk minimum és ebből azoknál, akik egyébként a Magyar Honvédség gerincét alkotják, a legénységi, a szerződéses állomány, az altisztek körében összesen 1200 fős a hiány. Tehát csak a legénységi állományban 1000 fős hiányról beszélhetünk.

De nem csak a létszámhiány okoz óriási problémát. Magában a 2014-es zárszámadásban is láttuk, hogy a technikai eszközök amortizációját jelző érték százalékos arányban közel 30 százaléka. Tehát rendkívül előregedettek a Magyar Honvédség eszközei. Ténykérdés, hogy az elmúlt öt évben megszűnt a harcihelikopter-képesség, a szállítóhelikopter-képesség a megszűnés határára sodródott, a merevszárnyas szállítóképeség szintén. Most megtörtént egy AN26-os felújítása, de ettől függetlenül bőven akadna teendő. A katonák egyéni felszereléséről pedig már nem is beszélek, mert nagyon nehéz arra szavakat találni, hogy ez milyen tragikus állapotban van. Tehát ezek azok a sikerek, amelyeket ezek szerint úgy érez a Fidesz-frakció, hogy elért.

Tehát ha védelemről beszélünk, úgy használják a védelem szót és úgy használják a biztonság szót, hogy az, amit a honvédelem területén az elmúlt öt évben a kormány tett, az önmagában maga a biztonsági kockázat, mert olyan eszközökről beszélünk... Nyilván az állomány kiképzése, a toborzás mindmind olyan dolog, ami akár rövidebb időn, pár hónapon belül is megtörténhet. Ezért gondolom, hogy ebben mindenképpen sürgős feladata van a kormánynak, ezzel kapcsolatban van is határozati javaslatunk, erről egy következő felszólalásomban természetesen fogok bővebben beszélni. Azonban nem akkor kell kitalálni, hogy szükség van védelmi képességekre, amikor ott van a feladat és valamit meg kell oldani. Mert, azt gondolom, egyetértünk abban, hogy sem helikoptereket, sem más technikai eszközöket, sem egyéni felszerelést nem lehet csak úgy a semmi-ből előrántani egyetlen pillanat alatt.

Ehhez igenis felelősségvállalás kell. Ez lenne egy megfelelő biztonságpolitikának, védelempolitikának az alapja, nem pedig az, amit csinálnak. Az önmagában a biztonsági kockázat. Nagyon sürgősen változtassanak ezen! (*Heringes Anita tapsol.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Hollik István képviselő úr, a KDNP vezérszónoka következik. Tessék parancsolni!

HOLLIK ISTVÁN, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Mindekelőtt engedjék meg, hogy a magam és a Kereszténydemokrata Néppárt nevében én is kifejezzem elismerésemet a Magyar Honvédség és egyenként minden magyar honvéd munkája iránt, melyet a magyar és egyben az Európai Unió határán eddig véghezvittek.

(Az elnöki széket Sneider Tamás,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Ennek a feladatnak azonban, amit eddig végeztek, a látszat ellenére még nincs vége. Mi, kereszténydemokraták éppen ezért üdvözljük a jelen törvényjavaslatot, mely hosszabb távra való berendezkedés céljával egyébként rugalmasabbá teszi a munka, azaz a katonai szolgálat szervezését. A jelen törvényjavaslat célja, hogy a különleges jogrendet nem igénylő, de azért az eddig ismert, mondjuk úgy, a hétköznapitól eltérő helyzetekben, legyen az éppen katasztrófhelyzet vagy például migrációval kapcsolatos válsághelyzet, a Magyar Honvédség a tevékenységét rugalmasabb munkaszervezéssel elvégezhesse.

A törvénymódosítások alapján a katonai vezető indokolt esetben mind a honvédek, mind pedig a honvédségi alkalmazottak munkájára hosszabb ideig igényt tarthat, azaz - és szerintem ez egy fontos garanciális elem, amely talán megnyugtathatja szocialista képviselőtársainkat is - a szolgálat teljesítésére vonatkozó szabályokat a szolgálat megszervezéséért felelős előjáró állapítja meg a szolgálati érdekre, különösen a szolgálatteljesítés biztonságos ellátására, valamint a szükségességi és arányossági követelményekre való figyelemmel. A javaslatot sajnos már az életszerűség követeli meg. Gondoljunk csak bele abba, mi lett volna akkor, ha Egerben azt mondja Bornemissza Gergely Dobó Istvánnak, hogy lejárt aznap a nyolc órája és abban az évben még nem volt nyaralni, így a török ostrom ellenére hosszú hétvégét tervezett családjával és szabadságot venne ki. *(Demeter Márta: Ez nagyon cinikus és arcátlan, képviselő úr!)* Éppen ezért támogatjuk azon garanciális elemeket *(Demeter Márta: Hát ez az!)*, melyek alapján közalkalmazottak esetében a közös megállapodás az irányadó, illetve azt is, hogy a katonai előjárónak a szolgálatteljesítés biztonságos ellátására, valamint a szükségességi és arányossági követelményekre figyelemmel kell lennie. A fegyveres biztonsági őr-séggel kapcsolatos módosítás ugyancsak támogatható számunkra, hiszen az is a hatékonyabb működést szolgálja.

Figyelemmel a törvényjavaslatban foglalt célokra, a Kereszténydemokrata Néppárt frakciója támogatja a javaslatot. Kérem a tisztelt Országgyűlést, hogy szintén forduljon pozitívan az indítványhoz. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypartok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszöntöm képviselőtársaimat. Megadom a szót a következő vezérszónoknak, Kulcsár Gergely képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának.

KULCSÁR GERGELY, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! A Jobbik a politikai csatározásokat háttérbe szorítva támogatta a kormány lépéseit az illegális bevándorlás megállításával kapcsolatban, a határzár felállítását és a honvédség bevetését is a határokon.

De véleményünk szerint ez a javaslat nem csak erről szól, egyes részei vállalhatatlanok számunkra.

A törvényjavaslat módosítja a közalkalmazotti törvényt, a fegyveres biztonsági őr-ségről és mezőőr-ségről szóló törvényt és a honvédek jogállásáról szóló törvényt. A módosítások a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetet kezelő szabályozás és az azokkal kapcsolatos védelmi előírások módosításait tartalmazzák. Három paragrafusra szeretnék reagálni e törvénymódosítással kapcsolatban.

Csak röviden a munkaidőről. Az utóbbi napokban beszéltem nyugalmazott, illetve jelenleg is szolgálatot teljesítő katonákkal, katonai vezetőkkel. A munkaidővel kapcsolatban, ami nem a közalkalmazottat érinti, hanem magát a szolgáló katonát, annyit tolmácsoltak, hogy a munkaidő megállapítása csak elvi formában lehetséges, konkrét meghatározása egy olyan munkában, mint a honvédelem, irreális. A túlmunkát a parancsnoknak kell ellentételeznie esetleges munkaidő-kedvezménnyel, így működne jól ez a rendszer.

A 2. §-ban lévő módosítás lényege, hogy a honvédelemért felelős miniszter tulajdonosjog-gyakorlása alá tartozó gazdasági társaságok, valamint a KNBSZ létesítményeinek fegyveres biztonsági őr-séggel való védelme is lehetővé válik. Ezzel kapcsolatban, illetve a katonai objektumok fegyveres biztonsági őr-séggel való védelmével kapcsolatban a Jobbik már többször kifejtette az álláspontját. Elmondtuk, hogy ez a rendszer nincs jól így. Véleményünk szerint ezeket az objektumokat katonáknak kellene védenie. Persze, azt lehet mondani, hogy nincs kapacitás erre. Azt is boncolgathatnánk, hogy ezért ki a felelős, kik a felelősök. Véleményünk szerint az elmúlt 25 év kormányai. Az előttem szólóval néhány dologban egyetértek, az MSZP-s képviselő asszony ostromozta a kormány honvédelmi politikáját.

(10.40)

Azt is hozzá kell tenni, hogy az MSZP-s kormányok is oroslánrészt vállaltak a honvédség leépítésében az elmúlt évtizedekben, ez az igazsághoz hozzátartozik. Hogy honnan lehetne forrásokat biztosítani ahhoz, hogy legyen kapacitás katonákkal védeni ezeket az objektumokat? Igen, a GDP 2 százalékát kellene hogy elérje a költségvetési arány, ez egy NATO-elvárás, közel nincsen ehhez a mai valóság.

A Jobbik korábban is felvetette és folyamatosan hangsúlyozza, hogy határőr-séget kellene felállítani, így tehermentesülne maga a honvédség. A határőr-ség felállítására szükség van, ezt az elmúlt időszak eseményei is bebizonyították. Kérdezném majd az államtitkár urat, hogy nem gondolkodnak-e a későbbiben az önálló határőr-ség felállításában. Illetve szintén jobbikos javaslat volt az elmúlt időben az önkéntes katonai szolgálat bevezetése. Ez nem azt jelentené - mielőtt még kiforgatnák a szavaimat -, hogy a Jobbik a sorkatonaság visszavezetését követeli, illetve javasolja. Ez egy önkéntes katonai szolgálat lenne, azokat a fiatalokat lehetne bevonni a katoná-

ság, a honvédség körébe, akik szeretnék katonai szolgálatot viselni, akik vonzódnak a katonai pályához, ezáltal - ezt jól megreklámozva, olyan kedvezményeket biztosítva azoknak az embereknek, akik ilyeneket vállalnak - növelni lehetne a honvédség létszámát.

Rátérve arra a pontra, ami véleményem szerint a legaggályosabb, és a benyújtott módosító javaslatunk is ennek a pontnak az eltörlését szorgalmazza, ez pedig a 6. §. A javaslat szerint: a Magyar Honvédség a bevándorlás okozta válsághelyzet kezelésével kapcsolatos, valamint a katasztrófavédelemmel összefüggő közreműködői feladatainak ellátásában részt vevő állomány számára a kivételes és speciális feladatellátás személyügyi kereteinek rugalmasabbá tétele érdekében - szól a javaslat indokolása - a más helységekre történő vezénylésre, a szolgálatteljesítési időre, valamint az ezekhez kapcsolódó illetményelemekre vonatkozó rendelkezések alkalmazása felfüggesztésre kerülhet.

Az alkalmazandó munkaszervezési intézkedéseket a szolgálati érdekre, különösen a szolgálat biztonságos ellátásának érdekére, valamint a jogkorlátozások tekintetében a szükségesség és arányosság követelményére figyelemmel a szolgálat megszervezéséért felelős előljáró állapítja meg.

Ez mit jelent a valóságban? Azt, hogy akiket levezényeltek korábban a határra, és ott teljesítettek szolgálatot - és már milliószor elmondtuk mi is, hogy nagyon nagy elismerés jár nekik, a kormánypárti sorokban is mindig aláhúzzák azt, hogy az ott szolgálóknak elismerés jár, és köszönjük a munkájukat, ezzel egyetértünk -, ez alapján a javaslat alapján ők járnak majd rosszul, és ezt a javaslatot, ezt a pontot nem tudjuk támogatni. Eddig nem volt megfelelő váltásuk, nem kaptak túlórapénzt, és gyakorlatilag ezt törvényesítenék. Javasoljuk ezen esetekre a vezénylés szabályozásában benne van, így járhat nekik költségtérítés, különböző ellátások, távolléti díj kifizetése és a többi. Felszólítjuk a kormányt, hogy ezt a paragrafust vegyék ki a javaslatból, ugyanis a határokon szolgáló katonák ellen van ez a javaslat, és ne csak szavakban köszönjék meg az ő munkájukat, hanem tettekben is, és ne tegyenek ilyen javaslatokat.

Az egyéb paragrafusokra, a szövegcserekre és a hatályvesztésre, illetve a hasonlóakra nem térnék ki. Viszont - ahogy már az imént is említettem - ezt a paragrafust egy módosító javaslattal szeretnénk törölni a javaslatból. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Tisztelt Képviselőtársaim! Az LMP nincs jelen, így a vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most normál időkeretben Gúr Nándor képviselő úrnak adom meg a szót.

GÚR NÁNDOR (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Ehhez a honvédelmi salátatörvényhez illesztett az első mondat nem lehet más, csak a megbecsülés, köszönet, elismerés mindazoknak a katonák-

nak s mindazoknak a közalkalmazottaknak, akik teszik a dolgukat. De hát a törvény tervezete nem erről szól. Az nem a megbecsülésről, nem az elismerésről, nem a köszönetről szól. Nem, hanem valami egészen másról, valami elképesztő dologról szól! Elképesztő dologról, merthogy látható módon ebben az öt évben fogható, hogy folyamatos létszámhiányok mutatkoznak meg a honvédség, a katonaság tekintetében, és ezeket a létező létszámbeli hiányokat önök egy törvénytervezet keretei között egy extrém terheléssel kívánják kiváltani, egy olyan típusú terheléssel, ami nemhogy elfogadhatatlan, egyszerűen nonszensz, egyszerűen nem létezik, nem létezhet olyan, amit önök itt ebben a törvénytervezetben előterjesztenek.

Tudják, vannak általános törvények a munka világát érintően; idézőjelbe tetten bibliája a munka világának a munka törvénykönyve. Abban is csúfos cselekedeteket hajtottak végre 2011-ben, ezek a cselekedetek az érdekképviselők, a szakszervezetek részéről számtalanszor azóta visszaigazolásra kerültek, még azon lakaj szakszervezetek részéről is, amelyek önöket támogatták akkor ebben, most már ők is aggályukat, kifogásaikat hozzák elő, és követelik - ők, akik önökkel akkor, néhány évvel ezelőtt egyetértettek -, hogy változtatásokat kell eszközölni.

Van a közalkalmazotti törvény, és van a honvédek jogállását magába foglaló törvény. Ezek mind-mind ennek a kérdéskörnek a kezelésénél figyelembe veendőek és irányadóak. Olyan alapvetések, amelyek vonatkozásában a munkaidőt érintően - példaként említem - a heti munkaidő legfeljebb 48 óra lehet, persze ettől el lehet térni, ha mindkét fél írásban adja a nyilatkozatát, illetve a munkavállalói fél írásban adja a nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy a közös megállapodásukkal ettől el lehet térni, akkor rendben van a dolog. De ilyen alapkategória az is, hogy évente 250 óra rendkívüli munkaidő az, ami lehet. Ettől is el lehet térni - megint csak azt kell mondjam -, ha van a munkavállaló részéről történő ellenjegyzés, megállapodás. És van a kollektív szerződés, amely meg arról szól, hogy legfeljebb 300 óra rendkívüli munkaidő lehet, persze ettől is el lehet térni, megint csak ugyanazokkal a feltételekkel.

Na de az, amit önök ebben a törvénytervezetben előhoznak, hogy olyan típusú eltéréseket tegyenek és hagyjanak jóvá az érintettek - állapodjanak meg úgymond -, amelyek a teljes kiszolgáltatottságot hozzák rájuk, szinte elfogadhatatlan. Foghatatlan mértékű eltérésekről szól ez a törvénytervezet. A közalkalmazottaknál azt mondja: 832 - értik, 832 - óra, azaz 104 munkanapnak megfelelő rendkívüli munkavégzésre kérhető fel, és a megállapodás ellenjegyzése alapján kötelezhető a munkavállaló. Tudják, mennyi a 104 munkanap? Egy évben 52 hétvége van, ez azt jelenti, hogy 52-szer szombat és vasárnap, az érdekes módon pont 104 munkanap. Mi lesz a vasárnapokkal? - kérdezem nagy tisztelettel keresztény képviselőtársaimat. 104 munkanap rendkívüli munkavégzés, és még ehhez cinikus módon a beleegyezést is elvárják. Ja, ha nem egyezik bele,

akkor a folytatást nagyjából tudjuk, olyan, mint az utóbbi hetekben, mondjuk, a MÁV keretei között történő munkaszerződések módosítása kapcsán, ha valaki még egyáltalán rá akar tekinteni, hogy a módosulás az előzőhöz képest mit jelent, akkor azt mondják neki, hogy ne nagyon aggályoskodjon.

(10.50)

Ha esetleg úgy gondolja, nem biztos, hogy ez jó ránézve, és nem biztos, hogy ez így helytálló és megfelelő, akkor azt mondják neki, hogy forduljon bírósághoz, ha meg ezt megteszi, akkor tudjuk, ismerjük a következményeket, hogy hová jutnak az emberek. Szóval azt gondolom, hogy ez az arcátlanság törvénytervezete, ami itt előttünk van, teljes kihasználása az embereknek, és még a beleegyezésüket is elvárva.

S közben az ellentételezésről nem sok szó esik. Az ellentételezésre vonatkozó szabályok tekintetében nem látom azt, hogy mértékadó pozitív hozam, hiszen lenne az érintett közalkalmazottak vagy katonák tekintetében. És a honvédségi jogállási törvény vonatkozásában már a vezérszónoklatban Demeter Márta képviselő asszony szólt róla, aki a rendelkezések felfüggesztésének a kérdéskörét érintően - amire Hollik István képviselőtársam is kapcsolódott - vetette fel az aggályokat a felfüggesztés vonatkozásában.

Mindegy, hogy honnan indulunk el, a vezénylési szabályoktól, a szolgálatteljesítés szabályainak a rendezésétől, a munkaközi szünettől, a pihenőtől, a munkaszüneti naptól vagy sok minden egyéb mástól, a túlszolgálat kérdéskörét érintve, vagy épp az ügyelet, a készenléti szolgálat tekintetében, én azt gondolom, Hollik képviselőtársam, hogy amikor ön azt mondja, hogy a szolgálatot vezénylő, a szolgálatot megszervező a garancia arra, hogy..., én meg azt gondolom, hogy nem; mindig az aktuális törvény a garancia, az, amely a törvény keretei között megfogalmazásra kerül, mert a szolgálatot szervező a maga szubjektivitásával olyan helyzetek életre hívására is képes, hogy ha a törvény mindent megenged neki, akkor torz helyzetek hívódnak életre. Megmondom őszintén, nekem nincs meg a bizalmam a tekintetben, hogy ilyen értelemben teljes szabadságfokkal ruházzak fel, ruházzunk fel bárkit is arra vonatkozóan, hogy bármit felfüggeszthessen, bármit másképp csinálhasson. Én azt gondolom, hogy kellene a szabályozó keretek, a től-igok. Kell, hogy tisztán és világosan látható legyen, hogy az, aki valakinek a felettese, mettől és meddig mehet el.

Nézzék, a katonák és jelen esetben a közalkalmazottak agyon dolgoztatásáról szól ez a törvénytervezet, arról szól, ami abnormális, hiszen ha valakinek folyamatában a hét minden egyes munkanapján munkatevékenységet kell folytatnia, teljesen kiszíngelésre kerül, akkor hogyan és miképpen várható el attól az embertől, ha nem tud regenerálódni, hogyan és miképpen várható el attól az embertől, hogy bölcs döntéseket hozzon, hibátlan munkatevékenységet végezzen, és akár még balesetet vagy mások testi

épségében kárt ne okozzon? Azt gondolom, hogy ezeket is végig kellene gondolni önöknek.

A rugalmasságra hivatkoznak. A rugalmasságra hivatkoznak példaként a közalkalmazottak tekintetében, akiknél, mint mondtam, 832 óra, azaz 104 munkanap rendkívüli munkavégzés lehetőségét írják elő, csak bele kell egyeznie. Hát milyen rugalmasság ez? Éppen hogy nem rugalmasság, éppen hogy olyan tartalmú kiterjesztés, amely vonatkozásában a munkavállalónak semmifajta mozgástere nincs. Az alapvető jogait veszik semmibe, lábbal tiporják az alapvető jogait ezeknek az embereknek.

A rendkívüli munkavégzésre és a túlszolgálatra vonatkozó törvényi rendelkezéseket lényegében, mondhatom nyugodt lelkiállással, fel akarja függeszteni a kormány. Ez elfogadhatatlan, ilyet nem lehet tenni. Döbbenet az, amit az előbbieken mondtam, hogy a közalkalmazottaknál a 104 munkanapot érintő rendkívüli munkavégzés, gyakorlatilag a túlóra elrendelhetősége, az gyakorlatilag a minden nap munkára való ítéletet jelenti. Ezt várják el cinikusan, hogy jegyezzék ellen azok a közalkalmazottak, akik a munkahelyüket meg kívánják őrizni. Még egyszer: a létszámihiányok feloldását nem ilyen extrém, elfogadhatatlan, agyrémszerű megoldásokkal kell megteremteni.

S még egy dolgot mindenképpen meg kell említeni, már csak azért is, mert az igazmondás és a bizalom tekintetében - mint ahogy Demeter Márta képviselő asszony már említette - önök hírelni mindig jól tudják a dolgokat. Amikor arról beszélnek Fidesz-közleményeken és sok minden egyéb máson keresztül, hogy hogyan alakult 2010 után Magyarországon a védelemre fordított források aránya a GDP-hez, a megtermelt anyagi javainkhoz képest, akkor az látszik, hogy ez mintegy 30 százalékos mértékű csökkenést szenvedett el. Akkor az látszik, hogy miközben 30 százalékos mértékű csökkenés van a védelemre fordított források tekintetében, aközben a Fidesz kiáll, és azt mondja, hogy növekedtek, növekedtek a védelemre fordított források. Mi lett volna, ha a Fidesz azt mondja, hogy csökken? Akkor már nem is tudom, hogy lett volna-e pénzügyi forrás, ami egyáltalán a védelemre fordítódott volna.

Szóval, az igazmondás az alapja annak, hogy bármilyen törvénytervezet tekintetében egy ellenzéki képviselő el tudja hinni azt, amiről példaként Hollik István képviselőtársam szólt, hogy a bizalom fontos ebben a dologban. Hát, a bizalom fontos, csak tudja, ha nap nap után azzal találja magát szembe az ember, hogy ténszerűen fogható dolgok vonatkozásában a tényekkel homlokegyenest ellentétes dolgok kinyilatkoztatására kerítenek sort, akkor hogyan és miképpen lehet utána bármilyen értelmű bizalomról beszélni?

S a végső gondolatok tekintetében, visszatérve az elejére: én azt gondolom, összegezve még egyszer, ha létszámbeli hiányok vannak, akkor azt nem ilyen típusú - mint mondtam - extrém terhelésekkel kell kiváltani, mert ez hibázást, rossz döntéseket, akár a testi épségben történő sérülések sokaságát és sok

minden egyéb mást eredményez. Olyan törvénymódosításokat kell eszközölni - mindegy, hogy a Biblia, a munka törvénykönyve, a közalkalmazotti jogállásról szóló törvény vagy a honvédek jogállásáról szóló törvény tekintetében -, ami joggal foganatosíthat utána a munkavégzés kapcsán tisztos elvárásokat a munkát végző ember irányába. A másik oldalról pedig a munkát végző ember tisztességgel eleget tud tenni a törvényi kötelemek alapján megfogalmazott dolgoknak. Mert így mindkét fél, a munka adója és a munka vállalója is nyugodtabb lelkülettel tudja a tevékenységét végezni. És tudják, ha valamit nagyon megfeszítenek, ha valamit olyan helyzetbe hoznak a munka világán belül - mindegy, hogy az közalkalmazotti, honvédségi kérdésként fogalmazódik-e meg -, ami az elviselhetetlenség határára sodorja a munkavállalókat, akkor előbb-utóbb felborul a rendszer. S én azt gondolom, senki, itt a parlament falai között is nem hiszem, hogy lenne olyan képviselő, aki azért szurkolna vagy annak drukkolna, hogy felboruljon a rendszer. Nem! Én mindig attól próbálom önmagunkat óvni, hogy olyan törvényeket szüljünk, amelyek véletlenszerűen sem juttatják el Magyarországot abba a helyzetbe, hogy felesleges, szükségtelen vagy joggal kialakuló sztrájkok szülessenek, hogy a munkabéke felboruljon. Nem! A munkabéke fenntartása és megtartása egy nagyon fontos kategória.

Éppen ezért nagy tisztelettel azt kérem önöktől, gondolják végig, mérlegeljék, ne a rugalmasság címszavát használják egy olyan törvénytervezetnél, ahol az agyondolgoztatás van a tartalomban. Gondolják meg, mérlegeljék, és azt kérem önöktől, hogy módosítsák a törvénytervezetüket e tekintetben. Elnök úr, köszönöm szépen. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Most megadom a szót Staudt Gábor képviselő úrnak.

(11.00)

DR. STAUDT GÁBOR (Jobbik): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Én nem készültem ilyen nagy ívű beszéddel, mint az előttem szóló Gúr Nándor, egy-két pontban viszont hozzá szeretnék szólni a javaslatához, lévén, hogy tisztázni szeretném, hogy nem a honvédség kivételése, határra vezénylése ellen vagyunk. Ezt megszavaztuk mi is. Megszavaztuk mi is azt az Országgyűlésben, hogy a rendőrséggel együtt elláthassák a határvédelem feladatát. Bár Kulcsár képviselőtársamnak teljesen igaza volt abban, hogy ez a helyzet rámutat arra, hogy önálló határőrség nélkül eléggé védtelenek vagyunk egy olyan szituációban, amikor a schengeni határokat meg kell védeni. Márpedig a jog alapján meg kell védeni, még ha a liberális média Európa- és Magyarország-szerte arra buzdítja is nemcsak Magyarországot, hanem a többi kormányt is, hogy jogsértést kövessenek el, ne védjék meg a határokat.

Hiszen elmondtuk azt is többször, hogy aki nem tartja be a magyar és az uniós jogszabályokat, ebben az esetben a schengeni határ védelmét, az jogsértést

követ el. Amikor az újságírók és a liberális politikusok arra hívnak fel, hogy valamelyik ország miért teszi ezt meg, akkor a jogszabályok betartását kéri számon, és tulajdonképpen a jogszabálysértő állapotot tekintenek normálisnak. Ebbe most részletesebben nem mennék bele, átéljük mindannyian az elmúlt időszak eseményeit. Tehát örülünk neki, hogy a honvédség is megvédi a határt, a rendőrséggel együtt, de azért a határőrség felállítását aktuálisabb, mint valaha. Még most sem késő. Bízom benne, hogy azért, mondjuk, jövő tavaszra a kormány is átgondolja ezt a stratégiáját.

Azt is elmondtam már az Országgyűlésben, nem véletlen, hogy ki az, aki a médiában megjelenve és a határvédelem szempontjából is Orbán Viktor egyik főtanácsadója, Bakondi Györgyről beszélünk, határőrtiszt volt, amíg még határőrség létezett. Azért nem mindegy, hogy aki most a védelmet megszervezi, nem a honvédség keretéből érkezett, nem is a rendőrség keretéből érkezett, hanem az eredeti szakmája határőr volt.

De! Egy nagyon fontos szempont, hogy ezentúl, akiket odaküldünk megvédeni a határokat, azok egész Magyarország, a magyar nemzet, sőt továbbmegyek, mivel erre Európa sok országa képtelen volt, Európa védelmét is ellátják. Tehát a felelősségük óriási, a munka hatalmas, ami a vállukat nyomja, ezért úgy gondoljuk, hogy a megfelelő körülményeket biztosítani kell a magyar kormányoknak. Nemcsak úgy, hogy a jogszabály módosításával lehetővé tesszük, hogy gyakorlatilag korlátlan túlmunkára legyenek kötelezhetőek, hanem ha már munkát adunk nekik, akkor a megfelelő anyagiak, távolléti díj és körülmények biztosításával, otthagási körülmények biztosításával adjuk meg nekik a megfelelő munkavégzés lehetőségeit, és erre pénzt kell biztosítani, illetve utána adott esetben a pihenési lehetőségeket is.

Megjelent a médiában, hogy pont a Terrorelhárítási Központnak jutott a talán 4-5 csillagos szálloda - javítsanak ki -, az átlag rendfenntartóknak meg talán csak apartmanok. Persze, ezt arra hivatkozással indokolták, talán Pintér Sándort kérdezték ez ügyben ellenzéki képviselők, hogy nem volt már hely. Azért ilyenek ne legyenek, mert ez a rendszer szolidaritását megbontja, és nem gondoljuk, hogy egy terrorelhárító előrébb való, mint aki szintén ott volt a határon. Próbáljunk meg ebben is egy kicsit demokratikusan hozzáállni a rendvédelmi szervekhez.

De visszatérve a javaslatához, ezért látjuk aggályosnak, hogy bár a felek megállapodásával, de a munkaidőre vonatkozó szabályoktól el lehet térni. És úgy lehet eltérni, hogy nem látjuk a garanciáját annak, hogy ez megfelelő módon megtérítésre fog kerülni. Ahogy elmondtam, erre mindenképpen pénzt kell biztosítani. Nem sorolok fel területeket, de higgyék el, tudnék, ahonnan el lehetne vonni, hogy ezeket az embereket kifizessük, vagy valamilyen módon pluszembereket tudjunk a határra küldeni. Ezt egy tízmilliós országnak nem az odaküldött emberek, közalkalmazottak, honvédek kizsigerelésével kellene

elérnie. A közös megállapodás sajnos szintén egy érdekes jogi kategória, mert nem hiszem, hogy még a túlhajszolt honvédek, közalkalmazottak között túl sok lesz olyan, aki ezt nem írja alá. Nyilvánvalóan a munkáját mindenki félti, és a közös megállapodás csak egy névleges megállapodást fog jelenteni ebben az esetben, ahogy sok esetben, nemcsak az állami szektorban, hanem még a magánszektorban is. A munka törvénykönyvét is ezért kritizáltuk, mert sok olyan rendelkezése van, ami alapján a kellő védelmet kógens módon nem biztosítja, és ha rábízunk a felekre, mondjuk, egy nagy cégre és egy kis munkavállalóra, akkor bizony-bizony hiába beszélünk egy megállapodásról, az valójában nem lesz az. Ugyanez igaz az állam és a közalkalmazottak viszonyára is.

Úgy tűnik egyébként, hogy a honvédehiányt vagy a pénzhiányt a 3. § is alátámasztja, ami a fegyveres biztonsági őrökre vonatkozik, mert bár olyan fegyveres biztonsági őrösről beszélünk, amit a honvédelemért felelős miniszter, honvédelmi miniszter hoz létre, de azért mégis a legjobb az lenne, ha honvédek látnák el az őrzési feladatokat a honvédelmi létesítményekben. Lehet ennek anyagi megfontolása, hogy ebben az esetben, bár szabályozott módon, tehát azért nem külsős cégeknek kiadva, de olcsóbban - gondolom, ez lehet a cél -, olcsóbban el lehet ezeket az őrzési feladatokat látni. Ennek is lehet egy gazdasági oka, de úgy gondolom, azért nem ez a legköltségigényesebb dolog a honvédségi feladatoknál. Ez is azt bizonyítja, hogy vagy nincs pénz, vagy nincs elegendő honvéd. Első körben ezen is mindenképpen változtatni kellene, azt hiszem, megérné a pénzügyi ráfordítást.

Azt is el kell mondjam, és alá szeretném itt is húzni a Kulcsár képviselőtársam által elmondottakat, hogy az ilyen helyzetekre, az ilyen feladatokra, amiket egy rendkívüli helyzet eredményez, valóban az önkéntes sorkatonaság is talán egy megoldás lehetne, amelybe, alá szeretném húzni, hogy nem kötelező jelleggel, hanem egy társadalmilag preferált jelleggel lehetne az ifjúságot bevonni a különböző honvédelmi képzésekbe, illetve egy alapképzésbe. Ehhez a társadalom utána nyújthat mindenféle ösztönzést, aminek alapján nagyon sokan, úgy gondolom a visszajelzések alapján, ezt elvégeznék. Ha lenne egy olyan rendkívüli helyzet, mint ami most is van, akkor lenne egy olyan bázis, amelyet esetleg lehetne mozgósítani, vagy szintén valamiféle ösztönzőkkel bevonni; sokaknak egyébként már a nemzeti elkötelezettség is egy ösztönző lenne.

Higgyék el, hogy ebben az esetben nem mindig a pénz dominál, ahogy egy hivatásos katonát nyilvánvalóan jó, ha megfizetünk, de egy önkéntes sorkatonasággal megszervezett tartalékos rendszerben nagyon sokan lennének, akik kvázi egy költségtérítés mellett odavonulnának a határhoz, és segítenének ezekben a feladatokban. Ez esetben a hivatásos katonáknak sem kellene oly mértékben túlórákat vállalniuk, ahogy ezt megtették.

Persze, Hollik képviselőtársamnak egyrészt igaz van az egri példával, ám másrészt kicsit csalóka,

mert a középkorban kicsit máshogy működtek a dolgok. Ma, amikor egy tízmillió országról beszélünk, azért legalább, ha már gond van, és ezeket az embereket kivezényeljük, akkor pénzügyileg tegyük hozzá a másik lábát. Sajnos ez a javaslat, és ez a fő kritikánk ellenzékéből, ezt veszi el a közalkalmazottaktól és a honvédektől. Hiszen az rendben vagy, hogy odaküldjük őket, rendben van, hogy adott esetben, ha gond van, túlórázni kell, rendben van, hogy 24 órában ott kell lenni, de rakjuk oda a másik felét is. Lehet, hogy sokkal jobb szájízzel történe ez, ha pénzt, paripát, fegyvert vagy akár pluszszabadságot kapnának. Értem a kormány szándékát, csak itt a megvalósítás túlságosan, ha szabad így fogalmaznom, low-costra sikerült. Azért még nem áll annyira rosszul Magyarország, hogy ezekkel a megoldásokkal kelljen élni.

Úgyhogy kérem államtitkár urat, hogy gondoljuk át. Ha ennek van egy költségigénye, akkor azt, higgyék el, ha beterjesztik az Országgyűlés elé, akár a költségvetési törvény módosításával is, meg fogjuk találni azokat a pontokat, más területeken, ahonnan pénzt tudunk elvenni. Mert azt hiszem, ez vitán felül áll, hogy a magyar honvédek helytállása a déli határreszen tényleg egy végvári küzdelem, és ehhez mindenkinek az adójából hozzá kell járulnia, mármint, ami a költségvetést illeti, és akár egy módosítással is, de ezt biztosítani kell. Köszönöm. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

(11.10)

ELNÖK: Most megadom a szót Demeter Márta képviselő asszonynak.

DEMETER MÁRTA (MSZP): Köszönöm szépen. Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! Az a fajta cinikus magatartás, amit Hollik képviselő úr mondott, és ami a szavaiból kitűnt, sajnos jellemzi a kormányt, a honvédelmi politikájukat abszolút, és az elmúlt évek tevékenységét is abszolút visszatükrözi, rendkívüli módon cinikusnak és felháborítósnak tartom.

Az, amiről beszélünk, nem rugalmasabb munkaszervezés meg feladatszerzés, hanem konkrétan az állomány kizsigerezése. Már így is körülbelül 120 százalékon van pörgetve a honvédség állománya, ezt fokoznák akár 200 százalékig is, tehát erről szól a javaslat. Csak szeretném mondani, hogy azt a hatalmas létszámihiányt, amiről konkrét számokat is elmondtam az előző felszólalásomban, nem pótolhatja az, hogy ilyen szintű túlmunkát, ilyen szintű túlszolgálatot és igénybevételt várnak el attól az állománytól, amely jelenleg a Magyar Honvédség állománya.

Itt szeretném jelezni, hogy nemcsak ez a fajta túlterhelés nem pótolja a létszámihiányt, hanem az önkéntes tartalékos rendszernek sem az a feladata, hogy létszámihiányt pótoljon. Az, hogy az önkéntes tartalékos rendszer mint képesség működjön egyébként egy feltöltött létszámú honvédségben, egy teljesen támogatandó cél. Látszik, hogy egyébként ebben

abszolút nincsen egyetértés az elmúlt években, tehát maga az önkéntes tartalékos rendszer sem arról szól, hogy létszámhiányt pótoljanak.

Ami a határozati javaslatunk lesz, szeretném kérni, hogy majd azt támogassa a Ház, szeretném kérni, hogy támogassa minden párt és minden képviselőcsoport, hiszen ténylegesen komolyan gondoljuk azt, hogy nemzeti ügy a honvédelem, és látszik az, hogy a Magyar Honvédség most már huzamosabb ideig nem tud nagy létszámú erőt rendelkezésre bocsátani anélkül, hogy ez az alapfeladat-ellátást ne veszélyeztetné. Tehát most már halaszthatatlan, hogy a létszámhiánynak ez az óriási mértéke drasztikusan csökkentésre kerüljön, és éppen ezért tartalmazza a határozati javaslatunk azt, hogy milyen módon lehet ezt a létszámhiányt feltölteni. Igenis a kormány feladata, hogy megfelelő forrást szánjon arra, hogy feltöltésre kerüljön a létszám, hiszen a jelenlegi hiány mellett már rövid távon sem tudja majd ellátni a Magyar Honvédség a feladatát.

Azzal pedig, hogy a szolgálatteljesítésért felelős parancsnok parancsával pótolhatóak azok a jogi rendelkezések, amelyek a szolgálati jogviszonyra vonatkoznak - ezek olyan rendelkezések, amelyeket egyébként kétharmados törvény szabályoz, ez egészen elképzelhető -, olyan jogi rendelkezésekről beszélünk, amelyek még háború idején sem függeszthetők fel, és azok most egyszerűen majd a felettes elöljáró parancsával helyettesíthetőek lesznek. Tehát azért remélem, érzik, hogy mi a probléma ezzel az elképzeléssel.

Tehát ez a törvényjavaslat úgy, ahogy van, elfogadhatatlan, mindenféleképpen a létszámhiány feltöltésére kell törekedni. Addig, amíg ilyen óriási a létszámhiány a Magyar Honvédségnél, addig, amíg ilyen minimálisak a források, amelyeket szánnak a honvédség működésére, amíg ilyen óriási eszközhiánnyal küzd a Magyar Honvédség, addig semmilyen alapja, sem erkölcsi, sem más alapja nincs a kormánynak és a Fidesz-frakciónak, hogy védelemről vagy biztonságról beszéljen, hiszen Magyarország biztonságának egyik alappillére a Magyar Honvédség, és azonnali reformokra van szükség, azonnali haderőreformra van szükség ahhoz, hogy Magyarország biztonságát tudják biztosítani.

Mielőtt az államtitkár úr, gondolom, a válaszában a költségvetéssel kapcsolatban ki fog térni arra, hogy a 2016. évre látszik költségvetési forrásnövekedés, szeretném jelezni, hogy azt az illetményfejlesztést, ami ennek a növekedésnek körülbelül a 90 százalékát teszi ki, természetesen mi is maximálisan támogattuk, természetes az, hogy az az illetményalap, ami befagyasztásra került, és az látszott, hogy milyen mértékben csökken a Magyar Honvédség állományának is a nettó bére - ha így fogalmazunk, hiszen az illetményalap stagnált és befagyasztásra került -, akkor természetesen ez már a minimum volt, hogy a kormány megteszi azt a lépést, hogy emeli az illetményeket. Itt szeretném jelezni, azon túl, hogy ez szükséges lépés volt, és ez volt a minimum, hogy ezt megtette, ahhoz, hogy a honvédség a feladatait el tudja látni, nemcsak erre van szük-

ség, hanem szükség van a megfelelő eszközökre és szükség van a megfelelő forrásokra a működéshez.

Tehát szeretném kérni majd az államtitkár urat, ha ezzel érvelne, akkor tegye meg, hogy kitér arra, hogy a jövőben hogyan fogják tudni biztosítani - amellet, hogy feltöltik a létszámot, amellet, hogy végre kivitelezik azokat az eszközbeszerzéseket és azokat a modernizációkat, amelyek elengedhetetlenek, gondolok itt többek között egyébként az egyéni felszerelések modernizációjára, a helikopterbeszerzésre -, még milyen pluszforrásokat fognak biztosítani a Magyar Honvédség napi működéséhez és feladatellátásához. Tehát azt gondolom, amíg ilyen javaslatokkal áll elő a kormány, addig ön maga okoz biztonsági kockázatot Magyarországnak. Köszönöm. *(Heringes Anita tapsol.)*

ELNÖK: Kérdezem képviselőtársaimat, hogy kíván-e valaki még hozzászólni a vitához. *(Senki sem jelentkezik.)* Nem látok jelentkezőt.

Az általános vitát lezárom. Megadom a szót Vargha Tamás államtitkár úrnak.

VARGHA TAMÁS honvédelmi minisztériumi államtitkár: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Örülök, hogy Demeter Márta képviselő asszony próbálta kitalálni, hogy mi lesz az államtitkári válasz, de én inkább azt mondanám, hogy egy kicsit furcsán éreztem magam itt az ellenzéki felszólalásokat hallgatva, és úgy érzem, aztán rá is jöttem arra, hogy mi ennek a furcsaságnak az oka.

Az az oka, hogy a tisztelt ellenzéki képviselők egy másik széken ülve próbálták ezt a törvényjavaslatot, ezt a módosítási javaslatot megközelíteni, a harcos érdekvédő és a szakszervezeti bizalmi székére ültek, és ebből az irányból közelítették meg a módosítási javaslatunkat. A képviselő asszony úgy fogalmazott, hogy kizsigereljük az állományt, és olyan részeket próbáltak citálni és találni ebben a módosító javaslatban, amelyek mind-mind azt bizonyítják az ő olvasatukban, hogy kizsigereljük a honvédeket, és minden szava ennek a módosítási javaslatnak arra irányul, hogy egyrészt az állomány, másrészt a Honvédelmi Minisztériumban dolgozó közalkalmazottak, civilek élete, munkája, munkakörülményei rosszabbak legyenek. Számos dolgot félremagyaráztak, félreértettek, túlmunkát, túlszolgálatot, túlszolgálatért járó túlszolgálati pótlékot, amit egyébként az anyag azért nem tartalmaz, mert az létezik, és azt nem módosítottuk. Tehát aki túlszolgálatot vállal, az természetesen ezért túlszolgálati pótlékot kap.

Tehát rossz székben ültek, és ebből az irányból közelítették meg, miközben a valódi érdekvédők és a valódi szakszervezet üdvözölte ezt a módosítást, és támogatásukról biztosítottak. Az országgyűlési képviselőnek egy másik székre kellene ülni, az országgyűlési képviselő székében kellene ülni, abból a székből megközelíteni, és abból a székből kellene olvasni ezt a módosító javaslatot, hiszen az országgyűlési képviselőnek látnia és érzékelnie kell, hogy az elmúlt néhány hónap alatt mennyit változott a világ.

Még július-augusztusban egy interjúban nekem is feltették a kérdést, hogy akkor ami itt most történik körülöttünk, az vezethet-e háborúhoz, és néhány hónap alatt eljutottunk oda, hogy pénteken brutális támadás érte Franciaországot, Párizst. Közben, ha egy kicsit tágabbra nyitjuk a szemhatárt, akkor azt látjuk, ha háborúról beszélünk, konvencionálisan gondolkozunk és konvencionálisan közelítjük meg a kérdést vagy a fogalmat, akkor tévúton járunk, hiszen ma már a hibrid háború, az aszimmetrikus háború mellett talán itt van egy harmadik, újabb keletű, újabb formájú hadviselés, ami Európát érte.

(11.20)

Tehát azt javaslom az ellenzéki képviselőknek, hogy ne konvencionálisan, ne a konvenciók és a régi típusú gondolkodás béklyójában vergődve közelítsék meg országgyűlési képviselőként ezt a kérdést, hiszen országgyűlési képviselőként azt kell gondolniuk, hogy igenis, amikor a nemzet, a haza bajban van, akkor Magyarországot, a hazát meg kell védeni, és ebben óriási feladat hárul a Magyar Honvédségre is. Azért módosítottunk ezeken a jogszabályokon, mert megváltozott a helyzet, megváltozott a világ, és ebben a megváltozott világban új típusú támadás, új típusú kihívás esetén máshogy kell reagálni, és ez a módosítás pedig a kétharmados többséggel meghozott törvény módosításán túl azt segíti, hogy azok a parancsnokok, akik vezetik az állományt akár most a déli határnál, tudjanak felelősen dönteni.

Nagyon furcsának tartottam mindig azt a megközelítést, amikor például egy katonát egy beosztásba helyezünk, és nem adjuk meg neki a beosztáshoz járó rendfokozatot. Ha megbízunk valakiben, hogy el tudja látni azt a munkát, akkor ahhoz jár a rendfokozat is, és ha megbízunk valakiben, hogy el tudja látni azt a munkát és ebbe a beosztásba helyezzük, megadjuk neki a megfelelő rendfokozatot, akkor igenis ez a parancsnok el fogja tudni dönteni akkor, ott, a helyszínen, hogy milyen túlszolgálatra, milyen szolgálatra van szükség a feladat ellátásához. Tehát azt javaslom tisztelt ellenzéki képviselőtársaimnak, hogy üljenek vissza a saját székükbe, és innen közelítsék meg ezt a törvényjavaslatot, és amikor sor kerül rá, kérem, fogadják el mindannyian. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására ma 16 óráig van lehetőség.

Soron következnek a **hadigondozásról szóló 1994. évi XLV. törvény módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A Lázár János, L. Simon László, valamint Kovács Zoltán képviselő által T/7391. számon benyújtott előterjesztés a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Kovács Zoltán úrnak, a napirendi pont előterjesztőjének.

DR. KOVÁCS ZOLTÁN (Fidesz), a napirendi pont előadója: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyű-

lés! Szeretném először megköszönni a tisztelt képviselőtársaknak az ez év nyarán, július 4-én történt hozzáállásukat a hadigondozásról szóló törvényhez, hiszen 176 igen szavazattal szavazta meg a parlament. Mindösszesen Szelényi Zsuzsa szavazott nemmel és Szabó Szabolcs tartózkodott a törvény elfogadása során.

Ennek a törvénymódosításnak a célja az volt, hogy egyrészt megadjuk a tiszteletet azoknak az embereknek, akik a második világháború idején, 1938. november 2. és '45 májusa között a Magyar Királyi Honvédség, illetve a csendőrség állományában szolgálatot teljesítettek, és halálukat követően sajnálatos módon a hadiözvegyek vagy a hadiárva-jogosultságot szerzett magyar állampolgárok nem kapták meg vagy megvonták tőlük ezeket a járandóságokat. Ezeket nagyjából politikai okokból tették, hiszen akkor azt mondták, hogy aki a baráti Szovjetunió ellen viselt hadat, annak a leszármazói, illetve házastársai nem jogosultak ezeknek az akkor, korábban, '45-től megítélt ellátásoknak a továbbvitelére. A '92-es kárpótlási törvény és a '94-es hadigondozási törvény továbbfejlesztésére került sor, visszaállítva a '49 előtti állapotokat. Szimbolikus jelentőségű is volt ebben az esztendőben, hiszen a második világháború lezárásának 70. évfordulóján született meg a törvény, és azt gondoljuk, hogy ez méltó módon állított ilyen módon is emléket azoknak, akik a hazáért áldozták az életüket.

Azok, akiknek az édesapja vagy a házastársa elhunyt, ők pedig azon kívül, hogy ezen nehéz sorsot kellett hogy viseljék, még azt az elégtételt sem kaphatták meg, hogy akik a hazáért harcoltak és elhunytak, az őket megillető jogos juttatásukat megkaphassák. Hiszen azt is lehet mondani talán, hogy akik a hazáért akkor harcoltak, nem minden esetben a saját választásuk szerint döntöttek, hanem besorozásra kerültek és ekként védték a hazát. A '45. április 4-i időpont előtt, amely akkor a szocialista álláspont szerinti második világháború befejezésének magyarországi napja, visszamenő hatállyal már márciustól is kizárta azokat az özvegyeket és árván maradt gyerekeket, akik 1944. október 15. előtt vesztették az életüket.

Szépen fokozatosan építették le politikai propagandisztikus célból, illetve meg is mondták, hogy be sem adhatják a kérelmeket a hadiözvegyek, illetve a hadiárva-jogosultak; tehát az egyik részt szépen leépítették, a másik résznek pedig megmondták, hogy be sem adhatja. Sőt, itt szeretném megköszönni egyébként a Hadiözvegyek, Hadiárvák, Hadigondozottak Nemzeti Szövetségének, aki ezt az ügyet felkarolta és több alkalommal is fordult hozzánk, országgyűlési képviselőkhöz, hogy az a szervezet, amely 1950-ig teljes mértékben rendelkezésre állt a hadiözvegyeknek, hadiárváknak, ez '50 után felszámolásra került mint civil szervezet, és a hadigondozói intézet is, amelynek egyébként kötelezettsége volt, hogy ezeket a nehéz sorsú embereket, az értük megállapított ellátást kezelje és ezeknek a feladatoknak az ellátását volt köteles végezni.

Tisztelt Képviselőtársaim! A törvénymódosítás lényege, hogy elindult egy folyamat július 4-ével. A járási hivatalokhoz lehetett benyújtani ezeket a kérelmeket. Korábban a levéltári adatok, illetve a Honvédelmi Minisztérium adatai alapján mintegy 20 ezerre volt tehető azok száma, akik kérelemmel fognak fordulni a járási hivatalokhoz. Ezek a nyilvántartások nem voltak teljes körűek, sajnálatos módon. Ma azt el tudjuk mondani, hogy mintegy 45 ezer kérelmező volt. Azon egyenlő bánásmód következtében a határon túli magyar állampolgárok is benyújthatták a kérelmeket, és ennek alapján jelenleg mintegy 35 ezer kérelem elbírálásra került pozitív módon, tehát már kapják is augusztus, szeptember, október óta az ellátást.

Tisztelt Országgyűlés! A pontos számokat is tudom mondani. 600 fő volt a külföldi magyar igénylő, és hadiárva-járadékban 32 ezren részesültek, a többi pedig hadigymoltként, illetve hadigondozotti családtagként. Hadiözvegyi ellátásban sajnos a kor előrehaladtával mindösszesen 56-an részesülhettek, és az élet olyan kegyetlen, hogy a kérelmek benyújtását követően a 30 napos elbírálási határidő alatt mintegy 50 személy sajnálatos módon elhunyt. Egyössze-gű térítést 1100 fő részére állapítottunk meg.

A módosítás lényege az, hogy pontosítani kívánjuk a korábbi törvényt, illetve a nyári módosítást, hogy az eredeti jogalkotói szándék megmaradjon, ne sérüljön. Ezek a pontosítások a következők. Nem a benyújtás, '49. január 1-jei hadi veszteség, hadi eredetű halálsérülés alapozza meg a jogosultságot, hanem a módosítással egy újabb, méltányosabb rendszer kerül kialakításra. Ez azt jelenti, hogy a '49. január 1-je előtti veszteség és nem a benyújtás alapozza meg. Ezzel azok is bekerülhetnek a rendszerbe, akik netán nem nyújtották be a kérelmet.

(11.30)

A másik gyakorlati probléma, hogy a kérelmek elbírálása során gyakorlati problémaként jelentkezett, hogy a megsérült édesapa hadirokkanttá vált, és az 1949. január 1-jét követően született gyermekek nem kerülhettek be a rendszerbe, hiszen 1949 előtt megfogantak ezek a gyerekek, csak éppen 1949. január-február-márciusban születhettek, és így kiestek a rendszerből. Most az egyenlő bánásmód következtében őket is behozzuk ebbe a támogatotti körbe.

Tisztelt Képviselőtársaim! Fontos kérdés és az eredeti jogalkotói szándékot tükrözi azon javaslat is, hogy a hadigondozással a magyar állam érdekében veszteséget szenvedettek támogatása legyen lehetséges. Az elmúlt időszak gyakorlati jelzései alapján egy újabb szövegpontosítást teszünk, hogy hadigondozotti ellátást kizárólag a magyar állam érdekében veszteséget szenvedetteknek nyújtson, tehát abban az esetben, ha a harci cselekmény és ennek következtében a hadi eredetű sérülés vagy halál Magyarország területét érintően, illetve Magyarország mint hadviselő fél részvételével következik be, ekkor lehet kárpótlást nyújtani. A jogalkotói szándék a szabályo-

zás egyértelműsítésére irányul, a korábbi hatályos szövegtől nem tér el.

A hadigondozásról szóló törvény hatálya immáron a határon túli magyarokra is kiterjed, de nem terjed ki olyan kettős magyar állampolgárra, akinél nem magyarországi vagy nem Magyarország érdekében történt esemény vagy veszteség miatt következett be a haláleset.

Szintén pontosításra kerül a gyakorlati tapasztalatok alapján a hadigyámoltak jogosulti körének meghatározása, hogy a nagykorúság és az azt követő tanulmányok folytatása miatti jogosultság tekintetében az összhang megteremthető legyen a korabeli szabályozással. A hatályos szabályozás alapján ugyanis előállhat olyan helyzet, hogy egy volt hadiárva, akinek azért szűnt meg az ellátása, mert mondjuk, tanulmányokat folytat, vagy hölgy lévén netán házasságot kötött, nem kaphatna a hatályos rendelkezések alapján hadiellátást, holott erre még a korabeli szabályozás, az 1933. évi VII. törvények 6. §-a is lehetőséget nyújtott. Az eljárási szabályokat hangoljuk össze a külföldi kérelmezők vonatkozásában az illetékességi kérdésekben, illetve a jogorvoslat válik egyértelműen pontossá.

Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Országgyűlés! A benyújtott törvényjavaslat a gyakorlati tapasztalatokra támaszkodva szeretné biztosítani, hogy az azonos elbánás elve alapján a második világháborúban elszenvedett veszteségek okán özvegyen, árván maradt hozzátartozók és hadirokkanttá vált katonák gyermekei is méltányos juttatásban részesülhessenek, melyhez a kérelmek hatékony, gyors elbírálása érdekében a hatósági eljárás szabályai is kiigazításra és pontosításra kerülnek.

Kérem a képviselőtársakat, ezekkel a pontosító javaslatokkal minden nehéz sorsú hadiárva vagy hadiözvegy vonatkozásában az azonos bánásmód lehetőségét biztosítani szíveskedjenek támogatásukkal, ugyanúgy, mint a július 4-ei szavazásnál, ahol az Országgyűlés 170-et meghaladó igen szavazattal támogatta, mindösszesen csak 1 nem és 1 tartózkodás volt. Lehet, hogy az is csak félrenyomott gomb volt; ha tudatos volt, akkor nagyon szomorú lennék. Ezért azt gondolom, hogy ezeknek a nehéz sorsú embereknek a rehabilitációja legalább lelkieken is megvalósul, a szüleiknek is megadjuk a tiszteletet ennek a javaslatnak az elfogadásával, illetve az eljárás gyorsabbá és hatékonyabbá válik. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps a kormányzó pártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Megadom a szót Vargha Tamás államtitkár úrnak a kormány részéről.

VARGHA TAMÁS honvédelmi minisztériumi államtitkár: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Mint azt mondják: gyáva népnek nincs hazája. Minden nemzetnek kötelessége megvédenie magát, a nemzetet alkotó egyéneket, az állam polgárait. És a nemzetnek kötelezettsége az is, hogy gondoskodjon azokról, akik

veszteséget szenvednek, szenvedtek a közösség érdekében végzett szolgálatuk során.

És azt is mondják, hogy nekünk még kommunisztából is a hitványabb fajta jutott. Így adódott az, hogy 1949 után egészen 1994-ig kellett várni arra, hogy az akkori törvénnyel a hadigondozásból kikerülteknek, akiktől jogtalanul elvették ezt a jogosultságot, az állam újra visszaadhassa. És ezt a törvényt módosítottuk idén, amikor az Országgyűlés a hadigondozást kiterjesztette egyrészt a határon túl élő magyar állampolgárokra, másrészt járadékos hadigondozást biztosított azon volt hadiárvák és hadigyámoltak javára, akik 1949 előtt beadták a kérelmüket.

A magyar kormány nevében üdvözljük ezt a módosítást, hiszen méltányos, tovább szélesíti a jogosulti kört, és pontosító javaslataival világosabbá teszi az eljárási rendet, és úgy gondolom, hogy mindezekkel együtt megvalósítja azt a célt, ami az előterjesztők szándéka volt. Így a magyar kormány nevében támogatom a törvényjavaslatot. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormányzó pártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Most a vezérszónoki felszólalások következnek. Megadom a szót Vas Imrének, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. VAS IMRE, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Országgyűlés! A hadigondozotti ellátásra jogosultak körének kiterjesztésére irányuló törvényjavaslat olyan képviselői kezdeményezés volt az év nyarán, amellyel az Országgyűlés méltóan kifejezte tiszteletét, együttérzését azok előtt, akiknek hozzátartozói a második világháború során a hazáért és az itt élőkért helytállva hunytak el, estek hadifogságba vagy hurcolták el kényszermunkára.

Az Országgyűlés idén július 4-én módosította a hadigondozottakról szóló 1994. évi XLV. törvényt, annak érdekében, hogy azoknak a hadiárvák, hadiözvegyeknek, hadigondozott családtagoknak, hadigyámoltaknak a sorsát is rendezze, akiket 1949. január előtt hadigondozotti ellátásra jogosultként nyilvántartásba vettek, azonban pénzellátásukat nagykorúvá válásuk miatt vagy politikai okból szüneteltették vagy megszüntették, illetve ilyen ellátás iránti kérelmüket politikai okból elutasították, továbbá akik ezen irányú kérelmüket politikai okból elő sem terjeszthették.

A módosítással a törvény hatálya kiterjesztésre került a Magyarországon lakóhellyel, tartózkodási hellyel nem rendelkező külföldi magyar állampolgárokra is. A jelenlegi javaslat ennek megfelelően szöveg pontosítást és értelmező rendelkezést tartalmaz annak érdekében, hogy a hadigondozási ellátással Magyarország kormánya a magyar állam érdekében veszteséget szenvedetteknek támogatást nyújtson.

Így elmondható, hogy a jogalkotói szándék a korábbi hatályos szövegtől nem tér el, ugyanis immáron a határon túli magyarokra is kiterjed. Viszont a jogalkotónak nem volt célja olyan kettős, egyben

magyar állampolgár hadigondozásba vétele, amely esemény nem magyarországi vagy magyar érdekű esemény vagy veszteség miatt következett be.

A módosítás másik oka az eljáró hatóság megjelenésének pontosítása, tekintve, hogy minden igénylő számára biztosítva legyen a kétfokú jogorvoslati rendszer. Az eljárási szabályt pontosítja a javaslat, mert az említett határon túli magyar állampolgárságú kérelmezők esetében a másodfokú hadigondozási hatósági jogkört a honvédelemért felelős miniszterhez rendeli.

Frakciónk támogatja a képviselő urak előterjesztését. Kérem, hogy szavazatukkal támogassák önök is a törvényjavaslat elfogadását. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps a kormányzó pártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Most megadom a szót Demeter Mártának, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának.

DEMETER MÁRTA, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Az előttem felszólaló képviselők már nagyon részletesen kifejtették ennek a törvényjavaslat-módosításnak a célját. Természetesen az MSZP számára is egy fontos üggyről beszélünk, és emiatt természetesen a júniusi módosítást is támogattuk, illetve a jelenlegi módosítást is támogatni fogjuk.

Röviden szeretném összefoglalni, hogy a júniusban benyújtott, hadigondozásról szóló törvény módosítás fő célja az, hogy Magyarország történelmileg változó határait figyelembe véve a hősi halált halt néhai férjük után, akik Magyarországról vonultak be, azon hadiözvegyek is gondozotti körbe kerüljenek, akik lakhelyváltás nélkül, de jelenleg más állam polgárai.

(11.40)

Megteremtette ez a törvényjavaslat a volt hadiárva járadékát, valamint a volt hadigondozott családtag és volt hadigyámolt járadékát. Ezek szerint minden hadiárva, hadigyámolt és hadigondozott családtag járadékot kap, akiknek pénzellátását nagykorúvá válása miatt vagy politikai okokból megszüntették vagy szüneteltették, illetve az ilyen ellátás iránti kérelmét politikai okokból elutasították, továbbá aki ez irányú kérelmét politikai okokból elő sem terjesztette. A területi hatályt a hadiözvegyekhez hasonlóan kiterjesztetten állapította meg a törvény módosítás. Ezeknek az ellátásoknak a havi összege megegyezik a hadiárvának, hadigyámoltak járó járadék összegével, azaz az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 30 százalékával, ez jelenleg 8550 forint.

Tehát akkor támogattuk ezt a javaslatot, és ténylegesen látszik, hogy egy pozitív szándékkal most arra törekednek az előterjesztők, hogy az eredeti jogalkotói szándéknak megfelelő legyen a működőképessége ennek a javaslatnak. Egypár tétel ebből: a légítámadás és hadművelet és a visszamaradt robbanóanyag felrobbanása törvényi meghatározását pontosítja a javaslat úgy, hogy ezen események akkor

tartoznak a törvény hatálya alá, ha Magyarország területét érintően, illetve Magyarország mint hadviselő fél részvételével következett ez be. A volt hadiárva és volt hadigondozott családtag esetében a jogosultságot a júniusi módosítástól eltérően nem az 1949. január 1-je előtti nyilvántartásba vétel, hanem az ezen időpont előtt bekövetkezett veszteség fogja megalapozni. Az egyik bekezdés szerint pedig az alaptalanul felvett juttatást vissza kell majd fizetni. Ennek a legfelső mértéke legfeljebb háromhavi járadék összege, a visszafizetés e felső összeghatárát fogja törölni a javaslat.

Tehát alapvetően ezek a rendelkezések, azt gondolom, hogy támogathatóak, és teljesen indokolt egyértelműen rögzíteni, hogy a hadigondozotti ellátás a magyar állam érdekében veszteséget szenvedett személyeknek nyújt támogatást. A törvény személyi határának küllhoni magyarokra történő kiterjesztése miatt a jelenlegi fogalmi rendszer egészen tág értelmezéseknek is utat nyithat, ezért a javaslatnak ez a pontosító eleme mindenféleképpen indokolt, és ugyanígy egyet lehet érteni azzal is, hogy a jogosultságot a bekövetkezett veszteség és ne pedig a jogosult 1949 előtti nyilvántartásba vétele alapozza meg. Nyilvánvalóan felmerül, hogy ebben az esetben a jogosultság elbírálása alapvetően nagyobb terhet fog jelenteni az eljáró hadigondozási hatóságnak, de gondolom, hogy ez alapvetően megoldható lesz.

Tehát úgy összegezném, hogy az MSZP, mint ahogy a nyáron a Ház elé került javaslatot támogatta a szavazatával, ezért természetesen ennek a működőképesévé tevő, ezt célzó módosításait is támogatni fogjuk. Köszönöm szépen. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Megadom a szót Hollik Istvánnak, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának.

HOLLIK ISTVÁN, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Mint ahogy azt önök is jól tudják, és ahogyan az előterjesztő is felhívta rá a figyelmet, az idei évben egy alkalommal már szóba került ez a téma, és akkor nagyon helyesen az Országgyűlés hangsúlyozta ennek a témának a kiemelt fontosságát.

A 2015. évi CIV. törvény elfogadásával régi kérdést sikerült rendezni, és ezzel megoldódott azon, 1949 januárja előtt hadigondozotti ellátásban részesülő hadiárva- és hadiözvegyeknek, hadigondozott családtagoknak, valamint a hadigyámoltak sorsa, akik többségében politikai okok miatt nem kaptak segítséget az országtól. Számunkra külön öröm, hogy az akkori döntés figyelmet szentelt a határon túl élő honfitársaink megsegítésére is, akik a fenti okok miatt elestek az állami támogatástól. Ez a kiterjesztés azonban segítő szándéka ellenére értelemszerűen a Magyarországiért vagy Magyarországon veszteséget szenvedőket kívánja segíteni, így mindenképpen szükséges a szöveg pontosítása. Teljesen érthető, hogy a nemzeti támogatást a nemzetet védőknek és emiatt sajnos sok esetben károsultaknak kívánjuk átadni, így ezt a kérdést megfelelően szabályozni kell az eredeti

cél érdekében. Az idei júniusi törvénymódosítás másik hiánya volt, hogy a szövege szerint kizárólag azok kaphatnak támogatást, akik a vizsgált időpontban, azaz 1949 előtt már részesültek ellátásban. Sokan vannak ezért, akiknek családja a nemzetért végzett honvédfeladatok miatt '49 előtt szenvedett veszteséget, azonban az akkori eljárásoknak köszönhetően csak az Országgyűlés által megfogalmazott dátumot követően jutott akár hadiárva-, akár hadigondozotti, akár hadigyámolti támogatáshoz, így az idén megfogalmazottak szerint a magyar állam nem tudta őket támogatni. Ezért fontos az, hogy ne a státust, hanem az esemény bekövetkeztét vizsgáljuk, ahogy ezt Kovács Zoltán államtitkár úr is említette, és ezt a most benyújtott törvényjavaslat megfelelően tudja korrigálni.

Mindezeket összevetve teljesen logikus és méltányos módosítást fogalmaztak meg képviselőtársaink, amit a Kereszténydemokrata Néppárt támogatni tud. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Megadom a szót Kulcsár Gergelynek, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának.

KULCSÁR GERGELY, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Ahogy már elhangzott, az Országgyűlés még nyáron módosította a hadigondozási törvényt, hogy azoknak is nyújthasson az állam ilyen ellátást, akinek az korábban, a régi rendszerben politikai okokból szünetelt vagy került megszüntetésre, továbbá akinek ilyen okból utasították el kérelmét vagy elő sem terjesztette ettől való félelme miatt.

A területi hatály is kiterjesztésre került a háború előtti Magyarország területére, valamennyi területre, amely valamely pillanatban az ország része volt. A Jobbik természetesen támogatta a javaslatot nyáron a szavazatával is. Akkor is elmondtuk, hogy hiánypótló a törvényjavaslat. Most nem akarom azzal húzni az időt, hogy megismételjem a témában akkor elmondott gondolataimat, inkább rátérnék az azóta történetekre, illetve egy-két hiányosságra hívnám fel a figyelmet.

Négy hónap után módosítani kellett ezt a törvényt, ugyanis ahogy az indoklás is mondja, és idézem: „A jogalkotónak nem volt célja az olyan kettős magyar állampolgár hadigondozásba vétele, mely egy nem magyarországi vagy magyar érdekű esemény vagy veszteség miatt következett be.” Ezért van szükség erre a módosításra, amit szintén támogatunk. Annak idején, körülbelül egy hónappal ezelőtt vagy még annyi sem, volt egy hír, hogy 42 ezer kérelem érkezett be az új törvény szerint, a nyáron elfogadott törvénymódosítás szerint. Az a kérdés merül fel, hogy mennyi olyan kérelem volt a 42 ezerből - nem tudom, hogy képviselő úr vagy pedig államtitkár úr erre tud-e válaszolni -, ami érinti ezt, szóval, nem magyarországi vagy nem magyar érdekű esemény vagy veszteség miatt nyújtottak be kérelmet, tehát ez mekkora része volt ennek a 42 ezer kérelemnek. Azt is el kell

mondani, szintén pozitívuma a javaslatnak, hogy az a könnyítés, hogy a javaslat szerint minden 1949. január 1-je előtti veszteség és nem a nyilvántartásba vétel alapozza meg a volt hadiárvak, volt hadigondozottak, családtagok és volt hadigyámoltak hadigondozását. Ezzel kapcsolatban egy olyan dologra szeretném felhívni a figyelmet, amit már a nyári vitában is elmondtunk. Ez pedig az, hogy szintén vesztesége volt az akkori időeknek, ha háborúban eltűnt a hozzátartozójuk, és az eltűnt személyek kérdése nincs rendezve ezzel a törvényjavaslattal. Ezt a problémát már Szilágyi György képviselőtársam a Törvényalkotási bizottságban is felvetette. Ez a dolog máig nem került kezelésre és ez a javaslat sem oldja meg. Korábban Répássy Róbert erre úgy reagált, hogy halottá kellett volna nyilvánítani ezeket, de véleményünk szerint egy akkori háborús trauma esetén nem volt elvárható, hogy ez megtörténjen, és ezt a kérdést is valahogy kezelni kellene, és várnám a minisztérium álláspontját ez ügyben is.

Annyit még elmondanék, amit elmondtunk szerintem a nyári vitában is, hogy a hadigondozottak járandóságának összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 30 százaléka, ami nem egy túl nagy összeg. A nyáron is benyújtottunk egy módosító javaslatot ezzel kapcsolatban, hogy ezt 50 százalékra szeretnénk emelni. Úgy gondoljuk, hogy a költségvetés kibírja ezt, ez nem olyan összeg, amit ne lehetne megfizetni és egy kicsit emelni ezeknek az embereknek a juttatását, járandóságát.

(11.50)

Összességében természetesen támogatni fogjuk a javaslatot, a Jobbik-frakció igennel fog szavazni a javaslatra, a felmerült kérdésekre pedig várjuk a választ. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik padsoraiból.)*

ELNÖK: Tisztelt Képviselőtársaim! Az LMP nincsen, így a vezérszónoki felszólalások végére értünk.

Elsőként független képviselő hozzászólására van lehetőség, de úgy látom, hogy erre nincs ingerencia.

Most a további képviselői felszólalások következnek. Ennek keretében megadom a szót elsőként Heringes Anita képviselő asszonynak.

HERINGES ANITA (MSZP): Nagyon szépen köszönöm. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Allamtitkár Úr! Tisztelt Előterjesztő! A pozitív szándékokat, mint ahogy Demeter Márta is elmondta, támogatni fogjuk. Viszont pozitív hozzáállásukat szeretnénk kérni, hiszen mi most benyújtottunk egy határozati javaslatot, mely problémát nekem az egyik fogadóórámon vetette fel egy hozzátartozó. Kérnénk szépen, hogy ez a pozitív szándék itt is jelenjen meg, és támogassák e probléma megoldását is.

Én elmondanám a határozati javaslatunk indoklását, és kérem tényleg a kormánypárti többséget, hogy támogassanak minket ebben. A kormány eredeti jogalkotói hatáskörében kiadott rendeletben az egyes tartós időtartamú szabadságelvonást elszenve-

dettek részére járó juttatásokról szóló kormányrendeletben pénzbeli kárpótlást biztosított azoknak a személyeknek, akiket 1944. október 1-jét követően a Szovjetunióban kényszermunkára hurcoltak el. A kormány rendelete az érintettek jogosultságát az egy évet elérő, illetőleg azt meghaladó szabadságkorlátozáshoz köti. A túlélő házastárs esetében a jogosultságot az egy évet elérő időtartam nem alapozza meg. Ahhoz, hogy a túlélő házastárs kárpótlásban részesülhessen, az szükséges, hogy az elhunyt jogosult szabadságkorlátozásának időtartama a három évet elérje. Ez a megkülönböztetés a kárpótlásra jogosultat túlélő házastársak tekintetében ma már nem méltányos, különösen akkor, amikor a rendelet szerint három évet meghaladó szabadságelvonás esetén is csak 20 ezer forint összegű a kárpótlás.

Ezért kérjük a kormányt és a kormánypárti többséget is, hogy a mi határozatunkat fogadja el, és a módosításunkat méltányolja. Azt kérnénk, hogy ne legyen időkorlát. Azon házastárs, túlélő házastárs, akinek a férjét akár egy napra is elhurcolták és így a szabadságát elvették, annak járjon ez a pluszjuttatás. Hiszen pont ez a hölgy, aki eljött a fogadóórámra, elmondta, hogy az ő édesapját hurcolták el. Az ő édesanyja azt vallja a mai napig is nyolcvanvalahány évesen, hogy aki egy napot is ilyen helyzetbe kerül, annak a házastársának hadd járjon már ez a kárpótlás. Azt gondolom, hogy ez egy méltányolható módosítás. Ezért kérnénk azt, hogy fogadják el a határozati javaslatunkat és terjesszék be ezt is, adjuk meg a tisztességet ezeknek az embereknek is. Köszönöm szépen. *(Taps az MSZP soraiból.)*

ELNÖK: Most megadom a szót Staudt Gábor képviselő úrnak.

DR. STAUDT GÁBOR (Jobbik): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Valóban támogatható az előtűnk fekvő javaslat, én azonban szeretném felhívni a figyelmet, hogy mi az, ami még hiányzik, nagyon régóta hiányzik az 1994. évi törvényből. Attól függetlenül, hogy egyébként az előtűnk fekvő javaslat valóban egy olyan hibát korrigál, ami annak idején a jó szándék ellenére benne maradt a törvényben, már a legutóbbi módosításokra gondolok, valóban a magyar érdekű esemény és veszteség egy fontos szempont, hiszen egy olyan országban élünk, amely területeket veszített, amely területén magyar állampolgárok élnek most már kettős állampolgárként, hála istennek. De nyilvánvalóan nagyon nehéz adott esetben elkülöníteni, és most itt ez korrekcióra kerül, hogy a korábbi szabályozás ebben nem tett pontos megkülönböztetést, hogy ki milyen veszteség folytán került ebbe az élethelyzetbe. Nyilvánvalóan nem lehet célja a jogalkotónak, hogy ezt kiterjessze minden, a Kárpát-medencében bekövetkező esetre.

Tehát támogatni lehet a korrekciót. Azt is támogatni lehet, hogy ne a benyújtás, hanem a veszteség alapozza meg. Ez is egy fontos korrigálási javaslat. Ez így rendben is van. Viszont ahogy mondtam, egy

régi probléma, és többször fordultak hozzám is országgyűlési képviselőként az érintettek, hogy a '94. évi törvény egyösszegű kifizetéseket tartalmazott az elmaradt juttatásokra vonatkozóan, és sajnálatos módon ezek az összegek nem voltak köszönő viszonyban az elmaradt juttatásokkal sem, illetőleg nem tettek különbséget aközött, hogy kinek pontosan mennyi volt az elmaradt jogosultsága.

Azért lett volna fontos - és erre 2012-ben, itt van előttem, egy országgyűlési határozati javaslatot is benyújtottam a hadigondozottak elmaradt juttatásainak igazságos kompenzálásáról -, ha ezt az Országgyűlés elfogadja, mert az 1994. évi törvényben, ahogy elmondtam, nagy igazságtalanságok kerültek bevezetésre, és ezt jó lenne korrigálni. Higgyék el, hogy akiket ezek az igazságtalanságok értek, még mindig várják, hogy az Országgyűlés és jelen pillanatban a Fidesz-KDNP-többség és a Fidesz-KDNP-kormány megtegye ezeket a lépéseket.

Annak idején már a Honvédelmi bizottság elutasította a kérelmet, de ott volt Hende Csaba akkori honvédelmi miniszter, aki azt mondta, hogy újabb kárpótlási, kártérítési igényeket nem kíván megnyitni a magyar állam, illetve a magyar kormánynak nincs szándéka, hogy újranyissa ezeket a fejezeteket. Ez egyébként abban a tekintetben nem volt igaz, hogy csak ezekre az emberekre tűnik igaznak, hiszen azóta a magyar kormány igenis megnyitott másfajta juttatásokat, illetve juttatások is folyamatosan emelésre kerültek egyéb kategóriák esetében, de sajnálatos módon, ha úgy igaz, amit Hende Csaba ott elmondott, csak azoknak a hadiárvának, hadiözvegyeknek, hadirokkantoknak az elmaradt juttatásait nem kívánja rendezni a magyar állam, akiknek az 1994. évi XLV. törvényben vagy az alapján sajnos nem akkora összeget adtak, mint amennyi járt volna.

Teljesen egyértelműen beláthatjuk, hogy itt egy kiszámolható összegről van szó. Itt fillérre ki lehet számolni és reálértékre lehetett volna emelni azokat az összegeket, hogy mennyi az, amit elvettek. Korábban egyébként a hadigondozottak ellátásáról szóló 1933. évi VII. törvénycikk határozta ezt meg. Ki lehet számolni, hogy kiknek ezt politikai okokból elvették vagy be sem adhették az igényüket, mennyi volt a kiesett jogosultságuk. Ennek ellenére - ahogy elmondtam - a '94. évi törvénynél egy egyösszegű kifizetést határozott meg, aminek köze nem volt a valós kiesett juttatásokhoz.

Hangsúlyoznám, még egyszer hangsúlyoznám, itt nem is sérelemdíjakról van szó, hogy a mai szóhasználatot használjam, nem arról van szó, hogy valaki utólag azt mondja, hogy mekkora kár érte lelkiileg vagy milyen szenvedések érték, és utólag egy eseményhez hozzáfűzve szeretne bármiféle új igényt érvényesíteni, hanem tulajdonképpen a polgári jog alapján egy kiesett, forintra beazonosítható juttatását szeretné visszakapni, és nem úgy, hogy egy összeget fiktív módon meghatároznak számára, aminek köze nincs ahhoz, hogy milyen kár érte. Egyébként pont a '94. évi törvény tette lehetetlenné, hogy ezek az emberek akár egy pert indítsanak és azt mondhas-

sák, hogy a magyar állam tartozik nekik bizonyos összeggel. Ezt tulajdonképpen ez a törvény elvette tőlük, hiszen egy összegben határozta meg ezt az összeget.

Egyébként államtitkár úrral egyetértek, és pont amikor legutóbb erről volt szó, mondtam el, hogy kommunistából is a legpiszkosabb fajta jutott nekünk, mert nem volt jellemző a környező országokban sem és a keleti blokk országaiban sem, hogy azoktól az emberektől elvegyék a juttatásaikat, akik a háborúban, mondjuk, megsérültek vagy hadiárvák, hadiözvegyek lettek, csupán azért, mert mondjuk, a Szovjetunió ellen harcoltak. Nézzék meg, a környező országokban sem volt ez a szabályozás életben, csak Magyarországon lehetett ezt kollektív módon megtenni. Úgy gondoljuk, hogy a magyar államot még mindig terheli ez a kötelesség. Pont ezért a 2012-es határozati javaslatomban úgy terjesztettem be a javaslatot, egyébként nem véletlenül a törvény módosítását, hanem a kormány számára egy feladatot adva határozati javaslatot terjesztettem elő, megadva a lehetőséget, hogy a kormány kitalálja a szabályozási elveket, vagy hogy pontosan milyen törvényt hogyan kell biztosítani, vagy hogy milyen összegből vagy hol szeretné ezt betervezni a költségvetésbe.

(12.00)

De a lényeg az, hogy úgy lenne méltányos vagy úgy lett volna méltányos, hogy egyrészt a '92. évi, az 1992. január 1-jei állapotot kellett volna figyelembe venni, azzal együtt, hogy ha '92. január 1. után valaki elhunyt hadirokkantként, és felé a magyar államnak tartozása van, hiszen elvonták az ő juttatásait, akkor igenis ezeknek örökölhetőnek is kellene lennie. Hiszen hogyha valakitől megvonták ezeket, akkor azt a családjától, a gyerekeitől is ugyanúgy megvonták, hiszen ez az egész családnak az életvitelét tette nehezebbé, és azon túl, hogy jogilag egy jogfosztott helyzetbe taszította az adott sérelmet elszenvedett hadirokkantakat, hadiárvákat, hadiözvegyeket, ezen túl még a járulékok szempontjából is, a kifizetések szempontjából is kedvezőtlen helyzetbe kerültek, tehát nélkülöznie kellett ennek a családnak.

Úgy gondolom, hogy ha mondjuk, valaki édesapjának hadirokkantként volt egy megítélt támogatása, megítélt juttatása, ezt elvették tőle, és nélkülözött a családja, a gyerekei nélkülözésben nőttek fel, és '92-t megérte a hadirokkant, jelenleg fiktív emberünk - de sajnos ez sok esetben igaz volt -, tehát megérte, de meghalt, és utána ezért számára nem került kifizetésre az őt megillető, vagy nem kerülhetne a jövőben kifizetésre az őt megillető összeg, akkor igenis, a leszármazója is meg kell hogy kapja ezt, és az igény ebben a részben is járna neki.

Nos, ezt a határozati javaslatot, ahogy elmondtam, elutasította a Honvédelmi bizottság, de nagyon bízom benne, hogy a miniszterváltás talán ebben is egyfajta új lendületet adhat, úgyhogy államtitkár urat kérem, hogy tartsuk napirenden a témát, a kormány felé tartsák napirenden a témát, mert eljő-

het az a pillanat talán, amikor meglesz rá a fogadókészség. Nyilvánvalóan Hende Csabától egyébként nehéz lett volna elvárni, mert ha jól emlékszem, ő a '94. évi törvénynek a megírásában részt vett - ezt talán ő is elmondta a Honvédelmi bizottság ülésén -, tehát nyilvánvalóan nehezen lehet ezt elvárni egy olyan honvédelmi minisztertől, aki részt vett ennek a megalkotásában, sőt ő még büszke is volt rá, hogy valamit legalább ezeknek az embereknek adott. Nos, nem arra kell büszkének lenni, hogy egy egyösszegű alamizsnát vagy egy kisebb összeget adott ezeknek az embereknek, hanem arra kellene büszkének lenni, hogyha a helyzetet rendeznék. A mindenkori kormányok és a magyar állam irányában ezek a követelések, úgy gondoljuk, hogy még mindig fennállnak, és meg kell oldani ezeknek a rendezését.

Ezzel együtt, ahogy elmondtam, a javaslatot támogatjuk, de nagyon szeretnénk, hogyha a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák kérdése és a kommunizmusban irányukban elkövetett bűnök soha nem évülnének el, és legalábbis a pénzbeli kifizetések megtörténjenek. Elnök úr, köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Most megadom a szót Turi-Kovács Béla képviselő úrnak.

DR. TURI-KOVÁCS BÉLA (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. A törvény szikár szövege, amely a jogalkotásnak felel meg, és annak kell hogy megfeleljen, nem adhatja vissza a fontosságát annak, amit a 2015. évi CIV. törvény elindított, és amit ez a törvény most pontosít. Nem adhatja vissza a fontosságát annak, hogy egyszer szembenézzünk azzal, hogy micsoda életek voltak azok, amelyek 1945-öt és különösen 1949-et követően olyan méltánytalanságokat kellett elszenvedjenek, amelyekre nemhogy nem szolgáltak rá, hanem ellenkezőleg, a hazájukért hoztak áldozatot. Aki nem élt akkor és nem látta szemtől szemben a valóságot, nem tudja elképzelni, hogy mit jelenthetett az a fajta igazságtalanság, hogy tudta, hogy az ő apja, tudta, hogy az ő hozzátartozója valahol ott kínlódott, szenvedett, iszonyatos kínokat állt ki ebben a háborúban, aztán ő egy harmadrangú, ha egyáltalán olyan, állampolgár lett Magyarországon. Ezért minden olyan gesztus, ami ebben az irányban történik, több, mint az a néhány forint, amit majd oda tudunk adni.

Ezt a gesztust nemcsak feléjük kell meghozni, de újra és újra hangsúlyozni kell, hogy azért tesszük és azért mondjuk, mert nem akarunk fájdalom és fájdalom között különbséget tenni, mert nem engedhetjük, hogy azok, akik a hazájukért küzdöttek, szenvedtek, megsérültek, meghaltak, nem engedhetjük, hogy azoknak az emléke úgy maradjon meg, hogy meg sem kíséreltünk elégtételt adni. Az elégtételnek legalább abban kell állnia, hogy elismerjük, hogy ők, akik a hazáért küzdöttek, a hazáért szenvedtek, minden olyan elismerést, anyagit és egyéb elismerést megérdemelnek, amelyet egyáltalán ez az ország nyújtani tud.

Tisztelt Ház! Emlékszem arra, tisztos, olyan család, amelyik a mi utcánkban ott élt emberemlékezet óta, micsoda nyomorúságba került éppen attól, hogy a háborút követően teljesen méltánytalan üldözésnek volt kitéve. Nem tudunk ennek már elégtételt adni, de meg kell próbálni gesztusokat tenni, olyan gesztusokat tenni vagy annál még többet, elismerést adni, amely annyit jelent, hogy az ő utódaiknak, akár jogosultak most arra, hogy kapjanak valamiféle kárpótlást, akár nem, az elismerést megadjuk. Köszönöm a megtisztelő figyelmet.

ELNÖK: Megkérdezem képviselőtársaimat, kíván-e még valaki hozzászólni a vitához. *(Jelzésre:)* Szilágyi György képviselő úr jelentkezett. Öné a szó, képviselő úr.

SZILÁGYI GYÖRGY (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Egy dologra szeretném csak föl hívni a figyelmet a törvénymódosítással kapcsolatosan. Amikor elfogadtuk ezt a törvénymódosítást, és megnyílt a lehetőség, hogy azok a hadiárvák vagy hadiözvegyek vagy akár csak a hozzátartozók közül jó páran jelentkezzenek a hatóságoknál, akkor volt egy kis zavar.

Arra szeretném föl hívni államtitkár úr figyelmét, hogy több olyan panasz érkezett be hozzánk, miszerint voltak például olyan kerületek, ahol jelentkeztek az összeggel kapcsolatosan az ügyintézésre, és azt a választ kapták, hogy ők nem jogosultak rá, hiszen nem voltak nyilvántartásba véve. Hogy konkrétan elmondjam, a X. kerületből több ilyen panasz érkezett hozzánk, amikor egyszerűen nem is tudták az ügyintézők, hogy miről van szó. Arról pedig, hogy a határon túl élők is jogosultak erre, csak nagyon-nagyon kevesen tudtak.

Tehát én csak azt szeretném kérni önöktől, hogy mivel megvolt a törvényalkotói szándék és egyértelmű volt a törvényalkotói szándék, ez nagyon sokszor visszásságot okozhatott éppen a kormányhivataloknál vagy pedig azoknál a szerveknél, akik nem tudtak róla, úgyhogy a jövőben, amennyiben lehetséges, akkor sokkal egyértelműbben, és sokkal célszerűbb lenne, ha mindenkit időben tájékoztatnának arról, hogy föl tudjon készülni az apparátus, hiszen egy ilyen jó szándékkal elfogadott törvénynek is lehetnek negatív hatásai akkor, hogyha éppen az adott ügyintéző nincs tisztában sem a törvénnyel, sem a törvény szándékával és azzal, hogy mit is szeretett volna elérni a törvényalkotó. Csak erre szerettem volna felhívni a figyelmet, amennyiben lehetséges, akkor valamilyen módon sokkal részletesebben tájékoztatásuk azokat az ügyintézőket, akik a gyakorlati folyamatát az ügynek és a gyakorlati folyamatát az eljárásoknak végre fogják hajtani.

Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Megkérdezem Kovács Zoltán képviselő urat, előterjesztőként kíván-e reflektálni. *(Jelzésre:)* Igen, jelzi. Öné a szó, képviselő úr.

DR. KOVÁCS ZOLTÁN (Fidesz): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Köszönöm szépen azokat a támogató hozzászólásokat, amelyek a Lázár János, L. Simon László és általam benyújtott törvényjavaslatot érintették. Úgy érzékelttem, hogy a parlament méltányolta azt a szándékot, amivel mi a nehéz sorsú emberek felé fordultunk csakúgy a nyáron, mint most ezekkel a pontosító javaslatokkal.

A törvényjavaslat kapcsán elhangzottak nem teljesen a törvényjavaslatba illeszthető vagy illeszkedő felszólalások is. Ezzel kapcsolatban annyit tudnék elmondani képviselőtársaimnak, hogy az én ismereteim szerint készül a kárpótlás kiegészítése valamilyen formában, a kormány gondolkodik ezen a kérdéskörön, pont azért, hogy minden lehetőség, amely itt is felmerült, az valamilyen formában a történelem okozta sebek kapcsán lezárásra kerülhessen.

(12.10)

A másik, amit szeretnék elmondani, az, hogy azért ennek az erkölcsi elégtételen túl van anyagi vonzata is, hiszen 18-20 ezer fővel számoltunk, és ez ma meghaladja a 45 ezret a kérelmek benyújtását illetően, tehát dupla létszám keletkezett, ami egyébként nagyon örömteli. Ez azt mutatja, hogy mindenképp eljutott az a felhívásunk, hogy érdemes ezzel a jogintézménnyel élni annak, aki nem tehetette meg korábban, vagy akitől megvonták korábban.

E vonatkozásban én nem gondolnám, hogy a kormánytisztviselők felkészületlenek lettek, hiszen külön oktatás volt, tekintettel arra, hogy a hatálybalépés napját követően egyébként már gondoskodni kellett a kérelmek befogadásáról, tehát július 4-étől nagyon-nagyon rövid idő volt a felkészülésre a benyújtástól az elfogadásig, és az elfogadástól egyébként a hatálybalépésig. Azért is volt gyors a hatálybalépés, hiszen sajnálatos módon ezek az emberek időskorúak, 73 év felettinek kell lenni annak, aki benyújtja ezt, és nagyon kevés elutasításra kerül sor. Széleskörűen értelmezték az ügyintézők a jogszabályokat, azt is befogadták, aki két tanúval igazolta - nem kellett hozzá papír -, hogy az édesapa a második világháborúban hunyt el, vagy nekem is volt olyan fogadónapos ügyfelem, aki azt mondta, hogy kedves képviselő úr, nézze meg, az apám föl van írva ott az emlékműre vagy az emléktáblára, márványba vésvé a neve mint második világháborúban elhunyt katonahősnek, de semmilyen papírom nincs róla. Én azt tudtam neki mondani, hogy ha ez a faluközösség számára egyértelmű, akkor a hatóság számára is egyértelmű kell hogy legyen. És az is mutatja, gondoljanak bele, hogy 35 ezer elbírált kérelem van, és az a járadék, amely egyébként jár havonta, egy év alatt kiteszi tulajdonképpen az elvesztett 13. havi nyugdíjnak az összegét, az özvegyeknél pedig meghaladja a 30 ezer forintot. Persze mindannyian tudjuk, hogy ez a sebeket nem tudja begyógyítani, pénzzel nem lehet az elhunyt életüket visszahozni, pénzzel nem lehet kártalanítani azt a nehéz sorsot, amit ezek az emberek végigéltek, de mégis azt gondoljuk, hogy

van ebben előrelépési lehetőség. Nyilván az ország anyagi tehetősége tudja fokozni vagy megemlíti ezeket a juttatásokat.

Tisztelt Képviselőtársaim! Nem szaporítanám a szót, hiszen széles körű támogatottságot érzek itt a Parlament falai között. Köszönöm szépen még egyszer. Köszönöm szépen ilyen módon a kormányzati támogatást, amit a Honvédelmi Minisztérium nyújtott, és bízom abban, hogy meg fogják szavazni rövid időn belül ennek a törvényjavaslatnak, ennek a módosításnak - amikor a zárószavazásra kerül sor - a beterveztettek szándékának megfelelően a szövegét. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására 16 óráig van lehetőség.

Most soron következik a **Nemzeti Kulturális Alapról szóló 1993. évi XXIII. törvény és a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/7403. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető. Tájékoztatom önöket, hogy az előterjesztést nemzetiségi napirendi pontként tárgyalja az Országgyűlés.

Elsőként megadom a szót Hoppál Péter úrnak, az Emberi Erőforrások Minisztériuma államtitkárnak, aki a pulpitusról mondja el a felszólalását.

DR. HOPPÁL PÉTER, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! A jelenlegi törvényjavaslat-csomag három fontos kérdést is tisztáz.

Egyrészt a hagyományosan kulturális törvénynek nevezett törvényben technikai típusú pontosításokat eszközöl, másrészt a kormány kultúrpolitikájának megfelelően a Nemzeti Kulturális Alap működésében a Magyar Művészeti Akadémia jelenlétét biztosítja a szükséges mértékig, harmadrészt pedig egy korábbi filmegegyezmény vonatkozásában deregulációs vonatkozású intézkedést foganatosít.

Mielőtt a parlament előtt lévő törvényjavaslatot részletesen is bemutatnám, engedjék meg, hogy röviden ismertessem önökkel, mely törvényeket is érinti a módosítási csomagunk.

A törvényjavaslat a Nemzeti Kulturális Alapról szóló 1993. évi XXIII. törvény, továbbá a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény módosítását, illetve a Magyar Népköztársaság kormánya és a Francia Köztársaság kormánya között Párizsban, 1970. február 17. napján aláírt, a filmek együttes készítéséről és filmek cseréjéről szóló egyezmény kihirdetéséről szóló 1970. évi 33. törvényerejű rendelet deregulációját célozza. Sorra véve ezeket a témákat, a javaslat rendelkezéseit részletesebben is be szeretném mutatni önöknek - először a Nemzeti Kulturális Alapról szóló törvény módosítása tekintetében.

Az Országgyűlés a Magyar Művészeti Akadémiáról szóló 2011. évi CIX. törvénnyel köztestületként létrehozta a Magyar Művészeti Akadémiát; ezzel a nagy horderejű lépéssel a magyarság két évszázada vállalt kötelezettségnek tett eleget. Miután a Magyar Országgyűlés a művészeti alkotás szabadságának biztosítását az Alaptörvénybe foglalta, biztosította e szabadság gyakorlásának kereteit is. A törvény megszületése óta eltelt időszak bebizonyította, hogy az MMA felvállalta a rábízott feladatot. Közfeladatként ellátott tevékenységével hatékonyan fogja össze a magyar művészeti élet kimagasló teljesítményt nyújtó képviselőit. A Művészeti Akadémia ma meghatározó szerepet játszik a művészettel, különösen az irodalommal, a zenével, a képző-, ipar- és tervezőművészettel, valamint az építészettel, a fotó-, a film-, az előadó- és a népművészettel összefüggő országos feladatok ellátásában. Tevékenységével már jelenleg is elősegíti a magyar és az egyetemes kultúra értékeinek érvényesülését, megóvását, új, értékes alkotások megszületését. Dinamikus munkájának köszönhetően székhelye, a Pesti Vigadó színvonalasan helyreállított épülete a magyar művészeti élet egyik centrumává vált.

Ugyanakkor az eltelt évek arra is felhívták a figyelmet, hogy a Magyar Művészeti Akadémia kulturális életben elfoglalt integráló szerepe csak a Nemzeti Kulturális Alappal mint elkülönített állami pénzalappal való szorosabb együttműködés révén tud kiteljesedni. A művészet jelenének és jövőjének kérdései napjainkra a társadalom életminőségét befolyásoló tényezőkké váltak. Kiemelt társadalomformáló jelentőségüknel fogva megválaszolásuk sürgető, és megköveteli tőlünk, hogy az új alkotások létrehozásának ösztönzésére és bemutatására, a magas színvonalú művészi alkotómunka közösségi feltételeinek megerősítésére a meglévő kereteken túlmutató, nagyszabású lépést tegyünk, az eddiginél biztosítsunk nagyobb szerepet a teljes művészeti életet képviselő köztestületnek.

Az NKA-törvény javasolt módosításai megteremtik a lehetőséget arra, hogy a kulturális élet szereplői közös felelősséggel döntsenek a magyar kultúra fennmaradását és fejlesztését szolgáló források odaítéléséről. Hangsúlyozzuk, hogy döntésünk módot ad arra, hogy a kultúra integratív erejével, közös cselekvéssel a jelenleginél hatékonyabban és erőteljesebben jelenjenek meg azok a sokszor már látenszen meglévő erőfeszítések, amelyek a nemzet művészeti hagyományainak megőrzését, átörökítését, bemutatását és fejlesztését célozzák, illetve a mainál koncentráltabban és erőteljesebb hangsúllyal manifesztálódhatnak azok a kérdések, melyek a kultúra időszzerű problémáit feszegetik. A kulturális élet szabadsága és nyitottsága az Akadémia számára alapérték, így egyértelmű, hogy a kulturális alkotómunkában részt vevő más szervezetekkel együtt fog működni.

A médiában korábban gyakran felbukkanó aggályok alaptalannak bizonyultak. Expanzió helyett stratégiai együttműködés, kultúrharc helyett okos és előrevívó kompromisszumok - ezeket a célokat szol-

gálja a törvényjavaslatban rögzített szabályozott együttműködés, amely a Nemzeti Kulturális Alap és a Művészeti Akadémia között a jövőben létrejön. Meggyőződésem, hogy e javasolt változtatások az NKA tevékenységét is megerősítik, a munkáját felértékelik.

(12.20)

Amennyiben a javaslatban foglaltak megvalósulnak, az MMA mint köztestület feladatkörében érdemben kapcsolódik a Nemzeti Kulturális Alapban végzett munkához, ezzel is értékes támogatást nyújtva az állami feladatok ellátásához.

A javaslat szerinti rendelkezések legfontosabb célja, hogy kiegyensúlyozott feltételeket biztosítson a köztestület és a Nemzeti Kulturális Alap hatékony együttműködésének. Ennek érdekében az NKA-törvény javasolt módosításai az alábbi szabályozási tárgyak köré szerveződnek.

1. Az alap alelnökét a javaslat szerint a miniszter az MMA elnöke véleményének kikérésével nevezi ki legfeljebb négy évre. Az időtartamot érintően nincs változás a hatályos szöveghez képest. A Bizottság tagjait a miniszter kéri fel. Az NKA Bizottság éves munkatervét a miniszteren kívül az MMA elnökének is jóvá kell hagynia, ily módon a miniszter és az MMA elnökének közös akarata érvényesül a személyi döntésekben és a támogatási prioritások meghatározásában.

2. Az állandó szakmai kollégiumi struktúra kialakítására vonatkozóan a miniszter az állandó szakmai kollégiumok miniszteri rendeletben történő létrehozását megelőzően kikéri az MMA elnökének véleményét. Így egy olyan, valamennyi szakterület érdekét tükröző kollégiumi struktúra kialakítására van esély, amely a források szétaprózottságát éppúgy megakadályozza, mint a párhuzamos finanszírozást.

3. A tervezet a két szervezet együttgondolkodásában eltérő hangsúlyokat állapít meg a művészeti, illetve a nem művészeti jellegű területeken. Ez a köztestület feladataiból következő különbségtétel tükröződik a tervezet azon javaslatából, mely szerint a művészeti szakmai kollégiumok esetében a vezetőket a miniszter az MMA elnökének egyetértésével nevezi ki, és ezekben a kollégiumokban a tagok egyharmadát is az MMA javaslata alapján nevezi ki. A művészeti kollégiumokban a tagok további egyharmadát a miniszter saját hatáskörben nevezi ki, és ugyancsak egyharmad arányban delegálnak tagokat a szakmai szervezetek. Ezzel az arányos felosztással a tervezet garanciát nyújt arra, hogy a kollégiumokon belül az eltérő szakmai vélemények felszínre kerülhessenek, és ezek ütköztetésével szülessen meg a támogatási javaslat.

4. A nem művészeti állandó szakmai kollégiumok esetében a miniszter szintén biztosítani kívánja az MMA részvételét, de más arányok mentén. A tagok felét saját hatáskörben kéri fel az érintett szakmai szervezetek véleményének meghallgatását köve-

tően, másik felét pedig az érintett szakmai szervezetek delegálják.

5. A szakmai kollégiumok belső szerkezetére vonatkozó javaslatokon túlmenően a tervezet állást foglal a támogatási források kérdéséről is. A közös gondolkodás és a források hatékony felhasználásának szempontja vezeti az előterjesztőt akkor, amikor a párhuzamos forráskoncentráció helyett a meglévő pénzügyi lehetőségek célirányos felosztására tesz javaslatot. A visszatérítendő és részben vagy egészben vissza nem térítendő támogatások megosztásáról, a művészeti és nem művészeti állandó szakmai kollégiumok támogatási arányairól, továbbá a támogatás művészeti főtematikájú állandó szakmai kollégiumok közötti felosztásáról a Bizottság a miniszter és az MMA elnökének egyetértésével dönt.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az NKA-törvény módosítása meghatározó jelentőségű kultúrstratégiai lépés. A javasolt módosítások elfogadásával önök érdemben járulhatnak hozzá ahhoz, hogy az MMA törvényben meghatározott jogosítványait kiteljesítse, szorosan kapcsolódhasson az NKA munkájához, erősítve ezzel a kulturális életben megérdemelten elfoglalt helyét.

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény módosítása kapcsán a következőket szeretném megosztani önökkel. A kulturális törvény módosítása azt a szemléletváltást kívánja megerősíteni, amely 2013 óta minden javaslatunkat jellemezte. Egyre hangsúlyosabb szerepet kapott a közgyűjtemények feladatellátásának új iránya. Tevékenységük fókuszában a kulturális javak minél szélesebb körű gyűjtése, megőrzése és társadalmi hasznosítása áll. A könyvtárak és a muzeális intézmények kiemelt célja és közfeladata, hogy a legteljesebb mértékben hozzájáruljanak az életminőség javításához, a társadalmi jólét biztosításához. A muzeális intézmények és a könyvtárak munkájának és szolgáltatásainak alapja a gyűjtemény, amelynek gyarapítására, nyilvántartására csak szabályozott körülmények között kerülhet sor.

A kulturális törvény hatályos szabályrendszere néhány területen elavultnak és túlhaladottnak, részben hiányosnak tekinthető, ezért indokolt, hogy felülvizsgálatra kerüljön. A törvényjavaslat e szempontokat szem előtt tartva kívánja szabályozni az alábbi területeket: a könyvtári dokumentumok nyilvántartásának szabályai; a kiadványok és a kiadványkörön belül az elektronikus kiadványok köteles példányainak szolgáltatására vonatkozó szabályok; a muzeális intézmények gyűjteménygyarapítási tevékenységének szabályai; a kulturális javak kölcsönzésének törvényi hátterét képező szabályainak pontosítása; illetve a muzeális intézmények gyűjtőterülete és az attól való eltérés lehetősége.

Az első pontban a könyvtári tárgyú módosításokat szeretném felsorolni. A könyvtári dokumentumok nyilvántartásával kapcsolatos feladatok eddig nem szerepeltek a kulturális törvényben, az alapvető jogintézményeket azonban szükséges törvényben

szabályozni. A törvényjavaslat rögzíti a beszerzett dokumentumok könyvtári nyilvántartási kötelezettségét, az elektronikusan vezetett nyilvántartás elsőbbségét és a miniszteri rendeletekben szabályozható tartalmak körét. Az archiválási kötelezettség alapvető szabályai új elemként kerülnek rögzítésre a kulturális törvényben, emellett a javaslat meghatározza az intézményi gyűjtőkori szabályzatban rendezhető főbb témákat is. A javaslat kibővíti a kulturális törvény 1. számú mellékletében definiált fogalmak körét a „kiadvány” fogalommal. A „sajtótermék” fogalmát a médiaszolgáltatásokról és tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény, a médiatörvény változtatta meg, a „sajtótermék” fogalom helyett a szélesebb kört jelentő, a médiatörvényben szintén definiált „kiadvány” fogalmat vette át és alkalmazta a kulturális törvény szabályozása is, azonban a médiatörvényre való hivatkozás eddig hiányzott a törvényből.

A törvényjavaslat rögzíti, hogy a köteles példányra jogosult beszerezheti a kiadványt, vagy a kiadvány egy példányáról archiválás céljából a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény szabályainak megfelelően másolatot készíthet, ha a kiadványhoz a kötelespéldány-szolgáltatás útján nem vagy nem megfelelő példányszámban jutott hozzá. A köteles példány pótlásával kapcsolatosan felmerült költségeit a kötelespéldány-szolgáltatás kötelezettjére terhelhetik. E rendelkezés azt biztosítja, hogy elérhetővé váljon és a jövő számára fennmaradjon a magyarországi kiadványok elektronikus kiadványokra is kiterjedő lehető legteljesebb köre.

A múzeumi tárgyú módosítások a törvényben a következők. Gyűjtőterület, gyűjtési tevékenység. A múzeumok munkájának egyik alapelve a hálózatos működés, melynek két meghatározó szabályozó eleme a gyűjtőkör és a gyűjtőterület. A muzeális intézmények tevékenysége - gyűjteménygyarapítási tevékenységüket is beleértve - a hatályos szabályozás alapján a működési engedélyükben rögzített gyűjtőterületre korlátozódik. Ez lehetővé teszi az egyértelmű illetékségi kör lehatárolását és a hatékony munkavégzést. A gyűjteménygyarapítási munka bizonyos esetekben - például régészeti feltárás, terepi gyűjtés esetén - hangsúlyosan csak a gyűjtőterületre korlátozódhat, ezzel biztosítható az összehangolt működés és elkerülhető a párhuzamos feladatellátás. A régészeti feltárási jogosultságok átláthatósága miatt e téren kiemelt jelentősége van a gyűjtőterületnek.

Bizonyos esetekben ugyanakkor - például vétel, vásárlás, ajándékozás, öröklés vagy csere - a szerzeményezés nem korlátozódik a gyűjtőterületre, ezért a gyűjteménygyarapítás eredményessége érdekében a módosítási javaslat ezekben az esetekben a szerzeményezést a gyűjtőterületen kívül is lehetővé teszi. Ezt indokolja, hogy az említett szerzeményezési módok nincsenek helyhez kötve. Ezekben az esetekben, amennyiben a múzeum profiljába illő gyűjteményi anyagról van szó, az ország bármely részéről gyarapítható az anyag, a múzeumok gyakorlatilag egymás versenytársaiként léphetnek fel, például aukción fel-

bukkanó műtárgyak esetén. A javaslat a megyei hatókörű városi múzeumok és a területi múzeumok esetén további eltérő szabályokat fogalmaz meg a természettudományi gyűjtőkör, valamint a nemzetiségi bázisintézménnyé minősített múzeum esetén a néprajzi, történeti és képzőművészeti gyűjtőkör kapcsán.

(12.30)

A fő szabálytól való eltérés lehetőségének biztosítása, bővebb gyűjtőterület biztosítása a természettudományok gyűjtési módszertana - például összehasonlító vizsgálatok, egymástól távol elhelyezkedő földrajzi területek faunájának vizsgálata -, illetve a nemzetiségi néprajzi kultúra, valamint a történeti és képzőművészeti emlékek komplex gyűjtése - például a románság, szlovákság, a délszlávok kultúrájának országos gyűjtése - miatt válik szükségessé. A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény előbbi rendelkezéseire kapcsolódó jogszabályok módosítására 2016 első félévében kerül sor. Erre figyelemmel került megállapításra a törvényjavaslat differenciált hatálybalépése 2016. szeptember 30-ával.

Digitalizálási stratégia. A múzeumi informatikai szakfelügyelet javaslatára a kulturális törvény a múzeumi küldetésnyilatkozat mellett a digitalizálási stratégia elkészítését is előírja a múzeumok számára, ami hozzájárul a digitalizálási tevékenység céljainak és módszertanának fejlődéséhez, az intézmények digitalizálási munkájának fejlesztéséhez.

A Magyar Népköztársaság Kormánya és a Francia Köztársaság Kormánya között Párizsban, az 1970. év február hó 17. napján aláírt, a filmek együttes készítéséről és a filmek cseréjéről szóló egyezmény kihirdetéséről szóló 1970. évi 33. törvényerejű rendelet deregulációja kapcsán a következő információkat osztom meg önökkel. A normaszöveg-tervezetben az előterjesztő az egyezmény hatályon kívül helyezésére tesz javaslatot. Az 1970-ben megkötött egyezmény szerinti szabályozás ugyanis elavult, ezért a két fél új keretek megállapítását látta szükségesnek. Indokolja ezt az a körülmény is, hogy az Európai Bizottság határozata a korábbinál kedvezőbb lehetőségeket biztosít a koprodukciónak, ami új befektetésekre ösztönözheti a partnereket.

Ennek következtében a kormány felhatalmazta az emberi erőforrások miniszterét, hogy a magyar és a francia fél közötti filmkoprodukciós megállapodás szövegét állapítsa meg. Ez 2015. július 6-án megtörtént, tisztelettel jelentem az Országgyűlésnek. Az 1970-es egyezmény deregulációjával biztosítható a nemzetközi jog és a belső jog összhangját előíró, az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdésében foglalt alkotmányos követelmény érvényesülése is. A kormány fontos lépéseket tett a két fél együttműködésének elősegítésére. Egyrészt a Magyarország Kormánya és a Francia Köztársaság Kormánya között filmkoprodukciós megállapodás szövegének végleges megállapítására adott felhatalmazásról szóló 1288/2015. kormányhatározatban a kormány egyetértve a Ma-

gyarország Kormánya és a Francia Köztársaság Kormánya között kötött filmkoprodukciós megállapodás bemutatott szövegével, felhatalmazta az emberi erőforrások miniszterét a megállapodás bemutatott szövegének jóváhagyás fenntartásával történő végleges megállapítására.

Másrészt a kormányhatározatban a kormány felhívta a külgazdasági és külügyminisztert, hogy a megállapodás szövege végleges megállapításához szükséges meghatalmazási okiratot adja ki, egyúttal elfogadta a megállapodás kihirdetéséről szóló kormányrendelet tervezetét, és elrendelte a megállapodás szövegének végleges megállapítását követően annak a Magyar Közlönyben történő kihirdetését. A megállapodás szövegének végleges megállapítását követően a megállapodás 12. cikkére figyelemmel, a megállapodás kötelező hatályának elismerésével egyidejűleg gondoskodni kell az 1970-es egyezmény deregulációjáról. Ez az, amire az előterjesztő most javaslatot tesz. A megállapodás kihirdetéséről rendelkező kormányrendelet tervezete a Magyar Közlönyben történő kihirdetés előtt áll. Kormányunk a kultúra területén is a rendszerváltás befejezésére törekszik, tisztelt képviselőtársaim. Ennek érdekében több fontos kérdésben jelentős lépéseket tettünk az elmúlt években, mint például a települési önkormányzatoknak adott nagyobb szerep a közgyűjtemények fenntartásában. Az akkori közepes és erőteljes aggályok, a médiában zajló viták vészes jóslatai nem váltak valóra. Ma már kijelenthetjük, az új rendszer jól működik. Most egy másik rendszerváltó lépéssel nagyobb szerepet biztosítunk a művészek önkormányzó köztisztületének, és biztos vagyok abban, hogy a jövő ebben a döntésben is bennünket igazol. A nagy stratégiai lépések mellett kisebb, de intézményeink hatékony működése szempontjából fontos beavatkozásokkal folyamatosan korszerűsítjük szabályozórendszerünket.

Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelettel kérem önöket, hogy a törvényjavaslatot szíveskedjenek megvitatni és azt támogatni. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. (Taps a kormánypárti padosorokban.)

ELNÖK: Tisztelt Képviselőtársaim! Most a vezérszónoki felszólalások következnek. Elsőként megadom a szót Dunai Mónikának, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

DUNAI MÓNKA, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Országgyűlés! A Fidesz képviselőcsoportja támogatja azokat a célokat és azokat a megoldási javaslatokat, amelyeket a jelen benyújtott és tárgyalt törvényjavaslat fogalmaz meg a kulturális életre vonatkozólag.

Ezek közül az első jelentős fejezet a Nemzeti Kulturális Alapról szóló törvény kapcsolódó módosítása. Az Országgyűlés a Magyar Művészeti Akadémiáról szóló törvényben még 2011-ben köztisztületként létrehozta a Magyar Művészeti Akadémiát, amelynek feladata a kulturális értékek védelme és gyarapítása, a művészeti és történeti hagyományok megőrzése. Az

MMA közfeladatként ellátott tevékenységével összefogja a magyar művészeti élet kimagasló teljesítményt nyújtó képviselőit, rendes tagjai a magyar művészeti életben kimagasló szellemi vagy alkotói teljesítményt felmutató művészek. Az MMA a művészettel, így különösen az irodalommal, a zenével, a képző-, az ipar- és tervezőművészettel, valamint az építészetrel, a fotó-, a film-, az előadó-, a népművészettel, továbbá a művészet elemzésével, támogatásával, oktatásával, hazai és nemzetközi bemutatásával, közkinccsé tételével és a magyar művészek képviselétével összefüggő országos közfeladatokat lát el.

Az MMA elősegíti a magyar és az egyetemes kultúra értékeinek érvényesülését, azok megővését, valamint új, értékes alkotások megszületését. Az MMA kulturális életben elfoglalt helyére tekintettel indokoltnak látjuk, hogy a Nemzeti Kulturális Alappal mint elkülönített állami pénzalappal szorosabban együttműködjön a jövőben. Így a Nemzeti Kulturális Alap forrásainak pályázatútján történő felosztásáról döntő testületekben, a szakmai kollégiumi munkában, a művészeti területet érintő döntéshozatalban a jövőben részt vegyen.

A Nemzeti Kulturális Alapról szóló 1993. évi XXIII. törvény módosítása deklarálta az MMA-nak a művészeti életben elfoglalt kultúrstratégiai szerepe megerősítését hivatott szolgálni. Ezt a célt, tisztelt képviselőtársaim, a Fidesz képviselőcsoportja támogatja. Az MMA köztestület kész feladatkörében érdemben kapcsolódni a Nemzeti Kulturális Alapban végzett munkához, ezzel is részt és felelősséget vállalni állami feladatok ellátásában. A tervezet szerinti rendelkezések célja, hogy biztosítsa a köztestület és a Nemzeti Kulturális Alap hatékony együttműködése érdekében a szükséges feltételeket. Az NKA-törvény javasolt módosításai egytől egyig a fenti cél elérését segítik. Ezért támogatja képviselőcsoportunk az erre vonatkozó módosításokat is.

A kulturális törvény módosításai a könyvtárakat és a múzeumokat érintik. Ezek képezik a másik jelentős részét, fejezetét jelen törvényjavaslatnak. Nézzük először a könyvtári módosításokat!

(12.40)

A kulturális törvény módosítását a könyvtárak tekintetében két fontos téma törvényi megalapozása teszi szükségessé, a jelenlegi szabályozás ugyanis mindkét témában mára már több szempontból is elavult. Az egyik téma a kiadványok köteles példányainak szolgáltatására és hasznosítására vonatkozó alapvető szabályozás kialakítása. Jelenleg a nyomdák az előállított kiadványból hat köteles példányt szolgáltatnak az Országos Széchényi Könyvtár számára, a nemzeti könyvtár gondoskodik egy példány archiválásáról, a többi példányt a kormányrendeletben kijelölt jogosultaknak továbbítja.

A jogszabály jelenleg is előírja az elektronikus kiadványokra vonatkozó kötelezettséget, de a teljesítés szabályozására nem tér ki. A mostani törvény-

módosítás alapján készülő kormányrendelet fogja majd ezt a hiányzó területet, ezt a kérdést rendezni, illetve pótolni.

A kiadványok köteles példányainak szolgáltatása témakörében a törvény az alábbi módosításokat tartalmazza. A tervezet átveszi és kiegészíti a médiatörvényben megfogalmazott „kiadvány” fogalmát, amely magában foglalja az elektronikus kiadványokat is. A sajtótermékek köteles példányainak szolgáltatásáról és hasznosításáról szóló, jelenleg hatályos 60/1998. kormányrendelet helyett új rendelet szükséges, mert a „sajtótermék” fogalma a médiatörvény szerint nem tartalmazza a könyvet, ezért a „kiadvány” fogalmat kell használni. Továbbá azért is, mert az elektronikus kiadványok köteles példányainak teljesítésére vonatkozóan nem állapított meg szabályokat.

A tervezet határozottan fogalmazza meg azt is, hogy a nyomtatott formában megjelenő kiadvány elektronikus formában létrehozott, a kiadvánnyal megegyező tartalmú változatából köteles példányt kell szolgáltatni.

A tervezet az elektronikus formában létrehozott kiadványok köteles példányainak szolgáltatási módjára vonatkozó szabályozást kormányrendeletbe delegálja.

Jelenleg hiányzik a kötelespéldány-szolgáltatás elmulasztása vagy nem megfelelő teljesítése esetén alkalmazható jogkövetkezmény meghatározása is. Korábban szabálysértés volt, amely a szabálysértések átfogó új szabályozása során kikerült ebből a körből. Államtitkár úr ismertette a köteles példányokra vonatkozó részletes szabályokat, amelyek a jelen törvényjavaslatban már szerepelnek. A tervezet 9. pontjában az alábbi jogkövetkezményeket határozza meg a javaslat: „A köteles példányra jogosult beszerezheti a kiadványt, vagy a kiadványról archiválás céljából a szerzői jogról szóló törvény szabályainak megfelelően másolatot készíthet. A köteles példányra jogosult a köteles példány pótlásával kapcsolatban felmerült költségeit a kötelespéldány-szolgáltatás kötelezettjére terhelheti.” Eddig ezt nem tehette meg az Országos Széchényi Könyvtár. A nemzeti könyvtár tapasztalata szerint a jelzett költségek megtérítésének igényével, egyéb pluszszankció nélkül is hatékonyan tudja ösztönözni majd a kiadókat a köteles példányok szolgáltatására.

A tervezet, a jelen törvényt módosítás költségvetési hatással nem számolt, mert az Országos Széchényi Könyvtár hosszú távú stratégiájáról, az ebből adódó feladatokról, valamint az új épületben történő elhelyezéshez szükséges intézkedésekről a kormány részére készülő előterjesztés által igényelt költségvetési forrás magában foglalja a szükséges költségeket az elektronikus kiadványok köteles példányainak fogadásához, valamint archiválásához.

Másik nagy témája a most benyújtott törvényjavaslat-csomagnak a könyvtári dokumentumokról szóló, új alcímű fejezet a kulturális törvényben. A könyvtári dokumentumok nyilvántartásával kapcsolatos feladatok eddig nem szerepeltek a kulturális törvényben, a tárggyal kapcsolatos alapvető jogin-

tézményeket azonban törvényben szükséges szabályozni. A törvénytervezet rögzíti a beszerzett dokumentumok könyvtári nyilvántartási kötelezettségét, az elektronikusan vezetett nyilvántartás elsőbbségét, az archiválási kötelezettség alapvető szabályait, az intézményi gyűjtőköri szabályzatban rendezhető főbb témákat, valamint a miniszteri rendeletekben szabályozható tartalmak körét. Mindezek a javasolt módosítások a könyvtári dokumentumok fokozott védelmét, kincseink és könyveink, dokumentumaink fokozott védelmét hivatottak szolgálni. Mindezek alapján ezt a részét, ezt a fejezetét is támogatja a képviselőcsoportunk.

A most benyújtott törvényjavaslat következő nagy fejezete a múzeumi tárgyú módosítások köre. A hatályos kulturális törvény alapján a muzeális intézmények tevékenysége - beleértve a gyűjteménygyarapítási tevékenységet is - rendeletben szabályozott, működési engedélyben rögzített gyűjtőterületekre korlátozódik. A szerzeményezés egyes más formáit, például a vételt, ajándékozást, öröklést, cserét, saját előállítását, ezt is részletesen ismertette államtitkár úr, tehát ezek esetében a gyűjteménygyarapodás, gyűjteménygyarapítás eredményessége érdekében biztosítani kell egyes esetekben a gyűjtőterülettel való eltérési lehetőséget a muzeális intézmények számára.

A tervezet emellett a megyei hatókörű városi múzeumok és a területi múzeumok esetén további eltérő szabályokat is megfogalmaz a természettudományi gyűjtőkör, a régészeti gyűjtőkör, valamint a nemzetiségi bázisintézménnyé minősített múzeum esetén a néprajzi gyűjtőkör kapcsán.

A gyűjtőterületet meghatározó fő szabálytól való eltérés lehetőségének biztosítása a természettudományok gyűjtési módszertana, illetve a nemzetiségi néprajzi kultúra komplex gyűjtése miatt válik szükségessé. Erre is megoldási javaslatot kínál a most tárgyalt törvényjavaslat.

Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Országgyűlés! A fentiek alapján kérem tisztelt képviselőtársaimat, hogy a benyújtott törvényjavaslatról fejtsék ki a véleményüket. Mi, a Fidesz képviselőcsoportja a benyújtott törvényjavaslatot a fentiek indoklása alapján támogatjuk. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a kormányártok soraiból.)*

ELNÖK: Most megadom a szót Hiller István elnök úrnak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. HILLER ISTVÁN, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Képviselő Asszonyok és Képviselő Urak! Az én felfogásom szerint ez a törvényjavaslat egy útközbeni jelentés: a feudalizmus jelentése arról, hogy hogyan foglal el újabb és újabb területeket a magyar kultúrából. Nem a teljesítmény számít, hanem az előjog.

Nem fogja át a Magyar Művészeti Akadémia a magyar kultúra egészét, és nem is fogja. Nem integ-

rál, és nem is fog. Ha van szervezet, amelyik ma megosztja a magyar kultúrát, akkor éppen a Magyar Művészeti Akadémia az. Egyáltalán nem törekszik arra, hogy összefogja, hanem kisajátít, foglal és harácsol. Szégyenszemre a Múcsarnokot, a mindenkori magyar kortárs kultúra egyik templomát elvette. Mióta Ferenc József akkori király átadta ezt a magyar kultúrának, kormányok és rendszerek mentek, de soha egyetlenegy szervezet nem vindikálta magának a jogot, hogy övé és kizárólag az övé legyen.

Előjog szerzése és nem a teljesítmény. Én semmilyen módon nem látom, hogy a Magyar Művészeti Akadémia bármilyen teljesítménnyel is rendelkezik, miközben a Magyar Művészeti Akadémia számos tagja kitűnő teljesítménnyel rendelkező egyén. Vannak, akik teljesítményükben kimagaslóak, vannak, akik saját területük munkájában részt vettek, de önmagában ez nem hibáztatható. A szervezet maga azonban az elmúlt másfél évszázad magyar kultúrájának legkártevőbb intézménye, amelyik a teljesítményt elveti, és amelyik az előjogokba kapaszkodik.

(12.50)

Olyan ez a törvény, tisztelt államtitkár úr, mint egy közepesre sikeredett középkori oklevél, amelyik arra hivatkozik, hogy azért kell most újabb területet elfoglalni, mert a korábbiakban már többet elfoglalt, tehát akkor természetes lépés, hogy még egyszer ugyanezt tegye. Nem volt elég a Pesti Vigadó! Nem volt elég a Hild-villa! Nem volt elég a megnövekedett állami támogatás! Most rávetette magát a Nemzeti Kulturális Alapra is, amelyik, ha valami, legalább ez összefogta a magyar kultúrát, és a mindenkori magyar állam és a mindenkori magyar kormányzat segítségével a magyar művészet legjelentősebb állami támogatója és szponzora volt.

Olyan ez, mint egy rossz színdarab. Tényleg komolyan gondolják, hogy az egyharmados részvétel a legjelentősebb döntésekben, az egyharmados részvétel a személyi kérdésekben, az kisebbséget jelent? Dehogyan jelent kisebbséget! Egyértelműen feltételezhető, hogy az állam, a kormány, a miniszter által kinevezett jelöltek is ugyanazt a véleményt vallják, vallhatják, mint amit az MMA által delegált egyharmad, és azok a szakmai szervezetek, amelyek a megmaradt saját részükbe tagjaikat delegálhatják, legfeljebb a résztvevő szerepét játszhatják el. Alapvetően szembemegy ez mindazzal, amiért egyébként többen, sokan, a Nemzeti Kulturális Alap létrehozói annak idején ezt a célt megfogalmazták, és akik közül néhányan a koncepciójukat megváltoztatva, most a Nemzeti Kulturális Alap szétdarabolását, szétszedését, eljelentéktelenítését végzik, a Magyar Művészeti Akadémia jelen törvényjavaslatban megfogalmazott szándékának beteljesítésével.

A Magyar Művészeti Akadémiát én egy nézetazonosságon alapuló politikai szervezetnek tartom a kultúra területén, és nem szakmai szervezetnek, amely más szakmai szervezetekkel együttműködve, vitatkozva a magyar kultúrát gazdagítja. Minden

tevékenységében politikai, és semmilyen tevékenységében nem látom a szakmaiságot. Amikor egy még felállítandó intézet vagy éppen munkáját elkezdő kutatóintézet első kutatóinak azt a feladatot adják, hogy kutassák már ki, hogy mit kívánnak kutatni, és ez így kerül megfogalmazásra, akkor ennek semmi köze sem kutatáshoz, sem kultúrához, hanem egy politikai cél megvalósításának tisztázásáról van szó. Csak ez egy kicsit sokba kerül a magyar adófizetőknek, ellenőrizhetetlenül, és mindenképpen úgy, hogy az a magyar kultúrát megosztja.

Ehhez képest a törvényjavaslat egyéb területei, amelyeket korrekciós módon ismertetett az államtitkár úr, önmagukban természetesen megállnak, a deregulációval vagy például a francia-magyar filmgyermény dolgával akár még egyet is érthetnék. De azért valljuk meg őszintén, hogy ennek a törvénynek a jelentősége nem ezekből a szükséges, a törvényjavaslat második, harmadik részében szereplő kisebb jelentőségű ügyekből áll. Ezt a törvényt kizárólag a Magyar Művészeti Akadémia feudális térfoglalása miatt terjesztették elő, és ha már így van, hogy a törvénnyel a parlament elé jönnek, még néhány ügvet odatettek, hogy az egyben kerüljön a Magyar Országgyűlés elé.

Nem látom be és nem is fogom belátni, hogy miért kívánja bármely szakmai vagy legalábbis magát annak tartó testület, hogy a magyar kultúra egészéről gondoskodjon - ilyen feladatra ugyanis nincs szükség. Arra van szükség, hogy a magyar államnak a kultúrával kapcsolatosan legyenek elképzelései, és tudja, hogy mi az, amit éppen a saját maga által létrehozott, már úgy gondolom, a törvényhozás által létrehozott kulturális alapon keresztül a szakma bevonásával segít és véd. De hogy egy testület vindikálja magának a jogot ahhoz, hogy meghatározza, esztétikailag mi a szép, az ország számára mi a hasznos és a kultúrában mi az előrevívő, ez a gondolat, tisztelt képviselő asszonyok és képviselő urak, a történelemben mindig is halálra volt ítélve.

Önök hozhatnak ide még számos törvényt, a költségvetésben így-úgy megfinanszírozhatják a saját nézetükön alapuló politikai szervezetet a kultúra területén, majd újabb és újabb igényekkel jelentkezhetnek, ha kinéztek maguknak egy újabb és újabb palotát valahol Budapest környékén, ettől még a létjogosultság nem igazolódik vissza. De fordítsuk meg kicsit a dolgot! Nézzük, hogy ha ez a gondolkodásmód lenne a meghatározó a jövőben, hogyan nézhetne ki a magyar kultúra és annak intézményrendszere! Mi van akkor, ha egy másik politikai érdekcsoport, legyen az bármelyik, a közeljövőben vagy a távolabbi jövőben ugyanezt a szempontrendszert választja, és azt mondja, hogy neki nem a Múcsarnok kell, a saját szervezete nem a Múcsarnokot igényli, hanem mert ott az operakedvelők vannak többségben, a Magyar Állami Operaház? És egy újabb törvénnyel egy majdani politikai irányzat azt mondja, hogy ezt a gondolkodásmódot folytatom, amit önök most gyalázatos módon elkezdtek, csak éppenséggel nem a Hősök tere egyik oldalát akarják,

hanem az Andrássy út közepén álló Magyar Állami Operaházat? Tessék már megmondani nekem, hogy a két gondolkodás között mi a különbség! Semmi! És jön egy harmadik, amelyik meg azt mondja, hogy ők viszont a klasszikus festészetet, művészetet kedvelik, és ha már az egyik politikai irányzat kisajátította saját szervezetének a Múcsarnokot, ők átmennének a tér túlsó felére, és ők a Szépművészeti Múzeumot akarják. Egy újabb politikai irányzat meg majd úgy gondolja iksz év múlva, hogy mégiscsak a legújabb építésű, a magyar kultúra nagyszerűségét dicsőítő intézmény, a Művészetek Palotája legyen az övék. És akkor az a szervezet majd a Művészetek Palotáját kéri magának.

Ezt indítják el. Ezt indították el akkor, amikor a nemzeti kultúra egészéhez tartozó egyik meghatározó szentélyt, a Múcsarnokot odaadták egy intézménynek. Példát adtak arra későbbieknek, hogy ők ugyanezt folytatva nemhogy integráljanak, nemhogy összefogjanak, hanem szétdaraboljanak. A legrosszabb példa, ami az elmúlt évszázad magyar kultúrájában volt, bár versenytársai különböző időszakban kétségkívül vannak. De azért valami miatt mégiscsak végig kell gondolni azt, hogy sem az első világháború előtti, sem a két világháború közötti, sem a második világháború utáni legkülönbözőbb rendszerek nem gondoltak arra, hogy a magyar kultúra egyetemes intézményrendszereit szétdarabolják - itt pedig ez megtörténik, és azt mondják erre, hogy integrál. Hát, semmit nem integrál! Szétdarabol. Mint ahogy a magyar kultúra alkotói között is nemhogy összefogást hirdetne, hanem elkülönít.

Ne mondják nekem, hogy egyébként csak azokat a művészeket, a kultúrában kitűnőségeket ismernek, akik a Magyar Művészeti Akadémiában ott vannak! Hát azért hány számos kitűnőséget tudunk, akik nem hajlandóak és nem is fognak hajlandók lenni ebbe a kultúra területén tevékenykedő politikai szervezetbe belépni! Ne mondják ezért, hogy összefog, meg integrál! Éppen ez a szervezet az, amely megbont és elkülönít.

Nem gondolom, hogy ha a kormány ebben döntött, rosszul, és a többségi frakció nagyobbik pártjának vezérszónokát meghallgatva támogatja, akkor ennek a parlamenti döntésnek a szavazását ez az én felszólalásom módosítani fogja. Nem is ezért szóltam.

(13.00)

Ha ezt akartam volna, a tapasztalatokból ítélve nem is gondolom, hogy akár a vitában részt kellene venni. De szükség van idejekorán éppen az ország nemzetgyűlésében a nyilvánosság - még ha korlátozott nyilvánosság is - előtt és a jegyzőkönyvbe elmondani, hogy mindaz, amit a Nemzeti Kulturális Alappal itt művelnek, az kulturális értelemben vett szegény. Egy olyan testületet, egy olyan szervezetet, amelyet egyébként a legkülönbözőbb irányzatok és azok, akik nem tartoznak semmilyen politikai irányzathoz, hoztak, hoztunk létre, a legkülönbözőbb időszakokban próbáltuk óvni, hogy megmaradjon, és

amit kaptunk - helyesen - egy 1993-as parlamenti döntéstől, és megvolt annak az előzménye is.

(Az elnöki széklet Jakab István,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Készséggel elismerem, hogy egyébként a Nemzeti Kulturális Alap gondolata nem a törvény elfogadása előtti pillanatokban jött létre, hanem még korábban. Nagyszerű dolog! Egymást követő kormányok - egyébként Orbán Viktor első kormánya is '98 és 2002 között - próbálták a Nemzeti Kulturális Alapot úgy védeni, hogy az a kultúra számára és mindenki számára továbbra is az állam legfontosabb szponzoráló és támogató tevékenységét megvalósító intézmény legyen és maradjon. Önök ezt a konszenzust rúgják föl.

Ez a döntés nem viszi előre a magyar kultúrát. Ez a döntés újabb - jó feudális, középkori módon, még a reformországgyűlések előtti döntések hangulatát visszaidézve - előjogot, újabb privilégiumot ad egy, a kultúrában szereplő politikai szervezetnek. Önök erre a döntésükre nem lesznek büszkék. Azt gondolom, talán a lelkük mélyén már most is tudják. De még súlyosabb kárát látom annak, hogy nemcsak az országgyűlési képviselők és az Országgyűlés számára, hanem a teljes magyar kultúra számára nemcsak hogy haszontalan, hanem kimondottan káros és rossz. Köszönöm szépen. *(Szabó Szabolcs tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm, alelnök úr. Köszöntöm képviselőtársaimat. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Hoffmann Rózsa képviselő asszonynak, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő asszony!

DR. HOFFMANN RÓZSA, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! A Kereszténydemokrata Néppárt véleményét szeretném összefoglalni egy olyan törvényről, amely - mint ahogy az államtitkár úr bevezetőjéből világosan hallottuk - három nagy témakört ölel föl, az NKA és a kulturális törvény módosítását, illetve egy rövid paragrafusban egy nemzetközi egyezményt. Az ügyet most a fontossági sorrendet megfordítva, a hátuljáról szeretném kezdeni, hiszen nyilvánvalóan a legtöbb vitát és előzetes polémiát kiváltó módosítás az éppen a Nemzeti Kulturális Alapról szóló törvény módosítása, ezt hagynám a végére.

A francia-magyar koprodukciós egyezmény megszüntetésével kapcsolatoss passzust egyetlen politikai erő sem vitatta. Természetesen egy, ha jól számolom, 45 évvel ezelőtti egyezmény felett eljárt az idő, nagyon aktuális ennek a megszüntetése. Kérni szeretném ugyanakkor a kormányt, hogy erősítse azokat a koprodukciós tevékenységeket, amelyek nagyban tudják segíteni egyrészt a magyar filmgyártás színvonalának emelését, behoznak a magyar filmekbe olyan elemeket, amelyek, mondjuk, nemzetközi mércével mérve is érdekesek, izgalmasak, nívósak, és erre a francia filmgyártás kifejezetten alkal-

mas, hiszen volt és reméljük, még lesz a francia filmgyártásnak is több olyan jelentős periódusa, alkotója, szerzője, amelyek gyümölcsözően hathatnak a magyar filmgyártásra, és természetesen fordítva: nekünk is érdekünk, hogy olyan művek szülessenek ebben a populáris, ugyanakkor művészeti ágat is képviselő műfajban, amelyek a filmgyártás és a filmek nemzetközi elismertségét is szolgálják, miközben természetesen a magyar nézőknek örömeikre is szolgálnak. Ezzel tehát nincs is semmi baj, ez rendben van.

Nincs semmi baj a másik módosító csomaggal sem, a könyvtárakra és a múzeumokra vonatkozó javaslatokkal, amelyek ismertetésétől tartózkodom, lévén, hogy azt teljesen világosan kifejtette államtitkár úr és a Fidesz vezérszónoka is. A KDNP természetesen támogatja ezeket a módosításokat is, ugyanis, amit fontosnak tartok megemlíteni, az a következő: a könyvtár fogalma néhány évtizeddel ezelőtt kimerült a könyvek és a folyóiratok gyűjtésében, tehát a nyomtatott produktumok gyűjtésében, ezek fölött is már eljárt az idő, ideje, hogy az elektronikus változatok, köteles példányok szolgáltatását és gyűjtését is a mai kornak megfelelő igény szerint szabályozzuk.

Ami a múzeumi módosításokat illeti, ott pedig két fontos mozzanatra szeretném felhívni a tisztelt Országgyűlés figyelmét. Öröndetes, hogy kitér a módosítás a természettudományos gyűjtemények szabályozására, és itt össze is kapcsolnám ezt a szándékot a természettudományok iránti fokozott igénnyel, érdeklődéssel és támogatással, amely a harmadik és második Orbán-kormány politikáját egyaránt jellemzi. Külön dicsérendő és helyeselendő az, hogy a nemzeti-ségi, néprajzi gyűjtemények szervezeti, működtetési, nyilvántartási kérdéseit is tárgyalja. Ezért tehát természetesen a törvénymódosításnak ezt a részét is támogatja a Kereszténydemokrata Néppárt.

Gondolom, nem fogok meglepetést okozni a tisztelt Országgyűlésnek, ha azzal vezetem be a harmadik nagy témakör tárgyalását, hogy ezt is támogatja a Kereszténydemokrata Néppárt, és pedig a következők miatt. Mi egészen máshogy látjuk az MMA, a Magyar Művészeti Akadémia szerepét, mint ahogy az előttem szóló Hiller István szocialista képviselő úr itt elmondta, aki a tőle megszokott retorikai fordulatokkal, eléggé dehonesztáló, borzalmas és ijesztő kifejezéseket mondott nagy felindulásában. Nem is jegyeztem fel mindet, hiszen a jegyzőkönyv ezeket megőrzi.

A KDNP a következőképpen látja a kérdést. A kultúra, a művészetek támogatása mindig is mecénást igényelt. Évszázadokkal ezelőtt ezt általában a módos arisztokraták, a papság, az egyház és egy-két olyan gazdag mecénás vállalta magára, akiknek a művészetek iránti fogékonysága jóval átlagon felüli volt, és megengedhette magának azt, hogy a vagyonából valamit úgymond áldozzon a művészetek és a művészek felkarolására.

A mai Magyarországra - akárcsak nagyon sok más országra - nem jellemző, hogy ilyen gazdag me-

cénások volnának, akikre rá lehetne bízni a különböző kulturális termékek és művészek támogatását. Nincsenek már olyan Esterházy hercegek - bár hála istennek, él még közülük néhány -, aki fel tudná vállalni, hogy mondjuk, egy Haydn és a zenekara fizetését támogassa, hogy szponzorálja remek szimfóniák és színházi darabok előadását és megalkotását. Ezért tehát az állam vette át kényszerűségből valamilyen formában a mecénatúra szerepét. Az állam mindig egy fikció, és mindig kifejezi azoknak az akaratát, akik - legalábbis egy demokratikus társadalomban - a többség jóvoltából a döntések zömét hozzák.

Az állam önmaga - miután ez egy fikció - természetesen ahhoz, hogy egy ilyen feladatot el tudjon látni, hogy összefogja a művészetek, a magyar és az egyetemes művészetek támogatását, és mecénás is legyen, akkor tudja megoldani, ha van erre létrehozott szervezete.

(13.10)

Én egy ilyen szervezetnek látom a magyar művészeti alapot, amely ezt a kettős feladatot, tehát a támogatást, a gondoskodást, a fejlesztést, a megőrzést, tehát nem is kettős, hanem többszörös feladatot elláthatja. És ebben nincs semmi rossz, semmi rosszszat nem látunk ebben azokból a felsorolásokból, amelyeket itt Hiller Istvántól hallottunk, hiszen ezzel a művészeteket a tudománnyal mintegy egyenrangúvá emelte a 2011-ben megszületett törvény, amely a Magyar Művészeti Akadémiáról rendelkezett.

És az nem érv arra, hogy nem integrál az MMA, mert sok olyan művész van, ahogy hallottuk, akik nem hajlandók ebbe belépni. Meglátásom szerint éppen ők azok, akik az integráció ellen és a széthúzásról szólnak. Miért nem lépnek be? A Magyar Tudományos Akadémiában is ilyen, olyan, amolyan világlátású, világnézetű és pártállású tudósok vannak, és mégsem jut senkinek eszébe, hogy két Tudományos Akadémiára lenne szükség. Az igaz, hogy a Tudományos Akadémia már lassan 200 éves, de legalábbis több mint 150 éves intézménye a magyar államnak, míg a művészeteknek nem volt ilyen összefogója. Ezért örülnünk kell annak, hogy van egy ilyen testület, amely a legmagasabb kultúrára, a legmagasabb művészetre és ezt a művészetet gyakorló, kiváló, nemzetközileg elismert emberekre irányítja a figyelmet. Az előttem szóló is elismerte, hogy igen, a Művészeti Akadémiában rengeteg olyan ember van, akiknek a művészeti teljesítménye nemcsak magyar, hanem nemzetközi mércével is mérhető.

Ezért tehát a Művészeti Akadémia egy jó intézménye a magyar államnak, de ahogy ezt már megszoktuk, bizony egy-egy vezető, egy-egy vezető testület összetételében mindig komoly ellentétek vannak a magyar szellemi életben. Nem tudom, meddig fog ez még így tartani, régi történet ez, ezt is tudjuk, legalább 50 éves, vagy 100 éves, vagy 150 éves, és ha azok kritizálják a személyi összetételt, egy-egy döntéshozó testület személyeit, akiktől ezek a személyek

ideológiailag távolabb állnak, ez nem örvendetes, ugyanakkor érthető.

Na most, a Művészeti Akadémia betölti azt a szerepet, amit évszázadokon keresztül a mecénások betöltöttek, és arra is mutat példát a kultúrtörténet és a szellemtörténet, hogy a döntéshozók, akik egy-egy támogatandó műről vagy művészről döntöttek, bizony többször tévedtek, és nagyon sokszor jó döntést hoztak. Számos ilyen példát ismerünk a festészetből, irodalomból, Puccini első remek operáját egy szakértői bizottság nem támogatta, és magasra emelt helyette egy sokkal értéktelenebb művet. És ki az, aki igazságot szolgáltatott? Mindig az utókor és mindig a közönség, mert a művészetben nincsenek olyan objektív kritériumok, mint amilyenek a tudományok egy részében, ott is csak egy részében, főleg a természet-, műszaki tudományokban elég objektív lehet dönteni egy-egy teljesítményről, vagy a sportban, de már a humaniorák tekintetében is elég sok a vita.

A művészet pedig, az esztétikum egy olyan kategória, amit nem lehet kilóra, súlyra mérni, szükségszerű, hogy a döntéshozók saját beállítottsága, szubjektív véleménye mindig szerepet játszik. Mert, tisztelt Országgyűlés, ne áltassuk magunkat! Ez a vita, amit már a sajtóban követhető volt, és ami itt most a szocialista hozzászólásból kiderült - én egy egészen más álláspontot képviselek -, alapvetően arról szól, hogy ki osztja a pénzt, és ezek, hogy ideológiai diktatúra, kisajátítás, olyan jól hangzó szavak, de arról van szó, hogy a Nemzeti Kulturális Alap, amely források fölött rendelkezik, nagyon sok olyan döntést meg tud hozni, amivel támogat vagy nem támogat. Hozzá szeretném tenni, hogy nem tilt, mint ahogy ezt a kommunizmus évtizedeiben megtapasztaltuk, nem tilt, csak esetleg nem támogat; nyilvánvalóan azokat a műveket és szerzőket, amelyek a döntéshozók többségének a véleményét birtokolják. És valóban, ha változik a világ kereke - nem fog meglátásom szerint, pusztán elméletileg teszem fel -, akkor lehet, hogy más orientációjú művek és művészek kerülnek előtérbe, de ez a dolgok természetéből fakad.

Ahhoz, hogy az MMA ezt a funkcióját, amit a törvényalkotó szánt neki immár négy évvel ezelőtt, be tudja tölteni, szükségszerű ez a közeledés az NKA és az MMA között. És a döntéshozatalban természetesen szakemberek lesznek ott, a miniszter, legyen az bármelyik pártnak a jelöltje akármilyen kormányban majd 50 év múlva, nem esett a fejére, hogy egy művészeti kérdésekben döntő testületbe, mondjuk, bányászokat vagy kovácsokat delegáljon, nyilvánvalóan alapvetően a művészetekhez megfelelő formában értő szakemberek kerülnek oda. Ugyanígy az MMA, mert az NKA Bizottságába egyharmad-egyharmad-egyharmad arányban kerülnek be a szakemberek, az MMA nyilván megint szakembereket delegál. És ott vannak a szakmai testületek, akik szintén delegálnak.

Volt módom nem nagyon közéről, de mégiscsak úgy bekapcsolódni egy-két ilyen lektorálási, döntési ügybe, és bizony azt tapasztaltam, hogy két művész ugyanarról a műről néha háromféle véleményt

fogalmaz meg. Ezért nem érdemes ezt túlideologizálni, egyetértés ebben a tekintetben nem lesz, tudomásul kell venni, hogy van egy törvényünk, van egy intézményünk, amely szépen lassan beleilleszkedik az intézményrendszerbe, amelyet nemes célok érdekében hoztak létre, amely jó a művészetnek, jó a kultúrának, és tudomásul kell azt is venni, hogy hatodik éve olyan Magyarországon élünk, ahol egy bizonyos nemzeti keresztény értékek iránt elkötelezett kormányzat van. Nyilvánvaló, teljesen nyilvánvaló, hogy elsősorban ezt a vonalat támogatja, de senkit nem űz ki, senkit nem támad, nem tiltja ki az országból, nincs a „három T” uralma, mint ami volt valamikor. Ezek tehát természetes dolgok, ne dramatizáljuk a helyzetet, és támogassuk ezt a törvényjavaslatot, amit a Kereszténydemokrata Néppárt mindenképpen támogatásra méltónak tart. Köszönöm szépen, és elnézést kérek, ma reggel berekedtem. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Felszólalásra következik Hegedűs Lorántné képviselő asszony, a Jobbik-képviselőcsoport vezérszónoka. Parancsoljon, képviselő asszony!

HEGEDŰS LORÁNTNÉ, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! Az előttünk fekvő törvényjavaslat minden egyes pontjával egyetértek, egyetértünk, azt támogatjuk, és meg fogjuk szavazni. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a Jobbik és a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Felszólalásra következik Ikotity István képviselő úr, LMP-képviselőcsoport. Parancsoljon!

IKOTITY ISTVÁN, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Ház! Bár a kormány elvesztette kétharmados parlamenti többségét, a Nemzeti Kulturális Alap forrásainak elosztásánál sajnos már most akarják megalapozni a kétharmados többségüket. A minden előzetes egyeztetés mellőzésével benyújtott kulturális salátatörvény legfontosabb pontja ugyanis kimondja, hogy a Nemzeti Kulturális Alap Bizottságába kerülő tagok egyharmadát a miniszter saját hatáskörében nevezi ki, egyharmadát a Magyar Művészeti Akadémia delegálja, egy másik egyharmada pedig az érintett szakmai szervezetek javaslata alapján kerül a döntéshozó testületbe.

Egyeztetés, előzetes konzultáció nem volt, hiába tiltakoztak most is az érintettek nyílt levélben, a „semmit rólunk nélkülünk” elvet sajnos a kultúrában is elfelejtette képviselni a Fidesz-KDNP. Mi történt most? Eddig a miniszterek és a szakmai szervezetek fele-fele arányban küldhettek tagokat a Bizottságba, vagyis a civileknek érdemi beleszólásuk volt a fontos döntések meghozatalába. Ennek vége: a civilek egy-

harmados kisebbségbe kerültek, míg a kormány és a szakértáborához tartozó MMA alkotja a kétharmados többséget. Így kell feles kormányzati többséggel is kétharmados támogatottságot alakítani, kreatív és ügyes kormányzati megoldás ez, az érintett szakmai szervezetek pedig még örülhetnek is talán, hogy nem rakják ki őket végleg a Nemzeti Kulturális Alapból - de nehogy ezt is megérjük majd a jövőben!

A döntés rendkívül káros és ellentétes az NKA eredeti célkitűzéseivel, az NKA-t ugyanis eredendően a magyar kultúra függetlenségének és önállóságának a védelmére találták ki, hozták létre.

(13.20)

A kétharmados kormányzati, illetve MMA-többséggel ez a függetlenség és önállóság vesz el végleg. Sajnos tudjuk jól, hogy a háborúhoz elsődlegesen pénz kell, aztán másodlagosan és harmadlagosan is erre van szükség. Nincs ez másképp a kormányzat által erőltetett kultúrharc esetében sem. Javában zajlik a kormányzati oldalhoz tartozó kulturális elitalakulat, a Magyar Művészeti Akadémia feltőkésítése. Ez a folyamat az MMA létrehozása óta tart, gondoljunk csak a köztestületté válásra, az egyre növekvő költségvetési támogatásra, a milliárdos székházvásárlásra vagy most az NKA forrásaira való rátenyerelésre. Fekete György testülete kisgömböc módjára hízik, mindent felfal és bekebelez maga körül. Ez az út, amely az MMA kultúrpolitikai kizárólagossága felé vezet, egyértelműen tévút az LMP álláspontja szerint. Határozottan elítéljük a kulturális szakértáborharcot. Nem lenne baj, ha az MMA egy valóban független testület lenne, ha nem élvezné a kormányzat kiemelt támogatását anyagi értelemben is; ha ez egy szereplő lenne a sok közül, ha nem szívná el mások elől a támogatásokat. Mindenki olyan testületbe tömörül, amilyenbe akar, nem ezzel van a gond. A gond a kizárólagossággal van, amely komoly károkat okoz a művészeti életben. Ki kap még milliárdokat éves működésre, luxusszékházvásárlásra?

Vagy lehet, hogy az fáj a kormányoldalnak, hogy a hatalom támogatása ellenére, az anyagi erőforrások egyoldalú bőségének dacára, a jog adta lehetőségek birtokában sem tudnak mindenkit maguk alá gyűrni, nem tudnak mindenkit megvásárolni? Nem jöttek még rá, hogy ez nem is lehetséges, hogy ez a küzdelem teljesen hiábavaló? Hiszen a művészeti, kulturális élet nap mint nap megújul, ez a közeg folyamatosan új áramlatokat, irányzatokat, szerzőket hoz létre. Ha sikerül is valakit ellehetetleníteni, holnap új szereplő jelenik meg, vagyis a háborús logika szerint egy új legyőzendő valaki. Lehet ezt folytatni a végtelenségig, csak nem érdemes.

Mert amellett, hogy ez a küzdelem a kultúra, a művészeti élet sajátosságai miatt nem nyerhető meg, rendkívül sokat árt. Rombolja az emberi kapcsolatokat, felemészti az alkotó energiákat, lehetetlenné teszi az értelmes, indulatoktól és a szakértáborlogikától mentes esztétikai vitákat, az ezen alapuló

értékítéletet. Félelmet és rossz hangulatot gerjeszt, megmérgez.

Az elmúlt években az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Akadémiát közttestületté nyilvánító törvény nem áll összhangban a művészeti alkotás szabadságát biztosító semlegesség és pluralizmus követelményével. Úgy tűnik, hogy ez a megállapítás nemcsak az MMA megalapítására, hanem későbbi működésére is igaz. Az NKA-val kapcsolatos törvénymódosítás most pontosan az alkotás szabadságát, a semlegességet, a pluralizmus követelményét ássa alá még inkább. Az előttünk fekvő kulturális salátatörvény alapján - és ez látszik egyre világosabban - az MMA létrehozása és működése veszélyeztetni leginkább azokat a célokat, amelyeket alapítása okaként a 2011. évi CIX. törvény megjelölt, azaz a kulturális értékek védelmét és gyarapítását, a művészeti és történelmi hagyományok megőrzését, a magas színvonalú művészeti alkotómunka közösségi feltételeinek megerősítését, az alkotómunka szabadságának védelmét.

Minél több hatalommal bír az MMA, minél erősebb és nagyobb lesz, minél több anyagi forrás felett diszponálhat, minél inkább a kormányzati kultúrpolitika meghatározó szereplőjévé válik, annál inkább veszélyeztetni mindazt, amit szolgálnia, védenie kellene, egy olyan küzdelemben, amit soha nem lehet megnyerni, de folyamatosan lehet benne nagy károkat és veszteségeket okozni.

Meddig éri ez meg? Mikor jönnek már rá, hogy ez az ország akkor profitálhat igazán kultúrpolitikából, ha hagyják, hogy a kulturális élet sokféle legyen, a támogatások nem kizárólagosak, ha nincs senki kivézetett vagy elnyomott helyzetben. A kultúra a fenntarthatóság negyedik pillére, de ez a pillér a valódi szabadságból, a valódi semlegességből, az igazi sokféleségből nőhet csak ki. Az NKA eddigi működésére, az 50-50 százalékos erőviszonyokra legálább ez a sokféleség megőrizhető volt valamennyire, a 66-33 százalékos erőfölény csak rombol ezen. Még ha a források elosztásának gyakorlata nem is alakul át gyökeresen, bár erre a törvény alapján semmiféle garancia nincs, akkor is rossz mondanivaló, káros üzenet ez az átalakítás. Azt üzeni, hogy a hatalom és a hatalom által támogatott erők uralkodnak, mindent ők befolyásolnak, övék mindig az utolsó szó.

Ez a hozzáállás teljesen idegen attól a kultúrpolitikai felfogástól, amit az LMP képvisel, amiben mi hiszünk. Ezt a káros törvényt nem fogjuk támogatni. Köszönöm a figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most az elsőként felszólalásra jelentkezett független képviselői felszólalás következik. Megadom a szót Szabó Szabolcs képviselő úrnak, parancsoljon!

SZABÓ SZABOLCS (független): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Mint ahogy elhangzott, valóban, az előttünk fekvő törvénymódosítás több törvényt is módosítana. Én a fordított sorrendben

követném ezt végig, mint ahogy Hoffmann Rózsa képviselőtársam tette, ugyanis az én szemszögemből ez a bizonyos francia-magyar filmdokumentum, illetve a múzeumokat, közgyűjteményeket, könyvtárakat érintő módosítás az, ami különösebben vita tárgyát nem képezheti. Azt gondolom, semmiféle kifogásolnivalónk ezzel kapcsolatban nincs. Voltaképpen egy teljesen életszerű módosításcsomag az, ami ezeket a törvényeket érinti.

Ami az NKA-t érinti, az NKA működésének szabályozását, annak módosítását, ott már sokkal nagyobb problémák vannak, úgyhogy én is inkább itt időznék többet, mint ahogy az ellenzéki képviselőtársaim többsége is tette az előző, lassan már egy órában. A bevezetésben mindenféleképpen célszerű azt tisztázni, hogy annak idején az NKA azért jött létre, hogy biztosítsák a költségvetéstől való függetlenségét a kultúra támogatásának, ezért lett független alap, hogy ne a költségvetési törvény mindenkor vitájánál essen egymásnak a kormánypárt és az ellenzéki pártok, hogy ki mennyi pénzt kapjon a magyar kultúrában.

És egyébként nagyon érdekes, hogy voltaképpen majdhogynem ugyanazok az emberek hozták ezt létre, akik most ezt a módosítást végrehajtatják a kormánnyal. Maga Fekete György büszke nagyon arra, hogy ez voltaképpen hozzá is kötődik valamilyen szinten, hogy annak idején létrejött. És persze, volt mindenféle kritika az elmúlt, mondjuk azt, hogy bő két évtizedben az NKA-val kapcsolatban. Részben folyamatosan panaszkodtak nekem magamnak az elmúlt egy évben is egyébként a pályázók, akik nyertek, hogy a finanszírozás néha lassú, meg nehézkes, s a többi, de ezek technikai részletek, ezek nem a támogatás semlegességét vagy az elfogultságát érintő kritikák voltak. Persze, ezeket mindig lehet javítani, és ez kormányfüggetlen volt, azt hiszem, sok szempontból, hogy ilyen kritikák előfordultak.

És persze, időnként fölmerültek olyan kritikák is, hogy a támogatások terén ilyen-olyan időszakokban előfordultak, mondjuk azt, elfogult döntések, de rendszerszinten, azt gondolom, nem volt probléma az NKA-val. Az úgy működött, ezt nagyjából azért mindenki elismerte, tudták azt, hogy nagyjából milyen szabályok szerint lehet pénzért fordulni, és azon összeg erejéig, ami rendelkezésre állt, azt a magyar kultúra résztvevői megkapták. A jövő évi költségvetésben ez nagyjából 10 milliárd forint, amiről beszélünk. Talán ez még nem hangzott el, 9 milliárd 750 millió, ha jól emlékszem, bár ez nem pontos összeg, mert attól függ, hogy az emberek mennyi lottót vesznek, hiszen onnan töltődik föl maga az alap. Ebben lesz egy nagy változás. Én is úgy értékelem, ahogy ezt Hiller István is mondta, hogy ma van egy nagyjából kiegyensúlyozott döntési pozíció a szakmai kollégiumban, a szakmai szervezetek adják a tagok felét, a felét meg a miniszter delegálja.

Mi lesz a változás? A kétharmada lesz arról az oldalról, mert az egyharmadát adja az MMA, egyharmadát a miniszter, egyharmadát a szakmai testületek. És ezt ők is érzik, maguk ezek a szakmai szer-

vezetek. Kiszivárgott az a bizonyos levél, amit Orbán Viktornak is elküldtek: 18 szakmai szervezet tiltakozott, és itt most nem arról van szó, hogy a balliberális szervezetek itt verik megint az asztalt. A teljes könyves szakma kompletten tiltakozott! Az írókat, költőket lefedő, legkülönbözőbb ideológiai irányba besorolható vagy mások által besorolt szervezetek együttesen tiltakoztak, és még sorolhatnám ezt a sort, hogy melyik az a 18 szervezet, aki kérte, hogy ezt így ne csinálják, mert ez nem jó.

(13.30)

És mi a tiltakozás fő tárgya? Az, hogy mindenki látja, hogy az MMA nem egy független és elfogulatlan testület. Iktity képviselőtársam is utalt erre a bizonyos alkotmánybíróági határozatra. Teljesen egyértelműen az Alkotmánybíróság mondta ki tavaly nyáron, ha jól emlékszem arra, hogy ez a döntés mikor született, hogy egy baráti társaságból létrehozott köztestület, amelyik nem képes biztosítani a művészeti szabadságot, és nem is fogja soha. És azért nem hozott olyan döntést, hogy ezt fel kell szántani és sóval be kell hinteni az egésznek a helyét, mert hát elismeri, hogy olyan mértékben szabta át a jogszabályokat a kormány, hogy ha ezt hirtelen kivennék, akkor egy olyan úr keletkezne, ami kezelhetetlen lenne. De gyakorlatilag csak erre hivatkozva nem szüntette meg az MMA-t vagy vontta vissza azt a törvényt, ami miatt ezt az MMA-t létrehozták, tehát ez teljesen egyértelmű.

És én nem értek egyet az államtitkár úrral abban, hogy az elmúlt néhány évben az MMA bebizonyította, hogy ez milyen egy integráló szervezet, csak a probléma van velük folyamatosan. És ez jórészt abból adódik, hogy már a vezetője is egy konfrontatív személyiség, aki állandóan úgy nyilatkozik meg, hogy abból nem lehet levezetni azt, hogy ő integráljon, meg az a szervezet, amelyiket ő vezet, integráljon.

És az szerintem nem ér, hogy az nem integrál, aki nem lép be az MMA-ba. Én mondjuk, geográfus vagyok. Ha egyszer kitalálnák, hogy létrehoznak egy jobboldali geográfusok baráti társaságát, majd kitalálna egy kormány, hogy belőlük közttestületet csinál, és azt mondaná, hogy ott osztják a pénzt a földrajzi kutatásokra, és azt mondanám, hogy már elnézést, én nem lépek be, mert semmi közöm hozzá, akkor arra nem érv vagy nem válasz az, hogy én vagyok, aki nem integrál. Hát, aki létrehozta, az tehet róla! Tehát ez elég nagy különbség, azt gondolom, a megközelítésben.

Persze, nyilván lehet, hogy 150 év múlva majd szépen lassan elsimul, mert amikor már többedik generációváltás megy végbe a művészeti életben, akkor ez kisimítható lehet egy idő után. De egyrészt remélem, hogy nem kell ennyit várnunk, amíg ez a fajta probléma megszűnik, mert bízom benne, hogy azért ennél hamarabb lesz kormányváltás, és ezt helyre tudjuk valamilyen szinten tenni, másrészt pedig már az a Magyarország is teljesen más lesz valószínűleg 100-150 év múlva, mint most.

Tehát összefoglalva, én is azt tudom mondani, hogy mi ezt az Együtt részéről egy egyértelmű politikai einstandnak látjuk. Ez a pénzről szól. Hoffmann Rózsa ezt elmondta eléggé egyértelműen és világosan, hogy pénzről szól, néha ez kap, néha az kap. Ha ideológiai alapon megy az osztás, akkor most éppen majd ezek az emberek kapnak. Én azért azt hozzátenném, hogy én nagyon bízom abban, hogy ha például mi az Együtt részéről döntési pozícióba jutunk, akkor fel se merül a részünkről az, hogy bármilyen szinten belenyúlunk a kultúra finanszírozásába. Én a magam részéről az ilyen jellegű támogatásoknál mindig és mindenkor azt fogom mondani, hogy szakemberek döntsenek róla, és úgy, hogy az egyértelműen semleges, pártsemleges, független legyen, és ha művészetekről beszélünk, akkor a művészeti szabadság elvének megfelelően történjen. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps az MSZP padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a nemzetiségi képviselő bizottság által felkért nemzetiségi szószóló felszólása következik. Megadom a szót Ritter Imre német nemzetiségi szószóló úrnak, aki anyanyelvén ismerteti felszólalásának első mondatait, majd magyarra fordítja azt. Öné a szó, szószóló úr.

RITTER IMRE nemzetiségi szószóló: Sehr geehrter Herr Vorsitzender, sehr geehrtes Parlament! Erlauben Sie mir bitte, dass ich im Namen und im Auftrag vom Ausschuss der in Ungarn lebenden Nationalitäten unseren Standpunkt bezüglich des Gesetzesvorschlages Nr. T/7403 des Gesetzes Nr. 23, Jahr 1993 über den Nationalen Kulturfonds und des Gesetzes Nr. 140 über die musealischen Instituten, Versorgung der öffentlichen Bibliotheken und über die öffentliche Bildung erörtere.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Engedjék meg, hogy a Magyarországi nemzetiségek bizottsága nevében kifejtsem álláspontunkat a Nemzeti Kulturális Alapról szóló 1993. évi XXIII. törvény és a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődési jogról szóló 1997. évi CXL. törvény módosításáról szóló T/7403. számú törvényjavaslat nemzetiségek jogait érintő rendelkezéseivel kapcsolatban. A törvényjavaslatnak a Magyarországon élő nemzetiségeket konkrétan érintő két érdemi pontja a következő.

15. §: a kulturális törvény 45/A. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki. A miniszter a fenntartó kérelmére, a muzeális intézmények működési engedélynek kiadására vagy módosítására irányuló eljárás keretében - amennyiben a természettudományi feltárás vagy a helyszíni gyűjtés módszertani sajátosságai indokolják - az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérő gyűjtőterületet is engedélyezhet a) természettudományi gyűjtőkör vagy b) nemzetiségi bázisintézménnyé minősített muzeális intézmény esetén néprajz, történet és képzőművészet gyűjtőkör esetében.

A 16. § szerint a kulturális törvény 46. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki. A miniszter a

fenntartó kérelmére, a muzeális intézmény működési engedélyének kiadására vagy módosítására irányuló eljárás keretében - amennyiben a természettudományi feltárás vagy a helyszíni gyűjtés módszertani sajátosságai indokolják - a (2) bekezdésben foglaltaktól eltérő gyűjtőterületet is engedélyezhet a) természettudomány gyűjtőkör vagy b) nemzetiségi bázisintézménnyé minősített muzeális intézmény esetén néprajz, történet és képzőművészet gyűjtőkör esetében.

A 15-16. §-ok idézett módosítására azért van szükség, mert a kulturális törvény hatályos szabályozása nem ad lehetőséget arra, hogy a természettudomány gyűjtőkörhöz vagy a nemzetiségi bázisintézménnyé minősített muzeális intézmény esetén a néprajz, történet és képzőművészet gyűjtőkörhöz kapcsolódó gyűjtőterületet a valós szakmai igényeknek megfelelően határozzuk meg. A megyei hatókörű városi múzeumok és a területi múzeumok esetében a gyűjtőterületet meghatározó fő szabálytól való eltérés lehetőségének biztosítása a természettudományok gyűjtési módszertana, összehasonlító vizsgálatok, illetve a nemzetiségi néprajzi kultúra, valamint a történeti és képzőművészeti emlékek komplex gyűjtése miatt válik szükségessé. Az eltérés engedélyezésére irányuló kérelem elbírálásának szempontjait és a csatolandó mellékleteket a muzeális intézmények működési engedélyéről szóló rendeletben szabályozza a jogalkotó.

A Magyarországi nemzetiségek bizottsága a felosorolt konkrét törvénymódosítási javaslatokkal egyetért, azoknak az elfogadását támogatja. Ugyanakkor előzetekintve szeretnénk egy részletes áttekintést adni a Magyarországon élő nemzetiségek tájházainak speciális helyzetéről, lehetőségeiről, problémáiról, eredményeiről a legtöbb tájházzal rendelkező német és szlovák nemzetiségek helyzetén keresztül.

Csak a többfunkciós, élő tájházak segíthetik a falurizmus kibontakozását, a helyi vagy a regionális identitás reprezentálását - hallani egyre gyakrabban múzeumszakmai körökben. A helyi lakáskultúrát, népművészetet és művelődéstörténeti értékeket bemutató kiállítások mellett működtessenek bennük táncházat és más hagyományörző rendezvényeket, udvarukon szervezzenek kézműves táborokat, helytörténeti vetélkedőket, legyen mód helytörténeti kutatásokra. A Magyarországi Németek Országos Önkormányzata ezt már idejekorán felismerte, és Budaörs Város Önkormányzatával, a Budaörsi Német Nemzetiségi Önkormányzat támogatásával a Bleyer Jakab Helytörténeti Gyűjtemény Budaörsön már 2008 januárja óta országos hatáskörű feladatot is ellát. Létrehozta a Magyarországi Német Nemzetiségi Tájházak Szakmai Központját, melynek fő feladata ezen intézmények munkájának összefogása, tevékenységük ösztönzése, ismertségük növelése.

Magyarországon jellemzően az egykori Schwäbische Türkei, Sváb Törökország, vagyis nagyjából Tolna és Baranya területe büszkélkedhet a legtöbb német nemzetiségi tájházzal, tájszobával vagy egyszerű gyűjteményes kiállítóhellyel.

(13.40)

A jelenleg feltérképezett közel 140 ilyen intézmény közül 38 található Baranyában, ebből sajnos csupán 5 rendelkezik működési engedéllyel. Tolna megyében 25 gyűjteményből 8-nak van engedélye. A sorban Pest megye következik, ahol 22 gyűjteményből 8-nak van szintén engedélye, egyébként még a többi, egykoron lényegében csak németek lakta vidékek közül 10-10 tájház, illetve kiállítóhely található Bács-Kiskun, Fejér, Komárom, Esztergom, illetve Veszprém megyékben és szórványosan néhány más megyében is. A házak, kiállítások, gyűjtemények színvonala igen vegyes képet mutat attól függően, milyen gazdasági erő, illetve mennyire agilis nemzetiségi személyek, egyesületek állnak a kiállítóhelyek mögött. Sajnos, nagyon sok településen az esetenként 30-40 éve berendezett tájház, kiállítás létrehozói megöregedtek, belefáradtak vagy elhunytak, és nem mindenhol sikerült megfelelő kézbe továbbadniuk az örökséget.

A némethez hasonló helyzetben vannak a magyarországi szlovák tájházak is. Hazánkban jelenleg több mint 60 szlovák néprajzi gyűjteményt tartunk nyilván az alábbi megyékben: Bács-Kiskun, Békés, Borsod-Abaúj-Zemplén, Csongrád, Fejér, Heves, Komárom-Esztergom, Nógrád, Pest, Szabolcs-Szatmár-Bereg és Veszprém megyében. A gyűjtemények száma évről évre növekszik, jellegüket tekintve tájházak, falu- és intézményi gyűjtemények, falumúzeumok, magángyűjtemények. Az Országos Szlovák Önkormányzat tulajdonában egyetlen néprajzi kiállítóhely van Sátoraljaújhely-Rudabányácskán. A népi műemlék jellegű épületben a zempléni szlovákságot reprezentáló néprajzi kiállítás látható vendégszobával, közösségi terekkel, szabadtéri színpaddal, csűrrel. A békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeum a szlovákok mellett a románok országos gyűjtőkörű bázismúzeuma is. A Magyarországi Tájházak Szövetsége - több mint tíz éve alakult civil szervezet - egyébként összességében 350-400-ra teszi az országban található tájházak, gyűjtemények számát, de ezeknek csak töredéke rendelkezik sajnos működési engedéllyel. Gyakorlatilag ugyanazokkal a gondokkal küszködnek nemzetiségtől, tájegységtől függetlenül.

Jobb a helyzet és szerencsések ott a tájház-működtetők, ahol a nemzetiségi és/vagy a települési önkormányzat támogatja őket, felismerve nemcsak a kulturális és közösségteremtő, összetartó szerepet, hanem a turisztikai vonzerőt is ezekben a házakban, gyűjteményekben. Számos jó példa, friss kezdeményezés akad, mint például Sombereken, ahol öt éve avattak új tájházat, és ahol még az utcán is hallani a német beszédet. A szintén Baranya megyei Fekeden a régi hosszú parasztházak gyönyörű oromzatát újjították fel, sok helyütt már „sváb Hollókó” néven emlegetik a települést, és elkészült természetesen a tájház is. Sokat hallhattunk már Dunaharasztirol, ahol egyéves fennállás után az „Év tájháza” címet is elnyerték, de ezzel a címmel büszkélkedhet a nemrégiben várossá avatott Nagymányok tájháza is. Vecsés-

sen az évről évre megrendezésre kerülő „Káposztafeszt” bevételét fordították tájházalapításra, s futotta a lendületből arra is, hogy csatlakozzanak egy modern, előremutató programhoz, a MúzeumDigitárhoz, amely egy német szoftver alapján működő tárgydigitalizációs rendszer.

Ennek segítségével mindenki által hozzáférhetővé válnak a tárgyak az interneten, és egyben leltározva és adatolva is lesznek a gyűjtemények darabjai. Eddig tíz tájházunk csatlakozott a budapesti német nagykövetség által is támogatott rendszerhez, amelynek anyagát a rangos Museum Europeana honlap is átveszi. A tíz település: Bakonyháza, Buda-keszi, Dunaharaszti, Ceglédbercel, Császártöltés, Himesháza, Kismaros, Somberek, Tarján, Újbarok, Vecsés és koordinátorként természetesen Budaörs is. A cél: minél több magyarországi német tájház felcsatlakoztatása, mivel ez a szakmai oldal egyben a leltározást, tárgykartonok létrehozását, de digitális keresési és múzeumpedagógiai lehetőségeket is magában rejt. Úgyszintén célunk a továbbiakban a MúzeumDigitár-program kiterjesztése a Magyarországon élő többi nemzetiség tájházaira is.

A magyar tájházszövetség által kezdeményezett programsorozatokhoz is több német tájházunk - Újbarok, Zsámbék, Somberek, Császártöltés, Nagymányok, Szentlászló, Herceggút, Kismaros - rendszeresen csatlakozik. Például a Szent György-napi, április 24-ei állatkihajtás hagyományához kötődően ez a nap lett a tájházak tavaszi kapunyitója. Szövetségben egy másik szervezettel, a Falusi Turizmus Országos Szövetségével, közös platformokon hirdetjük többek között ezt a programot is, illetve népszerűsítik a tájházakat mint turisztikai desztinációt.

A legújabban létrehozott német nemzetiségi tájházaink Pest megyében az újhartyáni, a szigetújfalusi, a biatorbágyi, solymári és soroksári; Komárom-Esztergom megyében a dunaszentmiklósi; Veszprémben Bakonyháza; Baranyában Szajkon és Palotabozsokon, de terveznek Udvaron is egy tájházat. Ezek az új tájházalapítások elsősorban a pozitív hozzáállásnak, a rengeteg önkéntes munkának, önerőnek és ügyes gazdálkodásnak köszönhetőek. Reményeink szerint a Budaörsről irányított, összehangolt, szakszerű tanácsadó munkánkkal ezeket a törekvéseket sikerül támogatnunk, megerősítenünk.

A lecke fel van adva, ugyanis a működéshez, az intézmény elindításához pénz kell és nem is kevés. Jelentős összegeket pályázatokból lehet már csak remélni, ahhoz pedig működési engedély kell, ennek pedig sok feltétele van: leltározottság, szabályos leltárkönyv, elektronikus nyilvánartartás, állandó nyitvatartási idők, hozzáértő személyzet, szakképzett felügyelet - néprajzos, történész -, kutatási feltételek biztosítása, kutatószolgálat, látogatottság vezetése, statisztika és természetesen szakértelemmel, kulturáltan berendezett kiállítás, hozzá kapcsolódó szakmai programokkal, rendezvényekkel.

És itt a kör bezárul. Az esetek többségében ugyanis nincsen pénz állandó néprajzos szakemberre, nem merik bevállalni a közösségek a működési

engedélyt, hiszen még pályázni is csak azt tud, aki legalább az önrészt elő tudja teremteni. A 2/2010. OKM muzeális intézmények működési engedélyéről szóló rendeletből hiányzik egy olyan kitétel, amely a tájházakat különleges, egyedi intézményekként kezelné, nem a múzeumokkal egy kalap alatt. A magyarországi tájházakat összefogó civil szervezet, a Magyarországi Tájházak Szövetsége már kezdeményezte az előírások helyretételét, de eddig a törvényalkotók még nem bírálták felül, nem korrigálták ezt a rendeletet. Sajnos, így több száz tájház működése van nehéz helyzetben, a szerényebb gyűjtemények nem tudnak fejleszteni, fejlődni. Megoldást jelenthetne részben legalább, ha egy-egy régió több tájházát közösen egy szakember felügyelhetné, ha más nyitvatartási kötelezettség vonatkozna a tájházakra, illetve ha közvetlen, rendszeres támogatást kaphatnának szakember alkalmazására, nem csak alkalomszerűen, ha és amennyiben sikerül jól pályázniuk. Sok, működési engedéllyel már rendelkező tájház hiányolja a felújításra, állagmegóvásra kiírt pályázatokat, illetve probléma a kiírás és a beadhatóság közötti rövid határidő.

A Magyarországi nemzetiségek bizottsága érzelve ezt az elég nehéz helyzetet, már a 2015-ös központi költségvetési törvényénél kezdeményezte egy új beruházási, felújítási pályázati keret létrehozását a nemzetiségi önkormányzatok fenntartásában lévő intézményekre. Ez a tájházak egy részénél előrelépést jelenthet, de a helyzet átfogó áttekintésére és komplex módosítására a későbbiekben önálló javaslatot fogunk kezdeményezni. Köszönöm, hogy meghallgattak. Danke für Ihre Aufmerksamkeit. (Taps.)

ELNÖK: Köszönöm, szószóló úr. Tisztelt Országgyűlés! Most további képviselői felszólalások következnek. Megadom a szót Gúr Nándor képviselő úrnak, MSZP-képviselőcsoport.

GÚR NÁNDOR (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! A vezérszónoklatban Hiller István alelnök úr, képviselőtársam jelezte, hogy azon típusú kérdések tekintetében, amelyek deregulációs, egyszerűsítési kérdések, ezekben nincs különösebb ellentmondásosság, ezeket támogatni is lehet. De nem itt van a probléma, nem itt van a baj. A baj ott van, hogy ha egy mondatban kellene elmondani, akkor úgy mondanám, hogy a magyar kultúra egyetemes intézményrendszerének a szétदारabolását kezdték önök el, ezt végzik, ez indult el.

(13.50)

És itt abba is hagyhatnám a történetet, de nem teszem, mert néhány jelzést szeretnék önök felé tenni. Én úgy látom - nem feltétlenül szakavatottként, de szakavatott emberekkel beszélgetve, egyeztetve -, hogy beláthatatlan mindaz, amit elkezdtek, beláthatatlan folyamatot indítottak el. És azt sem tudom, abban sem vagyok biztos, hogy isten ne adj', nem irreverzibilis-e ez a folyamat, nem visszafordíthatat-

lan-e ez a folyamat. Sokan úgy fogalmaztak, amikor beszélgettünk ennek a törvénytervezetnek a beltartalmáról, hogy szégyenletesnek tartják, hosszú időszakra visszanyúló konszenzusokat, megállapodásokat felrúgnak ítélik, kárt okoznak mindazzal, amit csinálnak, és rendszerszintű torzítást hívnak életre. Ezért a beszélgetések, egyeztetések summázata az volt, hogy ha a Parlament falai között ebben a témakörben megszólalok, megszólalunk, akkor mindenképpen jelezzem azt, hogy az újragondolását meg kellene tenni ennek a törvénytervezetnek.

A kultúrával kapcsolatos felfogásunkkal sem egyezik egyébként az, ami ebben a törvénytervezetben van. Most nem a baloldali értékrendjeinkre való hivatkozással és hagyatkozással mondom ezt a mondatot, hanem egyszerűen amit mondtam, a kultúra egyetemességének és ennek az intézményrendszernek a szétdarabolása nem fér bele a mi értékítéletünk szerint abba, amiként és ahogyan működni kellene ennek a történetnek. Nem más ez az én értékítéletem szerint, mint magának a kultúrának a totális elfoglalása vagy letámadása, mindegy, hogy milyen szavakat használunk, de mivel pártos alapon történik a Fidesz részéről a letámadás, ezért ezt semmiképpen sem hagyhatom szó nélkül.

A másik gondolat, amiről mindenképpen beszélnem kell, hiszen ez is részét képezte az egyeztetéseknek, arról szólt, hogy a Magyar Művészeti Akadémia az elmúlt időszakban gyakorlatilag jobboldali alkotók szervezetévé vált, olyanokévé, akik adott esetben közszerepet - ami talán nem is annyira baj -, de politikai szerepeket is vállaltak vagy vállalnak. Itt már viszont szerintem nagyobb a probléma, mert hogy ez némi torzulást is okoz nyilvánvalóan az ő személyes viselkedésük tekintetében. Ha belegondolunk az elmúlt időszak történéseibe, akkor számos esetben fogható, hogy politikai kiállásukról biztosították a Fideszt. Én azt gondolom, hogy nem ez a szerepük.

Ha belegondolunk az elmúlt időszakba, akkor az is fogható, hogy részt vettek a Fidesz választási kampányában is, közvetlen vagy indirekten, de ezek mind-mind lekövethető történetek. Magának a Magyar Művészeti Akadémiának a vezetője következetes nyíltsággal - ahogy én látom és tapasztalom - támogatja Orbánt és a politikáját. Én azt gondolom, hogy nem ez a szerepe és nem ez a feladata. Ilyen értelemben vélem azt, hogy nem jó utat járunk e tekintetben. A Magyar Művészeti Akadémiának egyrészt a létrejötte - talán ott még nem annyira -, de a működése tekintetében és ennek a törvényjavaslatnak a kapcsán is az mindenképpen megfogalmazható, hogy az önálló kultúra megszűnését jelenti ez a folyamat, ennek a folyamatnak az erősödése Magyarországon.

S még egy dolgot azért így a vége felé hozzátennék, mégpedig azt, hogy a Magyar Művészeti Akadémia és a Nemzeti Kulturális Alap pénzkereteinek az összekötése, összevonása egyfajta - hogy mondjam? - politikai hűségdíjként, hűségbérként fogható meg, ez pedig elfogadhatatlan. Szóval, ha az alap keretei között pénzügyi források telepítésére kerül sor,

akkor feladatokhoz illetően és nem politikai célok megvalósítását szem előtt tartva kell cselekedni.

Tudják, olyan ennek a törvénytervezetnek a tárgyalása ma az én számomra, mint az 1. napirendi pont tárgyalása volt, amely a választói joggal kapcsolatosan hozott ide apró módosításokat, és törvényszerűen azt sugallta, hogy majd egy későbbi, 2018-as választást megelőzően arra lehet hivatkozni, hogy már ebben a ciklusban is tárgyaltunk a választójogi törvényről, hát az ellenzék miért elégedetlenkedik, amikor nem apró módosításokat kellett volna tenni, hanem azoknak a torzónak a sokaságát, ami az előző választások tapasztalataiból fogható volt, kellett volna korrigálni. Most nem fogok visszamenni arra a napirendre, nem fogom felismételni a leckét, hogy szerintem miket, csak azt szeretném mondani, hogy gondolkodásában, filozófiájában valami hasonló zajlik most is, itt is: miközben néhány deregulációs, egyszerűsítési dolog kerül szóba, ami persze, hozzáteszem, támogatható is, de aközben, mint mondtam, letámadják, elfoglalják, kisajátítják, másokat pedig kirekesztenek ezekből a folyamatokból.

Úgy gondolom, hogy ez abszolút módon nincs rendjén, ezért a magam részéről, de a vezérszónokunk vélekedését is alapul véve a Magyar Szocialista Párt részéről nyilvánvalóan ez így nem támogatható. Elnök úr, köszönöm szépen. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Kérdezem, hogy kíván-e még valaki az adott napirend keretében felszólalni. *(Nincs jelentkező.)* Jelentkezőt nem látok. Az általános vitát lezárom.

Megadom a szót Hoppál Péter államtitkár úrnak, aki válaszolni kíván a vitában elhangzottakra. Öné a szó, államtitkár úr.

DR. HOPPÁL PÉTER, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen a lehetőséget, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Mindenképpen fontosnak tartom, hogy az elhangzott vezérszónoki és képviselői megnyilvánulásokra röviden reagáljak.

Engedjék meg, hogy első körben köszönetemet fejezzem ki, hogy a Fidesz képviselőcsoportja, a KDNP képviselőcsoportja és a Jobbik Magyarországért frakciója egyaránt támogatásáról biztosította a törvénytervezetet.

Engedjék meg, hogy arra is reagáljak, hogy úgy gondoltam, nagyobb terepet fog kapni a törvénycsomag szakmai módosító anyaga, és azt hiszem, ebben kiemelt szerepet szántunk azon kormányzati etosz pozicionálásának, hogy jelentősen fontos értéként tartjuk számon a magyar múzeumi és könyvtári rendszerben azt a jelenlétet, amit a nemzetiségek biztosítanak. A törvénycsomagnak ez a passzusa, úgy látom, hogy csak a nemzetiségi szószólói kört érintette meg, pedig szerintem összetársadalmi kérdés az, hogy azt az értékőrzést, amiről az imént hallottuk felszólalásában Ritter Imre szószóló urat, azt az értékgyűjtést, fenntartást, dokumentálást, továbbadást is segítsük azzal,

hogy a törvény technikai módosítását e tárgyban esz-közöljük, jelesül hogy a gyűjtőkör tekintetében azok a nemzetiségi bázisintézmények, muzeális intézmények, amelyek vagy megyei, vagy területi hatókörrel rendelkeznek, teljes országos területben tudják kifejezni ezt a tevékenységüket. Azt gondolom, ez hozzájárul ahhoz az értékőrzéshez, amit részben az Alaptörvényben is feltűntettünk, részben pedig a polgári kormányzás több, gesztusértéken túlmutató, effektív szabályozásban is megmutatta, hogy ez az érték mennyire fontos össztársadalmi szempontból is a mi számunkra.

Engedjék meg, hogy a szószóló úr által felvetett kérdésre annyiban válaszoljak, hogy a tájházak ide nem tartozó kérdéskörében egy kormányzati program írásában vagyunk éppen ebben a pillanatban. Dr. Cseri Miklós főigazgató úr, a Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum főigazgatója miniszteri biztosként éppen egy olyan programot ír - és erről a napokban számolt be az államtitkárság előtt -, amely program ki fog terjedni a tájházak társadalmi pozícionálására, a nemzetiségi tájházak kérdéseire. S nagyon remélem, hogy rövid időn belül, néhány éven belül valamiféle külön forrás is mozgósíthatóvá válik a rossz állapotban lévő tájházak felújítására. Köszönöm szépen szószóló úrnak, hogy ezt ez alkalommal is jelezte számunkra.

Ami az ideológiai ütközésünket illeti: engedjék meg, hogy kifejezzem, nyilvánvalóan arra számítottam, hogy baloldali képviselőtársaink felszólalásában majd elsősorban nem a kulturális törvény technikai módosítása irányában érkezik majd ellenvetés, hanem természetesen az NKA-törvény jelenlegi módosítását fogják támadni, és értelemszerűen önk erre is vállalkoztak.

(14.00)

Azonban, ha egy kicsikét távolabból tekintünk erre a kérdésre, hogy mi is zajlik Magyarországon: értem azt, hogy erősen kell fogalmazni egy baloldali frakcióból vagy egy független képviselői székből, amikor az NKA és a Magyar Művészeti Akadémia minimális együttműködését törvényi szabályozással a keresztény-konzervatív polgári többség a parlament elé hozza, de azért azt a nemzethalál-víziót elének táró megnyilvánulást, amit hallhattunk Hiller István képviselőtársunktól elsősorban, majd az őt követő baloldali felszólalóktól, erőteljes túlzásként szeretném aposztrofálni.

Úgy érzem, hogy az a már-már valóban a XIX. századi romantika stílusjegyeivel felvértezett felszólalás, amely ilyen kifejezéseket használ, hogy az önálló kultúra megszűnését eredményezheti ez a folyamat, Gúr Nándor képviselő úr utolsó mondatai között szerepelt ez, illetve Hiller István képviselő úr, korábbi kulturális miniszter is tett olyan jellegű megnyilvánulásokat, ami egy teljes kultúravesztés és nemzethalál előttünk álló sötét periódusára utalt, úgy érzem, ezek a megnyilvánulások mérhetetlenül túlzóak. Azért is kell ezt mondanom, mert a romantika korában, szintén a XIX. században, épp a re-

formkor az az időszak, amikor a magyar költészet a nemzethalál víziójával foglalkozott. Számos kiváló, fantasztikus, ma is a törzstananyagot képező költészeti alkotásukban ott szerepel, hogy ha ez így folytatódik, itt már nem is fogunk magyarul beszélni, itt vége van a magyar kultúrának, és valóban behinhetjük sóval mindazt, amit eddig magyarnak tekintettünk az elmúlt évezred során.

Tehát miközben a reformkor időszakában a vátesz költői megnyilvánulások sorát tudjuk idézni ebből a korszakból, aközben hozták létre nemzeti nagyjaink, nemzeti eleink a magyar tudomány számára azt a köztestületet és azt az intézményt, a Magyar Tudományos Akadémiát, amelynek létét, tevékenységét ma már senki sem gondolja megkérdőjelezni. Azt gondolom, adósságot törlesztettünk a Magyar Művészeti Akadémia létrehozásával. A Magyar Országgyűlés és a magyar állam egy, a reformkor óta tartó feszültséget oldott fel azzal, hogy a magyar tudományosság számára már majd' 200 esztendeje jól működő tudomány köztestület mellé, azzal párhuzamosan helyreállította az egyensúlyt, és létrehozta a Magyar Művészeti Akadémia köztestületét.

Ha a magyar tudomány reprezentánsai homogének volnának, mint ahogy nem azok, akkor önk joggal várhatnák el tőlünk, hogy a magyar művészetet reprezentáló köztestület se legyen homogén politikai értelemben. Itt politikai testületként felmutatni a művészeti akadémiát, azt gondolom, dőreség. Hiszen semelyikünk sem tudja, hogy a köztestület tagjai, az akadémikusok egyébként a személyes politikai meggyőződésükben hol állnak vagy hogyan gondolkodnak. Tehát azt gondolom, kár ilyet mondani és a különböző médiaorgánumoknak újabb és újabb munícióval szolgálni azzal, hogy a bűnös Művészeti Akadémia teljesen egyoldalú és politikailag teljesen determinált és csakis homogén jobboldali, baloldalelles szövetezés. Szó sincs ilyenről! Maguk a tagok tiltakoznak ez ellen a minősítés ellen. Mint ahogy a Tudományos Akadémia tagságában sem tudunk semmiféle olyan irányt kimutatni, hogy az pedig egy baloldali személyekből álló konglomerátum lenne. Aki ilyet mond, az jobb, ha többet nem nyilvánul meg ilyen kérdésekben szerintem. Sem a Tudományos Akadémiát, sem a Művészeti Akadémiát ilyen értelemben, ha ekvivalenciáról beszélünk, nem érdemes ilyen tartalmi kérdésekkel vádolni, támadni.

Még egy fontos megjegyzést szeretnék tenni a kettejük egyensúlyáról: ez az állami költségvetésben felmutatható különbségtétel, hogy még mindig nincs egyensúlyban a tudományos köztestület állami támogatása és a művészeti köztestület állami támogatása. Ez ügyben kérem, hogy lapozzák fel, hogy a 2015-ös, idei állami költségvetésben a Magyar Művészeti Akadémiára mindössze 5,5 milliárd forintot mozgósított a magyar állam a költségvetésből, míg a Magyar Tudományos Akadémiára 48 milliárd forint körüli összeget mozgósított a magyar állami költségvetésből. Tízszerez a szorzó, tisztelt képviselőtársaim, a Magyar Tudományos Akadémia javára. Én ezt egyébként helyénvalónak tartom, hiszen egy bő 150,

majdnem 200 esztendőes intézmény esetén a szervezeti struktúra bővülése és a feladatok hatalmas mivolta, a már beállt akadémikus juttatások teszik lehetővé, hogy egy magas pozíciót foglaljon el a Magyar Tudományos Akadémia a magyar állami költségvetésben. A Művészeti Akadémia még egy olyan úton halad, ami lépcsőről lépcsőre, lépcsőzetesen próbálja elérni ezt a párhuzamos egyensúlyi pozíciót, és ebben még nagyon-nagyon messze állunk attól, hogy a tudományos köztestülethez közelítsük az MMA pozícióit. Ilyen értelemben tehát az MMA feudális térfoglalása című kifejezés az általam nagyra becsült Hiller István szájából költői és romantikus túlzásnak tekinthető részéről.

Az NKA védelmében elmondott szavaikat alapvetően méltányolhatónak tekinteném. Azonban, ha megnézzük az 1993-as szöveggörnyezetet, amikor az NKA-törvény idejött a Ház elé, az akkori ellenzék szintén hiszterizálta az akkori közbeszédet, és az NKA-törvényt kultúra elleni támadásként aposztrofálták. A mai helyzet szinte pontosan rímél az akkori szöveggörnyezetre. Úgy érzem, hogy az akkori víziók, az akkori jóslatok sem érvényesültek, hiszen ma Hiller István képviselőtársunk éppen az NKA működése melletti érveléssel tisztelt meg bennünket itt, a plenáris ülésen. Azt mondja, hogy az NKA elmúlt 20 éves története éppen hogy a magyar kultúra támogatásának egy fontos fundamentuma, amelynek bármilyen megváltoztatása a kultúra elleni általános támadás.

Ezzel nyilvánvalóan nem értünk egyet. De még egyszer ismétlem, 22 évvel ezelőtt, ahogy Szabó Szabolcs képviselő úr is említette, az akkori elődöm, talán szabad így fogalmazni, az Antall-kormány kulturális államtitkára valóban Fekete György művész úr volt, professor emeritus, ma pedig a Művészeti Akadémia elnöki tisztségéből tekint a kultúra finanszírozásának és a kultúra működésének feladataira Magyarországon. És ha azt mondjuk, hogy '93-ban az NKA-törvény miatt támadta az akkori baloldali ellenzék, ma pedig az MMA térnyerése miatt támadja, akkor valószínűleg jó úton és jó irányban vagyunk. Hiszen a '93-as eseményeket igazolta az idő, és nagyon bizakodhatunk, hogy a 2015-ös eseményeket is majd az előttünk álló 20 esztendő igazolni fogja.

Nem rejtem véka alá, hogy a tudomány és a művészet vonatkozásában a tudomány és a művészetek egyenrangú megközelítése a mögöttünk hagyott európai művelődéstörténet és kultúratörténet évszázadaiból is levezethető. Nyilvánvalóan nem ide tartozó kérdés a témát talán ennire provenienciájában megközelíteni, de mégiscsak, amikor művészetekről, európai értelemben vett művészetekről, arsokról gondolkodunk, akkor annak a hellenizmus időszakából való gyökerei, valamint a középkori septem artes liberales rendszerének iskolai oktatásban való megnyilvánulása, a hét szabad művészet oktatása kart karba öltve tárja elénk a művészet és a tudomány fontosságát a kiművelt emberfő megmunkálásában.

Az iskolarendszer egy évezreden keresztül Magyarországon is és szerte Európában a tudomány és a

művészet egyenrangú megközelítését tárta fel, és próbálta azt a tudást átadni, amelyben a tudományok mellett a művészeteknek is szerepet szánt. Az egész ember társadalomban betöltött pozitív szerepében nagyon fontos hangsúlyt kell kapjon a művészetek iránti elköteleződés.

Ugyanúgy, ahogy a tudomány művelése is a kiművelt emberfő alapkövetelménye. Így tehát, ha a Művészeti Akadémia, visszatérve a tárgyunkhoz, lehetőséget kap abban, hogy a kultúrát felügyelő miniszterrel egyetértésben megpróbálja a kultúrafinanszírozás legfontosabb lábát, a nagyjából 10 milliárdos Nemzeti Kulturális Alap költségét úgy működtetni, hogy a művészeti produktumot létrehozó kollégiumok esetében delegálási jogot kap a Művészeti Akadémia arra egyharmados arányban, hogy az általa delegált képviselők bizonyos pályázatokról dönthessenek, akkor szerintem csak ennek az egyensúlynak a helyreállítása történik meg.

(14.10)

Tisztelettel tájékoztatom önöket, hogy a mai NKA-kollégiumi struktúrában is 16 művészeti akadémikus ül bent, tehát függetlenül attól, hogy ők országos vagy nemzetközi porondon, egyetemeken vagy külföldi művészeti akadémiákon szerephez jutottak vagy pozícióban vannak, ettől függetlenül is az ő szakmai megnyilvánulásaik alapján a miniszter által vagy a szakmai testületek által már delegálást kaptak ezek a személyek arra, hogy a Nemzeti Kulturális Alapban döntéseket hozzanak. Én azt hiszem, hogy azáltal, hogy az ő delegálásukat mostantól az akadémia fogja tenni, nem pedig a szakmai testületek, azáltal nem sérül sem a pénzelosztás rendszere, mechanizmusa, sem pedig nem lesz, nem fog történni egyfajta ilyen romantikus vízió, hogy egy hatalmas lenyúlása történik a magyar kultúrának.

Ha már egy ilyen gondolat erejéig még a végére idekanyarodtam, akkor engedjék meg, hogy azt is megerősítsem önöknek - Ikotity István képviselőtársunk szavaira reagálva -, hogy elszívja az MMA másoktól a levegőt és a forrásokat. Én ennek az ellenkezőjét látom. Az MMA létrejötté egy többlet lehetőség a magyar művészet szponzorációja, támogatása kapcsán. A Múcsarnok működtetésében is az elmúlt két esztendőben, amikor ott jártam a Nemzeti Szalon kiállításain, én azt láttam, hogy már belépve a csarnok előterébe, éppen hogy a legnagyobb alkotóink köréből láttam kiállítókat, olyanokat is, akik nem az akadémia tagjai, mert valamilyen megfontolás alapján ezt nem vállalták. Végigsétálva a kiállítók között nagy, önmaguk által baloldalinak aposztrofált szellemi alkotók munkásságainak megnyilvánulását láttam a falakon. Én ezt megfelelőnek tartom. Úgy érzem, ennire szabadelvű a mai gondolkodásunk, hogy igenis nemhogy az zajlik, hogy egyfajta politikai irányzatból engedhető csak be, mondjuk, a Múcsarnokba a kiállítók zöme, hanem ennek ellenkezője, a Nemzeti Szalonban pontosan az elmúlt tíz esztendő építészeti, majd most legutóbb képzőművészeti fel-

hozatalát teljes spektrumban mutatta be a mai fenn-tartó, a Művészeti Akadémia.

En úgy láttam, hogy a megnyitókön is egyébként a baloldali értelmiség jeles képviselői is, a baloldali művészeti világ jeles képviselői is ott voltak. Nem tartom jónak azt, ha örökösen mindig megpróbáljuk szikével, borotvaélesen elválasztani, hogy egyes szereplők, akik itt vannak egy ilyen alkalmon, azok most árulókká válnak-e azért, mert egyébként ismerve őket, baloldali gondolkodóként ott vannak egy jobb-oldali államtitkár által megnyitott nagy kiállításon.

En azt tartanám helyesnek, ha a magyar kultúra egészéről - mint valóban olyan hagyatékáról és olyan megőrzendő és fejlesztendő jelenvalóságáról - tudnánk értekezni, amely értékeket ápol, értékeket teremt és hoz létre a jövő számára. En úgy érzem, hogy ez az előterjesztés a technikai módosítások mellett az MMA-NKA együttműködésében is ezt a célt fogja szolgálni, és én nemhogy tiszta lelkiismerettel, hanem bizakodással állok itt önök előtt, hogy ez a törvény-módosítás újabb és újabb művészeti produktumok létrehozását fogja segíteni abban a szellemben, ahogyan ezt az imént próbáltam önöknek elmondani.

Tisztelettel kérem, hogy ahogy a Jobbik Magyarországért Mozgalom frakciója is végigolvasta a törvénytervezetet és úgy látom, támogatásáról biztosította, gondolják meg a képviselőtársaim, hogy esetleg újra áttekintve a tervezetet, megváltoztassák szigorú és esetenként romantikus véleményüket.

Köszönöm mindazonáltal mindannyiuk megtisztelő hozzájárulását a törvény vitájához. *(Taps a kormánypárti padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm államtitkár úr válaszát. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására ma 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik az **egyes szociális, gyermekvédelmi, családtámogatási tárgyú és egyéb kapcsolódó törvények módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/7402. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Veresné Novák Katalin asszonynak, az Emberi Erőforrások Minisztériuma államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének. Öné a szó, államtitkár asszony.

VERESNÉ NOVÁK KATALIN, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársak! Tisztelt Ház! Egy nagyon fontos és komplex törvényjavaslat parlamenti vitájához érkezünk el a mai napon, amely egyrészt fontos, és elsősorban azért fontos, mert ismételten a magyar családok támogatásáról, a magyar családok mindennapi életben való segítéséről szól.

Egy másik fontos eleme, hogy ez is mutatja azt, hogy mennyire kéz a kézben működik egymással a szociális és a családügyi terület, és hogy nem lehet ezt a két területet elválasztani egymástól, hiszen egy

olyan összetett törvényjavaslattal vagyunk most itt a Ház előtt, amelynek számos eleme egyébként a szociális és társadalmi felzárkózásért felelős államtitkarság munkáját dicséri, ők dolgoztak ezen. Más elemei pedig a mi család- és ifjúságügyért felelős államtitkarságunk alapvető munkája, de összességében az egész az Emberi Erőforrások Minisztériuma előterjesztésében van most itt önök előtt.

Ennek a komplex javaslatnak alapvetően hat fontos eleme van. Ezeket szeretném most önök előtt ismertté tenni. Mindenekelőtt bevezetesként annyit mondanék, hogy ez a mostani törvényjavaslat újféleképpen annak a családközpontú kormányzásnak az egyik fontos eleme, amelyet 2010-ben hirdettünk meg és amelyet 2010 óta következetesen folytatunk most már ötödik éve. Meg kell teremtenünk jogszabályilag a szabályozás tekintetében is azokat a keretfeltételeket, azokat a szabályokat, amelyek a mindennapi életben a gyermeket nevelő családok számára elérhetőbbé teszik a különböző ellátási formákat, élhetőbbé teszik számukra az életet, az ő gyermekneveléssel járó terheikből vesznek el vagy vesznek át az állam részére. A szociális ágazat tekintetében pedig kifejezetten különös figyelmet fordítunk azokra a családokra, amelyek nehezebb helyzetben élnek, és itt is középpontba helyezve elsősorban a gyermekeket és a gyermekek érdekeit szem előtt tartva alakítjuk úgy a szabályozást, a törvényi feltételeket, hogy a leginkább tudjunk a reális igényekre reagálni.

Tehát az a hat fő elem, amelyet ez a törvényjavaslat tartalmaz, a következő. Az első fontos a kisgyermek napközbeni ellátásának az átalakítása, illetve ennek a rendszernek az átalakítására tett javaslat, a második a gyermekétkeztetéshez kapcsolódik, a harmadik a pedagógus-életpálya kiterjesztéséről szól a felsőfokú végzettségű bölcsődei kisgyermeknevelők esetében, a negyedik egyes családtámogatási ellátások bővítéséről és ehhez kapcsolódó egyszerűsítésekről szól, az ötödik a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás integrációjával kapcsolatos, a hatodik pedig a szociális szolgáltatások kapacitásszabályozásával függ össze. Ezt a hat pontot szeretném a következő percekben ismertetni önökkel ennél részletesebben. Az első tehát a kisgyermek napközbeni ellátásáról szól.

Aki kisgyermeket nevel, vagy akinek van a környezetében olyan család, ahol vannak kicsi gyermekek, három év alatti gyermekek is, az bizony tudja, hogy ahhoz, hogy a szülők adott esetben mind a ketten dolgozni tudjanak, bizony szükség van arra, hogy el tudják napközben helyezni valahol a gyermeküket. Ha van a közelben nagyszülő, ha vannak olyan családtagok, akikre rá tudják bízni ilyenkor a kisbabát vagy a kisgyermeket, akkor jó. Ha nincsen, és sajnos ma Magyarországon sokszor ez a realitás, akkor valami más segítség után kell nézniük, és ilyenkor elsősorban a bölcsődei ellátás merül fel.

A bölcsődei ellátás Magyarországon rendkívül magas színvonalú, viszont igaz az, hogy még nem mindenki számára hozzáférhető, és vannak olyan területi különbségek is jelenleg Magyarországon,

amelyeknek köszönhetően, mondjuk, egy nagyobb településen könnyebb bölcsődébe adni a gyermeket, mint egy kisebb településen, és ez sem feltétlenül igaz. Adott esetben települések között is lehetnek még különbségek a bölcsődei férőhelyek tekintetében. Jelenleg is vannak olyan lehetőségek, amelyeknek köszönhetően el lehet a gyermekeket más ellátási formában helyezni, viszont úgy látjuk, hogy a nők folyamatos munkavállalási hajlandóságával, illetve a nők munkavállalásának a folyamatos növekedésével, hiszen tegyük hozzá, jelenleg csúcson van a női foglalkoztatottság Magyarországon és folyamatos emelkedést mutat, ez azt jelenti, hogy a gyermekek napközbeni felügyeletére vonatkozó igény is folyamatosan növekszik.

(14.20)

Erre a növekvő igényre nekünk időben kell reagálnunk, tettük ezt egyébként az elmúlt öt évben is, hiszen 28 milliárd forintot fordítottunk arra, hogy bölcsődei férőhelyeket hozzunk létre vagy újítsunk meg. Ez több mint 6400 bölcsődei férőhely létrehozását, több mint 4000 bölcsődei férőhelynek a megújítását jelentette az elmúlt években, s az elkövetkező időszakban is 100 milliárd forintot különítettünk el arra a célra, hogy bölcsődei és óvodai férőhelyeket hozzunk ezekből létre. Tehát van egyrészt egy ilyen feladatunk és egy ilyen önként vállalt kötelezettségünk, hogy a bölcsődei férőhelyek számát a jelenlegi 46 ezerről 60 ezerre emeljük fel. Ezt tesszük az elkövetkezendő időszakban is, ugyanakkor azt látjuk, hogy a szabályozásban is tudunk olyan előremutató lépéseket tenni, amelyekkel még több szülő számára, még több család számára lesz megoldható a gyermekek napközbeni felügyelete.

Jelenleg úgy néz ki a rendszer, hogy a 10 ezer fő feletti települések számára ír elő a jogszabály bölcsődeüzemeltetési kötelezettséget, a 10 ezer fő alatti településekre ilyen kötelezettség nincsen. Most ebben a törvényjavaslatban arra teszünk javaslatot, és ehhez kérem az önök támogatását is, hogy az önkormányzatok többletvállalásokat tegyenek, hiszen most azt mondjuk, hogy már ha egy településen legalább 40 három év alatti gyermek van, vagy van öt olyan gyermek, akinek a szülei igénylik a gyermek napközbeni felügyeletét, akkor ezt az önkormányzatnak biztosítani kell a számára. Ezzel tudjuk a szülők, a családok számára garantálni azt, hogy ha igény van rá, akkor helyben meg fogják tudni oldani a gyermekfelügyeletet. És azért, hogy ez az önkormányzatok számára is egy reálisan vállalható feladat legyen, ezért az ellátási formákban nagyobb rugalmasságot vezetünk be az eddiginél, hiszen nem ugyanazt jelenti egy adott kicsi településen, adott esetben egy faluban, egy kis faluban a gyermekfelügyelet megszervezése, mint mondjuk, egy 8-9 ezer fős nagyobb településen, éppen ezért négyféle bölcsődei ellátási forma közül lehet majd választani, ez a bölcsőde, a minibölcsőde, a családi bölcsőde és a munkahelyi bölcsőde lesz. Az üzemeltetők között

lehetnek nonprofit és forprofit szereplők is, a finanszírozás mértéke alapvetően ettől is fog függni.

De azt elmondhatjuk összességében, hogy a jelenleginél mindenképpen egy rugalmasabb, reálisabb, több megoldást kínáló, még több lehetőséget kínáló rendszer jön létre a kisgyermek napközbeni ellátásában, és a finanszírozás is javulni fog a jelenlegihez képest. Abban bízom, hogy ezzel tényleg azt fogják érezni a kisgyermek nevelő családok, hogy a gyermekek napközbeni elhelyezésének a problémájában valós segítséget kapnak.

(Gúr Nándort a jegyzői székben
Hegedűs Lorántné váltja fel.)

Itt mondanám el, mindenféle kérdést is megelőzve, hogy ez a családi napközik jövőjét annyiban érinti, hogy miután a 3 éves kor fölötti kötelező óvodába járást szeptember 1-jétől bevezettük, ezért az óvodáskorú gyermekek vagy óvodában vannak, vagy ha a szülő kérte és kapott felmentést, akkor otthon vannak a családdal. Éppen ezért a családi napközikre, a jövőben családi bölcsődékre alapvetően a 3 éves kor alatti gyermekek ellátásában lesz szükség, és erre természetesen a jövőben is lehetőség lesz a jelenleginél még kedvezőbb finanszírozás mellett.

Hozzátenném azt is, hogy az elmúlt években nemcsak a bölcsődei férőhelyeket építettük, bővítettük, újítottuk fel, hanem a finanszírozást is jelentős mértékben javítottuk. Tehát a bölcsődei férőhelyek 30 százalékos emelése mellett, ami 2010-től 2015-re történt, a finanszírozási helyzetben a 2010-eshez képest 25 százalékkal tudtuk javítani a bölcsődék finanszírozását. Így én abban bízom, hogy ezekkel a koncepcionális javaslatokkal, az önök támogatásával is egy olyan szabályozást fogunk tudni megalkotni, ami 2017. január 1-jétől, kellő felkészülési időt adva az érintetteknek, valóban még több lehetőséget nyújt a családoknak. A 2017. január 1-jei bevezetés a felkészülést szolgálja, ugyanakkor azért is tesszük ismertté már most ezt a törvényjavaslatot, és kérjük az elfogadását, ugyanis a fejlesztési források felhasználásához fontos, hogy ezt a rendszert ismerjék az érintettek, és ehhez tudjanak támogatást kérni.

A második fontos pont az intézményi gyermekétkeztetés szabályozásának az átalakítása. Ebben a Házban is sok szó esett már a gyermekétkezésről, joggal, és szerintem ez egy rendkívül fontos kérdés. Örülök annak, hogy végre a helyére kerül a kérdés, és végre legalább annyiszor van szó erről a kérdéstről, amennyiszor érdemes erről beszélni. Az, hogy milyen előjellel és milyen ferdítésekkel, torzításokkal adott esetben, az már egy más kérdés, én a diskurzus mennyiségét ítélem most csak meg jelen esetben.

Az egy nagyon fontos jelzőszám véleményem szerint, hogy a bölcsődés és óvodás gyermekeknek az étkeztetésében az ingyenesség vonatkozásában 25 százalékról 90 százalékra nőtt az arány. Tehát még egyszer, ez azt jelenti, hogy jelenleg Magyarországon a bölcsődés, óvodás gyermekek 90 százaléka - több mint 90 százaléka egyébként - ingyenesen kap napi

háromszor enni. Erre büszkék lehetünk, és én azt javaslom mindenkinek, hogy legyen is büszke erre a vívmányra, hiszen azt hiszem, hogy ez egy nagyon jelentős eredmény, és nagyon komoly segítséget tud nyújtani azoknak a családoknak, akiknek a gyermekei bölcsődébe vagy óvodába járnak.

Az ingyenes gyermekétkeztetés bővítése tehát az elmúlt öt évben mindvégig egy jelentős célkitűzésünk volt, az önök számára is, azt hiszem, ismert, hogy a költségvetési források is tükrözik ezt az elkötelezettségünket, hiszen a 2010-es 29 milliárd forint-ról 2016-ra közel 72 milliárd forintra emeltük az erre fordított forrásokat.

Arról is szó van, hogy a gyermekek hét közben bent vannak a bölcsődében, óvodában, iskolában, de mi történik a szünetekben, mi történik akkor, amikor nincsen oktatás, vagy bezár a bölcsőde, bezár az óvoda. Ez a mostani, Czibere államtitkár úr által elkészített javaslat éppen erre is nyújt megoldást, hiszen megemeljük a szüneti gyermekétkeztetésre fordított összeget, és a korábbi pályázatos rendszer szerint, amely tulajdonképpen az önkormányzatok elkötelezettségétől is függővé tette azt, hogy éppen az adott településen hogyan valósul meg a szüneti gyermekétkeztetés, ezt most egy kötelező feladatként írja elő 2016-tól, egészen pontosan szüneti gyermekétkeztetés néven válik kötelező önkormányzati feladattá. Annak ellenére, hogy ez egy önkormányzati feladat, a finanszírozást teljes egészében a központi költségvetésből finanszírozzuk, erre 4,5 milliárd forintot irányoztunk elő a jövő évi költségvetésben. Még egyszer, ez azt jelenti, hogy a gyerekek nemcsak az iskolai tanítási időszakban vagy nemcsak az óvoda és a bölcsőde nyitvatartása idején, hanem bizony az őszi szünetben, a téli szünetben, a tavaszi szünetben vagy éppen a hosszú nyári szünet alatt is mindennap egyszer fognak meleg ételt kapni; ez a rászoruló gyermekeknek egy nagyon komoly segítséget tud jelenteni.

A harmadik pont a kisgyermeknevelők bérhelyzetét érinti, ez a pedagógus-életpályának a kiterjesztéséről szól. A bölcsődei ellátásban dolgozók részére ágazati bérpótlékot vezettünk be, ezzel is javítva az ő anyagi helyzetüket, és azt hiszem, hogy Czibere államtitkár úrnak lesz még jó híre a tegnapi kormányülést követően a jövőre vonatkozóan is. Ezzel párhuzamosan úgy láttuk, hogy a felsőfokú végzettségű bölcsődei kisgyermeknevelőknek a bérhelyzetét is egyrészt, másrészt pedig az elismertségét, a reputációját és a támogatását azzal tudjuk növelni, hogyha őket is beemeljük a pedagógus-életpályába. Bizonyára emlékeznek arra, hogy a pedagógus-életpályának a kiterjesztése már egy lépésben megtörtént a szociális szférában dolgozó bizonyos szereplők vonatkozásában, ugyanis 2013. szeptember 1-jétől emeltük be a gyermekvédelmi törvény hatálya alá tartozó gyermekvédelmi szakellátási intézményekben és a javítóintézetekben pedagógus munkakörben foglalkoztatottakat. Most, jövő év január 1-jétől a felsőfokú végzettségű bölcsődei kisgyermeknevelőket is beemeljük.

Egy másik fontos elem, amiről talán eddig kevés szó esett, hogy a területi gyermekvédelmi szakszolgá-

latoknál dolgozó örökbefogadási tanácsadók is bekerülnek január 1-jétől a pedagógus-életpályába. Ez több mint 900 embernek jelent egy komoly segítséget, akár 30-40 százalékos, havi nettó 40-60 ezer forintos béremelkedést is jelent 2016. január 1-jével. Ezzel is azt kívánjuk elismerni, hogy az a munka, amit ők mindennap a gyermekeink érdekében végeznek, az milyen értékes számunkra.

A következő fontos pontja törvényjavaslatunknak a családtámogatási ellátások bővítése és bizonyos jogosultsági, igénylési feltételek további könnyítése. Ennek a legfontosabb eleme a gyed extra kibővítése. 2014 előtt -erre szerintem nem lehet elégszer visszaemlékezni -, 2014 előtt, ha egy édesanya vagy egy édesapa a családtámogatási ellátások folyósításával párhuzamosan visszatért a munkaerőpiacra 8 órában, akkor ő bizony elesett ezektől a juttatásoktól, azaz nem járt a gyed, nem járt a gyes, ha dolgozott az illető teljes munkaidőben.

(14.30)

Ezt változtattuk meg a gyed extrával 2014. január 1-jétől, így most már közel 50 ezren vették igénybe 2014-ben is, és ez az érdeklődés folyamatosan növekszik, ami praktikusán azt jelenti, hogy ha egy szülő visszamegy a gyermeke mellől a munkaerőpiacra, és párhuzamosan áll helyt mind a két helyen, hiszen dolgozik is, és közben neveli a gyermekeit, akkor őt ugyanúgy megilletik a gyermeknevelés után járó juttatások, minthogyha a teljes idejét arra tudná szentelni, hogy otthon legyen a gyermekekkel. Hiszen az, hogyha valaki visszatér a munkaerőpiacra, az részben döntés kérdése, részben pedig lehetőség kérdése is. Ezzel is kívánjuk növelni a választás szabadságát, mert ehhez a mondathoz mindig hozzá kell tenni azt, hogy éppen mi voltunk azok, ez a kormány volt az, amely rögtön a 2010-es kormányalakítást követően az első döntések egyikeként visszavezette a korábban megszüntetett harmadik évi gyeset. Tehát egyszerre adjuk meg a lehetőséget arra, hogy valaki 3 évig otthon maradjon a gyermeke mellett, és úgy nevelje, a teljes idejét ennek szentelje, vagy visszatérjen a munkaerőpiacra, és azokat a juttatásokat se veszítse el. Emellett van a testvérgyed, ami azt támogatja, ha gyors egymásutánban születnek a gyermekek, akkor se érje anyagi hátrány a családot, tehát akár dupla gyedet vagy háromszoros juttatásokat is jelenthet a korábbiakhoz képest, illetve a diplomás- vagy a hallgatói gyed, ami pedig a friss diplomásoknak vagy éppen a felsőoktatásban dolgozó fiataloknak ad egyévnyi gyedlehetőséget, ami korábban nem járt nekik.

(Gelencsér Attila elfoglalja helyét a jegyzői székben.)

Miben áll a mostani változás lényege? Január 1-jétől már nemcsak egyéves, hanem a kisgyermek 6 hónapos korától visszatérhetnek úgy az édesanyák a munkaerőpiacra, hogy nem esnek el ezektől a jut-

tatásoktól, tehát már a baba 6 hónapos korától jogosultak lesznek a gyed extrára, akár a gyedre, akár a gyesre, akkor is, hogyha akkor térnek vissza dolgozni. Hogyha a gyed maximumát tekintjük, akkor ez, gondoljanak bele, adott esetben egy család életében akár plusz 900 ezer forintot, majdnem 1 millió forintos többletjövedelmet is jelenthet, ami azért egy nagyon komoly segítség. Abban bízom, hogy a gyed extrának ezzel a január 1-jével való kibővítésével ismét sok édesanyának tudjuk megadni a választás szabadságát, és érzik ők azt, hogy akkor is támogatjuk őket, hogyha a kicsi gyermek mellett dolgozni szeretnének vagy dolgozni kényszerülnek.

Az ötödik elem a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás integrációjáról szól. Itt a cél az, és szintén a szociális államtitkárság munkáját dicséri a törvényjavaslatnak ez a része, hogy a hátrányos helyzetű családokra, a hátrányos helyzetű gyermekekre, általában a hátrányos helyzetű térségben élőkre a korábbinál is több figyelem irányuljon, és egy olyan integrált rendszert működtet a kormányzat a jövőben, amely még hatékonyabban biztosítja ezeknek a családoknak és ezeknek a személyeknek az ellátását. A források emelésével is jár ez a módosítás, ez egy 10 százalékos forrás, ami ezt jelenti, de nem a mostani törvényben van benne, de ez a döntés már megszületett. Itt a két szolgáltatástípus integrációjából létrejönnek a családi és gyermekjóléti központok, melyek szintén kötelező önkormányzati feladatként jelennek meg. Itt ellátási szerződés útján mostantól lehetőséget kapnak az önkormányzatok arra, hogy ellátási szerződés útján, akár saját maguk helyett, nem állami, egyházi vagy magánfenntartókon keresztül valósítsák meg ezt az ellátástípust.

Azt hiszem, ezek a fő elemei ennek a mostani törvényjavaslatnak ebben a vonatkozásban. Ehhez még talán annyit érdemes hozzátenni, hogy a gyermekjóléti központok számát is növeljük. Itt járási központok jönnek létre, és négyszeresére nő ezeknek a központoknak a száma, 48-ról 197-re, tehát az ellátás biztonságosabb, integráltabb, hatékonyabb és jobban hozzáférhető lesz a mostaninál is.

Végül az utolsó pont a szociális szolgáltatások kapacitásszabályozásával függ össze. Itt a valós szükségletekre reagáló, a kapacitások hatékonyabb elosztásán alapuló igazságos rendszer létrehozása volt a cél, és itt különböző olyan változások lépnek életbe, mint például a szociális szolgáltatások igénybevételére várakozók esetében bevezettük a taj-számra vonatkozó havi adatszolgáltatást. Itt kiszűrhetővé válnak azok a már jelenleg is ellátásban részesülő személyek, akik más szolgáltatási helyekre is már korábban beadták a kérelmüket, így a többszörös, felesleges többszörözések kiszűrhetővé válnak. A szociális alapszolgáltatások esetében a már befogadott kapacitások kihasználatlansága, a szolgáltató jogelenes működése vagy a területi lefedettség elégtelensége esetén az NRSZH, azaz a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal részéről, általa részben vagy egészben visszavonhatóak lesznek. Abban bízom, hogy ezek a részletszabályok vagy ezek a kiigazítások

is azt fogják eredményezni, hogy a szociális ellátások még inkább azt a célt szolgálják, hogy a nehéz helyzetben lévők, a szociálisan rászorulóknak számára még színvonalasabb, még inkább rugalmas és még inkább a helyi igényekre reagáló és országosan is egységesebben hozzáférhető rendszer jöjjön létre.

Kérem a támogatásukat ennek a törvényjavaslatnak az elfogadásában, hiszen azt gondolom, hogy majd a végrehajtási rendeletben elfogadandó részletszabályozásokkal kiegészítve olyan keretfeltételeket tudunk meghatározni, amelyek a jövő évtől, illetve a következő időszaktól ismét javítani tudnak a családok helyzetén. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár asszony. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalások következnek. Megadom a szót Selmeczi Gabriella képviselő asszonynak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő asszony!

DR. SELMECZI GABRIELLA, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, tisztelt elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Államtitkár Asszony! Kedves Képviselőtársaim! A Fidesz számára a legfontosabb a gyermek. Régebben a gyermek vállalása egyet jelentett a szegénység vállalásával is. Nagyon sok baloldali kormány ezt általában egy gyenge szociálpolitikával, segélyezési rendszerrel próbálta kezelni, a Fidesz viszont teljesen másképp gondolkodik. Ma a Fidesz családpolitikájának középpontjában áll a gyermekvállalás, a gyermeknevelés elismerése és támogatása. Tehát mi családpolitikában gondolkodunk, és így szeretnénk támogatni a családokat.

Ha az eszközrendszerre pillantunk, hogy mi is a családpolitika része, melyek lehetnek a családpolitika részei, akkor itt talán első helyen említeném a magyar adórendszert, a magyar családi adórendszer is ezt a célt szolgálja. Az európai szinten egyik legalacsonyabb személyi jövedelemadó mellett, ami most 15 százalék - amit egyébként az ellenzék nem szavazott meg -, a gyermekek után járó adókedvezmény nagyon nagy segítséget jelent a gyermeket nevelő családoknak, 2014-től pedig, köszönet az államtitkár asszony támogatásának is, ezt már kiterjesztettük. Tehát a gyermekek után járó adókedvezmény igénybevételét kiterjesztettük a járulékokra is, ezzel a szegényebb sorban lévő családoknak tudtunk, az alacsonyabb keresetű családoknak tudtunk sokat segíteni, hiszen immáron most már ők is igénybe tudják venni a gyermekek után járó adókedvezményt. Ha jól emlékszem, az ellenzék képviselői ezt a törvényt sem szavazták meg. De hogyha az eszközrendszer nézzük, akkor hadd említsem meg a rezsicsökkentést is, hiszen azok a politikusok, akik ezekkel a témákkal foglalkoznak, nagyon jól tudják, hogy a lakhatás támogatása, a lakhatási költségek csökkentése egy nagyon nagy segítség abban, hogy a szegénységet visszaszorítsuk, egy nagyon nagy segítség abban, hogy a szegényebb sorsú családoknak tudjunk segíteni. A rezsicsökkentés is tehát egy olyan eszköz,

amellyel tudjuk támogatni a családokat. A Fidesz családpolitikájának nagyon fontos szemlélete, értékrendje az, hogy mi a család döntését támogatjuk abban, hogy a gyermeknevelés mellett az édesanya vállal-e munkát, vagy inkább otthon marad. Persze, nem volt ez mindig így, hiszen voltak olyan szocialista politikusok vagy politikusfeleségek, akik kiálltak, és azt hitték, hogy övék a bölcsék köve, és elmondhatják, kvázi utasításba adhatják az édesanyáknak, hogy menjenek vissza azonnal dolgozni az anyák, adják bölcsődébe a gyereket, mert ez így van rendjén. Szerintünk nem így van rendjén, hanem mi azt mondjuk, hogy ahogy a család dönt, azt kell a politikának, a politikusoknak támogatni. Döntsék el a családok, hogy milyen helyzetben vannak, annak megfelelően mi a legjobb megoldás ezért számukra, és amit ők döntöttek, azt majd mi támogatjuk. Klaszikusan ilyen eszköz a gyed extra.

(14.40)

A gyed extra azt mondta ki, hogy azok az édesanyák, akik úgy döntenek, hogy elmennek a gyermeknevelés mellett dolgozni, mert épp a karrierjüket építik, vagy mert szükség van rá, kell az a kereset a családban, azok a családok, miután az édesanya - és az édesapa is - mind a két helyen helytáll, ezt államtitkár asszony is említette az expozéjában, hogy helytállnak a gyermeknevelésben és helytállnak a munkahelyükön, azok mind a két egzisztenciát kapják meg. Tehát kapják meg a bérüket is, és amellet a gyedet vagy a gyst, tehát az anyasági ellátásokat, családtámogatásokat is kapják meg. Ez egy nagyon-nagyon nagy jelentőségű döntés, törvénymódosítás volt, és én most nem szeretnék statisztikai adatokkal előjönni, de mindenki láthatja, hogy ezek után ugrott meg az édesanyák munkába állása, és ha jól emlékszem, akkor Magyarország élenjárt abban, hogy nálunk növekedett a leginkább a nők foglalkoztatottsága. Tehát helyes volt a döntés, és én nagyon remélem, hogy érdemben tudtunk segíteni a családoknak, az édesanyáknak; tényleg azoké minden tisztelet, akik dolgoznak is és gyermeket is nevelnek.

Tisztelt Államtitkár Asszony, Államtitkár Úr! Mi ebben a törvényjavaslatban üdvözljük és támogatjuk, hogy a gyed extrát kiterjesszük, illetve hogy ezt javasolják. A gyed extra - mint az expozéban is hallottuk - a kisgyermek 6 hónapos korától igénybe vehető lesz majd. Ez a családtámogatási ellátások melletti munkavégzés feltételeinek további enyhítésével lesz kiterjesztve. Én nagyon fontosnak tartom azt is, hogy a szeptember hónapban folyósítandó családtámogatási ellátások kifizetése már idén is augusztusra került előre, ez egy próbaüzem volt, de ez sikeres volt. Miért ne lett volna sikeres, szeptemberben kezdődik az iskola, augusztusban kell bevásárolni. Itt azért megemlítem, hogy a gyermekek több mint 50 százalékának már ingyen jár a tankönyv, de azért emellett még költeni kell az iskolakezdésnél. Tehát előrehoztuk ezt a folyósítást szeptemberről augusztusra. Ez most már normál menetben is így lesz. Ezt mi üdvözljük és

támogatjuk. Nagyon nagy probléma Magyarországon - gondolom, egész Európában - a bürokrácia. Minden lépést üdvözlünk, azzal, hogy a csecsemőgondozási díj és a gyermekgondozási díj iránti igény együttesen is benyújtható, így nincs szükség két külön ügyintézésre, amit senki nem szeret, ezért a csed lejárása után automatikusan lesz folyósítható a gyed. Mi ezt nagyon jó döntésnek tartjuk, és támogatni fogjuk a törvényjavaslat ezen pontját is.

Tisztelt Képviselőtársaim! Államtitkár Asszony, Államtitkár Úr! A gyermekek napközbeni ellátásának erősítését és kiterjesztését is támogatjuk. Ennek az átalakítását nagyon jó döntésnek tartjuk. Szociális államtitkár úrról tudjuk, hogy rendkívül elkötelezett a terület iránt. Tudjuk, hogy a jelenlegi szabályozás szerint csak a 10 ezer fősnél nagyobb településeknél volt idáig kötelező a bölcsődék működtetése. Államtitkár asszony elmondta expozéjában, hogy ezentúl ez sokkal erősebb törvény lesz, tehát a kisebb településeknél is változás lesz. Ez a rendelkezés továbbra is hatályban marad, azonban a 10 ezer fősnél kisebb településeknél kötelező lesz a bölcsődei ellátás biztosítása akkor, hogyha erre legalább öt gyermek esetében igény jelentkezik, illetve a három év alatti lakosok száma meghaladja a 40 főt. Itt természetesen a részletekben lehet vitatkozni, szerintem a tendencia jó. A 10 ezer fősnél kisebb települések önkormányzatainál annyi könnyítést tartalmaz a tervezet, hogy ők a bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatások bármelyik formájának biztosításával elláthatják majd ezt a feladatot.

Tisztelt Képviselőtársaim! A Fidesz kormányra kerülése óta foglalkozik a gyermekszegénység csökkentésével. Számos intézkedést hoztunk ebben a kérdésben is. A cél megvan, abban nagy viták nem voltak, tudjuk, hogy a célunk az, hogy minél kisebb legyen a gyermekszegénység. Ebben mindenki egyetért. Az eszközközben szokott némi vita lenni, bár itt sem tapasztaltunk túl nagy vitát.

Ma Magyarországon egy európai szinten is nagyon nagyvonalú és jó ingyenes közétkeztetési rendszer van. Itt szeretném elmondani azt a számot, hogy amíg 2010-ben még csak 29 milliárd forint volt az az összeg a költségvetésben, amit ingyenes közétkeztetésre lehetett fordítani, ez jövőre már 71 milliárd forint lesz. Ez több mint kétszerese, két és félszerese a 2010-es összegnek. Azért kell ez az összehasonlítás, hogy lássuk, hogy 2010 óta, a polgári kormány megalakulása óta nemcsak eltökéltek és elszántak vagyunk abban, hogy a közétkeztetést megoldjuk, hogy a közétkeztetésen keresztül is segítsünk a családoknak, hanem tettekben is látszik az, hogy nagyon sokat tettünk a gyermekek érdekében.

Az iskoláskorúaknak több mint a fele kap az iskolákban most már ingyen napi háromszori étkezést, a bölcsődékben, óvodákban pedig a gyermekek több mint 90 százaléka. Ezt is említette már államtitkár asszony. Nyáron pedig, idén nyáron már pályázhattak az önkormányzatok, és aki kért, az kapott is pénzt az ingyenes közétkeztetésre. Egyébként ebből a kasszából maradt pénz, de ezt a pénzt fel lehet hasz-

nálni a téli közétkeztetés támogatására, tehát egy forint sem vész el ebből a kasszából.

Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Államtitkár Asszony! Üdvözljük és támogatjuk a benyújtott javaslatot, amely kiterjeszti tehát ezt az ingyenes közétkeztetést. Ezt hallottuk az expozéban, hogy az önkormányzatok most már nemcsak dönthetnek és pályázhatnak a nyári közétkeztetésre, hanem kötelező lesz nekik megoldani, és a végrehajtási rendeletben precízen szabályozva lesz, hogy milyen esetekben köteles megszervezni és odaadni ingyen a közétkeztetést ezeknek a gyermekeknek.

Azért itt engedjék meg, hogy megemlítem azt is, hogy az ellenzéki képviselők - más témájuk nem lévén - egészen csúnya játékba kezdtek. Én úgy emlékszem, hogy először nemet mondtak arra a költségvetésre, ami jelentősen megemelte ezt a kasszát, aztán még egyszer nemet mondtak a jövő évi költségvetésre, ahol már 71 milliárd forintot adtunk az ingyenes közétkeztetésre. Majd azt a kormányt és azokat a kormánypárti képviselőket támadták meg, akik törvényben garantálják az ingyenes közétkeztetést, mellérik a költségvetésben az erre szolgáló pénzt - már itt említettük, hogy ez 71 milliárd forint lesz jövőre -, támogatják azt a kormányt, aki egyeztet a civilekkel, megköszöni az ő munkájukat, beépíti a javaslatokba a civilek javaslatait, sőt pénzzel is támogatja ezeket a civileket, hogy különböző akciókat, rendezvényeket szervezzenek. Engedjék meg, hogy azt mondjam, hogy ez politikai kannibalizmus.

Tisztelt Képviselőtársaim! Üdvözljük és támogatjuk a gyermekvédelmi rendszer megerősítését. Azért is támogatjuk, mert ez a törvény, ez a jogszabály egy holisztikus szemléletben kezeli a gyermeket és a családokat. Ezt a fogalomhasználatban is indokolt kifejezni, hogy a szolgáltatás az ellátási területen élő valamennyi gyermekre, családra, gyermektelen családra és egyedülálló személyre is kiterjed. A család- és gyermekjóléti szolgáltatás kötelező önkormányzati feladat, a kormány pedig anyagilag, forrásokban is mindent mellétesz, hogy az önkormányzatok jól lássák el ezeket a feladataikat.

Tisztelt Képviselőtársaim! Tehát a Fidesz frakciója - amint azt mondtam - üdvözlözi ezt a benyújtott törvénymódosító csomagot, és mi ezt a törvénymódosítást támogatni fogjuk a szavazatainkkal. Egyben engedjék meg, hogy megköszönjem, hogy mind a két államtitkárság, ahogy ez elhangzott, kéz a kézben, együttműködve azon dolgozik, hogy a jövőben a magyar családok ne csak a törvényeken keresztül érezék azt, hogy támogatva vannak, hanem azt is érzék, hogy a társadalom és a politikusok megbecsülik azt, hogyha gyermeket vállalnak, ha a gyermeknevelés mellett munkát vállalnak. Úgyhogy köszönjük szépen ezt a munkát, a törvényt támogatjuk. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

(14.50)

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Felszólalásra következik Bangóné

Borbély Ildikó képviselő asszony, az MSZP-képviselőcsoport vezérszónoka. Parancsoljon, képviselő asszony!

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Asszony, tisztelt Államtitkár Úr és tisztelt Képviselőtársak! Az előttem felszólalókat végighallgatva azt mondhatnánk, hogy ebben az országban minden rendben van, nincsen semmi probléma, süt a nap odakint, mindenki boldog, csomagoljunk össze, és menjünk haza, mert nincsen több dolga a parlamentnek - és most elég cinikus voltam, vegyék úgy! *(Közbeszólások a kormánypártok soraiból.)* Na, ez nem így van.

A másik: Selmeczi Gabriella képviselőtársam azt mondta, hogy az ellenzék részéről soha semmilyen olyan előterjesztés nincs megszavazva, amely a családoknak a boldogulását támogatná, nem támogatjuk a költségvetést, se a tavalyit, se az ideit, se a jövő évit, nem támogattuk az egykulcsos adónak a bevezetését. Akkor valamit tisztázzunk, képviselő asszony! Megszámlálhatatlan módosító indítványt adunk be családtámogatással, szociális témával, egészségügygel kapcsolatban vagy bármilyen ügyben; a parlamentbe, ide, a plenáris ülésre be se kerül, mert bizottsági ülésen folyamatosan leszavazza a Fidesz-KNDP többsége. Most azért azzal vádolni bennünket, hogy semmiféle olyan indítványt nem teszünk, az nem igaz. És akkor most nézzük, ami itt előttünk van, ezt a módosító törvénycsomagot!

A javaslat elsősorban három fő területet érint. Az egyik a gyermekétkeztetés újraszabályozása, a szüniidei étkeztetés rendszerszerű bevezetése. A második a gyermekek napközbeni ellátásának átalakítása, amely nemcsak a bölcsődei rendszer bővítéséről szól, hanem a felsőfokú végzettségű bölcsődei dolgozók foglalkoztatására is kiterjed. A harmadik nagyobb terület a különböző családi támogatások egyes eljárási szabályainak módosítását jelenti, amelyek általában kedvezőek, viszont az ellátások mértékét nem érintik, tehát továbbra sem változik a családi pótlék, a gyes, a gyet, az anyasági támogatás összege. És akkor térjünk rá - mert ez csak egy megállapítás volt - az észrevételeinkre!

Nem tudni, hogy milyen költségvetési támogatást fognak kapni az új napközbeni ellátási formák, és a részletek ismerete nélkül elég sok egyéb bizonytalanság is van a rendszerben, ami nemcsak a személyi, hanem a tárgyi feltételeket is érinti. A korábbi kormány-előterjesztésben még szerepelt például, hogy az egyes intézménytípusokban mennyi gyermeket hány gondozónak kell ellátnia. Bevezetnek új fogalmakat, új ellátási rendszereket, itt az egyik ellátási rendszer a minibölcsi, a másik a családi napközis megszüntetése és a családi bölcsik létrehozása, a munkahelyi bölcsődék létrehozása és a napközbeni felügyelet biztosítása.

Ma a bölcsődéskorú gyerekeknek több mint 16 százaléka jár valamilyen intézménytípusba, több mint 12 százaléka az állami rendszerbe, a bölcsődék-

be, és majdnem 3 százaléka a gyerekeknek vagy éppen több mint 3 százaléka családi napközibe. Elégge el vagyunk maradva a vállaltakhoz képest, 2019-ig vállalta Magyarország, hogy 33 százalékát teljesíti annak a vállalásnak, hogy 33 százaléka, több mint egyharmada a gyerekeknek bölcsődébe fog járni. Én úgy gondolom, hogy ez teljesen méltányolandó, hogy törekedik a kormány arra, hogy ezt megvalósítsa, sajnos a legújabb irányok szerint már csak a 25 százalékát tervezi a kormány 2019-ig, és nem a 33 százalékát.

Kiemeltem az elején, hogy nem látjuk a költségvetési forrás megteremtését, és ami még érdekes, hogy egy előterjesztés szerint a minibölcsi és a rendszer bölcsi fog kapni egyforma támogatást, a családi bölcsőde már csak 70 százalékos támogatást, a munkahelyi bölcsőde 30 százalékos támogatást fog kapni, a napközbeni ellátás pedig, ami a 3 év feletti gyerekeknél lenne, nulla forint támogatásban részesül majd. Erre majd szeretnék választ kapni, hogy ez tényleg így van-e.

Nagyon fontos az is, az egyik alapvető dolog lenne ahhoz, hogy a családban gyermeket tudjanak vállalni, a munkahelyek megléte, a munkahelyek biztosítása, és igen, hogy az intézményi rendszer is olyan legyen, hogy a családokban vállalható legyen a gyermek. Én azt gondolom, hogy az is elég erős kijelentés volt, hogy csak az elmúlt kormányzások alatt volt szegénységi kockázat gyermeket vállalni, ez továbbra is így van, ma Magyarországon a legnagyobb szegénységi kockázatot jelenti, hogyha gyermeket vállal egy pár.

A másik módosítás a 10. § szerint, hogy a gyermekétkeztetést a szülők kérelmére kell biztosítani, a 12. §-ban pedig az szerepel, hogy biztosítani kell, kivéve, ha a szülő máshogyan nem rendelkezik - ez ellentmondásos. Jelenleg az utóbbi megközelítés szerepel a törvényben. Hasonló dilemmákat rejt a szüneti étkeztetés szabályozása, a 14. §, ahol egy szakaszon belül szerepel, hogy a szülő kérésére kell azt biztosítani, és az is, hogy az adott napokon az önkormányzat köteles megszervezni és a szülő kérésére azt biztosítani.

Érdeemes megjegyezni, hogy Czibere Károly bejelentése szerint jövőre összesen 4,5 milliárd forint lesz szüneti étkeztetésre, ami benne van a költségvetésben, abban, amit már nyáron elfogadtak, ehhez képest szeptember közepén egy válaszban azt írta a tárca, hogy az előzetes tervek alapján a rászoruló gyermekek részére a szüneti gyermekétkeztetést kötelező önkormányzati feladatként szükséges definiálni, mely feladat ellátásához a költségvetési fedezetet meg kell teremteni. Tehát hiába fogadták el már júliusban a jövő évi költségvetést, szeptemberben a tárca mégsem látta biztosítottnak egy majdan kialakítandó szüneti étkeztetés fedezetét. Ráadásul az ingyenes étkeztetésnek a bevezetésére, és erre többször felhívtuk a figyelmet, körülbelül 9,5 milliárd forint lett betervezve, az óvodai és a bölcsődei ingyenes étkeztetésre, és már akkor felhívtuk a figyelmet, hogy nem lesz elegendő ez az összeg, körül-

belül a duplájának kellene lennie. Pontosan Gödöllő polgármestere hívta fel a figyelmet, hogy Gödöllő városnak körülbelül 50 millió forintot kell ez évben pluszban biztosítania azért, mert a kormány nem száz százalékban támogatja ezt a kötelező ellátást.

Az utóbbi hetekben a nemzeti minimum kapcsán elég éles vita alakult ki a parlamenten belül és a parlamenten kívül is, hogy na, akkor hogy is állunk, hogy van-e Magyarországon gyermekéhezés vagy nincsen, és akkor most felolvasnék néhány adatot. A Fidesz manipulált számokkal bizonygatja, hogy soha egyik kormány sem tett annyit a gyermekszegénység ellen, mint pont az övék. Állításuk szerint a kisgyerekek 90 százaléka, 318 ezer kisgyerek kap iskolai és óvodai étkeztetést. Ezzel szemben a hivatalos adatok szerint 475 ezer 4 év alatti, 482 ezer 5-9 éves és 490 ezer 10-14 éves gyermek van hazánkban, vagyis 1 millió 13 ezer 14 év alatti gyerek van. Rejtély, hogy a fideszeseknek hogy jött ki a 318 ezres szám, és ez minek a 90 százaléka; jó lenne, hogyha ezt tisztázni tudnánk. De manipulálnak a számokkal akkor is, amikor soha nem látott költségvetési forrásokról beszélnek, ez a 70 milliárd forint. A szemfényvesztés abból áll, hogy a gyermekétkeztetésre költött összeg három forrásból tevődik össze: szülői befizetésből, önkormányzati pénzből és központi költségvetési támogatásból. A 70 milliárdra növekedett állami szám pedig azért állt elő, mert közben drasztikusan csökkentették az önkormányzati részt, és az államnak dotálnia kell, pótolnia kell ezt a kieső forrást.

Ami viszont tény a Tárki szerint is, hogy ma Magyarországon 50 ezer gyerek éhezik rendszeresen, és a Gallup felmérése szerint, amely 2014-ben jelent meg, Magyarországon a legmagasabb azoknak az aránya, ahol nem tudják az alapvető élelmiszereket biztosítani, ez 47 százalék, és a napokban jött ki az az OECD-jelentés, amely szerint Magyarország a legrosszabban teljesít a váratlan kiadások kapcsán: ma a háztartások 76 százaléka nem tud egy váratlan kiadást finanszírozni, itt 50 ezer forintról beszélünk, tehát amikor váratlanul pénzt kellene ezeknek a családoknak valahonnan előteremtenie, azt 76 százalékuk nem tudja megtenni.

(15.00)

Az étkezésnél a hátrányos helyzet, a halmozottan hátrányos helyzet fogalmainak módosításával kapcsolatos kérdéseinkre adott válaszból világossá vált, hogy jelentősen csökkent azoknak a gyermekeknek a száma, akik az új fogalom szerint e kategóriába fognak belesni. Szóval, szigorították a hozzáférést a gyermekek számára.

Nem világos, hogy a 11. §-ban miért csak a minibölcődét sorolják a bölcsőde mellé, mint ahol intézményi étkezést biztosítani kell. Mi a helyzet a családi és a munkahelyi bölcsődékkal, azok nem számítanak intézményi ellátásnak? Ott milyen szabályok szerint kell majd az étkeztetést biztosítani a gyermekek számára? A 26. §-ban a napközbeni gyermekfelügyelet szabályozásánál érdekes a 44/B. §

(1) bekezdés a) pontjában az óvodai nevelésre való hivatkozás. Azért érdekes, mert elvileg mindenkinek kötelező az óvodai ellátás hároméves kor felett, aki viszont felmentést kap, az a b) pont alá tartozik. Elég abszurd, ahogyan a szabályozás megpróbálja lefedni azokat az élethelyzeteket, amikor megengedi a napközbeni gyermekfelügyelet saját otthonában való biztosítását. Erre mi szükség van?

Az is érdekes, hogy a szabályozás szerint nem nevelési-oktatási céllal kell biztosítani az ellátást, de a saját otthonában való ellátás során mégis segítséget kell nyújtani az iskolai tanulmányok folytatásához.

Az szerepel a szabályozásban, hogy a családi bölcsőde és a napközbeni gyermekfelügyelet esetében a megállapodások száma túllépheti a nyilvántartásban bejegyzett férőhelyek számát, igaz azonban, időben akkor sem lépheti túl az ellátott gyermekek száma a megadottat; miközben a napközbeni gyermekfelügyelet adatait nem kell nyilvántartásba venni, ha nem kap a fenntartó állami támogatást. Akkor miért szabályozzák a létszámot?

A civil szervezetek a napközbeni ellátásokról szóló, a Kulturális bizottság női méltóság albizottságának ülésén elmondták javaslataikat is az új rendszerrel kapcsolatban. Ezek közül kiemelendő: a hálózatba szerveződő családi bölcsődék esetén a koordinátor kapjon majd valamilyen bérkiegészítést; a jelenleg óvodai felmentést kapó gyerekek még járassák végig a családi napköziben, bölcsődékben az óvodai időszakot; a civil szervezetek keveslik a 40 órás tanfolyamokat; a BDDSZ sérelmezte, hogy a bölcsődei dolgozókat érintő pedagógus-életpályamodell alkalmazása miatti béremelés csupán a dolgozók 10 százalékát érinti, ezért fontos lenne további lépéseket tenni a 90 százalék érdekében is. Volt olyan civil szervezet, amelyik azt sérelmezte, hogy a kormány már nem a barcelonai célokat tűzte ki maga elé, hogy a 33 százalékot kell teljesíteni 2019-ig a bölcsődés korú gyerekeknel, hanem már csak 25 százalékról beszélünk.

*(Az elnöki széklet Lezsák Sándor,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)*

Érdekes, hogy az indoklás részletesen kitér a felhatalmazó rendelkezések magyarázatánál a következőkre. A szünidei gyermekétkeztetés tekintetében a végrehajtási rendelet fog rendelkezni arról, hogy a szünidei gyermekétkeztetéshez kapcsolódóan a települési önkormányzat szabadidős programot biztosíthat a gyermekek számára, különösen a nyári szünet időtartama alatt. A szabadidős programok szervezése hatékony eszköz lehet a csellengés megelőzésére.

Ugyancsak a végrehajtási rendelet fogja majd tartalmazni, hogy a szünidei gyermekétkeztetés keretében a déli meleg ebédet elsősorban helyben fogyasztással kell biztosítani. Ha a helyben történő elfogyasztásra nincs lehetőség, a szünidei gyermekétkeztetés az étel elvitelével vagy a gyermek számára történő kiszállításával is biztosítható. A helyben történő fogyasztásnak akadályát képezheti többek kö-

zött a konyha zárva tartása vagy a főzőkonyha hiánya, vagy maga a melegítőkonyha hiánya is.

A gyermekjóléti szolgáltatások átalakításának pontosításával még inkább a gyermekjóléti központokra hárítják a feladatokat, és még kevesebb dolgot lehet majd a helyi gyermekjóléti szolgálatoknak ellátni.

Gyed esetében bármikor dolgozhat a szülő, a jövőben megszűnik az a korlát, amely szerint a szülő csak a gyermek egyéves kora után dolgozhat és kaphat ellátást együtt.

A családok támogatásáról szóló törvény preambulumában kifejezetten a magyar népesedéspolitikai célok megvalósításáért érzett felelősségről írnak. A törvény céljánál már magyar nemzet népesedéspolitikájáról írnak. Nem világos, hogy mikor és miért használja a „nemzet” fogalmát a kormány.

Fogok még egy 15 perces hozzászólást kérni, mert be akarom majd fejezni.

Mi ehhez a törvénymódosításhoz 14 módosítót fogunk beadni, és remélem, hogy végre eljutunk egyszer odáig, hogy nem azt fogjuk hallani, hogy mi semmit nem tudunk elfogadni, hanem a kormány is tesz egy gesztust, és a pozitív kezdeményezéseinket el fogja fogadni. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps az MSZP és az LMP soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Hoffmann Rózának, a Kereszténydemokrata Néppárt képviselőcsoportja vezérszónokának. Öné a szó, képviselő asszony.

DR. HOFFMANN RÓZSA, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Egy nagyon alaposan végiggondolt, jól előkészített és komolyan összehangolt törvényjavaslat fekszik előttünk 7402. számmal. Köszönet és elismerés illeti az Emberi Erőforrások Minisztériumát, annak legalább kettő, ha nem három vagy négy államtitkárságát és természetesen a kormányt mindazért a nemcsak erőfeszítésért, hanem eredményért, amit a jelen magyarság egyik legsúlyosabb gondjának orvoslására tett és tesz. És az a legsúlyosabb gond nem más, mint az a demográfiai helyzet, amelyekben ugyan javulóban vannak a mutatók örvendetes módon, de még mindig azt vetítik előre, hogy ha a magyarság létszámában továbbra is így fogy, akkor az a vízió, amit a reformkorban filozófusok, gondolkodók felfestettek, nem is olyan valószerűtlen.

Azonban kormányunk megtesz mindent annak érdekében, hogy ez ne következék be, és ennek egyik bizonyítéka az az intézkedéssorozat, amit 2010 óta a második, majd a harmadik Orbán-kormány következetesen tesz, és ebben a törvényjavaslatban is visszaköszön. Ez pedig nem más, mint hogy intézményes kereteket és pénzügyi forrásokat teremt ahhoz a gyermek- és családpolitikához, amely a népszaporulatot és a gyermekek egészséges fejlődését magasabb színvonalon, nagyobb eredményességgel

tudja biztosítani, mint tette azt a megelőző időszakban.

Ennek a törvényjavaslatnak számos részletében felmutatható sok-sok erény. Ha a legnagyobbat kellene kiemelni, talán mégis azt emelném ki, amely szerves kapcsolatban áll a kormányunk politikájával, hogy a gyermekvédelmet, a gyermekek ellátását, a családpolitikát, a szociálpolitikát, idesorolnám még a köznevelés egyes elemeit is, egy egységnek tekinti, annak kezeli, bizonyítván, hogy ezt a nagyon fontos feladatát a kormányzat csak összehangolt, egységes intézkedéssorozattal és ahogy Selmeczi Gabriella képviselő asszony fogalmazott, holisztikus látásmóddal és holisztikus intézkedéssel lehet javítani.

Én tehát örömmel olvastam mindezt a törvényjavaslatban. És annak is örülök, hogy a médiumokban most már napok óta nagyon sok híradást lehet arról hallani, hogy milyen változásokat hoz ez a törvényjavaslat, és ha van törvény, amely megérdemli ezt a nagy médianyilvánosságot, akkor ez éppen ez, hiszen nagyon sok embert érint, és nagyon fontos, hogy tudjanak róla.

Én nem fogok végigmenni a törvényjavaslat összes passzusán, amit természetesen a Kereszténydemokrata Néppárt, amelynek politikájában a család és a gyermek kiemelt helyet foglal el, mi több, elsődleges szerepet játszik, természetesen teljes mellszélességgel támogatja, és a kidolgozásában különböző módon és különböző időpontokban részt vett. Mégis szeretném néhány összefüggését felvillantani ennek az intézkedéssorozatnak. Mint mondtam, 2010 óta folytatja a második, majd később a harmadik Orbán-kormány azt a politikát, amely azt szolgálja, hogy a családok, benne pedig a gyerekek helyzete lényegesen javuljon.

(15.10)

Hiszen a gyerek a családban érzi a legjobban magát. Ezért is függenek össze a dolgok.

Mint tudjuk, 2011-ben a köznevelési törvényben született meg a Kereszténydemokrata Néppárt javaslatára az az intézkedés, hogy hároméves kortól járjon minden gyermek óvodába. Ez 2015 szeptemberétől megvalósult. Ez most ebben a törvényjavaslatban kiegészül azzal, hogy az óvodába járó gyermekeknek igen jelentős százaléka ingyenes ellátást fog kapni. A hároméves kortól való óvodába járás pedagógiai, fejlődéslélektani szempontból alapvető fontosságú. Picit elszomorodtam az első ellenzéki hozzászólás hallgatása közben, mert nem nagyon sok gondolat volt az elhangzottak mögött a tekintetben, hogy a gyerek egészséges lelki, testi, érzelmi, erkölcsi fejlődésén van a hangsúly, hanem a számokkal való manipulációnak valami zavaros fejtegetését hallottuk. Ennek során arra kellett megint csak rájövni, hogy vannak olyan politikai erők, vannak olyan gondolkodók, akiknek a fejében a világ csak materiális összefüggésekből áll, statisztikai adatokból, amelyeket lehet csűrni-csavarni a mindenkori pártérdekeik szerint.

Azon vitatkozni, hogy most a 4,5 milliárd forint sok vagy kevés, vagy elég, vagy hogy honnan kerül elő, az egy törvény megalkotása során felesleges, hiszen nincsenek meg még a tapasztalati adatok. Az elmúlt években is végigélhettük azt, hogy előre hughogunk, hogy honnan lesz valamire pénz, ezt hallottam az előttem szólótól most is, hogy nem tudni, milyen költségvetési támogatást fognak kapni ezek az intézmények, amelyek létrejönnek. Kérem szépen, régóta tudjuk, hogy ezeket nem az alaptörvények szokták meghatározni, hanem a költségvetési törvény, a végrehajtási rendeletek. Olyan még nem volt az elmúlt öt és fél évben, hogy a törvény rendelkezik valamilyen feladatról, és az azért nem tud teljesülni, mert nem teremődnek elő hozzá a források. Ezért nem erre a jajgatásra lenne szükség, hanem az a feletti öröm kinyilvánítására, hogy tényleg számos olyan intézkedés van ebben a törvényben és született már meg a múltban és elővételezi a törvény 2016-ra, '17-re, amely azt vetíti előre, hogy a gyermekeink helyzete lényegesen javulni fog.

A gyermekétkeztetésről szólnék néhány szót. Igen, nincs pontosan, nem is kell egy törvényben, isten ments, hogy pontosan szabályozzuk azokat a technikai részleteket, hogy hogyan és miként kell a családoknak igényelni a szünidei étkeztetést. Nagyon helyes, hogy csak akkor jár a gyerekeknek, ha a család ezt igényli. A magyar családok igen jelentőse része azért - itt pontos számot nem tudok mondani, de látom a környezetemben, a falumban, ahol lakom - vagy elmegy nyaralni, vagy a kivett szabadság idején otthon maradnak, megfőzik azt az ebédet, és nem tartanak igényt gyermekétkeztetésre. Ott nem tart még ez az ország, hogy az ablakon kidobjunk összegeket olyan tevékenységre, amelyre nincs is igény. A másik oldalról viszont helyesli a Kereszténydemokrata Néppárt is természetesen, hogy a szegény sorsú gyermekek, akiknek elég sok hátrányt kell elszenvedniük az életben, legalább a napi egyszeri meleg étkeztetést megkapják. Bízunk benne, hogy az ország fejlődése majd oda fog vezetni, hogy erre az intézkedésre egy évtized vagy jó néhány év távlatában nem lesz szükség.

Bölcsődei ellátás. Jelentős része ennek a törvénynek a kisgyermekkorai nevelés, illetve az úgynevezett nappali ellátás. Talán nem kerülte el a képviselőtársaim figyelmét, hogy nappali ellátást mondtam. Ez talán az egyetlen olyan pont, ahol picit kritizálom a törvényt, mert a „napközbeni” a magyar nyelv szabályainak nem felel meg, és mint tanárember, mint képviselő nem nagyon örülök neki, amikor helytelen kifejezéseket hallok. Javaslom, ha lehet, még változtassuk át nappali ellátásra, mert az egy helyes magyar szó. Attól, mert ez már bevett, mert sokszor mondtuk, még nem kell a helytelent rögzíteni.

De térjünk vissza a nappali ellátásra bölcsődéskorban! Hallottuk kritikaként, hogy milyen óriási bűn, hogy a barcelonai 35 százalékos bölcsődei ellátottságot a kormány 25 százalékra csökkentette. Ha jól tudom, most a gyerekek 17 százaléka jár bölcsődébe. Most az a célunk, hogy 35 százalékuval valóban

bölcsődébe járjon? Az a cél, amit Selmeczi Gabriella képviselőtől hallottunk, hogy minden család, minden szülő szabadon dönthessen arról, hogy vissza akar-e menni a gyermek hároméves kora előtt dolgozni az anyuka, tehát szükség van-e bölcsődére vagy sem. És ha ez lesz, akkor a 25 százalékot meghaladhatjuk, de azért a statisztikai folyamatoknak van egy törvényszerűsége, valamint ismerve a magyar szociális intézkedések sorozatát, abból, ami most 17 százalékos, mesterségesen nem kell 35 százalékot csinálni csak azért, mert Barcelonában elhatározták. A hangsúly azon van, hogy aki dolgozni akar, és nincs más megoldása, az helyezhesse el bölcsődében a gyermekét.

Már csak azért sem kell forszírozni a 35 százalékot, mert nagyon jól tudjuk, és ezt nagyon sokan átéltük, amikor a gyermekeink kicsik voltak, hogy a bölcsődei életkor bizony olyan, amikor a gyerek nagyon hamar megbetegszik, amikor az egészségének, a fejlődésének árt esetleg az, hogy közösségben van, mert az immunrendszere még nem teszi alkalmassá arra, hogy elviselje a fertőzéseket. Személyes élettapasztalatom is azt mutatja, hogy bizony nagyon sokszor nem sikerült bölcsődébe vinni a gyereket, mert többet volt beteg, mint amennyit bölcsődébe tudott járni. Körülbelül hároméves korára erősödik meg nagyon sok gyerek annyira, hogy már nyugodtan közösségbe járhat. Ezért fontos azt a szempontot hangsúlyozni - megismétlem -, hogy ahol a családnak ez az óhaja, kívánsága, akarata, hogy az édesanya dolgozhassék, és nincs más megoldás, mint hogy bölcsődébe járjon a gyerek, ott teremtsen meg a kormány és az önkormányzat együttesen a bölcsődébe járás feltételét. De ne tűzzünk ki ilyen abszolút célokat, mert ez engem kísértetiesen emlékeztet arra a szocializmus kezdetén meghirdetett sok-sok jelszóra, hogy „asszonyok a bányába”, „asszonyok a traktorhoz”. Azért van az életnek egy természetes rendje, ami ellen nem kell mesterségesen fellépni, csak azért, mert a világban ez olyan nagyon divatos lett.

Örömmel fogadtam azt a változtatást, hogy a hároméves kortól kötelező óvoda nem teljesíthető a családi napköziben. Ez bizony egy olyan pont volt, ahol a saját párttöbbségemmel is szembemelve sosem támogattam ezt az elgondolást. Örömmre szolgál, hogy a törvényalkotók most megtették ezt a lépést. Nem mintha a családi napközire akkor nem lett volna szükség, de az mégiscsak egy másfajta intézmény, mint az óvoda, és ha mindenkinek kötelező, akkor az állami és önkormányzati óvodákat kell támogatni. Munkahelyi óvodáról ugyan nincs szó a tervezetben, de munkahelyi bölcsődéről igen. Nagyon támogatja a Kereszténydemokrata Néppárt, hiszen a kisgyerekeknek a hosszú utaztatás is problémát jelenthet. A munkahelyi bölcsőde pedig nagyon sokszor az egyik szülő munkahelye közelében vagy éppen ott van, ezzel is a gyerekek egészségét kímélheti. Örömdetes, hogy a bölcsődei felsőfokú végzettséggel rendelkező dolgozók besorakoznak a pedagógus-életpályába a béreket illetően. Ez megint pontosan és jól mutatja azt a koncepciózus, évekre előre tervezett és fokozatosan ütemezett poli-

tikát és intézkedéssorozatot, amelyet a humánszféráért felelős minisztérium és a kormány gyakorol. Jól emlékszem, amikor a pedagógus-életpálya elindult, mennyi huhogás volt az ellenzéki padosorokból, először hogy nem kell, utána hogy honnan lesz erre pénz, utána meg a sürgetés, hogy de igen, még ezt is, meg azt is, meg amazt is. Bár olyan helyzetben lenne Magyarország, hogy egyszerre mindenkinek óriási béremeléseket lehetne adni, de annyi tény lehet felsorakoztatni az elmúlt évekből arra, hogy a kormány az ígéreteit teljesíti, és nem hagy az út szélén senkit, fokozatosan, ahogy ereje engedi, emeli a béreket, hogy ez mindenképpen örvendetes és bizalomra ad okot.

(15.20)

Befejezésül egy elég fontos gondolat, amit nagyon keveset hallok a kommunikációban is és a politikusok szájából is. Az nagyon jó, hogy gyermekeket ingyenesen étkeztetünk, nagyon jó, hogy gondoskodunk róluk, hogy felügyeljük a gyerekeket, de azért ne feledkezzünk meg arról, hogy a gyermek táplálása, felnevelése, a róla való gondoskodás alapvetően a családok feladata, a szülőké, akik a gyermeknevelés örömeire vállalkoztak, és tudják, hogy ez persze a piacon pénzbe kerül. De ha mindig azt a mentalitást folytatjuk, hogy az állam majd segít mindenkinek, akkor kialakul egy olyan gondolkodás az emberekben, hogy a gyerekvállalás nem a szülők ügye.

Ha a jövedelemszint emelkedik, ha a munkahelyek száma emelkedni fog, bizhatunk abban, hogy mind több család lesz abban a helyzetben, hogy ezt természetes erkölcsi kötelességének tekinti, és nem az államtól vagy az önkormányzattól vár olyan segítséget (*Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.*), amelyre történetesen rá sincs szorulva. Elnézést kérek és köszönöm. (*Taps a kormányártok soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Megadom a szót Vágó Sebestyén képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának.

VÁGÓ SEBESTYÉN, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Asszony! Államtitkár Úr! Tisztelt Országgyűlés! Igyekszem végigmenni a jogszabályon, illetve az előterjesztésen. Nem ígérem, hogy egy felszólalás alatt menni fog, elképzelhető, hogy majd még egy gombot kell nyomnom. Minden olyan törekvéssel egyet tudok érteni, ami szigorítja a szociális ellátórendszerben a szolgáltatást igénybe vevő oldaláról a többszörös párhuzamos igénybevételt, a rendszer kikapuinak kihasználását, esetlegesen több szolgáltatás igénybevételét, mint amire ő jogosult lenne vagy ami neki járna, másrésztől a szolgáltató részéről is, hogy szűrjük ki a szabálytalanul működő intézményeket, illetve szolgáltatásokat.

Csak itt van némi aggályom. Nagyon jól tudjuk, hogy mi volt a gyakorlat az elmúlt időszakban, na-

gyon jól tudjuk, hogy nagyon sok olyan intézmény van, akár idősek ellátásával foglalkozó, akár egyéb más ellátást biztosító, amely nem felel meg a törvényi előírásoknak. Ilyenkor mi a gyakorlat? Hogy folyamatosan megkapják az ideiglenes működési engedélyt, ugyanis mit tegyünk az ellátottakkal, akiket ők ellátnak, nem lehet 150 idős embert egyik napról a másikra az utcára tenni vagy visszagyömöszölni a családjába, vagy elhelyezni valahol. Ahhoz, hogy hatékonyan működhessen a rendszer, és amíg ez nem történik meg, egyébként bármilyen szigorú jogszabályokat hozunk, ahhoz, hogy hatékonyan működjön a rendszer, ki kell dolgoznia a kormánynak azt, hogy ebben az esetben az ellátottakról gondoskodni tudjon, ugyanis vagy az történik meg, hogy az új rendszerben is megtalálják a kiskapukat és ideiglenesen - vagy ki tudja, hogyan nevezzük - működni fognak tovább ezek az intézmények, vagy kényszerből az ellenőrzést végző eltekint bizonyos szabálytalanságoktól, mert nem a fenntartót nézi, hanem az ellátottakat, vagy az történik meg, ami a kelet-magyarországi szociális szolgáltatóval történt, ott nem lehetett mit csinálni, bűncselekmény gyanúja merült fel, a működési engedélyt egyik napról a másikra meg kellett szüntetni, és innentől fogva egyik napról a másikra ellátás nélkül maradt rengeteg idős ember a házi segítségnyújtás keretében. Tehát erre egy nagyon jó rendszert kéne kidolgoznia a kormánynak, megteremteni annak a lehetőségét, hogy ebben az esetben az ellátottakat valamilyen állami intézmény átvegye akár átmeneti időszakra, és akkor kőkeményen műanyag lakattal kell lezárni azokat az intézményeket, amelyek a legalapvetőbb szabályokat nem tartották be, és idős embereknek kell napról napra olyan körülmények között élni, amit sem magunknak, sem másnak, sem a hozzátartozóinknak nem kívánánk, sőt én egyik embernek sem kívánám.

A másik a befogadások kérdése. Nagyon átlátszó ez a trükk. Tudjuk, eddig az volt a rendszer, hogy ha egyházi fenntartó átvett állami fenntartótól vagy önkormányzati fenntartótól intézményt, akkor azért, hogy ez tömegesen ne történjen meg, mint ahogy pár évvel ezelőtt meg is történt, öt évig más a helyzet a kiegészítő egyházi normatívával. Ez a rendelkezés megszűnt, ezzel szemben bejön az a rendelkezés ebben a törvényjavaslatban, hogy fenntartóváltás esetén is kezdeményezni kell a befogadást ahhoz, hogy az állami normatívát megkapják, és nagyon jól tudjuk, hogy a mai rendszerben ez a befogadás nem megy olyan egyszerűen. Nagyon sokan azt mondják egyébként a rendszerben, hogy még államtitkári ismerettséggel is sokszor nagyon nehéz elintézni azt, hogy befogadásra kerüljön egy-egy szolgáltatás. Viszont az élet hoz olyan szituációkat, olyan helyzeteket, amikor egy fenntartó ellehetetlenedik, és azért, hogy a szolgáltatás tovább folyjon, kénytelen átadni egy másik fenntartónak. Ezekre az esetekre talán túl szigorú ez az intézkedés. Azt üdvözölni tudjuk, hogy a pedagógus-életpályamodellbe bekerülnek olyanok, akik eddig igazságtalanul kimaradtak a rendszerből.

Próbálom a rövidebbekkel folytatni, hogy aztán meglássam, a nagyon hosszúra mennyi idő jut.

A munkahelyi bölcsődék kérdése. Még be sem került ez a törvényjavaslat, még sehol nem volt, nekem már akkor jelezték Tatabányáról - mint tudjuk, én jelenleg Tatabányán élek, és azt is tudjuk, hogy Tatabánya nagyon nagy ipari parkkal rendelkezik - ott dolgozó emberek, hogy nagyon sokan szeretnék, ha a gyermek napközbeni elhelyezésének lenne valamilyen formája akár az ipari parkon belül is. Úgy tudom, hogy ottani vállalatok hajlandóságot is mutatnak arra, hogy ilyen intézményt létrehozzanak, de eddig ennek nem voltak meg a lehetőségei, illetve nagyon sokszor akadályokba ütköztek. Ez a módosítás talán javít ezen a helyzeten, és létre fognak jönni gyermekek napközbeni ellátását nyújtó intézmények. Direkt nem beszélek munkahelyi bölcsődéről, mert én ezt egy kicsit tágabban képzelném el. Én ezt úgy képzelném el, mivel nagyon jól tudjuk, hogy - most maradjunk az általam hozott példánál - az ipari parkokban nagyon sok esetben három műszakos munkarendben dolgoznak a vállalatok, és nagyon sok esetben egy gyermekes, akár a gyermekét egyedül nevelő szülőt az tart vissza attól, hogy el tudjon helyezkedni, hogy nem tudja az éjszakai műszakjában sem biztosítani azt, hogy a gyermekére vigyázzanak. Vagy nagyon jól tudjuk, hogy hozzánk, Nyugat-Magyarországra Kelet-Magyarországról szinte özönlenek a munkavállalók, és mivel ez a lehetőség nem adott, éppen ezért nagyon sok kelet-magyarországi, akár egyedülálló szülő, akár két szülő nem veszi a vállára az országot és nem jön át a Duna másik oldalára, hogy munkát keressen, mert nem tud a gyermeke elhelyezéséről gondoskodni. Ehhez módosító javaslatként csak annyit tudtam beadni, hogy a munkahelyi bölcsődék a munkáltató munkarendjéhez igazodva, akár három műszakban is működhessenek. Illetve javasolnám a kormány számára - lehet, hogy határozati javaslatban a Ház elé is fogom hozni -, hogy egyéb gyermekek ellátását is lehetővé tegyék munkahelyek számára, nemcsak a bölcsődéskorúak, hanem az idősebbek számára is, akár három műszakos munkarendben is.

Rátérve a gyermekétkeztetés nagy falatjára: minden egyes bővítést örömmel fogadunk, ami próbálja megoldani ezt a nagyon komoly problémát, de egyéb ellenzéki felszólalóktól hallottuk azt, hogy országos szinten milyen finanszírozást kap ez az ellátás a hatálybalépése óta az év végéig. Én ezt lebontanám a legelemibb szintre, az egy ellátott szintjére. Ez 9400 forint erre a négy hónapra, ami a hatálybalépéstől az év végéig van, és ez nem elég egy óvodáskorú gyermek napközbeni étkeztetésére az intézményben. Ráadásul nem most kapják meg, vagy nem a folyó hónapban kapják meg ezt a normatívát, hanem decemberben fogják folyósítani. Nagyon jól tudjuk, hogy vannak olyan óvodák, amelyek egyik napról a másikra élnek, és lehet, hogy derékba töri az ó anyagi lehetőségeiket, illetve a költségvetésüket az, hogy előre kell finanszírozniuk egy olyan összeget, amelynek a teljes egészét nem is fogják megkapni.

Vagy az óvodáknak kell ezt átvállalni, vagy az önkormányzatnak, nem tudom, de ez olyan terhet jelent mindkettő számára, hogy nem biztos, hogy így zökkenőmentesen fog működni ez a történet.

A másik, amit nem értek, és ehhez módosító indítványt is nyújtottam be: hogyha elismerjük, hogy a bölcsődéskorú gyermekeknél mik azok a szempontok, amelyek alapján jogosult az ingyenes étkezésre, nem értem, hogy ezek az indokok, ha átlépi a hatéves kort, miért szűnnek meg. Az, hogy rajta kívül még legalább két gyermek van a családban, tehát ők nagycsaládosok, ugyanolyan tehertétel a család számára akkor is, ha a hatéves kort átlépte a gyermek. Vagy az, hogy a jövedelemszintje nem éri el az óvodások és a bölcsődések számára a törvényben megjelölt összeget; ha ez fennmarad a gyermek hatéves kora után, az általános és a középiskolában is ugyanolyan nehezen tudja megoldani egy család a gyermek étkezési díjának a kifizetését. Érdemes lenne gondolkodni azon, hogy mivel a szempontok helytállóak ebben az életkorban, úgy gondolom, hogy helytállóak maradnak a további életkorban is.

(15.30)

A gyed extrára visszatérve, sajnálom, hogy Hoffmann Rózsa elment, mert az ő felszólalásával kapcsolatban szerettem volna mondani azt, hogy igen, én is elismerem azt, hogy a gyermek személyiségfejlődéséhez, illetve egyedfejlődéséhez elengedhetetlenül fontos az, hogy 3 éves korától óvodába járjon, mert ott olyan szocializációs folyamatok megy keresztül azon felül, amit a pedagógusoktól kap, ami nélkülözhetetlen a későbbi életében. De azt is ismerjük el, hogy a gyermekek személyiségfejlődésében és egyedfejlődésében nagyon fontos tényező az az első három év is, amit, ha lehetőség van rá, az édesanyjával tölt otthon. Ha ez nem történik meg, akkor ez valamilyen szinten csorbul. És ne beszéljünk arról, hogy legyen lehetőség a szülőnek eldönteni, mert már rég nem arról beszélünk, hogy az édesanyának van-e lehetősége eldönteni. Kényszerben van, mert olyan életszínvonal van ma Magyarországon, hogy az édesanyák nagy része nem engedheti meg magának azt, hogy otthon maradjon a gyerekekkel annak óvodáskoráig. Ez nem szabad választás, ez kényszer, ez egy szomorú kényszer.

Nem azon kéne dolgozni, hogy a gyed extrát egyre jobban lejjebb vigyük, bár ilyen esetben lehet, hogy nagyon sok anya életét megkönnyíti, és nagyon sok családnak a fennmaradását teszi lehetővé, hogy nem kell még azt a fél évet kivárni, és a gyed ugyanúgy igénybe vehető. Inkább azon a rendszeren kellene gondolkodni, hogy Magyarországon olyan életszínvonal legyen, hogy egy édesanyának eszébe se jusson anyagi szempontból. Mert egyéb szempontokat figyelembe vehetünk. Tiszteletben tartom az édesanyának azt a jogát, hogy ő akár karrier, akár életpálya, akár egyéb más szakmai szempontból szeretné folytatni a munkáját. Szűrjük ki annak lehetőségét, hogy egy édesanya rá legyen kényszerülve arra

anyagi szempontból, hogy a gyermek 3 éves kora előtt munkába álljon.

Belekezek a nagy falatba, aztán ha nem jutok a végére, akkor még egyszer szót fogok kérni. Ez nem más, mint a családsegítő központok illetve gyermekjóléti szolgálatok létrehozása. Az előző vitában is elmondtam, azzal egyet tudok érteni, hogy két párhuzamosan futó szolgáltatást vonjunk össze, és szerrúsítsük, nemcsak anyagi vagy fenntartási szempontból, hanem szakmai szempontból is indokoltak ezek, akár ha komplex esetkezelésről beszélünk, akár információáramlásról. Csak ahhoz képest, hogy a nagy vonalakban történő változás megtörtént tavaszszal, még nem volt látható ez, de mi már a félelmeinket akkor is elmondtuk, hogy lehet, hogy rossz irányba fogják vinni. Úgy látom, hogy most elég rossz irányba vitték el a családsegítő és a gyermekjóléti központok, illetve szolgálatok működését.

Kezdjük onnan, hogy vegyünk egy 20-25 ezer fős járasközpontot, körülötte a járás különböző településeivel, ahol mondjuk, addig is ellátott gyermekjóléti szolgáltatást. Ez a szolgáltató a törvény hatálybalépése után kapásból a normatívájából 20 millió forintot bukik, így kezd. A másik, hogy ha ő a törvény szerint, illetve az ezzel párhuzamosan hatályba lépő - ennek még csak tervezete van - jogszabályok szerint működtetni akarja a szolgáltatást, akkor egy ilyen méretű városban hat fővel kell bővíteni a létszámot. Persze, ott van az a lehetősége, ami egyébként a rafinériája ennek az egész javaslatnak, hogy nem feltétlenül kell felsőfokú végzettséggel rendelkezni ahhoz, hogy itt dolgozhasson valaki, és megváltoznak a végzettséghez kötött feltételek, de még így is mínuszra jön ki, ha kalkulálgatja a végzettség szerinti bérezést, illetve a kötelező létszám bővítést, ami a jogszabályváltozással jár.

Mellette még kizáródik annak lehetősége is, hogy ami az intézményvezető kezében volt, hogy megelőlegezzék egy bizonyos végzettség megszerzését maximum öt évig a munkavállalónak, most már a törvény hatálybalépése után csak a megfelelő végzettséggel lehet ezt a feladatot ellátni, főleg a mi területünkön. Szociális életpályamodell még seholy nincs. Nagyon jól tudjuk, hogy a szociális terület, a szociális szféra az, amit az egyik lehető legsúlyosabban érint a kivándorlás kérdése ma Magyarországon. Az országot elhagyó fiatalok nagyon sok esetben, akár szociális végzettséggel rendelkeznek vagy valamiért nem tudták még megszerezni, akár egy nyelvvizsga hiánya miatt, vagy akármi miatt, de elhelyezkedni sem tudnak; ha erre még ráteszünk egy lapáttal, még nehezebbé tesszük azt, hogy valaki akár úgy pályakezdőként, hogy még nincs meg a megfelelő végzettsége, valami kicsi még hiányzik ehhez, akkor tovább rontjuk ezt a helyzetet.

Higgyék el nekem azt, hogy szolgáltatást vezető, intézményvezetők nagyon sok esetben bajban vannak, ha új munkatársat kell fölvenniük, mert, bocsánat a kifejezésért, ki az a hülye, aki ennyi pénzért elmegy dolgozni?! Ezt már nagyon sok vitában elmondtam, akár két diplomával is a tizedét keresi

annak, mint ha akár egy fogyatékossgal élő, akár idős embert ellát Németországban vagy Angliában. Nagyon jól láthatjuk azt, hogy kik azok, akik maradnak: a teljesen elkötelezettek. De sajnos közülük is egyre többen gondolják azt, hogy föladják, mert ilyen anyagi körülmények között nem tudják vállalni ezt az életformát, vagy azok, akik csak átmenetileg szeretnének ott dolgozni. Nagyon gyakran előfordul, sajnos ezt is ki kell mondanunk, hogy olyanok jelentkeznek, akik tökéletesen alkalmatlanok egy ilyen feladat ellátására.

Gondolkozunk egy intézményvezető fejével, ebben az esetben mit tud tenni. Hogyan oldja meg ezt a helyzetet? És ahhoz képest, amekkora átalakítást egyébként beharangoztak, olyan nagy struktúraváltás nem történt, és olyan nagy, széles körű feladatkört, mint amit elővetítettek nekünk, nem kaptak a gyermekjóléti és családsegítő szolgálatok és központok. Feladatkörükben szinte semmi nem változott, csak az egész rendszer lett nagyon átfórmálva. Bizonyos költségelemek átkerültek az önkormányzathoz, ami megtakarítás. Mellette a végzettséghez kötött feltételek átalakítása országos szinten nem tudom, mit fog jelenteni, de elképzelhető, hogy még ebben is benne van valamiféle megtakarítás. *(Az elnök csenget.)* Főleg, ha figyelembe vesszük... - köszönöm, egy mondat és befejezem. Főleg, ha figyelembe vesszük, hogy előbb-utóbb kénytelenek bevezetni a szociális életpályamodellt, akkor akkor fog megugrani az a költségvetési megtakarítás, amit a végzettségekkel való manipulálás jelentett. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Szél Bernadett képviselő asszonynak, a Lehet Más a Politika képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. SZÉL BERNADETT, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Asszony! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Országház! Az a helyzet, hogy bár nem azt kellene mondanom, amit most mondani fogok, szerintem mindannyiunknak jobb lenne, de a helyzet az, hogy annak örülök, hogy ezzel a témával végre foglalkoznak. Viszont itt nagyon sok olyan intézkedés van, ami megkésett és kevés egyszerre. Igazából korábbi hibás döntéseket korrigálnak rengeteg helyen. A helyzet az, hogy én egy kicsit többet vártam volna önöktől.

A törvényjavaslat összes pontján nem fogok végigmenni, csak a legfontosabbakon. Kezdem a 3 éven aluli kisgyermek napközbeni, illetve Hoffmann Rózsa képviselőtársam ajánlására a nappali ellátás átalakításával, ugyanis ez az egyik legnagyobb horderejű módosítás ebben a javaslatban. A helyzet az, hogy ezt nagyon elhanyagolták az előző ciklusban. Azt látom, hogy a kampányban belehúztak, tény az, hogy folyamatosan téma volt a bölcsődei férőhelyek helyzete, de nekem olyan érzésem volt ezzel kapcsolatban, hogy azokkal a férőhelyekkel kampányolnak,

amit még el sem adtak. Merthogy beígérték korábban is, hogy létrehozzák ezeket a férőhelyeket, nem sikerült. Akkor, 2014-ben meg végig hallgattuk, hogy majd 2018-ra megcsinálják. Én ehhez jó munkát kívánok. Nosza, rajta, tisztelt Fidesz-KDNP, akkor hozzák létre ezeket a férőhelyeket, mert nagy szükség van rájuk!

Én éles vitában állok a KDNP-vel, mert szerintem a barcelonai célok nem arról szólnak, hogy valami külső elvárásnak kell megfelelnünk, hanem arról szólnak, amit sokan megélünk, hogy szükség van a bölcsődei férőhelyekre, szükség a családi napközikre, de nincs hely, mert nincs intézmény. Ez egy olyan szint, ez az egyharmados ajánlás, ami egy valóság közeli helyzetet mutat be. Nem tudom, minden tisztelem azoknak, akiknek hasonló tapasztalataik vannak, mint Hoffmann Rózsa asszonynak, és megélték ezt többször, de én magam is megélem ezt a helyzetet, és szeretném jelezni, hogy ezek a férőhelyek olyanok, amelyek nagyon-nagyon hiányoznak. Nem a kommunizmusra meg a szocializmusra kell itt visszautalgatni, amikor erről beszélünk, meg poszt-kommunista utóregzésekről kell értekezni, hanem meg kell mondani, hogy ma Magyarországon a szülők folyamatosan görcsben vannak évről évre, hogy hogyan fogják a gyerekeiket bölcsődébe beíratni, hogyan fogják óvodába beíratni, hol találnak helyet a gyerekeknek.

Én azt várnám ettől a kormánytól, hogy azt a görcsöt, ami mindannyunkban, szülőknél megvan évről évre, oldja. Mert az a helyzet, hogy itt mégis a gyerekekről beszélünk, és ha valamiben egyetértés kellene hogy legyen ebben az országban, az az, hogy a gyermekek sorsa meg az, hogy nekik megfelelő körülményeik legyenek, nem pártpolitikai kérdés. Bárhol ülünk ebben a teremben, szerintem ki kell néznünk abból az ideológiai keretből, amiben általában gondolkodunk, és azt kell mondani, hogy igen, egy gyermeknek szüksége van olyan helyre napközben, nappal, vagy bárhogyan is mondjuk, ahol megkapja azt a törődést és azt a fejlesztést, amire az adott életkorban szüksége van.

(15.40)

A helyzet az, amikor a demográfia-ról beszélnek, szóval, azért itt egyvalamit látni kell. Önök 2010-ben kerültek kormányra az előző ciklusban, ahhoz képest most 200 ezerrel kevesebben vagyunk, és akkor még ehhez hozzá kell tenni azt az elvándorlást, ami folyamatosan zajlik ebben az országban. Ez azért nagyon fontos, mert itt van egy olyan mutató, ami szerintem minden szakemberben piros csengőként kell hogy jelezzen, és ez az, hogy a legjobb szülőképes korban lévő nőknek most már a 6-8 százaléka külföldön van. Azt gondolom, ki kell látni abból a keretből, amiben itt a kormányt sokszor tetten érem, hogy ebben mozog. Szóval, itt nem egy ellenzéki akcióról van szó, amikor azt mondjuk, hogy az elvándorlást meg kell állítani és alacsonyak a bérek, hanem arról van szó, hogy ezek a nők nagyrészt külföldön fognak

szülni, ezek a gyermekek kis eséllyel fognak visszajönni Magyarországra, és idő kérdése, hogy mikor lendül át ez a libikóka a másik oldalra. Ami még itthon tartja a magyar nőket sok esetben, az a család és a barátok, de egyre több, már komplett magyar kolóniák vannak kint.

Most már nagyon sokszor hallom ezt a történetet, a Lehet Más a Politika csinál folyamatosan kutatásokat ezzel kapcsolatban, figyeljük ezt a jelenséget, beszélünk ezekkel az emberekkel, és azt látjuk, hogy korábban még ott volt ez a visszatartó erő, bár tudták, főleg az egyszülőknél volt ez jellemző, hogy itthon nem volt se intézmény, se megfelelő bér; kiment, meglett mind a kettő, lett olyan bér, amiből el tudja tartani magát és a gyermekét, és most már ott vannak a barátok és a család egy része is. Úgyhogy én fel szeretném hívni ismételtelen a kormány figyelmét arra, hogy ez a jelenség megy, működik és egyre durvább. Nagyon szeretném kérni önöket, hogy ezt vegyék nagyon komolyan, mert ez egy időzített bomba, amin mindannyian itt ülünk, és az egész országnak hatalmas veszteség az, hogy ezek az emberek elhagyják hazánkat, hozzáteszem, kényszerből.

Itt arról volt szó - és ez a demográfusoknak volt így még a számítása -, hogy a 2008-as válság miatt elhalasztottuk a szüléseket, és majd ezt követően, ahogy regenerálódik az ország, jelentősen bővülni fog a szülések száma, de ez nem történt meg, nincs meg ez a demográfiai boom. Úgyhogy azt gondolom, itt is közösen kell gondolkodnunk, bárki bárhol ül ebben a patkóban, hogy ezen tudjunk segíteni.

Ezért is szeretném a KDNP figyelmét felhívni arra - mert ők ebben nagyon markáns véleményt fogalmaznak meg -, hogy szerintem nem az a jó, hogy megmondjuk az embereknek, hogyan éljenek, hogyan neveljék a gyerekeiket, hanem vegyük észre, hogy a családoknak mire van szüksége, és próbáljuk őket segíteni. Egyetértek azzal, hogy alternatívákat kell biztosítani, nincs egy tuti recept, egy biztos recept, minden gyermek más. Én ezért támogatom és folyamatosan kiállok a családi napközik mellett, mert igenis, tisztelt Hoffmann Rózsa kollégám itt a Magyar Országgyűlésben, vannak olyan gyermekek, akiknek, az ő fejlesztésükhöz sokkal jobban megfelel egy családi napközi, és vannak olyan szülők is, akik sokkal könnyebben tudják elérni a családi napközit, mint egy óvodát vagy egy bölcsődét, ami az adott településen akár nincs is.

Én egyébként azt látom, hogy az önök családpolitikájában jelentős fordulat következett be. 2010-ben egy teljesen elavult rendszert építettek fel, az volt a gondolkodás a Fidesz-KDNP-ben, hogy ha a nőket otthon tartjuk, akkor majd jobban fognak úgymond szülni, ezért korlátozták önök a gyerekek mellett munkavégzést, a bölcsődékkal meg egyáltalán nem foglalkoztak. Na most, annak örülök, hogy végre szakítottak ezzel a szemlélettel. Én most azt látom, hogy akkor végre a bölcsődék is meg a férőhelyek kérdése is az önök számára egy valós probléma és egy fejleszteni való terület, és annak is örülök, hogy például ott van a gyed extra, tehát úgymond korri-

gálták a korábbi hibájukat. Viszont nagyon nem jó az, ami most a családi napközikkel történik. Én beadtam egy adatkérést, és megdöbbentő eredményeket kaptam ezzel kapcsolatban, a minisztériumtól kértem ki ezeket az adatokat. A családi napközik 85 százaléka vegyes korosztályt lát el. A 20 hetes és 14 éves kor közöttiek ellátását végző családi napközik száma 1195 az 1395 közül. Ha ezek mind elesnek a támogatástól, akkor összesen 183 a száma a csak bölcsődés korúakat ellátó csanaknak - és akkor mi lesz a csanak 85 százalékaival?

Nekem az a problémám ezzel az egész törvénytervezettel, hogy önök ezekről az intézményekről lemondanak. Mi lesz ezekkel a gyerekekkel? 2600 gyerekről beszélünk, ők 3 évesnél idősebbek, és családi napközibe járnak. Most akkor őket is be fogják zsúfolni az amúgy is túlszűfolt óvodákba? Szeretném emlékeztetni a tisztelt képviselőket arra, hogy az óvodák már így is telítettek, sok helyen orvosi szobákat, fejlesztő, foglalkoztató termeket alakítanak át csoportszobákká, 25-ről megemelik a jogszabályilag még engedélyezett 30-as létszámra a csoportlétszámot vagy még afölé is kénytelenek menni. Szerintem ez nagyon nem az az időpont, amikor a családi napköziknek úgymond meg kell küldeni a kormány részéről a halálos ítéletet, ez nagyon helytelen.

És azt sem egészen értem, volt ez a bizottsági ülésünk, ahol többen ott voltunk, akik itt most a teremben vagyunk, és én ott megismertem a KDNP gondolkodását arról, hogy szerintük három év alatt lehet bölcsődében lenni, ilyen meg olyan bölcsődékben, mert ott szerintük, azt fogalmazták meg, nem folyik olyan fejlesztés, aminek olyan túl nagy jelentősége lenne. Ezt a Fidesz egyébként ott korrigálta, és szerintem fontos is volt, hogy ezt megtette, mert igenis a bölcsődék nagyon komoly fejlesztéssel foglalkoznak, és az ottani szakemberek értik a dolgukat. És három éves kor után, azt fogalmazta meg a KDNP-s kollégánk, hogy ott pedig muszáj, nem tudom, mindent ilyen rigid módon, központilag intézni, mert az a legjobb a gyerekeknek. Ez nem így van, a helyzet nem így van. Ez a XXI. század, és itt a lényeg az, hogy a lehető legtöbb választást tudjuk megadni a gyermekeknek és a családoknak is egyébként.

A másik, amiről akartam beszélni, az az, hogy az elmúlt években uniós forrásból, pontosan tudjuk, 6 ezer bölcsődei férőhely jött létre, ezek is a választás évében, akkor nagyon sok ilyen bölcsődeátadás volt, viszont azért szeretnék mindenkit arra emlékeztetni, hogy volt egy uniós pályázat, amit kiírtak, ez a TÁMOP 2.4.5-12. pályázat, és évekig elhúzódtott a döntés. Szeretném itt az ülésteremben is elmondani, többször érdeklődtem Lázár Jánosnál, hogy mi a helyzet ezeknek a fejlesztési forrásoknak a kifizetésével. Rétvári Bence válaszolt végig végül, és ő mondta el, hogy eddig a 136 nyertes pályázatból 64 valósult meg, és 2012-es pályázatról beszélünk.

Szerintem azért ez jól mutatja, hogy önök nem tudják az önök kormányát úgy beállítani, hogy a családi napközik támogatói lettek volna az elmúlt években, merthogy még az uniós forrást is nagyon

nyögvenyelősen, ha egyáltalán odaadták ezeknek az amúgy nyertes pályázóknak. Szerintem ez hozzátartozik ahhoz az összképhez, ami a Fidesz-KDNP családpolitikai tevékenységét illeti.

Na most, remélem, nem fogják föl ultraliberális ellenzéki támadásnak, de itt vannak a kezemben a KSH-adatok. 2014-ben a 3 év alatti gyermekeknel 16,8 százalék számára volt biztosított a napközbeni ellátás, és egy ilyen helyzetben, amikor tudvalevő, hogy a nők akkor tudnak visszamenni dolgozni, ha a gyermekükre addig vigyáz valaki, önök gyakorlatilag nem segítettek, nem törődtek a bölcsődékkal az elmúlt ciklusban, a családi napközikkal pedig szerintem mostohán bántak. Itt szeretnék valamit tisztázni: önök sajtókommunikációban azt állították, hogy megemelték a csanak normatíváját; én utánanézttem, és utoljára öt éve emelkedett, még a szocialisták idején. Szóval, ennyit arról, hogy milyen fejlesztések voltak ezen a területen az elmúlt években.

A másik terület, amiről szeretnék beszélni, a bérek kérdése. Szerintem, aki a gyermekeket komolyan veszi, az azokat is komolyan kell hogy vegye, akik a gyermekekkel foglalkoznak. A bölcsődében dolgozó emberek méltatlanul keveset keresnek, és nem segít egy olyan intézkedés, amiből kimarad a dolgozók 90 százaléka. Azt kérem önöktől, ne csak olyan intézkedést hozzanak, ami mindenkinek megadja azt a béremelést, amiért ők egyébként folyamatosan kiállnak, hanem azt is kérem önöktől, hogy a technikai, kisegítő dolgozóknak, az ételmezésvezetőknek, a szakácsoknak, a gazdasági ügyintézőknek ugyanígy adják meg a béremelést. Tudják, ott a bölcsődében az emberek kollektívában dolgoznak, nem lehet az alapján szelektálni, hogy kinek van diplomája meg kinek nincsen. Tisztelt államtitkár úr, ez nem arról szól, hogy akkor a diplomást nagyon megbecsüli, és ugyanazt a munkát végzi, mint aki mellette van, és nincs diplomája. 2009 óta van lehetőség diplomát szerezni, ez egy teljesen méltánytalan megkülönböztetés. Hallottam az ön rádiónyilatkozatait, mélységesen nem értek velük egyet. Ha két ember ugyanazt a munkát végzi egy bölcsődében, kapják meg ugyanazt a bért, és ne feledkezzünk meg azokról az emberekről, akik a kezük alá dolgoznak! Szerintem ez a minimumkövetelmény a mai világban a bölcsődei dolgozókkal kapcsolatban; legyenek kedvesek, ezt gondolják át!

A gyermekétkeztetésről. Nagyon csalódott vagyok. A nemzeti minimum kapcsán elmondtam a véleményemet erről, önök sajnos nem voltak itt, úgyhogy elmondom röviden és még egyszer. Ez egy olyan intézkedés, amit önök letettek az asztalra, amely csak a gyermekek egy részét érinti, és a hét nem két napból áll. Tehát hogy a tavaszi meg az őszi meg a téli szünetben az önkormányzat kijelölhet két napot, és akkor ők adnak a rászoruló gyermeknek enni, és ez elég a törvény szellemének megfelelően, ez kevés.

(15.50)

4,5 milliárd forintot jelöltek ki erre a célra. Én úgy látom, hogy csak 200 ezer gyermek fog ebből

jóllakni az érintett 550 ezerből, és a minimumkövetelményeket pedig el kellene szerintem törölni. A szünetidő teljes időtartama alatt annak a gyermeknek, amelyik éhezik és rászorul, mindennap meg kell kapnia a táplálékot, ami a fejlődéséhez szükséges. Adok is be módosítót ezzel kapcsolatban.

Én nagyon sajnálom, hogy önök a „Nemzeti minimum” programot nem támogatták. Egy olyan megoldást látok elfogadhatónak a XXI. századi Magyarországon, amely a rászoruló gyermekek számára az év 365 napjában, függetlenül attól, hogy hétvége van vagy hétköznap, szünet van vagy iskolai, óvodai, bölcsődei időszak van, megadja a szükséges táplálékot.

A nyári gyermekétkeztetéssel kapcsolatban itt is fennáll az, amit itt mondtam korábban, hogy amit korábban elrontottak, azt korrigálják, viszont annak tényleg örülök, hogy korrigálják. Követtem az előző ciklusban az ezzel kapcsolatos mozgásokat. Azt láttuk, hogy a rászorulókat egyötöde részesült a nyári szociális gyermekétkeztetésben. Az valóban egy megoldás, hogy ez legyen kötelező normatíva önkormányzatoknak, de akkor a pénzt oda kell adni nekik, hogy meg tudják csinálni.

Önök szigorítottak egyet, ez nem egy jól végiggondolt mozgás volt, amikor azt mondták, hogy az alapanyagok, nem tudom, 30 százalékát kistermelőktől kell beszerezni, és egyéb szigorításokat tettek. Nem tudták az önkormányzatok ezt teljesíteni, és visszaesett a gyermekétkeztetésben részt vevő gyermekek száma. Fontos azt látni, aki ezzel a témával foglalkozik, az tudja, hogy az önkormányzatok nagyon sokszor nem tudták megpályázni, tehát effektíve nem mertek elindulni azon a pályázaton, mert tudták, hogy nem tudják megcsinálni, például mert nem volt melegítőkonyhájuk. Tehát szerintem ez egy jó dolog, hogy ez egy kötelező projekt lesz, viszont nagyon fontos, hogy az elváráshoz pénzt is kell adni, úgyhogy legyenek kedvesek erről gondoskodni. Köszönöm, hogy meghallgattak. Én nagyon remélem, hogy a módosító javaslatomat el fogják fogadni, több építő véleményt innen, a parlamenti patkóból talán jó szívvel tudtak fogadni, és a következőkben a kormányzati javaslatokban is visszaköszönnék.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most kétperces felszólalás következik. Egy jelentkező van, Gúr Nándor képviselő úrnak adom meg a szót.

GÚR NÁNDOR (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Egy kérdést szeretnék tisztázni ebben a két percben. Szerintem viszonylag egyszerű a történet. Hoffmann Rózsa képviselő asszony is szóba hozta, és ma már több megszólalásban utalásra is sor került.

Itt a szüneti étkeztetés tekintetében látok elmentmondásosságot, és ennek a feloldásában biztos tud segíteni, államtitkár asszony, államtitkár úr. Valójában arról a 4,5 milliárd forintról érdeklődöm. Cibere Károly államtitkár úr annak idején azt mondta, hogy 4,5 milliárd forint az - és nemcsak

hogy azt mondta, hanem így is van -, ami benne van a nyáron elfogadott költségvetésben. Ehhez képest idézte talán Bangóné Borbély Ildikó képviselő asszony is, hogy szeptemberben volt egy válasz egy megkeresésre, amely tekintetében az fogalmazódott meg, hogy a kötelező önkormányzati feladatként való kijelölése megtörténik ennek a dolognak, mármint a szüniidei étkeztetésnek, amihez a forrásokat meg kell teremteni. Tehát valójában akkor úgy érzem, mintha arról beszélnének másodjára, szeptemberben, hogy nincsenek meg ezek a források, tehát az elkülönített 4,5 milliárd forint nem fedezetet jelent, mert ez a két nyilatkozat nincs szinkronban egymással. Vagy akkor tegyük a helyére a történetet, hogy 4,5, és akkor ez a forrás fedezete.

Igazából engem az a része érdekel, hogy ha kötelező feladatként jelöljük ki az önkormányzatok számára a szüniidei étkeztetés kérdéskörét, akkor remélhetőleg nem kívánnak olyan csalárd utat járni, ami bármilyen értelemben az önkormányzatokra terhet jelentene. Mert hát láttam már ilyet az elmúlt időszakban, hogy a kormány beszél arról, hogy segít, és közben az önkormányzatokra hárítja a polgármesteri javadalmazások kiegészítése, a fuvarozók megsegítése *(Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret lejártát.)* vagy sok minden más tekintetében. Elnök úr, köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr, jegyző úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a további képviselői felszólalások következnek. Először az írásban előre jelentkezett képviselőknél adom meg a szót, elsőként Dunai Mónika képviselő asszonynak, Fidesz.

DUNAI MÓNIKA (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Asszony! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Engedjék meg, hogy az érdemi hozzászólásom előtt egy korábbi szocialista vezérszónoki felszólalásban megfogalmazottakra reagáljak. Nem fogom szó szerint idézni, de azt mondta Bangóné Borbély Ildikó, hogy ő olyan hozzászólásokat hallott ez idáig az államtitkár asszonytól a vita elején, illetve a Fidesz vezérszónokától, mintha ez azt tükrözné, hogy mi úgy gondoljuk itt a Házban, hogy minden nagyon szép, minden tökéletes, minden rendben van, kint süt a nap, tehát csomagolhatunk is és hazamehetünk. Remélem, tartalmilag helytállóan idéztem képviselő asszonyt. *(Bangóné Borbély Ildikó bólint.)*

Azt mondta még ezután, hogy természetesen cinikus értelemben használta ezt a néhány gondolatot. De utána elbizonytalanodtam, hogy ez cinikus megjegyzés volt-e, mert utána azt láttuk, hogy a képviselő asszony, sőt egy jó időre a teljes szocialista frakció fogta magát, felállt a helyéről és a vita közben elhagyta az üléstermet. *(Közbeszólás a Fidesz padsoraiból: Senki nem volt bent! - Közbeszólások az MSZP padsoraiból, többek között Heringes Anita: Mi reggel óta itt vagyunk, nem úgy, mint más! - Gúr Nándor: Csak helytállóan! - Az elnök megkocogtatja a csengőt.)* Ezért most

örömmel látom, hogy mégis hárman a vita további szakaszához már visszatértek és érdemben részt vesznek... *(Heringes Anita: Képviselő asszony részt vesz az ülésen! - Gúr Nándor: Örömmel üdvözljük a parlamentben Dunai Mónikát!)*

Nos, tisztelt képviselőtársaim *(Az elnök megkocogtatja a csengőt.)*, önökkel ellentétben mi azt gondoljuk, hogy a vitában itt van a helyünk, és nem gondoljuk azt, hogy minden tökéletes. Ha azt gondolnánk, hogy minden tökéletes, minden jogszabályt meghoztunk és az elődeink meghoztak, akkor mi ma miért ülünk itt? Akkor két államtitkárság összehangolt munkájával nem lenne előttünk egy törvényjavaslat, ami a családtámogatási rendszer további tökéletesítését célozza meg. Mi pedig nem lennénk itt, hogy tárgyaljunk erről, vitatkozzunk, esetlegesen érdekeket és értékeket ütköztessünk és a végén szavazzunk. Én azt gondolom, nekünk az a feladatunk, igen, hogy ezeket a törvényjavaslatokat, amelyeket benyújtanak, megtárgyaljuk, kialakítsuk a véleményünket, mert ezek igenis tettek. Lehet számon kérni bárkin, bármelyik kormányon, a Fidesz-KDNP-kormányon önök ezt rendszeresen számon kérik, hogy nem bővíti a bölcsődei férőhelyeket. Tisztelt Képviselőtársaim! Ez a javaslat azt tartalmazza, hogy jelentősen bővíteni kívánjuk és rugalmasabbá kívánjuk tenni a bölcsődei ellátást.

Önök a szemünkre hányják azt, hogy a gyermekétkeztetéssel nem törődünk; a szüniidőben nem gondoskodunk a gyermekek étkeztetéséről. Ez a javaslat ezt tartalmazza. Arról szól, hogy a nyári szünetben, az őszi, a téli és a tavaszi szünetben biztosítani kívánjuk a gyermekek ellátását mind a bölcsődékben, mind az óvodákban, mind az iskolákban.

Azt gondolom, hogy ha valaki nemcsak beszélni szeretne a saját céljairól, és nem csak a szemére hányni a többieknek azt, hogy mit tesz vagy mit nem tesz, akkor igenis most ebben a vitában részt kell venni, és a végén pedig egyértelmű igennel kell szavazni. Én azt gondolom, hogy aki majd ennek a vitának a végén a zárószavazásnál nem igennel fog szavazni, az utána hiteltelen politikus lesz ebben a témában. Nem lehet azt mondani, hogy mi ezt meg ezt, meg ezt szeretnénk, ugyanakkor nem szavazzuk meg. Úgyhogy kíváncsian fogom várni szocialista képviselőtársaim szavazatát is majd a végszavazásnál, hogy támogatják-e azt, hogy a bölcsődei férőhelyek bővüljenek; támogatják-e azt, hogy a bölcsődei kisgyermeknevelők igen jelentős béremelésben részesüljenek és a pedagógus-életpályamodellhez csatlakozhassanak, közülük is azok, akiknek felsőfokú a végzettsége már most is; és igent mondjanak arra, hogy a nyári, az őszi, a téli és a tavaszi szünetben is biztosítsunk a rászoruló gyermekeknek étkeztetést.

Szintén a vezérszónoki felszólalásban említette Bangóné Borbély Ildikó... - ahol egyébként nem volt jelen, és még a jegyzőkönyvet sem írtam alá, tehát még nincs jegyzőkönyv, hogy az ott lévő civil szervezetek mind sérelmezték, támadták - hasonló kifejezéseket használt - a gyermekek napközbeni ellátásáról szóló *(Bangóné Borbély Ildikó: Nem ezt mond-*

tam, képviselő asszony! Figyelni kellett volna!) helyettes államtitkári beszámolót.

(16.00)

Szeretném tájékoztatni az Országgyűlés nyilvánosságát arról, hogy minden egyes civil szervezet méltányolta, méltatta, sőt támogatta és üdvözölte az előterjesztést, amely a bölcsődék rugalmassá tételéről és bővítési lehetőségeiről szólt. Az is tény, hogy természetesen szakmai szempontból fűztek hozzá módosításokat, elmondták véleményüket. Ezeket a véleményeket pedig mind helyettes államtitkár asszony, mind én magam is megköszöntük. Azt gondolom, hogy így lehet értelmesen vitatkozni, így lehet előbbre jutni, hogy ha valaki valamit letesz az asztalra, akkor ahhoz képest szakmai javaslatokkal azt persze, hogy lehet javítani.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ezen rövid bevezető után még engedjék meg, hogy néhány olyan dologra kitérjek, amelyet a mai vitában még kevésbé hangsúlyoztunk. Az nagyon fontos - és gondolom, azt észrevette mindenki, minden képviselőtársam, de az ország nyilvánossága is -, hogy a Fidesz- és a KDNP-frakcióban minden esetben minden törvényünkben vizsgáljuk azt, hogy az egyes törvényeknek milyen hatása van a családokra és a családban élő gyermekekre is. Ez nemcsak a családdal, az oktatás-neveléssel kapcsolatos törvényekre igaz, hanem egyéb más törvényekre is. Ezeket már részletesen ismertette vezérszónoki felszólalásában Selmeczi Gabriella képviselőtársam, de itt egy-kettőt hadd említsek meg a nyomatékoság kedvéért. Amikor a családi adókedvezményt bevezettük, ez egy gazdasági kérdés, ugyanakkor egyértelmű, hogy az egyik legnagyobb vívmánya a Fidesz-KDNP-kormányának abban a tekintetben, hogy hogyan tudunk társadalmilag felelősséget vállalni és segítő kezet nyújtani a családoknak.

Az, hogy a jövő évtől a parlament döntése alapján a személyi jövedelemadót tovább csökkentjük, a korábbi 32 százalékról 16 százalékra csökkentettük, majd most jövőre 15 százalékra csökkentjük, megint azt a célt szolgálja, hogy ezzel minden dolgozó embernek és azon belül a családoknak is komoly segítséget fogunk tudni nyújtani. Az ingyenes tankönyvek felmenő rendszerben való bevezetése, a gyermekétkeztetés kiterjesztése a bölcsődékben, óvodákban, tudjuk jól, a 90 százalékuk ingyen tud már étkezni, de a 3 éves gyes visszaállítása vagy éppen a gyed extra bevezetése mind-mind azt a célt szolgálja, hogy a családok biztonságát és a családok életére vonatkozó jogszabályokat koherens módon, a családok segítése céljából hozzuk meg.

A törvényjavaslat néhány intézkedéséről. A 2014-ben bevezetett gyed extra, amelynek keretében - ma már szó esett egyébként róla -, ma a kibővített gyed extra esetében a gyermek egyéves korától a szülő elmeget dolgozni, ha az ő családi helyzete és a családi döntése ezt kívánja. Mi ehhez segítséget kívánunk nyújtani. Ugyanakkor egyetértek Hoffmann

Rózsával abban, hogy mi nem ösztönözni szeretnénk a családokat, hogy feltétlenül menjenek el minél hamarabb dolgozni, de azt gondoljuk, hogy a segítséget meg kell adni a családoknak ahhoz, hogy ha úgy gondolják, hogy visszatérnének a gyermek hároméves kora előtt a munka világába, akkor ezt megtehesék szabad döntésük alapján. Ezt az intézkedést kibővítjük a jelen törvényjavaslat keretein belül és elfogadása esetén úgy, hogy a gyermek féléves korától lesz igénybe vehető ez a fajta lehetőség. Vagyis január 1-jét követően a gyermek féléves korától már a szülők dönthetnek úgy, hogy ha kívánják, akkor hamarabb visszatérhetnek a munka világába, és itt a második nagyon fontos elem, hogy nem veszítik el ezzel párhuzamosan a gyed összegét sem.

Allamtitkár asszony is említette, hogy ha hamar születnek egymás után a gyermekek, akkor előfordulhat, hogy akár három 3 év alatti gyermek is van egy családban, de a kettő eléggé általános szokott lenni, nos, ők a dupla gyedet vagy a tripla gyedet meg tudják kapni, és mellette ha elhelyezkednek, akkor azt a munkabért is megkapják. Nagyon jelentős módosításnak és javaslatnak ítélnék ezt.

Egy másik, amelyről talán nem esett még ma szó, történetesen, hogy a csed lejárta után nem kell még egyszer a javaslat értelmében igényelni és egy hosszadalmas bürokratikus útvesztőbe kerülnie a szülőknek, hanem a csed lejárta után automatikusan folyósítható lesz majd a gyed összege. Ez tulajdonképpen beilleszthető abba a folyamatba, amit ma itt a Fidesz-KDNP a bürokráciacsökkentés keretében hajt végre. Azt gondoljuk, hogy ezzel is adminisztrációs tehertől, bosszúságtól és hosszas sorban állásoktól tudjuk megkímélni a szülőket.

A gyermekek napközbeni ellátásáról ma nagyon sok szó esett, itt csak nagyon röviden azt emelném ki, hogy üdvözlendő és nagyon jó a javaslat egésze és azon belül az a tény is, hogy ezáltal az egész bölcsődei ellátás rugalmasabbá tud válni, sokkal gyorsabban változtatható a jellege, és az, hogy elsősorban azokon a településeken kíván segíteni - ezek elsősorban Magyarország kistelepülései -, ahol egyáltalán semmilyen bölcsődei lehetőség nincs, tehát nem tudnak bölcsődébe menni a gyermekek, nem tudják beírni a gyermekeket a szülők, hiszen nincsen semmilyen bölcsőde. Azt gondoljuk, hogy ez a rendszer nagy segítséget fog nyújtani majd számukra.

A gyermekétkeztetésről nagyon röviden. Az, hogy a nyári, az őszi, téli és a tavaszi szünetekre, az iskolai szünetekre mind a bölcsőde, mind az óvoda, mind az iskola részéről lehetővé tesszük, sőt kötelező lesz a legrászorultabb gyermekek, a hátrányos helyzetű gyermekek számára az ingyenes étkeztetés biztosítása, megint egy olyan javaslat, amellyel majd az elfogadása után, azt gondolom, megint egy nagy lépést tehetünk afelé, hogy Magyarországon minél kevesebb gyermek és minél kevesebb család legyen kitéve a szegénység kockázatának. Még egyszer aláhúzom, hangsúlyozom: nem gondoljuk azt, hogy minden tökéletes, viszont célunk az, hogy elérjük a lehetőség szerinti legminimálisabb, lehetőség szerint

nulla számú éhező gyermeket. 71 milliárd 740 millió forintot szavaztunk meg valóban, ez a vitában elhangzott, a jövő évi költségvetésben a gyermekétkeztetésre. Ez valóban több mint duplája annak, ami 2010-ben volt még az előző szocialista-liberális költségvetésben meghatározva.

A következő téma, amelyről még röviden szót ejtek, a pedagógus-életpálya kiterjesztése a felsőfokú végzettségű bölcsődei kisgyermeknevelőkre. Az nagyon előremutató és jelentős tett, hogy a törvényjavaslat kapcsán azon kisgyermeknevelők, akik felsőfokú végzettséggel rendelkeznek, jelentős béremelésben fognak tudni részesülni, de azt gondolom, nemcsak az anyagi megbecsülés az, ami a javaslat lényege, hanem az erkölcsi és a szakmai elismerés is. A béremelés kapcsán valóban 30-40 százalékkal tud emelkedni a felsőfokú végzettségű kisgyermeknevelők bére, ugyanakkor ezzel mi elismerjük a szakmának azt a ténykedését, hogy ők gyermekeket nevelnek, tehát ők gyakorlatilag nevelőmunkát, vagyis pedagógiai munkát végeznek. Egyben ezzel a béremeléssel ösztönözni szeretnénk minél több kisgyermeknevelőt, hogy elvégezze a felsőfokú képzést.

(16.10)

Tisztelt Képviselőtársaim! Zárómondatként csak annyit kérek, hogy a vitában és a vita végén mindenki olyan tudatban szavazzon majd az Országgyűlés zárószavazásán, amely után nyugodtan tudja azt mondani, hogy ő megtett mindent azért, hogy a gyermekek *(Az elnök a csengő kocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.)* a szünidőben is étkezhessenek, és a bölcsődék is bővíthessenek. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. A jelentkezések sorrendje szerint a következő hozzászóló Gúr Nándor képviselő úr, MSZP.

GÚR NÁNDOR (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Képviselő asszony, én némileg csalódtam. Csalódtam, mert kerestem önt tegnap, tegnapelőtt, nem láttam. De nem baj, hát egye fene, van más dolga is minden bizonnyal; ezzel csak azt akarom jelezni, hogy olyanfajta kritikát megfogalmazni bárki felé is, akik mondjuk, itt a hét mind a négy napját végigcsinálják, szerintem az nem helyes. Csalódtam, én úgy gondoltam, hogy ön reális képet tud alkotni a parlamenti munka végzéséről, és nyilván azzal is tisztában van, hogy minden bizonnyal mindenkinek vannak minimális szükségletei. De nem megyek mélyebbre a dologban, gondolom, majd visszatér arra a pályára, amelyik tekintetében lehet normális diskurzust is folytatni egymással.

De nem önnel és nem az ön által elmondottakkal kívánok én foglalkozni, hanem államtitkár úrtól, államtitkár asszonytól szeretném nagy tisztelettel majd kérni, hogy ne a vita végén, lezárásképpen mondják már el, hogy mi a viszonyuk abban a 4,5 milliárd forintos tételben, hanem majd közben,

hogyha államtitkár úr, államtitkár asszony nyomna egy gombot, azt megköszönném, mert nagyon nagy mértékben segítene a tekintetben, hogy itt a szünidei étkeztetés tekintetében végre világos képet lássunk a finanszírozás tekintetében.

Selmeczi Gabriella a hozzászólásában foglalkozott nagyon sok mindennel, de volt egy szerintem nagyon fontos mondata, az úgy hangzott, hogy „a legfontosabb a gyermek”. Képviselő asszony, mi ebben egyetértünk, nincs közöttünk nézetbeli különbség e tekintetben. A vonatkozásban már igen, hogy akkor ezek a cselekedetek szintjén hogyan és miképpen jelennek meg. Nem akarom korrigálni az ön által mondottakat, de tudja, akkor, amikor az adórendszerről beszél, meg 15 százalékot mond, akkor jobb, ha tudja, hogy december 31-éig még 16 százalék, majd utána lesz 15 százalék. De nem is ez a lényeg, hanem hogy ez az adórendszer sajnálatos módon azt hívta életre, hogy pont a szerényebb jövedelemmel bíró emberek kevesebb pénzhez jutnak hozzá. Nem kell, ugye, hogy századszor, kétszázadszor, minden alkalommal elmondjuk azt, hogy lehet a minimálbért emelni a csillagos égig, hogyha annak a járulékkerhe növekszik, és nem az a része, ami az emberek kezébe kerül, és vásárlóerő-értékben pedig nem többet képvisel, mint öt évvel, hat évvel ezelőtt, hanem kevesebbet.

Tudja, képviselő asszony, olyan adópolitikát kell folytatni, amely tekintetében az emberek messze döntő többsége többet érő pénzhez jut hozzá. Akkor, amikor a Nemzeti Adó- és Vámhivatal nem tud más kimutatást előállítani az adóbevallások alapján, mint azt... *(Révész Máriusz: Olvastad a törvényt?)* Nyugodj meg! Tehát nem tud más álláspontot rögzíteni, csak azt, ami arról szól, hogy ma ebben az országban több mint minden harmadik ember minimálbért vagy attól kevesebbet keres, akkor bizony baj van. Szóval, ez az adópolitika akkor nem jó adópolitika.

Révész Máriusz képviselőtársam kérdezi, hogy olvastam-e ezt a törvényt. Igen. Szeretném jelezni, hogy igen, olvastam, sőt nem egyszer. Pont ebből kifolyólag majd lesz még néhány kérdésem, amelyre szeretnék államtitkár asszonytól és államtitkár úrtól választ kapni, mert hiába fordulnék Révész képviselőtársamhoz, nagy valószínűséggel nem tudnék válaszhoz jutni. Hiába fog majd a következő megszólalásában bármit is mondani, vélem előre, mert megtapasztaltam már néhányszor, hogy abból okulni nem nagyon lehet.

No tehát, az adókedvezmények, ha már az adózás rendszeréről beszélt képviselő asszony, az adókedvezmények tekintetében azt is említette, hogy kiterjesztették a járulékokra. Igaz. Ez bizonyos értelemben könnyítés per pillanat, csak ott a járulékbefizetések tekintetében kiesések vannak. Ezek a kiesések meg valahonnan máshonnan hiányoznak, akár az egészségügyi ellátórendszer, akár a nyugdíjellátás tekintetében történő források vonatkozásában. Tehát mindig vannak összefüggő tételek azzal, ami nem a többletforrások megteremtéséből származtatottan telepítődik valahová.

Beszélt képviselő asszony a rezsicsökkentés fontosságáról is ennek a napirendnek a kapcsán. Igen, segít - mondja ő a - szegény sorsú embereknek. Képviselő asszony, azt szeretném mondani, hogy tudja, a rezsicsökkentés a tapasztalásaim szerint pont nem ott, pont nem ezeknél az embereknél segít. Ön úgy fogalmazott, ha jól emlékszem, hogy a kormány minden eszközzel segíti a gyermekeket nevelő családok megélhetését, köztük az adó- és a rezsicsökkentéssel. Most én ezt megpróbálom lefordítani magyarra, hogy érthető legyen. Ön azt mondja, hogy az éhező gyermekek reggelizzenek, ebédeljenek meg vacsorázzanak rezsicsökkentést. Ez így nem megy. Ez így nem megy. Egyszerű mondat mind a kettő, és a két mondat között szignifikáns a kapcsolat. Nem hülyeség, szignifikáns a kapcsolat. Tudja, mi a szó, igen? Tehát hogy összetartozó dolgokról van szó. Azt kell mondjam, hogy az, aki az éhező gyermek kérdéskörét illetéknéppen közelíti meg, hogy a rezsicsökkentéssel próbálja meg összekötni, mert ezt a szóhasználatot sajátította el, az nagyon nagy hibát követ el. Ráadásul, ha már rezsicsökkentés, akkor nyilván tisztában vannak azzal, hogy főleg a szegényebb sorsú családokban még víz az rendben, csak-csak, még áram az rendben, csak-csak, de gáz már kevésbé. Tehát a rezsicsökkentés hasznélvezete nem ott landol, képviselő asszony.

Beszélt még egy fontos dologról ennek a törvénytervezetnek a kapcsán, az a női foglalkoztatásnak a mikéntje, talán úgy fogalmazott, hogy csúcson van, csúcspontot dönt a női foglalkoztatás. Nézze, képviselő asszony, az igazságnak ilyen értelemben szerintem többfajta megközelítése van. Tényszerű az, hogy ha a KSH adatait megnézzük, akkor mondjuk, a legrosszabb időszakot alapul véve, még a mi kormányzásunk idejéből a pénzügyi gazdasági világválság időszakát alapul véve, az akkori 2008-as és a zárt esztendő, a 2014-es hölgyeket érintő foglalkoztatási adatai pluszt mutatnak ma, nagyjából olyan 120-125 ezer főt érintően. Csak a háttér-információk kapcsán szeretnék önnek segíteni, hogy legközelebb ezen is elgondolkodjon, hogy ez a 125 ezer fős kvázi többlet - olyan, mintha többlet lenne - hogy áll össze. Egyrészt úgy áll össze, hogy ha azt a két esztendőt, 2008-at és 2014-et egymáshoz hasonlítom, akkor nagyjából 170 ezer fővel több közfoglalkoztatott van a rendszerben, aminek a növekményének a többsége a hölgyekből tevődött ki, tehát 100 ezer fő körüli nagyságrendben. És tudja, még a külföldi munkavállalás tekintetében is, abban a 110 ezer pluszban is van nagyjából 20 ezer, aki a hölgyekből tevődik ki pluszként és a magyar statisztikában regisztrálják, meg a diákmunkában, ami 2010 előtt nem volt a Központi Statisztikai Hivatal által bevéve a foglalkoztatotti körbe, most meg be van véve, ott is mintegy 40 ezer, és tudja, a 8 órás munkából 4 órás munkát csináló kormányzat, akik azt hívták ezzel életre, hogy a család bevételei csökkennek, mintegy 50-55 ezer fős növekményből nagyjából 35-40 ezer a hölgyeket érinti. Ha ezt a négy számot összeadom, és már mást nem mondok, akkor oda lyukadunk ki,

hogy mintegy 200 ezer fő úgy van beszámítva a statisztikákban, hogy azok nem az önkormányzatok szerinti 1 millió új adófizető munkahelyen és nem Magyarországon végzett munkatevékenységgel párosítottan vannak számba véve.

Na hát, az igazság másik oldala pedig ez, és akkor így kell beszélni bőszen arról, hogy ilyen meg olyan meg amolyan csúcspontot dönt a foglalkoztatás.

De hogy ne másfelé menjünk, most már visszakanyarodva a törvénytervezethez. Nézzék, a különféle ellátási formákhoz való hozzáférés lehetősége, az egyenlő hozzáférés lehetősége nagyon egyszerűen nincs meg ma Magyarországon.

(16.20)

2014-ben 2592 olyan település volt, ahol az ott élő 3 évnél fiatalabb gyermekeknek - 65 338 főt érint ez egyébként - nem volt hozzáférése sem a bölcsődéhez, sem pedig a családi napközis ellátás keretei között. Nincs, nincs egyenlő hozzáférés! Igen, nem volt, talán mondhatom, a korábbi években sem, de nincs, ne mondják azt, hogy van! Nincs. Nincs! Abba az irányba kell tolni a rendszert, és kell segíteni, hogy ez lehetőség szerint minél inkább kialakuljon.

Amit kérdezni szeretnék nagyon egyszerűen, államtitkár asszony, államtitkár úr, milyen költségvetési támogatást fognak kapni az új napközbeni ellátási formák, merthogy nem látom, nem tudom kiolvasni a törvénytervezetből meg a költségvetésből sem. Segítsen nekem, legyen tiszta ez a kép a személyi, tárgyi feltételek vonatkozásában! Én ma bizonytalannak érzem az információhoz hozzáférés lehetőségét e vonatkozásban.

A törvénytervezet kapcsán, Révész Máriusz, a törvénytervezet kapcsán a 10. §-t meg a 12. §-t biztos ismeri, ha nem, akkor segítsek, hogy ön is a közelébe tudjon kerülni: itt a gyermekétkeztetéshez kapcsolódik a történet. A 10. § azt mondja ki, hogy a szülő kérelmére, a 12. § meg azt mondja ki, hogy a gyermekétkeztetést biztosítani kell, ha a szülő másképp nem rendelkezik. Érti? Az egyik a kérelmére, a másik meg, ha a szülő másképp nem rendelkezik. Nem érzi, hogy némi disszonancia van ebben a törvénytervezetben, mondjuk, a gyermekétkeztetés tekintetében, ha az egyik paragrafus így, a másik paragrafus meg másképpen, annak ellentétésképpen közelíti meg a történetet.

Szóval, azt akarom mondani, hogy akkor, amikor - mondok még példát - önkormányzatok arról beszélnek, hogy mi mindent megcsinálnak, és majd a 10 ezer fő alatti települések vonatkozásában 2019-re írják maguknak vagy másnak elő azt, hogy majd mit kell megtenni, akkor szeretném jelezni, hogy mi van e mögött az egy mondat mögött. Tudják, ma Magyarországon durván 3200 település van, akkor a települések 96 százaléka abba a körbe tartozik, amely 10 ezer fő alatti település. Ja, erről már nem beszélnek, hogy valójában az összes település vonatkozásában, létező település vonatkozásában 96 százaléknál olyan tételeket, kitételeket fogalmaznak meg, ame-

lyeket majd 2019-ben kell teljesíteni, és ez az összes település 96 százalékát jelenti. Tehát becsapják megint az embereket. Olybá tűnik, azt mondják, mintha megcsinálnának valamit, és valójában a települések 96 százalékát érintően ezeket nem kell érvényesíteni, nem tudják érvényesíteni, merthogy ezek a települések ilyen számban vannak az egészen belül.

Gyermekjólétről beszélnek, és közben azt kell hogy mondjam, nem emelik, mindegy, hogy a családi pótlékról beszélek, mindegy, hogy a gyetről beszélek, mindegy, hogy most már az átnevezett gyesről beszélek, mindegy, hogy az anyasági pótlékról beszélek, és még mondhatnék sok mindent, ezeket a tételeket önök nem emelik. Hogyan segítik akkor a gyermekjólétnek a kialakulását? És sajnálatos számomra az is, amit mondtam már, hogy megszüntetik a 3 évesnél fiatalabb gyermekek esetében a családi napköziket. A gyermekétkeztetés vonatkozásában pedig azt tudom mondani megerősítő jelleggel, hogy ez nem terjed ki minden rászoruló gyermekre. Itt van tennivaló.

Tudják, akkor, amikor maga a Tárki olyan kimutatásokat hoz, amelyek nagyon szolidak és konzolidáltak, hogy 50 ezer -ötvenezer! - azoknak a gyermekeknek a száma, akik éheznek, már a valós éhség szintjére jutottak, tehát nemhogy nem esznek rendszeresen, hanem éheznek, akkor nagyon nagy baj van az országban. És akkor meg még nagyobb, hogyha politikusok, mondjuk, olyan kinyilatkoztatásokat tesznek, mint Harrach Péter is, hogy mert valami baloldali kampánycél, ezért nem támogatjuk, vagy mondhatnánk más politikusokat is. Révész Máriusz-nak megeléjezem, mert ő most majd szólni fog, hogy Svájcban is éheznek a gyerekek, lehet, hogy erről többet tud, mint én, hogy ezt is kifejtheti, de azt hiszem, hogy Svájcban talán egy kicsit messze más életszínvonalon élnek a családok és a gyermekek többsége, mint sajnálatos módon Magyarországon.

Összességében az utolsó mondatom pedig arról szól, hogy, tudják, azok, akik a gyermekekkel foglalkoznak, azok joggal várják el, hogy a bérek tekintetében ne csak - ne csak! - egyesek, hanem mindenki, például a bölcsődében a dadusok sokasága is hozzájusson azokhoz a bérfelvezetésekhez, amelyekből jelen időszakban kirekesztettek. Elnök úr, köszönöm szépen. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr, jegyző úr. Soron kívül megadom a szót Czibere Károly államtitkár úrnak.

CZIBERE KÁROLY, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselő Úr! Nyilvánvalóan a vitában számos kérdés került elő, és ezeket a zárszóban fogom részletesen megválaszolni, mindazonáltal volt egy olyan felvetés a 4,5 milliárd tekintetében, amelyre, kérte, hogy hamarabb is reagáljak. Természetesen a 4,5 milliárd forintnak a kalkulációja a költségvetési törvény tervezésének az időszakában megtörtént, hiszen - ahogy látják a kormány munkájából - a gyermekétkeztetés folyamatos kiterjesztésé-

nek, fejlesztésének és bővítésének a munkájában vagyunk. Ennek az eredménye a szeptemberi bővítés is, ahol a bölcsődés- és az óvodáskorú gyermekek tekintetében volt egy jelentős bővítés, három és félszeres lett. Itt jegyezném meg a képviselő asszony kérdésére, hogy a 90 százalékos arány úgy jön ki, hogy 356 ezren járnak most óvodába és bölcsődébe, és a 318 ezres szám körülbelül a 90 százalék. *(Bangóné Borbély Ildikó: Tehát nem az összes gyerekek, hanem akik oda járnak.)*

Természetesen ez a munka nem állt meg. Amikor mi ezt elkezdjük tervezni, már párhuzamosan a nyári gyermekétkeztetéssel, akkor több sajtónyilatkozatban is említettem, hogy aktívan dolgozunk azon, hogy egyrészt kiküszöböljük, amit a képviselő asszony említett, a nyári gyermekétkeztetésnek a problémáit, tehát az enyhítés, a teljeskörűség, a hozzáférési esélyek javítása, és ez valóban sikerült, hiszen 1486 önkormányzat tudott idén be pályázni, 142 ezer gyermek tudott ebben a lehetőségben részt venni, és tényleg a program időszaka alatt - ez 13 éves program - ez a valaha volt legnagyobb szám. Én tehát azt gondolom, hogy tényleg jelentős sikert értünk el ezen a területen ezen a nyáron. Ettől függetlenül ezzel párhuzamosan előkészület alatt volt az, hogy '16-ban ne csak a nyári szünetben, hanem minden szünidőben legyen lehetőség gyermekétkeztetésre, és ne csak lehetőség legyen ez, hanem garanciát is szeretnénk hozzá, hogy tényleg odajut a napi egyszeri meleg étel a szünidőben is, mind a négy szünidőben a hátrányos helyzetű gyermekekhez. Ezért lett önkormányzati kötelező feladat.

Ebben az időszakban tehát - ez április-május időszaka, amikor a tervezés folyt - mi ezeket előkészítettük, tehát a 4,5 milliárd forint nem egy elszólás vagy egy hirtelen hasra ütésből származó szám, hanem egy nagyon tudatosan végiggondolt, koncepcionális javaslatnak volt a hatásvizsgálatához vagy a finanszírozásához, a fedezet rendelkezésre állásához készített elemzés eredménye, hiszen a kormány - ahogy Hoffmann Rózsa képviselő asszony is elmondta - mindig olyan intézkedéseket tervez, amelyekhez hozzárendeli a forrást. Itt, amikor önkormányzati kötelező feladatról van szó, és érdek, hogy a legszegényebb, leginkább jövedelemhiányos önkormányzat se tudjon arra panaszkodni, hogy forráshiány miatt nem tudta ezt biztosítani a téli szünetben vagy az őszi szünetben vagy valamelyik szünetben, itt aztán kifejezetten fontos volt, hogy ennek a financiai garanciái beépüljenek, tehát ezért.

Az más kérdés, hogy szeptemberben-októberben civil és önkormányzati szövetségekkel folyamatos egyeztetések voltak a tekintetben, hogy ténylegesen nem mindegy, hogy ennek a logisztikája, ennek a konkrét megvalósítási formája hogyan történik, hol van konyha, hol nincs, hol van főzőkonyha, hol nincs, hol van étkező, hol nincs, tehát az ősz azzal telt, hogy ezeket az egyeztetéseket is le kell folytatni, de ez alapvetően a koncepcionális keretet, az elhatározott társadalompolitikai szándékot és alapelvet, valamint a rendelkezésre álló forrás százszázalékos

finanszírozását nem érintette. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Két percre megadom a szót Gúr Nándor képviselő úrnak.

(16.30)

GÚR NÁNDOR (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Államtitkár úr, köszönöm szépen, hogy segít, megpróbál segíteni eligazodni ebben a kérdésben, tehát a finanszírozási részében. Egy dolog volt, amit remélem, nem én nem értettem meg és most tudálékoskodnék, hanem valószínű, nem fejtette ki. Én egy megnyugtató mondatot majd még az összegzőben - már nem kell, hogy külön válaszoljon, majd még az összegzőben - szeretnék hallani öntől. Az a megnyugtató mondat pedig az kellene hogy legyen - lehet más szóhasználattal is, tartalmilag -, hogy mivel kötelező feladat ellátásáról van szó, ezért egy fillérnyi, forintnyi áthárított, önkormányzat által - hogy mondjam - előállított forrást nem kívánnak meg, hanem mivel ez kötelező feladat, ezért kötelező módon az állam meg is finanszírozza az önkormányzatok részére a feladat ellátásához szükséges mértékben. *(Czibere Károly: Így van.)* Nagyon szépen köszönöm, ez engem megnyugtat, mert ez egy fontos dolog.

Csak, tudja, azért vetettem fel, és szerettem volna, hogy egy megerősítést - hogy így van, igen - mondjon erre, mert látom a példák sokaságát arra, amikor a szavak szintjén segít a kormány, azt mondja - kifejtem nagyon röviden -, hogy a polgármesterek javadalmasítását emeljük meg 30 százalékkal, főleg a kistéleplési polgármestereket, mert elvették tőlük a juttatások, illetmények egy részét, és utána a következő mondatában meg azt mondja, hogy az önkormányzati bevételek terhére, azoknak az önkormányzatoknak a bevételei terhére, akik fulladoznak, nem tudják még a feladatok ellátására sem a forrásokat megteremteni. Hogyha ebben a konkrét dologban, amiről beszéltünk, viszont az van, hogy kötelező feladat, és az első fillértől az utolsóig biztosítják a forrásokat, akkor ez így az én részemről rendben van és köszönöm szépen. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, jegyző úr, képviselő úr. Kettő percre megadom a szót Szél Bernadett képviselő asszonynak.

DR. SZÉL BERNADETT (LMP): Köszönöm a lehetőséget. Én is ezzel kapcsolatban szeretnék kérdezni, akárhogy is nézem a törvényt, előlről, hátulról, oldalról, mindenhogyan ott van benne az a minimum két nap, és én szeretném ezt nagyon tisztán látni, mert ezt most, és nagyon köszönöm, hogy már fel is csatolja a mikrofonját, államtitkár úr, mert ezt tényleg nagyon fontos tisztázni, hogy akkor most jön a kétnapos hét vagy itt máshogy kell ezt a dolgot értelmezni. Nagyon sokan értelmeztük így, úgyhogy akkor esetleg a törvényen kellene módosítani, mert

ez így, ahogy le van írva, értelmezésem szerint így jelenti vagy ezt jelenti.

A másik pedig, hogy értelmezésem szerint itt egy olyan helyzet fog kialakulni, hogy ha egy családban az egy főre eső jövedelem 37 ezer forint alatt van, ebben az esetben csak akkor kapja meg a gyermek az étkeztetést ingyen, hogyha hátrányos helyzetű vagy halmozottan hátrányos helyzetű. Ez értelmezésemben az 550 ezer gyermekből 200 ezer gyermeket érinti, tehát a rászorulóknak kevesebb mint felét. Ezt így kell-e értelmezni, vagy itt is egy másfajta értelmezés van? Köszönettel várom a választ.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Soron kívül megadom a szót Czibere Károly államtitkár úrnak.

CZIBERE KÁROLY, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselő Asszony! Mind a két kérdésre válaszlok. Az egyik igen, a 2h-s és 3h-s gyermekekre vonatkozik. Arról volt szó döntően, hogy ha a kutatások azt mutatják, hogy itt több tízezer gyermek érintett, akkor igenis ennél egy lényegesen szélesebb körre kell az ingyenes gyermekétkeztetést biztosítani, erről szól a szünidei gyermekétkeztetés koncepciója. Ugyanakkor az is fontos, ami az Alaptörvényben van és itt többen is utaltak rá, hogy egyik oldalról van egy szülői felelősség, van egy szülői köteletség, tehát fontos az, hogy ezt is lássuk, hogy a szülőnek - az Alaptörvény 16. §-ában van - kötelessége gondoskodnia a gyermekről, és van egy másik fontos rendszer, ez a szociális törvény 7. és 62. §-a, amely azt mondja, hogy ha valaki az életkora miatt az alapvető javaktól meg van fosztva - és itt nevesíti a 7. § is -, az önkormányzatnak illetékességére és hatáskörére tekintet nélkül biztosítani kell egy minimális védelmet, és itt nevesítve van az étkezés a 7. §-ban, és ki van bontva a 62-esben.

Tehát magyarul, ennek a tárgykörnek, hogy mindenkinek az alapvető jogokat biztosítani kell, ennek van egy általános szociális védelmi garanciája a szociális törvényben, és ehhez képest, erre épül rá az intézményes és a szünidei gyermekétkeztetés rendszere. Tehát mi azt gondoljuk, hogy azzal a 208 ezer gyermekkel, akik jelenleg 2h és 3h-val kapcsolatban hátrányos helyzetűnek és halmozottan hátrányos helyzetűnek minősülnek, igenis ezt a társadalompolitikai célt meg tudjuk valósítani, hogy jövőre a szünidőben nem lesz éhező gyermek. Ez egy rendkívül fontos cél, és ráadásul, ahogy itt az előbb elhangzott, kötelező feladat. Hadd mondjam el még egyszer Gúr képviselő úrnak, amit bekiabáltam, hogy nem fog kelleni az önkormányzatoknak ehhez egyetlen fillér támogatást sem hozzátenniük.

(Az elnöki széket Jakab István, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

A másik kérdés a két nap volt, ezt többen is fölvetették és a zárszóban szerettem volna visszatérni

rá. Természetesen a szünet hosszabb, mint két nap, tehát szó sincs arról, hogy ha a téli szünet, mondjuk, tíz nap, akkor két napon keresztül kell csak biztosítani. A két nap nem erről szól, a két nap egy védelmi garancia a jogszabályban. Az alapvető konstrukció az, hogy a szülő kéri, és amíg kéri, addig kötelező adni. A két nap miért van mégis benne? A két nap azért van benne, mert vannak olyan - nem számosan, de vannak olyan - önkormányzatok, akik azt mondják, hogy nem kérte a szülő, nem szervezem meg. Ha nincs benne a két nap, ha nincs benne egy minimális ellátási, megszervezési kötelelem, ha nincs benne egy minimális garancia arra, hogy mindenütt biztosítani kell a keretét ennek a szolgáltatásnak, akkor mondhatja - láttunk ilyen szolgáltatásokat, szociális szolgáltatást is, más ellátást is -, amikor azt mondja az önkormányzat, hogy nem biztosítom, mert nincs kérelmező, nincs igénybevevő, nincs, aki kérelmezze.

A két nap azért kell bele, hogy igenis mind önkormányzat végiggondolja és gondoskodjon, mert olyan nincs, hogy a településen nincsen rászoruló gyermek vagy hátrányos helyzetű gyermek. Tehát fontos, hogy mindenki végiggondolja, hogy hogyan tudja ezt a szünetidőre megszervezni, és ne pattintsa le magáról, hogy itt nincsenek, nincs hátrányos helyzetű gyermek, mert senki nem kérte. Tehát a két nap alapvetően erről szól, hogy minden önkormányzat számára ezt előírjuk, de az étkeztetés annyi napon keresztül történik, ahány napon keresztül a szülő kéri. Így valósul meg az eredeti cél, hogy valamennyi napon meleg ételhez jut a gyermek, és ez volt az eredendő elvárás is. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Ismételen köszöntöm képviselőtársaimat. Felszólalásra következik Révész Máriausz képviselő úr, Fidesz-képviselőcsoport.

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Engem mindenképpen örömmel tölt el, hogy ez a vita sokkal konstruktívabb és normálisabb hangvételű a szociális, gyermekvédelmi és családtámogatási törvények módosításával kapcsolatban, mint amilyen vitákat, mondjuk, egy másfél-két héttel ezelőtt folytattunk szintén hasonló témában. Köszönöm a hozzászólásokat is, amiket ellenzéki képviselőtársaim és kormánypárti képviselőtársak is tettek, hiszen az látszik, hogy nagyjából egy irányban gondolkodunk. Nyilvánvalóan az egy teljesen természetes dolog a parlamentben, hogy nem tud a kormány akkorát lépni, hogy az ellenzék ne mondhatta azt, hogy nem lehet azt megtoldani még 20 centivel, 40-nel vagy többi, akár egy méterrel is. Ugyanakkor az egyértelműen látszik, hogy konkrétan a törvényjavaslatot nagyon kevés kritika érte, inkább olyan kritikák fogalmazódtak meg, hogy esetleg lehetne gyorsabban is menni; leginkább azok részéről, akik elolvasták a törvényt, de erre majd még visszatérünk. Van olyan képviselőtársunk, aki lelkesen hozzászólt tegnap is sok törvényhez anélkül, hogy egy sort is olvasott volna belőle, ez most is így van.

Térjünk rá az első nagyobb területre, és itt Szél Bernadettnek egyből szeretnék néhány észrevételére reagálni. Magam is úgy gondolom, mint ahogy sokan mások, hogy Magyarország legnagyobb gondja a demográfiai helyzet, és mindenki tudja már lassan, itt annyit mondtuk a parlamentben is és egyre több híradásban elhangzik, hogy 1,3 a termékenységi ráta. Persze, hogyha a kivándorló szülőket figyelembe vesszük, akkor talán most egy picit nagyobb, de ez - hogy mondjam - nem kell hogy örömmel töltsön el, és mindenképpen ezen változtatni kell.

Én voltam a vezetője annak a munkacsoportnak, amelyik sok változtatási javaslatot lerakott az asztalra, melyből többet az előző törvénymódosítás során elfogadtunk. Azt kell mondjam, hogy egyet kell értek Szél Bernadettel, aki erre felhívta a figyelmet, és ez tényleg így van, hogy nemzetközi példák is azt mutatják, hogy ott nagyobb a termékenység Európában és a fejlett demokráciákban, ahol az édesanyák a munkavállalást és a gyermekvállalást össze tudják hangolni, ahol nem okoz feszültséget a gyermekvállalás és a munkahely feszültsége. Az a helyzet, hogy ebből kifolyólag valóban az történt, hogy kormányunk először visszaállította 2010-ben a szocialisták által elvett gyest - azaz három éven keresztül lehetett otthon maradni a gyerekekkel -, de utána léptünk tovább ezen a területen.

(16.40)

A gyed eredetileg azt a célt szolgálta, hogy ha az édesanya otthon marad a gyermekével, akkor ebben az esetben ne essen ki neki jövedelme. Egy elég jelentős szemléletváltozás volt az, amikor itt párton belül, családon belül, sok helyen meg kellett küzdeni azzal, hogy ha az édesanya visszamegy dolgozni, akkor a gyed akkor is járjon neki, hogyha éppen munkája van, és tulajdonképpen még egyszer pótoljuk neki a kiesett jövedelmet is. De mivel Magyarországon láttuk ezt a helyzetet, hogy nagyon kevés gyerek születik, nagyon alacsony az édesanyák, illetve egyáltalán a nők foglalkoztatottsága, és általában rendkívül alacsony egyébként a magyar foglalkoztatottság, tehát hasonló lélekszámú országban körülbelül 1 millió fővel több dolgozik, mint Magyarországon, elég csak, mondjuk, Portugáliára, Csehországra gondolni, ezért született meg az a kormányzati döntés, hogy abban az esetben, ha egy édesanya visszatér a munkaerőpiacra a gyermek 2 éves kora előtt, akkor is jogosult a gyedre. A hatások egyébként látszanak. Az a helyzet, hogy valóban úgy van, ahogy az államtitkár asszony elmondta, hogy Magyarországon a női foglalkoztatottság a 90-es évek kezdete óta, amióta nézzük, a csúcson van, és rendkívül nagyot javult a statisztikák szerint egyébként a kisgyermekkel rendelkező édesanyák foglalkoztatottsága. A gyed extrán kívül ebben még benne van a munkahelyvédelmi akciónak is a következménye.

Itt a parlamentben nagy vitát folytattunk arról, hogy helyes volt-e a munka törvénykönyvét úgy módosítani, ahogy módosítottuk. Rendkívül sok módon,

merev módon próbáltuk az édesanyák helyzetét védeni a munkaerőpiacon, aminek az lett a következménye egyébként, hogy a vállalkozók, különösen a kisvállalkozások egyáltalán nem vettek fel fiatal édesanyákat, fiatal nőket, hiszen félték attól, hogy gyermeket szülnek. Viszont azáltal, hogy a gyesről, gyedről visszatérő édesanyák esetében járulékmentes időszakot, illetve féljárulékos időszakot biztosítottunk, nagyon jelentősen javult a helyzetük. Nagyon büszke vagyok arra, hogy részese lehettem annak, hogy a munkahelyvédelmi akció keretében a három vagy több gyermek után a munkaerőpiacra visszatérő édesanyák esetében ezt megtoldottuk még egy-egy évvel, úgyhogy öt éven keresztül járulékmentesen vagy fél járulékkal dolgozhatnak a nagycsaládos édesanyák, akik visszatérnek a munkaerőpiacra.

Valóban, amikor az előző törvényt elfogadtuk, már akkor is vita volt, hogy egyéves vagy féléves korban lehessen visszamenni a gyedről úgy, hogy a gyed megmarad. Akkor az egyéves kor mellett született döntés. Azt hiszem, ez a családok lehetőségét tovább növeli. Előállhat az az élethelyzet, sok családnál elő is áll, hogy valóban, valamilyen megfontolásból, okból kifolyólag hamarabb akar visszamenni az édesanya dolgozni, úgyhogy én mindenképpen ezt a törvényjavaslat egy pozitív elemének tekintem. Én már régebben is emellett törtem lándzsát, úgyhogy örülök, hogy eljutottunk ide, de ehhez kellett egy kis időszak, amíg a társadalom ezt megemésztette. Egy elég jelentős paradigmaváltás történt ezen a területen. *(Dr. Selmezi Gabriella jelzésére:)* Most még van egy kis időm.

A családtámogatás feltételeinek módosítása a következő. Nagy vita volt a gyermekétkeztetés területén. Az az igazság, hogy ezen a területen is teljesen egy irányban gondolkodunk. Azt kell mondjam, ellenzéki képviselőtársainknak, különösen a képviselő asszonyoknak volt lelkes kérése, hogy a szünidők esetében tegyünk valamit. Nagyon kérte ezt Szabó Timea, Szél Bernadett is, és ez találkozott a mi elképzeléseinkkel is, hogy az önkormányzatokat ne kötelezzük pályázatásra. Nagyon örömteli, hogy ez itt, ebben a törvényben megfogalmazódik, tehát nemcsak azoknál az önkormányzatoknál lesz ingyenes a gyermekétkeztetés, akik egyébként egy ilyen pályázatot beadtak, hanem azoknál is ingyenes lesz a gyermekétkeztetés, egyáltalán minden olyan önkormányzatnál, ahol van rászoruló gyerek, ingyenes lesz a szünidős gyermekétkeztetés, ami mindenképpen pozitív és jelentős előrelépés. Bár miközben fel voltunk tüntetve, mint a gyermekétkeztetés támogatásának ellenzői, azért hadd jegyezzem meg, hogy ha csak a nyári szünetet nézzük, soha annyi gyerek, mint idén nyáron, egyébként nem étkezett ingyenesen Magyarországon, tehát 1990 óta egyetlenegyszer sem. De az az igazság, hogy ezen az úton még tovább fogunk menni, és ez a törvény már 2016. január 1-jétől életbe fog lépni, tehát nemcsak a nyári szünetre, hanem a többi szünetre is igaz lesz, tehát mindenképpen előrehaladunk.

Az étkezéssel kapcsolatban felvetődött, hogy milyen ellentmondás van a törvényen belül. Csak Gúr

Nándornak mondom: ha elolvasná a törvényt, és szövegértési képességgel rendelkezne, egy kicsit többel, mint ami most van, akkor tudná értelmezni, hogy mi van a 10. §-ban, és mi van a 12. §-ban. Elmondom nagyon szívesen. Tehát a 10. § azt tartalmazza, hogy a szülők kérésére a gyermekétkeztést biztosítani kell. A 12. § meg leírja, hogy alapesetben hányszor kell enni adni neki, milyen a nagyétkezés, milyen a kisétkezés, és ha másképp nem rendelkezik, ezt kell biztosítani a gyerekeknek. De a szülő rendelkezhet úgy, mint ahogy egyébként például én rendelkezem, hogy köszönöm szépen, a gyermekemnek nem kérem azt, ami jár, csak ebédet szeretnék kérni, és nem tartok igényt uzsonnára vagy reggelire. Erről szól a dolog. Tehát még egyszer elmondom: a 10. §, ha a szülő igényli, akkor biztosítani kell a háromszori vagy négyszeri étkezést, ahogy le van írva; a 12. § pedig arról szól, hogy ha a szülő másképp nem rendelkezik, akkor ezt kell biztosítani, de ha másképp rendelkezik, és azt mondja, hogy kevesebb is elég, akkor kevesebbet kell biztosítani számára.

A kisgyermek napközbeni ellátása nagyon fontos kérdés. Több ellenzéki képviselőtársam egyébként helyesen jelezte, hogy a bölcsődei férőhelyekkel gond van. Éppen Szél Bernadettnek mondanám, hogy 2005-ben 27 ezer bölcsődei férőhely volt Magyarországon, 2010-ben ez 33 ezerre nőtt, tehát komolyan és jól dolgozott ebben a tekintetben az MSZP-SZDSZ-kormány is, tehát jelentősen növekedett a bölcsődei férőhelyek száma, majd 2015-re a férőhelyek száma olyan 40 ezer lett. Tehát csak jelzem, hogy egy kicsit olyan méltánytalan az a felvetés, hogy itt nem történt semmi. Ha azt mondja ellenzéki képviselőtársam, hogy kevés történt vagy nagyobb lépésben kellett volna haladni, akkor mondhatja, de 6,5 ezer új bölcsődei férőhelyet hoztunk létre. Az a helyzet, hogy ez a módosítás egyébként abba az irányba megy, amit ellenzéki képviselőtársaink is számon kérnek rajtunk, nevezetesen, hogy a kisgyermek napközbeni ellátásában legyen nagyobb és még jelentősebb előrelépés, ugyanis ez megint ahhoz az alapcélhoz, hogy az édesanyáknak a gyermekvállalás és a munkavállalás összeegyeztethető legyen, az mindenképpen abba az irányba hat.

Családi napközik. Valóban, itt a családi napközik kapcsán már volt egy ilyen vita, hogy az óvodai ellátás időszakában, amit kötelezővé tettünk, lehet-e családi napköziben teljesíteni az óvodai kötelezettséget. Tisztelt képviselőtársaim, akkor hoztuk azt a szabályt, hogy ahol a családi napköziben van óvónői végzettségű, akkor átmeneti időszakra ezt megengedtük, viszont most gyakorlatilag azt mondjuk, hogy a családi napközik csak 3 éves korig foglalkoznak a gyerekekkel, természetesen kimenő rendszerben, hogy ne legyen túl nagy ilyen fennakadás. De szintén azt mondanám el képviselőtársaimnak, ha belegondolnak, a legnagyobb gond egyébként a bölcsődés korosztályban van. Tehát egyáltalán nem tartom azt problémásnak, hogyha a családi napközik férőhelyeit egyébként átirányítjuk, áttereljük a bölcsődés korosztályra, hiszen ez az a cél, amit egyébként az ellen-

zéki képviselők is számon kérnek rajtunk. Tehát hogyha az összes jelenlegi családi napközi egyébként csak bölcsődés gyerekek fog foglalkozni a jövőben, ez mindenképpen azt fogja akkor hozni, hogy ahol a legnagyobb gond van, ott tudjuk a legtöbb új kapacitást teremteni.

Nagyon fontosnak érzem, hogy a pedagógus-életpályamodellt kiterjesztjük a felsőfokú végzettséggel rendelkező, bölcsődékben dolgozóakra is. Ugyanakkor itt szeretném kijelenteni azt, amit már régebben is elmondtam, hogy nem kerülhető meg, hogy a szociális ágazatban dolgozók bérét is rendezzük elég rövid időn belül, hiszen valóban nemcsak arról van szó, hogy a bölcsődékben dolgozóknak nagyon alacsony a bérük, hanem nagyon sok más embernek is, aki a szociális ágazat területén dolgozik. Úgyhogy nagyon bízom abban, sőt biztatom is a kormányt, hogy ezen a területen is gyorsan és nagy lépéseket tegyünk.

(16.50)

Felvetődött még egy-két dolog, amire reagáltam volna. A halasztott gyermekvállalásról beszéltünk. Elég sokan ki akarták tolni a gyermekvállalást, és az a helyzet, hogy a gazdasági válság - és ez szépen látszik a születések számának a grafikonján - elég rendesen megtörte ezt a trendet. De itt nemcsak a gazdasági válságról kell beszélni, hanem gondoljanak bele, hogy azok a devizahitelek, amiket 2008 előtt felvettek a családok, éppen a gyermekvállalás előtt vagy közben lévő családoknak jelentett olyan terhet, ami miatt nagyon sokan elhalasztották vagy nem is tudták megvalósítani a tervezett gyermekvállalásukat. Sok mindent lehetne még mondani. Például hogy a rezsicsökkentés vajon segíti-e a szegényebb családokat van sem. Aki megnézi a Társasági adatszámítások adatait, az láthatja, hogy hihetetlenül nagy mértékben csökkent az elmúlt két évben a rezsihátralékkal rendelkező családok száma és aránya. Nyilvánvalóan az a helyzet, hogy ha egy családnak nem kell valamit rezsire kifizetnie, akkor azt a pénzt máshol is fel tudja használni.

Tisztelt Képviselőtársaim! Úgy látom, hogy ez a törvény rendkívül előremutató, nagyon sok olyan problémát kezel, amit mindannyian látunk. Arra büszke vagyok, hogy az előző családtámogatási törvényt néhány kivételtől eltekintve gyakorlatilag az egész parlament elfogadta. Azt gondolom, hogy államtitkár úr és államtitkár asszony olyan pozitív, előremutató törvénycsomagot tett le az asztalra, ami szerintem minden jóérvényű képviselő számára megszavazható. Egyetlen helyen sem történik visszalépés, el lehet mondani, hogy minden helyen előremegyünk. Természetesen lehet olyan javaslatokat tenni, hogy lehetne nagyobbat lépni, de azért én bízom benne, hogy ennek a törvénycsomagnak is nagy támogatottsága lesz a parlamentben.

Azt gondolom, hogy ennek a törvénycsomagnak az elfogadásával jelentősen segítünk a családokon, jelentősen segítünk a gyermekeken, a gyermeket nevelő családokon.

Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Felszólalásra következik Mesterházy Attila képviselő úr, MSZP-képviselőcsoport.

MESTERHÁZY ATTILA (MSZP): Nagyon szépen köszönöm. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Azzal szeretném kezdeni a hozzászólásomat - amit nem Révész Máriusz mondandójának, hanem a kormány képviselőinek -, én azt fogom javasolni a frakciónak, hogy támogassa ezt a törvényjavaslatot, függetlenül attól, hogy hol vannak benne olyan pontok, amelyekkel adott esetben vitatkozunk, vagy ahol mi még nagyobb lépést szeretnénk tenni előre.

Ezt azért szeretném előrebocsátani, mert lehet ezt a vitát úgy is folytatni, hogy Révész Máriusz minden hozzászólásában megrugdálja az ellenzéki képviselőket személyeskedő stílusban, vagy más fideszes képviselők azzal foglalkoznak... *(Révész Máriusz: Mit mondtam?)* Hát, magunkra vettük azt a mondatát, amikor azt mondta, hogy nem olvassuk el a törvényeket, aztán hozzászólunk. Merthogy a fideszesek nincsenek itt, azokra tehát nem vonatkozhatott ez a megjegyzés, a jobbkiosok és az MSZP-sek vannak itt általában, úgyhogy vagy ők, vagy mi nem olvassuk a törvényeket. Tehát kizárásos alapon gondoltam ezt a megjegyzést magunkra venni. De én azt gondolom, hogy ehhez a témához ez méltatlan, képviselő úr. Végre körvonalazódik egy olyan vita vagy egy olyan beszélgetés - mert sok esetben talán nem is feltétlenül vitaként kell ezt minősíteni -, ahol mindenki azt keresi, hogyan lehet egy picit jobba tenni azt, ami adott esetben jó irányba tett lépés. Én nem hallottam olyan észrevételt, nem tudok olyan észrevételről, amely nem arról szólt volna, hogy ebben a témában kellő gondossággal, a pártpolitika hátrahagyásával kellene eljárni. Természetesen tudomásul vesszük a kioktatást, de én mégis tartózkodnék ettől egy picit, és nem kommentálnám külön az ilyen típusú hozzászólásokat. A kérdésem is inkább konkrétumokra vonatkozik, s a megértés és a jobbítás szándékával teszem fel ezeket a kérdéseket.

Amire én koncentráltam ebben a törvénytervezetben - hiszen nem értek a szociális témakörhöz, de a kampány során is nagyon sokszor mondtam el én magam is -, az az, hogy a gyermekéhezés egy kiemelten nagy probléma. Nem azzal a szándékkal mondtam, hogy ez az előző négy évben keletkezett nagy probléma, hanem azzal a szándékkal, hogy az elmúlt huszonöt évben keletkezett problémákat kellene valahogy megoldani. S abban valóban volt egy pártpolitikai vita a kampány során is és azóta is, hogy milyen prioritásokat helyezünk magunk elé, tehát hogy mi a fontosabb, ezermilliárd forintot elkölteni energetikai cégek vásárlására - csak hogy nem olvassuk a többi törvényt -, vagy adott esetben a bölcsődei férőhelyeket kell 28-29 milliárddal, vagy ehelyett mondjuk, 100 milliárddal bővíteni, esetleg focistadium-

onokra kell 200 milliárdot költeni vagy gyermekéhezésre. Persze nagyon demagóg is lehet ez az összehasonlítás, ettől függetlenül a prioritásban valóban volt különbség az ellenzék és a kormányzat között.

Amit nem pontosan értettem a gyermekéhezés megszüntetésével kapcsolatban, az az, hogy a törvény megfogalmazza azt, amiről önök is beszéltek, hogy van-e tájékoztatási kötelezettsége az önkormányzatnak vagy az iskolának. Én attól félek, hogy ha véletlenül nincs vagy nem mindenki által érthető módon történik ez, akkor nehogy amiatt maradjanak le a szülők arról, hogy nekik rendelkezniük kell arról, hogy kérnek vagy nem kérnek a szünetekben gyermekétkeztetésben a gyermekük számára ételt, magyarul, a beiratkozásnál van-e arra lehetőség, hogy a szülő rögtön jelezze, hogy mind a négy szünetben kéri, vagy ki gondoskodik arról, hogy a szülő megkapja az ezzel kapcsolatos tájékoztatást. Nem minősíteni akarok, nehogy bárki félreértse, de pont azokban a hátrányos helyzetű családokban, ahol leginkább égető ez a kérdés, nem biztos, hogy ott a szülő - még egyszer mondom, nem prejudikálni akarok - feltétlenül a kellő gondossággal végzi a levelezést az iskolával. Mi annak a logisztikai megoldása, hogy pont a leginkább rászorulókat nehogy kimaradjanak abból a jó szándékból, abból a jó kezdeményezésből, amit a törvénytervezet adott esetben megfogalmaz. Tehát az első és legfontosabb a tájékoztatási kötelezettség, és ezt lehet-e kötni valamilyen egyszeri nyilatkozathoz, amely a szülők számára könnyebbé és egy kicsit szervezettebbé teszi ezt a fajta információcserét és rendelkezést.

A másik megjegyzésem a logisztikai feltételekre vonatkozik. Szél Bernadett és mások is foglalkoztak ezzel, de én nem ebben az értelemben kérdezem államtitkár urat és államtitkár asszonyt, hogy a két nap az most hogy, merre, hanem tegyük fel, hogy van két nap, hogyan lehet azt logisztikailag megoldani, hogy melyik két nap lehet az, azt logisztikailag hogyan oldják meg, humán erőforrás szempontjából hogyan oldják meg, hány gyereknél, mert nem mindegy, hogy ötven porciót kell kivinni vagy hármat, és adott esetben három különböző napra esik-e a három porció. Nem tudom, érti-e államtitkár úr, hogy mit akarok bonyolultan megfogalmazni. Magyarul, ha az egyik szülő hétfőre kéri, a másik csütörtökre, a harmadik meg szerdára, és hárman vannak összesen, akkor ez egészen biztosan logisztikailag és a költségvetés szempontjából sem mindegy az önkormányzatoknak. Arról nem is beszélve, hogy ehhez kell egy humán erőforrás, tehát kell a konyhás, aki ezt megcsinálja. S mivel sok esetben az önkormányzatnak kell teljesíteni, ezért nem a bölcsődébe vagy az iskolába viszik be a kisgyereket, és ha az adott településen nincs iskola, akkor - helyesen - az önkormányzatnak kell ezt biztosítani, csak hogy akkor az önkormányzat hogyan tudja ezt logisztikailag megoldani. Ez nem volt teljesen tiszta számomra a törvény elolvasása után sem. Arról már nem is mer az ember ilyenkor gondolkodni, hogy van-e olyan melegítőkonyha, ahol ne adj' isten még HACCP-

rendszerben csinálnák ezt a gyerekeknek. Ha ebben tud segíteni államtitkár úr, azt megköszönöm.

Magyarul, az én kérdéseim inkább a pontosításra és a tisztázásra vonatkoznának, hogy ezekben a kérdésekben hogyan lehet az önkormányzatok számára is világossá és egyértelművé tenni, főleg a hátrányos helyzetű kistélepüléseken, hogy ezt hogyan kell megoldaniuk, és megvan-e nekik az a logisztikai háttér, ami ezt lehetővé teszi. Ha nem, akkor mi a csudát lehet csinálni, hogy meglegyen? A másik pedig - csak az ismétlés kedvéért - a tájékoztatási dolog, hogy ezt hogy lehet a legegyszerűbbé, majdnem szinte automatikussá tenni a rászoruló családok esetében. Ha erre kapunk választ, azt megköszönöm államtitkár úrnak és államtitkár asszonynak. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Felszólalásra következik Bangóné Borbély Ildikó képviselő asszony, MSZP-képviselő-csoport. Öné a szó.

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Kedves Mónika! Maga kimondottan szimpatikus politikus a számomra. Nem gondoltam volna, hogy ilyen mértékben nekem támad, mert azt azért elismerhetjük, hogy én nagyon a szívemen viselem a gyermekek sorsát, és elég sokat dolgozom azért, hogy próbáljunk együttműködve javítani a rossz helyzetben lévő gyermekeken. Nem vártam volna, hogy a felszólalásában a 15 percből több mint 6 percet velem foglalkozik és ilyen stílusban, mert, mondom, kimondottan szimpatikus politikusnak tartom.

Több esetben is előfordult, hogy megszavaztunk törvényeket. Az nem igaz, hogy nem szoktunk megszavazni törvényeket; a családi csódvédelem mellett nagyon sok mindent felsorolhatnánk.

(17.00)

Csak egyszer viszontlátnánk már ezt a gesztust ennek a háznak a falain belül! Ami a legutóbbi időszakban nagy vitát váltott ki, a nemzeti minimumnál vártuk volna ezt el a kormánypárti képviselőktől.

Azt gondolom, hogy amikor azt a kritikát kapjuk, hogy nem olvastuk el a törvényeket, vagy nem a jobbító szándék van bennünk, azzal fejeztem be az előző felszólalásomat, hogy 14 módosítót adtunk be ma 4 óráig. Minden módosítónk a jobbítás szándékával készült el, mert jobbat szeretnénk a Magyarországon élő gyerekeknek, és a szociális ellátórendszer javításán dolgozunk mi is. Én most ezekből a módosítókból néhány fontosabbat kiemelnék, ha megengedik. Külön kérni fogom Dunai Mónika képviselő asszonyt, hogy csatlakozzon ezekhez a módosítókhoz, és mutassák be önök is, hogy tudnak együttműködni az ellenzékkel ilyen fontos kérdésekben, mert mint ahogy Mesterházy Attila képviselőtársam is elmondta, nem mondtuk, hogy nem fogjuk támogatni. Akkor a módosítóinkból néhány.

A családi pótlék 30 százalékos emelésére teszünk javaslatot, amit már oly sokszor beadunk, mert 2008 óta nem emelkedett. Ennek az ellátási rendszernek az emelését kezdeményezzük, és szeretnénk kompenzálni az elmúlt időszakot, ezért kérjük, hogy 30 százalékkal emeljék meg. Kérem a képviselőket, hogy ezt a módosítónkat támogassák.

A következő módosító. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek évente kétszer részesülnek utalványban adott támogatásban. Ez 2008 óta szintén nem változott, így ma is 5800 forint az esetenként egy gyermek után járó összeg. Módosító indítványunkban ennek közel 50 százalékos emelésére teszünk javaslatot, úgy, hogy a gyermekvédelmi törvény mondja ki a konkrét összeget is. Úgy véljük, hogy nemcsak az eddigi értékvesztést kell kompenzálni, hanem az érintett családok súlyos helyzetére is tekintettel kell lenni. Ezért indokolt a családi pótléknál javasoltnál képest nagyobb emelési mérték. Körülbelül 2,7 milliárd forintba kerül az adófizetőknek. Azt gondolom, ha arra van pénz, akkor erre is lelünk a költségvetésben.

A következő módosítónk. Sokadszorra hangsúlyozzuk, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek számára mind a 12 évfolyamban biztosítani kellene az ingyenes étkeztetés lehetőségét. Én folyamatosan elmondom, hogy nekem a 16 éves gyerek is gyerek és a 17 éves gyerek is gyerek. És ha valamilyen hiányt szenved, mert valamilyen körülmények között ő is a szegény családokba tartozik, akkor kezdeményezzük, hogy bővítsük ezt a kört, hogy a 12. évfolyam végéig lehessen ebben az ellátásban részesülni a gyerekeknek.

A következő módosítónk a bölcsődei gondozási díj eltörlése. Többször beadtuk, önök vezették be. Nagy segítség lenne a szülőknek, ha eltörlésre kerülne. De ha megtartják, akkor még egy olyan kezdeményezést teszünk, hogy a jövedelemnél az 50 százalék helyett 40 százalékra mérsékelni, csökkenteni az egy főre jutó jövedelem határát.

A következő módosítónk pedig: a kormány lehetőségét biztosítana arra, hogy a családi pótlékról lemondhassanak. Ez több kérdést felvet. Nekünk volt egy európai parlamenti képviselőnk annó, aki kikerült Brüsszelbe, és mivel a jövedelmi helyzete megengedte, lemondott a családi pótlékról. Amikor a gyerekeivel hazaköltöztek, az a furcsa helyzet állt elő, hogy a gyerekek taj-száma automatikusan megszűnt a családi pótlék lemondása után. Elég kellemetlen helyzetbe kerültek. Ez a jogszabályi összefüggés megvan-e még? Nem fogja-e ezt a kellemetlen helyzetet okozni, hogy ha valaki lemond a családi pótlékról, akkor egy ilyen helyzetbe fog automatikusan kerülni, hogy a gyerek tb-ellátása megszűnik?

A másik. Talán egy kis kritikát hadd fogalmazzak meg, ha lehetséges. Ez talán annak beismerése, hogy igenis az egykulcsos adórendszer igazságtalan, és a jómódú családoknak talán több adót kellene fizetni, vagy többsávú adórendszer kellene, mivel folyamatosan mondjuk, hogy nem biztos, hogy a

családi pótlékra minden családnak szüksége van. Bár ez is vitát indíthat el a pártok között, mivel a családi pótlék elvileg a gyermeknek jár, nem a szülőnek, hanem a gyermek részesül a családi pótlékban.

Még egy kezdeményezésünk van, hogy a szegénységben élő családoknak és a rászoruló családoknak bizonyos esetekben ne lehessen lemondani erről a támogatási rendszerről, nehogy visszaélésre adjon okot. Azt gondolom, a szegénységben, a hátrányos helyzetben élő gyerekeknél egyetlenegy esetben forduljon elő rosszindulatú visszaélés a családoknál, az is sok. Szerintem náluk nem lenne szabad megengedni ezt a kitétel, hogy le lehessen róla mondani, mivel a családi pótlék a gyermeknek jár.

Még van egy kezdeményezésünk, ez a szeptemberi családi pótlék augusztus végén történő kifizetése. Ez az idén került, ha jól emlékszem, először bevezetésre, hogy a szeptemberi családi pótléket augusztus végén megkapták a szülők. Alapvetően támogandó ötlet lehetne, ha nem kerülnének, mondjuk, szeptemberben kellemetlen helyzetbe ezek a családok, mert iskolakezdés előtt minden forintra szükség van. Ezt mindenki tudja, aki gyermeket nevel, főleg, aki több gyermeket. Kezdeményezzük, hogy ez kerüljön vissza szeptemberre, vagy egy új megoldás, hogy egy pluszjuttatásban részesüljenek augusztusban a rászoruló családok, akiknél ezt alkalmazni kellene. Nagyon kellemetlen az, amikor... Persze, amikor augusztusban megjön ez az összeg, a szülők elköltik, csak szeptemberben elég nehéz helyzetet tud okozni, amikor ez a jövedelem kiesik a családoknál.

Csak néhány módosító javaslatot olvastam fel a 14-ből. Szerintem mindegyik támogatható. De a maradék is, amit nem olvastam fel. Azt gondolom, minden párt elmondhatja magáról, hogy ebben a témában azért dolgozik, hogy ezekre a problémákra megoldást találjanak. A kormánynak az a feladata, hogy forrást rendeljen hozzá. Kérem a Fidesz-KDNP képviselőit, bizonyítsák be, hogy együtt tudunk dolgozni, és ezeket a módosító javaslatokat éppúgy támogassák, mint ahogy mi fogjuk ezt a kezdeményezést, ezt a törvénycsomagot igen szavazatunkkal támogatni. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Veresné Novák Katalin államtitkár asszonynak, aki soron kívül kért szót. Parancsoljon, államtitkár asszony!

VERESNÉ NOVÁK KATALIN, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Mielőtt Czibere államtitkár úr elmondja majd a zárszót, azt gondoltam, hogy a vita, párbeszéd néhány elemére én is reagálnék.

Köszönöm szépen mindazoknak, akik eddig is és nem csak az itteni, mai vitában vagy beszélgetésben biztosítottak bennünket a támogatásukról. Itt elsősorban a Fidesz- és a KDNP-frakciónak szeretném megköszönni a mindenkori támogató munkát és azt, hogy közösen tudunk ezeken az ügyeken dolgozni,

mert erre nagy szükségünk van, amikor a kormányzati munkában igyekszünk ismételtelen előrelépni. Azt is köszönöm, hogy vannak olyanok az ellenzék sorai-ból, akik szintén tudják támogatni az általuk is jónak vélt javaslatokat. Azt hiszem, fontos lenne, hogy szakmai vitákat tudjunk néha folytatni, és erre itt azért volt ma precedens.

Néhány dolog felmerült, amire, azt gondolom, fontos, hogy reagáljunk a zárszót megelőzően is. Az egyik az, hogy azt hiszem, néha keverednek itt dolgok egymással. Most egy törvényjavaslatot nyújtot-tunk be, a törvényhez fog kapcsolódni egy végrehaj-tási rendelet is, és számos dolgot ott fogunk szabá-lyozni. Ez az egyik része. Másrészt pedig vannak olyan költségvetési kihatású kérdések, amelyeket a költségvetési törvényben kell rendezni. Tekintettel arra, hogy itt most elsősorban a bölcsődei ellátásról, tehát a három év alatti gyermekek napközbeni vagy nappali ellátásáról beszélünk, miután itt egy '17. január 1-től bevezetendő rendszerről van szó, ennek költségvetési kihatásai alapvetően 2017. január 1-jével fognak jelentkezni.

(17.10)

A törvény előkészítése során a deregulációt is szem előtt tartottuk, igyekszünk azokat a kérdéseket törvényi szinten rendezni, amelyek valóban oda-valók, és rendeleti szinten a többi részét.

Hogy megnyugtassam önöket, azért ehhez hoz-zátannék két dolgot. Az egyik az, hogy itt több hivat-kozás is elhangzott a civil szervezetek képviselőire, hogy ők milyen véleményt fogalmaztak meg. Szeret-ném önöket megnyugtatni, hogy ezeket az intézkedé-eket, ezeket a tervezeteket nemcsak a szokásos egyeztetési körben, hogy kiküldjük nekik, várjuk az észrevételeket, és azokra reagálunk, hanem külön leültünk velük, megvitattuk velük, részletesen átbe-széltük mind a törvény szövegét, mind együtt dolgo-zunk a végrehajtási rendeleten is. Tehát ez abszolút az érintettek maximális bevonásával készült el.

Azt is mondhatom, hogy ezeken az egyeztetése-ken abszolút pozitív visszajelzéseket kaptunk. Mond-hatom azt is, hogy a családi napközinek fáj az, hogy nem családi napközinek fogják őket hívni, hanem családi bölcsődének, ezt teljesen megértem, de azt mondták, hogy amúgy ezt is el tudják fogadni, és meg fogják szokni. De az érdemi, fontos lépésekben teljesen egyet tudtunk érteni. Amilyen módosítást, igazítást pedig kértek, azokat pedig mi tudtuk elfo-gadni. Ebből néhány itt felmerült, ezekre mindegyik-re találtunk közösen megoldást.

A másik szempont, amivel szeretnék itt az el-hangzott felvetésekre reagálni, az a finanszírozásra vonatkozik: ezt költségvetési törvényben fogjuk rö-gzíteni. De tudom önöket biztosítani arról, hogy a finanszírozási helyzet semmiképpen nem romlani, hanem javulni fog 2017. január 1-jétől is.

Azt, hogy a finanszírozás mértéke mekkora lesz, az fogja meghatározni alapvetően, hogy milyen mi-nimumfeltételeket írunk elő, hogy miket kell teljesí-

teni ahhoz, hogy ennek a finanszírozási hátterét meg tudják kapni az önkormányzatok.

És azért itt még egyszer mondjuk el a bölcsődei ellátás kapcsán, hogy itt az önkormányzatok többlet-feladatokat vállalnak, jelentős többletfeladatokat vállalnak. És én azt hiszem, amire itt rámutatnak, számunkra nem volt egyes elemeiben újdonság, hi-szen pontosan ezzel indítottunk mi is, ezt mondtuk el, és ezeket a jelenlegi bővítési lehetőségeket felis-merve hoztuk ezt a javaslatot, és bízom abban, hogy ezzel ténylegesen fogunk tudni segíteni minél több érintett családnak.

A csanákkal kapcsolatban azért azt szeretném elmondani, mert itt is félreértés van: itt megnézhet-jük például azt, hogy a három év alatti gyermekek mennyire dominálnak a csanákban jelenleg. Csak egy év alatt 22 százalékkal csökkent a három év felet-ti gyermekeknek a családi napköziben való részvé-tele, és ahogy a kötelező óvodáztatás elindult szept-ember 1-jétől, így ezek a három év feletti gyermekek alapvetően az óvodákban jelennek meg. A csanáknak az utóda, a családi bölcsőde valóban a három év alati-ak ellátását fogja szolgálni.

Abban is szeretnék mindenkit megnyugtatni, hogy van lehetőség arra is, hogy három év feletti gyermekeket is ilyen ellátási formában lássanak el. Arra, ami nem ilyen típusú kötelező feladat, nem fog jární állami finanszírozás, de lehetőség természetese-n a jövőben is lesz rá.

Én azt hiszem, hogy a felvetések többségére Czi-bere államtitkár úr fog még a zárszavában reagálni.

Még itt a végén felvetett kérdésekről annyit mondanék itt a családipótlék-előrehozás vagy a csa-ládi pótlékról való lemondás kapcsán: egyrészt meg szeretném nyugtatni, hogy nem lesz ilyen eset, amit a családi pótlékról való lemondás kapcsán említett képviselő asszony, a másik pedig az, hogy itt éppen hogy lehetőséget teremtünk arra, amire éppen emi-att nem volt igazán mód, hogyha megnyitjuk a csa-ládi pótlékról való lemondás lehetőségét. És a családi pótlék előrehozását pedig, úgy érzem, éppen azért egy ügynevezett próbaév után írjuk ezt elő magunk-nak és az utánunk következő minden kormányzat-nak, hogy legyen ez egy feladat, mert aki gyermeket nevel, aki családban él, az pontosan tudja, hogy au-gusztus végén, amikor annyira sok kiadás tud felme-rülni, akkor bizony az a többletbevétel a családnak, a likviditási helyzetén adott esetben javít, és az igenis egy reális segítséget tud jelenteni, a három gyermek után kapott adott esetben 50 ezer forintos családi pótlék és az ehhez járó, mondjuk, gyes, ha egy kis-gyermek is van a családban, vagy éppen a gyet, ami így már összességében 70 ezer forintos nagyságren-det is meg tud haladni, mondjuk, egy háromgyerme-kes családban. Ez tud annyi likviditási segítséget biztosítani, amivel a tanévkezdés könnyebbé válik. És én úgy látom, hogy az ideai tapasztalatok ebben az ügyben pozitívak voltak, én semmilyen negatív ta-pasztalattal nem találkoztam; ha önök igen, azt kí-váncsian várom. Én összességében arra kérem még egyszer a jelen lévő képviselőket is és minden frakció

tagjait, hogy biztosítsák támogatásukról ezeket a javaslatokat, ezt a törvénycsomagot. Köszönöm mindenkinek a módosító javaslatokat is, azokat meg fogjuk természetesen vizsgálni, és majd a részletes vita során reagálunk rá. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár asszony. Tisztelt Országgyűlés! Felszólalásra jelentkezett Vágó Sebestyén képviselő úr, Jobbik-képviselőcsoport. Oné a szó.

VÁGÓ SEBESTYÉN (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Államtitkár úrhoz lenne még egy kérdésem; bízom a válaszban, illetve tudom, hogy államtitkár úr mindig válaszol a felmerült kérdésekre zárszavában.

A szolgáltatók befogadásával kapcsolatban, hogy mikor nem kell kérni a befogadást, van az a kitétel, a nyertes EU-s pályázatok, Norvég Alap, s a többi, de belekerült az a kitétel, hogy a miniszter által közzétett közleményben meghatározott pályázatokról meg egyéb pénzforrásokról van szó. Egyrésztől kicsit hiányosnak tartom, hogy miniszter - melyik miniszterről van szó, ez miért nem szerepel a törvényjavaslatban? Én azt sem értem, hogy miért szerepel benne. És el is mondanám azt, hogy miért nem értem. Egyrésztől így elképzelhető, hogy nagyon sok uniós és egyéb forrásról lemondunk, azoknak a bekerülését megakadályozzuk, mert nagyon sokan, hogyha nem látják biztosítva azt, hogy ők tovább tudják folytatni azt a szolgáltatást, akkor nem fognak belevágni ebbe a pályázatba.

Nagyon sok esetben lemaradhatunk egy olyan szolgáltatásról, amiről nem is gondoltuk, hogy szükség lenne rá - és egy sikeres pályázatot, ami által olyan körrel bővül akár a paletta, ami később rengeteg hozadékkal jár, illetve rengeteg haszonnal jár. Mi van akkor, hogyha nem így történik?

Én értem a mögöttes rejlő szándékot is, hogy csak azért, mert olyan pályázat van, gomba mód ne szaporodjanak olyan szolgáltatások, aminek aztán később semmi hasznát nem vesszük, és finanszírozni kell. De mivel ugyanabban a javaslatban szerepel az, hogy ha a kapacitást nem használja ki, tehát tulajdonképpen üres járatban működik egy ilyen szolgáltatás, akkor azonnal meg lehet szüntetni a működési engedélyét, tehát nincsen probléma. Nem értem, hogy miért kell betenni ezt, ezzel kizárjuk rengeteg uniós, illetve egyéb nemzetközi pénz beáramlását, és kizárjuk annak a lehetőségét, hogy bár a miniszter nem is gondolt rá a rendeletben - ki tudja, melyik miniszter -, de mégis egy hasznos szolgáltatás jött létre.

Köszönöm. *(Taps a Jobbik soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Kérdezem, hogy kíván-e még valaki a napirend keretében felszólalni. *(Nem érkezik jelzés.)* Jelentkezőt nem látok. Az általános vitát lezárom.

Megadom a szót Czibere Károly államtitkár úrnak, aki válaszolni kíván a vitában elhangzottakra. Parancsoljon, államtitkár úr!

CZIBERE KÁROLY, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Én magam is, ahogy államtitkár asszony is kifejezte köszönetét és nagyrabecsülését, szeretném megköszönni mindazokat az észrevételeket és javaslatokat, amelyek a vitában érkeztek. Én is azt gondolom, hogy úgy tudjuk összefoglalni a vitát - és szeretném megköszönni előljáróban is a leendő támogatást, amikor majd szavazataikkal fogják támogatni a törvényjavaslatot -, hogy valóban tetten érhető volt a vitában, hogy itt egy olyan javaslatról van szó, amely magában a céljában, alapelveiben, de részleteiben is egy olyan konszenzust tudott megtestesíteni, amely mögött közös értékek és közös célok vannak, tényleg azt érezhettük, hogy jó irányba tett lépések és valóban közös a cél. Köszönöm szépen mindenkinek, aki ebben az értelemben tette hozzá a sajátját.

Én azt gondolom, hogy ma Magyarországon valóban közös cél az, hogy a gyermekeink számára minden olyan szolgáltatást, olyan ellátást biztosítsunk, amely az ő testi, lelki, szellemi és erkölcsi fejlődésüket biztosítja. Legalább három fontos érvünk van erre. Egyrészt maguk a gyermeki jogok: egészen egyszerűen, ahogy az Alaptörvény is ezt rögzíti, a gyermekeinknek joguk van ezeknek az alapvető javaknak a biztosításához. A másik fontos alapelv a társadalmi szolidaritás: egészen egyszerűen nem mehetünk el szó nélkül amellett, hogyha egy gyermek is valamilyen alapvető javakban nem részesedik, és ezáltal, ha mi azt gondoljuk, hogy egy összetartó társadalmat építünk, akkor ezeknek az alapvető javaknak a biztosításáról közösen kell gondolkodnunk.

(17.20)

Nem lehet olyan család, amely az anyagi, vagyoni helyzete miatt nem képes biztosítani a gyermeke számára valamilyen alapvető juttatást. A harmadik pedig az, s ez is fontos, hogy a gyermek befektetés. Tehát amikor a gyermekétkeztetésről, annak kiteljesítéséről, ingyentankönyvről, a szolgáltatásról beszélünk, akkor nem a költségvetés vagy az államháztartás egy soráról, egy kiadásról vagy ráfordításról beszélünk, hanem a saját közös társadalmunk jövőjébe való befektetésről beszélünk, amely megtérül. Ha a gyermekétkeztetés rendszerét kibővítjük, attól azt várhatjuk, hogy kevesebb lesz az olyan gyermek, aki mondjuk, fejlődésében hátramaradott, aki tanulmányi problémákkal küzd, olyan, aki lemorzsolódik az iskolából. Tehát azt gondoljuk, hogy a gyermekétkeztetés ezért is közös ügy, mert társadalmi befektetésnek minősül. De ilyen a szolgáltatási struktúra rugalmasabbá bővítése, fejlesztése, ahogy az államtitkár asszony is elmondta.

Azt gondoljuk, valamennyi eleme e javaslatnak ezt a hármas célt, a gyermekjogok érvényesítését, a

társadalmi szolidaritás elve érvényesítését és a gyermekeinkbe mint a társadalmunk jövőjébe való befektetést szolgálja. Ezért is fontos, hogy emögött konszenzus és általános, átfogó támogatás legyen. Részletekbe menve és konkrét válaszokat adva a kérdésekre először az étkeztetésre térek ki, bár két fontos félreértés kapcsán már próbáltam válaszolni. Az egyik a két napra vonatkozó kérdés, amelyet Szél Bernadett képviselő asszony tett fel. A másik pedig a forrás biztosítása. Hadd mondjam el még egyszer tehát, hogy rendkívül fontos eredménynek tartjuk az idei nyári gyermekétkeztetési eredményeket. Ugyanakkor fontos, hogy garanciákat rendeljünk ahhoz, hogy valóban minden szünidőben minden hátrányos helyzetű gyermekhez eljusson a legalább napi egyszeri meleg étel. Ehhez a garanciát úgy lehet hozzárendelni a jelenlegi rendszerhez, hogy kötelezővé válik és nem szabadon választható, úgy, hogy a finanszírozási forrását megteremtjük és úgy, hogy gondoskodunk ennek a logisztikai részéről is.

A Mesterházy képviselő úr által felvetett mindkét javaslattal egyetértek. Tehát ha a leghátrányosabb helyzetűek vannak kitéve annak a veszélynek, hogy nem jut tudomásukra ez az információ időben, akkor természetesen ezt kiemelt hangsúllyal kell kezelni annak érdekében, hogy mindegyikük időben megtudja. Márciusban lesz most a tavaszi szünet, fontos, hogy időben az információ odaérjen. Az információhiány nem lehet akadály annak, hogy egy gyermek ebben a lehetőségben részesüljön.

A másik kérdés a logisztikai rendszer volt. Való igaz, ezért is tartottak több hónapon keresztül az egyeztetések, hogy lássuk, az önkormányzatok rendkívül heterogének, rendkívül különbözők a tekintetben, hogy hogyan tudják, milyen infrastrukturális rendszeren keresztül biztosítani a szünidei étkeztetést. Nem mindenütt van konyha, nem mindenütt van ebédlő, nem mindenütt van közösségi tér. Ráadásul ezeket télen be is kell fűteni, és a személyzet finanszírozása is még ott van. Azt gondoljuk, hogy a logisztika tekintetében egy preferenciális sorrendet kell felállítani.

Társadalompolitikailag fontos célkitűzés, hogy amikor a gyermek étkezik, ne csak egy tál meleg ételt kapjon, hanem azt a lehetőséget is, hogy a korosztályos társaival együtt legyen, hogy valaki ott vigyázzon rájuk, hogy esetleg valamilyen közösségi megmozdulás és közösségépítés, közösségfejlesztés is megtörténjen. Az étkeztetés lehet egy olyan ügy, amelynek kapcsán ezek a gyermekek más szolgáltatásokat is kapnak abban az ebédlőben. Amerre én jártam, nyáron a gyermekétkeztetés több helyszínén voltam, mindenütt valamilyen többlet, speciális szolgáltatás egészítette ki az étkeztetést. Ez egy rendkívül fontos szempont. Mi ezt rendkívül fontosnak tekintjük, tehát ez lenne az elsődleges. De ahol nincs rendelkezésre álló helyiség, vagy egyéb infrastrukturális problémák vannak, logisztikai nehézségek, természetesen ott megnyílik a házhöz vitel kérdése. Tehát azt is el tudjuk képzelni, ez benne lesz a végrehajtási rendeletben, hogy ilyen lehetőség legyen, ahol semmilyen infrastrukturális háttér

nincs, vagy aránytalan nehézségbe, költségbe ütközne ennek a megszervezése egy helyen, egy étkezőben, egy ebédlőben, hiszen arra sem lehet kényszeríteni télidőben a gyerekeket, hogy a közeli, mondjuk, iskolaközpontba menjenek busszal és ott kapják meg az étkezést, tehát fontos, hogy ebben az esetben legyen lehetőség a kiszállításra, és a szociális étkeztetés infrastruktúráján keresztül ez biztosítva van. A gyermekétkeztetés és a kiterjesztés kapcsán ezek voltak a legfontosabb kérdések.

A gyermekjólét, de előtte is a kapacitásbefogadás kapcsán, amely Vágó Sebestyén képviselő úr kérdése volt, rendkívül fontosnak tartjuk, hogy a kapacitások tekintetében egy új rendszert indítsunk, pontosan azért, amit a képviselő úr említett, az úgynevezett uniós források, az uniós pályázatokból létrejövő kapacitások automatikus befogadása miatt. És ez válasz az előző kérdésre is, a miniszteri befogadásra. A 2015 első félévi és a '14. évi adatok azt mutatták, hogy miközben több ezer férőhely befogadása történt meg két okból... - jelenleg három oka lehet a befogadásnak. Az egyik az önkormányzatok ellátási kötelezettségén alapuló automatikus befogadás, a második az uniós forrásból fejlesztett kapacitások befogadása, a harmadik pedig a miniszteri. Ha most megnézzük az elmúlt 18 hónap adatait, hogy milyen okból történtek befogadások, azt láthatnánk, hogy a miniszteri befogadások száma 16 férőhely. Eközben a másik két jogcímen befogadott kapacitások több ezerre rúgnak. És nem ez a probléma, hanem alapvetően az, hogy a szükségletekre nem mindig reagálnak. Ezért van ez a fajta átalakítás.

Ez azt jelenti, hogy nem a pályázat és a megvalósítás végén kell kérni a befogadást, hanem előtte. Tehát amikor valaki szeretne, mondjuk, fogyatékosok számára napközit építeni uniós forrásból vagy más szociális szolgáltatási kapacitást szeretne építeni, akkor ne utólag gondolja végig, hogy ez hogy fog illeszkedni az országos kapacitási térképbe, hanem előre. Ezt a célt szolgálja ez a javaslat. Tehát előre a miniszter jelzi, hogy melyek azok a pályázatok, amelyek a meglévő, megvalósuló kapacitásokat be fogja fogadni. Olyan is volt többek között, hogy mondjuk, egy pályázaton valaki képzést nyert, házi gondozókat képzett, majd 2 ezer házi gondozási férőhelyet igényelt. Nem tudom, érthető-e. Másra vonatkozott a pályázat, és másra vonatkozott az igényelt kapacitás.

Ezeket mi szeretnénk megelőzni. Fontosnak tartjuk, hogy a pályázók ne csak azt gondolják végig, hogy mennyi malter, téglá és hány négyzetméter kell az adott szolgáltatáshoz, hanem azt is, hogy illeszkedik-e az igénybevevői szükségletekhez. Ehhez rendelkezésre bocsátunk minden demográfiai és egyéb mutatókat, térképeket, de fontos, hogy illeszkedjen ezekhez. Tehát az előrehozott, előzetes kapacitásbefogadás rendszere ezt a célt szolgálja, és az előbb említett 16 férőhely - nem intézmény - miniszteri befogadása történt meg az előző időszakban. Ez mutatja, hogy igenis a minisztérium megfontolt következetességgel nézi meg, hogy milyen kapacitásokat enged be. Azok valóban a területi kiegyenlítést, a

hozzáférési esélyek javítását és a minőség ügyét szolgálják. Ennyit a kapacitásbefogadásról. Végezetül a gyermekjólét kapcsán szintén Vágó Sebestyén képviselő úr kérdezett. Azt gondolom, hogy miután megszületett nyár elején a törvénymódosítás, számos szakmai szervezettel leültünk egyeztetni. Az egyik legfontosabb élményem volt ebből az időszakból, hogy meghatározó szakemberei a gyermekjóléti szakmának elkészítették kvázi a végrehajtási rendeletet, tehát azt, amit itt látunk, a szakmai létszámtól kezdve, eljárás és egyebek. Tehát a szakma erőteljesen látja. Szeptemberben nyolc helyszínen volt például roadshow és egyeztetés, konzultáció a szakma szereplőivel. Fontosnak tartottuk, hogy a szolgáltatásnak ez a reformja szakmailag valóban olyan tartalommal legyen megtöltve, amelyben január 1-jétől a szakemberek látják a célt, látják, hogy miről szól. Látják, hogy nem 60-70 családot kell gondozni egy családgondozónak, hanem 25-öt. Látják, hogy nem benn kell ülni az irodában, hanem havi háromszor ki kell menni a családhoz.

(17.30)

Látják azt, hogy nem kétórás, három- meg négyórás törzsstátusok lesznek a családgondozásban, hanem nyolcórás státusok. Látják azt, hogy a járássokban a központokhoz többlet szakmai szolgáltatásokat rendelünk, nem eszköz nélküliek lesznek a családgondozók, és még tudnám sorolni.

Tehát azt gondolom, ezeken a területeken - a szakma által visszaigazoltan - olyan szakmai létszámokat és olyan hatáskör-átalakítást hajtottunk végre, ami, ha ténylegesen a járási és a helyi szint szépen fog tudni együttműködni, ez egy fontos kérdés, akkor igenis több figyelmet, több segítséget és több energiát, odafigyelést fognak kapni azok a hátrányos helyzetű családok az ő nehézségeikkel, amelyek, nagyon sokszor azt láttuk, erőforrás hiányában, figyelemben hiányában esetleg nem kapják meg ezt. Tehát a szakma által visszajelzeten azt látjuk, hogy ez az átalakítás képessé tudja tenni őket arra, hogy valóban az eredeti célt elérjék, és többletforrást rendelünk hozzá: félmilliárd forinttal nő a gyermekjóléti szolgálatok működési költségvetése, egész pontosan 466 millió forinttal, és további 400 millió forintot kapnak a járási gyermekjóléti központok ahhoz, hogy az egyszeri fejlesztési felkészítés megtörténjen. Tehát azt gondoljuk, minden adott ahhoz, hogy minden település végiggondolja a lehetőségeket, és felkészülten vágjon bele január 1-jétől az új gyermekjóléti rendszer működtetésébe. A végére értem a válaszoknak. Szeretném megköszönni még egyszer a tanácsokat, javaslatokat, hozzászólásokat, és előre is megköszönöm, ha szavazataikkal támogatni fogják a javaslatot. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Megköszönöm az államtitkár úr választát. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására ma 16 óráig volt lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik az **egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú törvények módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/7404. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Ónodi-Szűcs Zoltán úrnak, az Emberi Erőforrások Minisztériuma államtitkárnak, a napirendi pont előterjesztőjének. Ön é a szó, államtitkár úr.

DR. ÓNODI-SZŰCS ZOLTÁN, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára, a napirendi pont előadója: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Országgyűlés! Először van lehetőségem önök előtt szerepelni, nem kis izgalommal teszem ezt, úgyhogy igyekszem most jól szerepelni önök előtt, az ellenzék előtt is. Azonban mielőtt hozzákeденék mondókámhoz, azt gondolom, egy percben legalább szeretnék arról az útról beszélni, ami miatt én most itt lehetek, és amit szeretnék folytatni. Azt gondolom, már az előző ciklusban is rengeteg olyan feladat volt az államtitkárság előtt, amely megmutatta, hogy mennyire népegészségügyi központú az egészségügyi kormányzat. Azt gondolom, nem kell beszélnem ilyenekről, mint a népegészségügyi termékadó, a nemdohányzók védelméről szóló törvény módosítása vagy akár a transzszírsavak visszaszorítása. Azt gondolom, önök is tudják azt, hogy ez az út került folytatásra Zombor Gábor úr regnálása alatt is, és ezt szeretném én is folytatni, azonban hadd emeljem ki azt is, hogy az előző évben elfogadásra került az önálló alapellátási törvény is, és megtörtént az, amiben nekem is volt szerencsém részt venni, igaz, még ÁEEK-es koromban, azaz az állami intézményrendszer 60 milliárdos konszolidációja.

Azt gondolom, ez az a népegészségügyi út, amit nekem is folytatnom kell majd, ugyanakkor nem kell eltagadnom azt sem, hogy vannak problémák a rendszerben, hiszen akkor nem lenne mit csinálnom. Azt gondolom, nem kell azt sem eltagadni, hogy az OECD-tanulmányban továbbra is az látszik, hogy a magyar lakosság egészségi állapota nem kedvező, ezen van még mit javítani, és azzal is nyilván lesz teendő, hogy a bérhelyzet sem kielégítő az egészségügyi ellátórendszerben. Azonban szeretnék néhány olyan dolgot is mondani, amiben szerintem a hangsúlyokat már nekem kell majd képviselnem. Ez pedig az, hogy jelen meglátásom szerint az elmúlt néhány évben, inkább évtizedben az intézményi érdekek voltak azok a mozgatórugók, amelyek egyébként mozgatták az egészségügyi ellátórendszert. Azt gondolom, újra vissza kell állítani a betegközpontúságot az egészségügyben, vissza kell adni a törődést a betegek számára, és azt gondolom, ez mind nem tud működni, ha nem adjuk vissza a dolgozók számára a respektet.

Még egyszer szeretném hangsúlyozni, hogy továbbra is ugyanazt az „Egészséges Magyarországért” programot szeretném képviselni, amit elődeim egyébként - köszönet Zombor Gábornak is - megtettek.

Tisztelt Országgyűlés! Szeretnék akkor rátérni tulajdonképpen a mai vita anyagára, a salátatörvényre, ami nevében talán úgy tűnik, hogy ez csak egy saláta, és emiatt talán kevesebb figyelmet érdemel, azonban jelen esetben több olyan eleme is van a salátának, amelyek kapcsán olyan jogszabályok fognak módosulni, amelyek mindennapjainkat fogják befolyásolni a következőkben.

Szeretnék kitérni első pontban arra a jogszabály-módosításra, amelyhez talán a legjobban értek bemelegítésképpen: ez pedig az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló jogszabály-módosítása. Abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy elődeim munkájának hála, az a több mint 20 milliárdos fejlesztés, aminek kapcsán a magyarországi egészségügyi ellátórendszer informatikai háttere megújult, tulajdonképpen révbe ért, azonban ahhoz, hogy ez a rendszer működésbe léphessen, jogszabályi háttérre is szükség van. Ott tartunk ma jelenleg, hogy az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Tér, amely össze fog kötni több ezer egészségügyi ellátóhelyet, végre működésbe léphet, a jövő év elején el fognak indulni a pilótaprogramok, és terveink szerint 2017 végéig mindenki, akinek ehhez csatlakoznia kell, csatlakozni is fog. A sajtóban és egyéb helyeken egy-két támadás jelent meg a tekintetben, hogy ez az újfajta rendszer esetleg majd gátolja a betegek adataihoz való szabadságát, azonban azt kell mondjam, hogy a szándékunk pont az ellenkezője ennek. Ennek a rendszernek az egyik legfontosabb eleme az önrendelkezésről szóló modul, ami arra tesz kísérletet - és szerintem sikerre is fogja ezt vinni -, hogy a beteg azt, hogy a róla gyűjtött adatokat hol tárolják, és ki láthat bele, szabályozni tudja. Ezt úgy képzeljük el, hogy a korábbi hagyományos dokumentumkezelésnél, amikor a beteg elment egy rendelőbe, akkor el tudta dönteni azt, hogy mit tegyen abba a dossziéba, amit átad a kezelőorvosának, hogy miket tudjon az ő korelőzményéről, ezt azzal a mozdulattal szabályozta, hogy mit tett ebbe a dokumentumtárba, és mit vett ki belőle. Ugyanezt megteheti majd ezen a rendszeren keresztül.

Azt gondolom, szintén fontos könnyebbség lesz a betegek számára, ha nem kell a recepteket magukkal hordani majd a patikába, hanem az elektronikus receptrendszeren keresztül ettől a kötelemtől szabadulni fognak. Ugyancsak fontos eleme ennek a rendszernek, hogy lesz egy olyan e-profil modulja, ami azért lesz talán fontos, mert ha valamelyik sürgősségi eset esetén a beteg nem kooperál, nem tud válaszolni az orvosnak, akkor egy olyan adathalmazzal fog tudni rendelkezni az orvos, ami a számára egyébként nem állna rendelkezésre.

Fontos elmondanom, hogy ez a rendszer ötös biztonsági szintű rendszer lesz, ami azt jelenti, hogy a legmagasabb besorolást kapja. Ebben én nem vagyok szakember, a kollégák nekem azt mondták el, hogy a magyar banki rendszer nagy többsége hármas szinten van besorolva. Azt is szeretném megemlíteni, hogy a szabályozás megfelel az Európai Parlament és a Tanács 96/46-os adatvédelmi irányelveinek.

Azért, hogy ez a rendszer működésbe állhasson, ahhoz azonban a működtetőt is fel kell ruháznunk jogkörökkel, ezért annak az Állami Egészségügyi Ellátó Központnak, amely korábban ezt a projektet sikerre vitte, szükséges kapnia új jogköröket, és ehhez az 1996. évi XX. törvényt és az 1997. évi LXXX. törvényt is módosítani kell. *(Iratái között lapozva:)* Elnézést kérek, egy pillanat és folytatom.

A jogszabály másik eleme a nemdohányzók védelméről szóló jogszabály módosítása. Azt gondolom, talán emlékeznek rá, amikor utójára ez módosításra került, milyen sikere volt itt a parlamentben, hiszen az ellenzék nagy része is támogatta, és azt gondolom, önök is emlékeznek rá, hogy a társadalmi befogadottsága is igen nagy volt ennek a jogszabálynak; ezt szeretnénk továbbvinni.

(17.40)

Az utóbbi években megjelentek olyan eszközök, amelyek a hagyományos dohányzástól eltérő módon tartalmaznak nikotint vagy egyéb anyagokat, és ennek a termékkörnek a szabályozására eddig nem került sor. Erre teszünk most kísérletet ezzel a jogszabállyal, és ugyanolyan célok vezérelnek most is bennünket, mint annak idején, azaz szeretnénk a fiatalságot megvédeni attól, hogy rászokjanak a dohányzásra, és szeretnénk megóvni minden passzívan dohányos embert attól, hogy kitegye magát az elektromos cigaretta és azok anyagai hatásainak.

Miről van szó? Arról van szó, hogy ebben az új jogszabályban végre tisztázásra kerül az, hogy mi az, hogy elektromos cigaretta, és mi a dohányzást imitáló eszköz. Tisztázásra kerül az, hogy milyen lesz a szabálya a forgalomba hozatalnak, a reklámozásnak, a fogyasztásnak és az árusításnak. Egyszerű a mi gondolatmenetünk: szeretnénk egy szintre hozni a hagyományos dohánytermékekkel ezt a termékkört.

Miért van erre szükség? Azért van erre szükség, mert az EU 2014/40-es irányelve kötelezi a tagállamokat a tekintetben, hogy 2016. május 20-áig a szabályozást meghozzák. El kell ismernem, a miénk proaktívabb, hiszen ez az irányelv csak arra kötelezi Magyarországot, hogy a nikotint tartalmazó termékeknel kötelező a szabályozás létrehozása. Mi túlmertünk ezen, az összes egyéb eszközt is a szabályozás körébe vettük.

Mint említettem, mind a négy körben, tehát a forgalmazás, a forgalomba hozatal, az árusítás, a reklámozás és a fogyasztás körében is azonos lesz a szabályozás, ami azt jelenti, hogy csak ott lehet majd elektromos cigarettát használni, ahol egyébként is lehetne dohányozni, ami azt jelenti, hogy reklámozni ugyanúgy tilos lesz a termékeket, mint ahogy egyébként tilos egyéb dohányterméknél is, és ami azt jelenti, hogy csak meghatározott helyeken lehet majd hozzájutni ehhez a tárgykörhöz. Ez azt is jelenti egyúttal, hogy nem lehet majd interneten keresztül vásárolni ezeket a termékeket. Megkérdeztük ennek kapcsán egyébként az összes, általunk véleményformálónak gondolt szakmai testületet, érdekes módon

az egészségügyi oldalról csak támogató véleményeket kaptunk.

A harmadik eleme ennek a jogszabálynak a dolgozók bérét érinti. Már említettem, hogy a respekt, ami a legfontosabb számunkra. Ha visszaemlékeznek rá, '12-ben és '13-ban volt egyszer már - nem egyszer, elnézést, több lépcsőben történt - béremelés, azonban ennek kapcsán az alpbérhez kapcsolódó egyéb változó bérelemek, úgymint az ügyeleti díj, a készenléti díj vagy a túlmunka nem került emelésre. Ez év júliusától van lehetőség már arra, hogy kormányrendelettel ez újra megemelésre kerüljön, és most szeretnénk visszaadni ezt törvényi szinten is, azaz annak a közel 13 milliárd forintnak, amelyet erre a bérelemekre szeretnénk költeni, megteremtjük a törvényi garanciáját.

A következő elem pedig talán a legtöbbet, az elmúlt napokban szerintem áhírekkel gerjesztett témakör, ez pedig az egyedi gyógyszerméltányossági rendszer. Nem tudom, mennyire vannak tisztában ezzel, tehát van olyan gyógyszerkör, amely nem kapott korábban Magyarországon forgalmazási engedélyt, és emiatt nincs is támogatva. Ekkor van lehetőség a pénztárat megkeresni a tekintetben, hogy betegigény esetén ezeket a gyógyszereket méltányossági alapon támogassa a pénztár.

Nem tudom, mennyire világos az önök előtt, hogy az elmúlt két évben ez a terület volt a legdinamikusabban fejlődő kasszarészlet, hiszen 2 milliárdról majdnem a nyolcszorosára szaladt fel ez a költségem az OEP-en belül. Azt gondolom, ez azért történt, mert nem volt meg a rendes szabályozása ennek a területnek. Reményeink szerint az új jogszabály-módosítás arra ad lehetőséget, hogy az az egyébként a világ minden országában működő technika, hogy megosztják a rizikóját a finanszírozásnak a gyógyszergyártók és -forgalmazók, valamint a finanszírozók között, az végre működésbe fog lépni.

Hozzá kell tennem, hogy az elmúlt héten is volt a gyógyszergyártókkal és -forgalmazókkal párbeszéd, az a tapasztalatom, az az érzésem, hogy olyan felvetés a részükről, amelyet ne lehetne majd a rendeletekben számukra is és a finanszírozó számára is rendezni, olyat én ma nem ismerek. Mert miről van most szó? Arról van szó, hogy ha egy új terápiás eszköz, egy gyógyszer bekerül Magyarországra, és ennek az értéke magasabb, mint havi 450 ezer forint, és hogyha várhatóan éves szinten több mint 15 betegnek lesz rá szüksége, akkor az Országos Gyógyszerterápiás Tanácsnál kell kezdeményeznie a gyógyszerforgalmazónak, hogy a hatásosságát igazolja. Amennyiben ez az igazolás megtörténik, akkor az OEP-nek lesz lehetősége a tekintetben dönteni, hogy méltányossági alapon adja meg majd a támogatást a gyógyszerhez, vagy pedig a többi gyógyszerhez hasonlóan bekerül az egyéb támogatási körbe. Tehát szó sincs arról, hogy a betegek bármilyen terápiás lehetősége ezzel szűkülne.

Van még sok egyéb olyan módosítás, amelyről kellene beszélnem. Szeretnék néhányat azért ezek közül még kiemelni. Szeretnénk módosítani a várólisták nyilvántartási rendszerét is, szeretnénk ezt

tovább egyszerűsíteni, azonban hadd mondjam el pozitív kommunikációként, hogy ennek köszönhetően az elmúlt évben a korábbi 44 ezerhez képest már csak 35 ezer beteget lehet találni a várólistáinkon. Ez részben a szabályozásnak köszönhető, részben pedig annak a 6 milliárd forintnak, amit erre a magyar kormány biztosított.

Ugyancsak tisztázásra kerül az, hogy a betegeknek a rendelőben hogyan kell megadni a kellő dokumentációt, ami azt jelenti, hogy az ambuláns lapok rendjét is szabályozza egy új jogszabály. Arról is lehet esetleg beszélnünk, hogy hogyan lesz majd kialakítva az egészségterv a különböző járásokban, azonban ezekre én most nem szánnék több időt, a vita során majd gondolom, úgyis lesz erre kérdés. Ugyancsak el kell mondjam, hogy ezeken túlmenően számos felhatalmazó, pontosító és egyéb, a hatálybalépésre vonatkozó rendelkezést is tartalmaz a jogszabály.

Tisztelt Országgyűlés! Még egyszer szeretném megismételni magamat: ennek a saláta jogszabálynak van három-négy olyan eleme, amely talán nem a saláta melléknevet vagy jelzöt érdemi meg, hiszen azt gondolom, hogy ezek a szabályozások életünk mindennapjait fogják befolyásolni a jövőben. Arra szeretném önöket kérni, hogy ha van kedvük az alkotó vitában részt venni, akkor nyitottak vagyunk erre. Azt gondolom, hogy minden módosítót meg fogunk hallgatni, és arra szeretném önöket kérni, hogy támogassák a jogszabályokat. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalások következnek. Elsőként megadom a szót Molnár Ágnes képviselő asszonynak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő asszony!

DR. MOLNÁR ÁGNES, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Először is tisztelettel köszöntöm államtitkár urat, és a felelősségteljes munkájához pedig sok sikert kívánok.

Amikor egy új egészségügyi törvényjavaslat a parlament elé kerül, azt nem önmagában, hanem egy hosszabb folyamat részeként kell néznünk, egy újabb lépésként kell odafigyelnünk az egészségügy megújításának a folyamatára. Ötéves munka van a kormányzat mögött, számos eredményt is sikerült elérnünk, miközben továbbra is sok kihívással kell még szembenézni. Természetesen tudjuk, hogy még többre van szükség.

Ahogy államtitkár úr is említette, az alapvető célok most is ugyanazok maradtak, és a munka is a Semmelweis-terv, illetve az „Egészséges Magyarország 2014-20” ágazati stratégia alapján folytatódott. A kormány által idén januárban elfogadott „Egészséges Magyarország” stratégia határozza meg az egészségpolitika legfontosabb irányait többek között a népegészségügy, az alapellátás, a humán erőforrás, az infrastruktúra és az e-egészségügy területén is.

Tisztelt Országgyűlés! Úgy gondolom, hogy a most tárgyalt T/7404. számú egészségügyi törvényjavaslat sok fontos, a rendszer működését segítő módosítást tartalmaz, s van több olyan, bár államtitkár úr is említette ezeket a területeket, amelyekkel érdemes részleteiben is foglalkozni.

(17.50)

Összességében nyolc egészségügyi tárgyú törvény, valamint néhány nem közvetlenül egészségügyi tárgyú törvény módosításáról van most szó.

Népegészségügyi szempontból talán a legjelentősebb a nemdohányzók védelméről szóló és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának szabályozásáról szóló 1999. évi XLII. törvény újabb módosítása. Ez részben jogharmonizációs kötelezettség, részben azonban annak a kormányzati küzdelemnek az újabb állomását jelenti, amely a dohányzás visszaszorítása, az emberek egészségének a védelme érdekében történik. Ez olyan jelentős, előremutató lépés, amely hosszú távon hatalmas népegészségügyi nyereséggel jár. Nem szabad elfelejtenünk azt, hogy a parlament nagy többséggel fogadta el, és 2012. január 1-jétől fő szabály szerint bevezetésre is került, hogy tilos közforgalmú, zárt légtérű helyeken, közössi terekben a dohányzás. Ezzel a mérföldkőnek tekinthető lépéssel azokhoz az országokhoz tudunk csatlakozni, amelyek Európa egyik legkorszerűbb dohányzásellenes szabályozását valósították meg.

A nemdohányzók védelméről szóló jogszabály mostani módosítása az e-cigaretta szabályozásával kapcsolatos területet érinti. Az uniós irányelv csak a nikotintartalmú termékek szabályozását tartalmazza, viszont a tagállamok szabályozhatják vagy betilthatják a dohánytermékekhez használt tartozékok, valamint dohány- vagy kapcsolódó termékek bizonyos típusaihoz megjelenésükben hasonló termékeket is. Ilyen termék a nem nikotintartalmú e-cigaretta is. Az e-cigarettahoz használt folyadék, a működése során keletkező pára egészségkárosító hatású lehet, a szervezetbe külön bekerülő nikotin pedig természetesen önmagában is egészségre káros vegyület.

A változtatások lényege, hogy az elektromos cigaretta, illetve a dohányzást imitáló elektromos eszköz használatára gyakorlatilag a dohányzással kapcsolatos korlátozások ugyanúgy vonatkozni fognak, tehát közforgalmú, zárt helyen elektromos cigaretta használata sem lesz megengedett. Ezeket az elektromos cigarettákat, illetve az eszközöket kizárólag Nemzeti Dohányboltban lehet majd megvásárolni, és ezzel is ügyelünk arra, hogy a fiatalokékat egészségvédelmét biztosítsuk. Örömtelnek tartjuk azt, hogy a dohányzás visszaszorítása érdekében, aminek jelentős népegészségügyi hatását nem elég hangsúlyozni, egy újabb lépést tettünk.

Az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolt személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény legfontosabb módosítása az elektronikus egészségügyi szolgáltatási tér - EESZT - létrehozása. Ehhez először is azt kell tudnunk, hogy az

elektronikus egészségügyi szolgáltatásoknak a komplex fejlesztését már néhány évvel ezelőtt, 2010 után, az európai uniós ciklus forrásaira építve elindítottuk, amely bizonyos szempontból teljesen új alapokat tud adni a magyar egészségügynek. Az e-egészségügyi rendszer alapjainak a kiépítésében az eddigi legnagyobb mértékű egészségügyi informatikai beruházás történt meg, amelynek egyik eredményeként az eddig papír alapon egyik intézményből a másikba átküldött vagy átvitt, ráadásul nem egységesen kitöltött és megírt eseteleírások, laborleletek mostantól a digitális térben fognak mozogni. További eredmény, hogy a szakellátó intézmények számára biztosítottá válik a közeljövőben induló új központi informatikai rendszerhez való kapcsolódás, amely egy egységes informatikai környezetben a legmagasabb fokú adat- és kibervédelemmel biztosítja az egészségügyi ágazaton belüli hatékony kommunikációt.

Az új rendszer tekintetében nagyon fontos az, hogy nem egy intézményközpontú rendszer van, hanem betegközpontú rendszert építünk fel. A továbbiakban tehát nem a beteg feladata lesz, hogy intézményről intézményre vigye a leleteit, dokumentumait, hanem egy úgynevezett felhőben lesznek tárolva ezek az adatok, amelyekhez megfelelő jogosultságokkal a betegek önrendelkezése mellett az orvosok információvesztés nélkül hozzáférhetnek. Így nem kell a vizsgálatokat többször elvégezni, az orvosok azonnal elérhetik a beteg leleteit, zárójelentéseit, kórelőzményeit, gyógyszerkiváltásait, valamint időpontokat tudnak foglalni a beteg helyett, elektronikusan létre tudják hozni az azonnali beutalást. Az adat életet ment ebben az esetben. A tervek szerint 2017 második félévére valamennyi egészségügyi intézmény be lesz kötve az egységes rendszerbe. Ez a jelenlegi szabályozási csomag azt biztosítja, hogy az adatvédelmi szabályoknak megfelelően egyébként rendkívül magas, a legmagasabb adatbiztonsági szinten lehessen megvalósítani a rendszert. Az elektronikus egészségügyi szolgáltatási tér az egészségügyi ellátáshoz, valamint az ellátás monitorozásához, fejlesztéséhez való hozzáférést, rendszerezett adatok, elemzések, tudományos bizonyítékon alapuló döntés-előkészítő anyagok hozzáférhetővé tételének a kialakítását biztosítja, ezzel az egészségügyi szakemberek, az egészségpolitikai döntéshozók számára nyújtva segítséget.

Az elektronikus egészségügyi szolgáltatási tér fő szabályként nem valósít meg új, az egészségügyi rendszerben eddig meg nem jelent adatkezelést a szolgáltatások kapcsán. Az adatkezelési tevékenységet továbbra is az egyes egészségügyi intézmények végzik, még hozzá természetes személyek, valamint az egészségbiztosítási és állami felügyelet szervei a rájuk vonatkozó szabályoknak megfelelően. Mit is csinál ez az elektronikus egészségügyi szolgáltatási tér? Központi eseménykatalógus, egészségügyi profil, önrendelkezési nyilvántartás, elektronikus beutaló, digitális képtovábbítási szolgáltatások - ezek azok, amelyekben adatkezelőként lép a szolgáltatások működéséhez, viszont elengedhetetlen ennél a személyes adatok kezelése. A beteg az önrendelkezési nyil-

vántartásban tett nyilatkozatával korlátozhatja az adatai megismerésére jogosultak körét.

Összességében elmondható az is, hogy ez egy olyan lehetőség, amelyből a korszerű infokommunikációs technológiák ellátórendszeri alkalmazása által mindhárom pólus: az ellátórendszer, az ellátásszervezési és a finanszírozási pólus egyaránt részesedik. Ezzel tulajdonképpen a Semmelweis-tervben és az Egészséges Magyarország ágazati stratégiákban megfogalmazott szolgáltatóbb szemléletű egészségügyi ellátórendszer jön létre.

Nagyon fontosnak tartom, hogy a kormányzat lehetőség szerint minden egészségügyi törvényjavaslatban tegyen olyan intézkedéseket, amelyek orvosaink, ápolóink méltó megbecsülését szolgálják, ezért örülök annak, hogy ez a törvényjavaslat is lehetőséget ad erre. Az egészségügyi tevékenység végzésének egyes kérdéseiről szóló 2003. évi LXXXIV. törvény módosításai egyrészt a rezidensmunkáltatói jogkörre, másrészt a mozgó bérekre vonatkoznak. A szakorvosképzés 2015. július 1-jétől hatályos új rendszere alapján az alapvető munkáltatói jogköröket minden rezidens tekintetében az Egészségügyi Nyilvántartási és Képzési Központ, az ENKK gyakorolja, a többi munkáltatói jogkör gyakorlására a rezidens elsődleges képzőhelyként kijelölt egészségügyi szolgáltató jogosult. Nagyon fontos, hogy a rezidensek tekintetében ahol a törvény a munkáltatót említi, mindig érteni kell alatta az elsődleges képzőhelyet is.

Itt szeretném megemlíteni a szakorvosi képzés eredményeit, ami a képzésbe belépett létszámok tekintetében jól látható.

(18.00)

A 2015-ös évben november közepéig a szakorvosi képzésbe a legfrissebb adatok alapján 848 fő lépett be. Ez azt jelenti, hogy idén már most többen léptek be a képzésbe, mint bármelyik ezt megelőző évben. 2010-ben a szakorvosi képzésbe 420 fő lépett be. Ettől kezdve egy folyamatos emelkedés következett be, ami természetesen annak az elvégzett munkának az első lépéseit és eredményeit takarja, amit az egészségügyi ágazat intézkedéssorozata jelentett. Nagyon fontos az, hogy ezek az intézkedések a képzések, az ösztöndíjak és a béremelések formájában is mind egységesen megjelentek.

2012-ben és 2013-ban az egészségügyi dolgozók, közel százezren, kétlépcsős bérfeljesztésben részesültek. Az első ütemben közel 90 ezer szakember részesült béremelésben - ezzel az ágazati keresetek átlagosan 17,6 százalékkal emelkedtek -, 2013. év második ütemében pedig 8,2 százalékkal növekedtek. 2013-tól az egészségügyi ágazati bérfeljesztéshez évente 53,5 milliárd forint támogatási összeg áll rendelkezésre a költségvetésben.

A rezidensek itthon tartása érdekében tett egyik legjelentősebb intézkedés a rezidenstámogatási program elindítása volt, amit 2011-től indítottunk. Négy ösztöndíjtípust tartalmaz ez a program, amely nettó 100 ezer, illetve 200 ezer forint többletjöve-

delmet biztosít a programban részt vevőknek. 2500 fiatal orvos jelentkezett erre a programra, 3 milliárd forintot sikerült ösztöndíjpályázatra fordítani. A rezidens-ösztöndíjprogramból kilépett fiatal szakorvosok 2016. január 1-jétől az illetményükön felül, a szakvizsga megszerzését követő legfeljebb öt évig további bruttó 151 ezer forint támogatásban részesülnek; a 2016. évi költségvetésben a fedezete biztosított, 2,5 milliárd.

A jelenlegi törvényjavaslatban pedig az egészségügyi dolgozók mozgó bérének a kiengedése történik, azaz a 2012-2013. évi béremelés mozgóbér-elemeinek, ügyeleti díj, készenléti díj, túlmunkadíj, műszakpótlék alaphérezhez történő igazítása. Nagyon fontos, hogy 2015. július 1-jétől kormányrendelet útján vezettük be, most pedig, 2016. január 1-jén törvényi szabályozásként jelenik meg. Közel 80 ezer dolgozó érintett ebben a lépésben. Az érintett szakdolgozók jövedelme átlagosan bruttó 5-15 ezer, az orvosoké 20-25 ezer forinttal lehet magasabb, 2015-ben 5,3 milliárd, 2016-ban 12,8 milliárd forint költségvetési fedezettel. A kormány a döntéseivel bérjellegű kifizetésekre, rezidensekre és béremelésekre 2015-ig 185 milliárd forintot költött, 2016-ban - 2016-tal együtt - pedig 250 milliárdot.

Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Összességében én azt gondolom, hogy ez a törvényjavaslat számos ponton előremutató javaslatokat, intézkedéseket tartalmaz, olyan rendelkezéseket, amelyek vagy népegészségügyi szempontúak, vagy stratégiai jelentőségűek. Én azt gondolom, hogy ezek mind a rendszer javulását és működőképességének javulását segítik. A Fidesz-frakció támogatja azokat a nagyon komoly intézkedéseket, amelyeket az egészségügyi kormányzat 2010 óta végez a magyar betegek és az egészségügyben dolgozók érdekében. Ezért a T/7404. számú törvényjavaslatot a Fidesz frakciója támogatja, és erre kérném képviselőtársaimat is. Nagyon köszönöm a figyelmet. *(Taps a kormányzó pártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Az egy percet természetesen figyelembe veszem a következő felszólalónál is.

Tisztelt Országgyűlés! Felszólalásra következik Heringes Anita képviselő asszony, MSZP-képviselő-csoport. Parancsoljon!

HERINGES ANITA (MSZP): Nagyon szépen köszönöm. Egy nagyon-nagyon fontos törvény módosítása fekszik most előttünk, több törvény módosítása, hiszen egy salátatörvényről beszélhetünk most. Tartalmazza a módosítás, pontosítja a környezetegészségügyi feladatokat, amelyeket mostantól az egészségügyi miniszternek kell majd ellátni.

Abban módosul ez, amit már tárgyaltunk egyébként az elmúlt napokban, hogy mostantól csak azokkal a környezetegészségügyi feladatokkal kell foglalkozni, ami ténylegesen az egészségügyi minisztériumot érinti, mert számos ilyen van, ami a környezetvédelem és az egészségügy közös területén van. Pél-

dául tudjuk, hogy az asztmás betegek száma évről évre egyre jobban nő, és Magyarországon a szállópor-koncentráció és a légszennyezettségi adatok is egyre tragikusabb, drasztikusabb képet mutatnak, sajnos. Úgyhogy ezen a területen lesz mit dolgozni a Fidesz-KDNP-kormányának is, mint egyébként a jövőben nagyon-nagyon sok kormányának.

De térjünk rá a többi módosítási területre, például ahogy az államtitkár úr is említette, itt van, hogy a társadalombiztosítási támogatással nem rendelkező gyógyszerek árához az OEP egyedi kérelmek alapján méltányosságból támogatást nyújthat. Az új szabályozás bevezetése szerint az egyedi méltányosságra fordított kiadások meghatározott keretek között tartása érdekében az újonnan megjelenő, korábban még nem kérelmezett gyógyszerek esetében méltányosságból történő támogatás csak akkor lehetséges, ha azok a magyar betegek kezelése során már bizonyították hatásosságukat és eredményességüket.

Mint ahogy sok cikkben olvashattuk az elmúlt időszakban, és az államtitkár úr is elmondta, hogy az államtitkárság szerint ebben sok rémhír van, de azért azt érthetjük, hogy az embereknek nyilván az egészségük és a gyógyulásuk a legfontosabb, ezért természetesen a cikkek megjelennek, hiszen felvetik ezeket a problémákat és kérdéseket, amiket az emberek éreznek ebben a módosításban. Így olvashatjuk azt is jó pár helyen, hogy ebből az egyedi méltányossági keretből olyan betegségek gyógyszereit támogatta eddig az egészségbiztosító, mint például a leukémia, az agydaganat, az előrehaladott Parkinson-kór és a C-vírusos májgyulladás.

A betegszervezetek is és a gyógyszergyártó szövetség is aggódalmuknak adtak hangot az elmúlt időszakban az egyedi méltányossági készítmények alkalmazásának tervezett módosítása miatt. Éppen azért, merthogy az előterjesztés tervezetében olyan változások vannak véleményük szerint, amelyek hátrányosan érintik a betegeket, a támogatott új terápiák csak akkor válhatnak a magyar betegek számára hozzáférhetővé, ha a gyártó az adott gyógyszert a saját költségére, előre meghatározatlan ideig és számú betegnek ingyen adja majd. Ráadásul mindez nem ad majd semmilyen garanciát arra, hogy valaha is támogatásban részesül majd az adott gyógyszer.

Félő ugyanis, és sok emberben felmerül ez a kérdés, hogy a gyártók jelentős része ezt vállalni fogja-e. És amiatt izgulnak, hogy egyébként majd nem fogja vállalni a gyártók jelentős része, ezért az új gyógyszerek nem fognak forgalomba kerülni Magyarországon; az új, korszerű gyógyszerekhez való hozzáférés lehetetleníti el azt, hogy az emberek majd megkaphassák ezeket a gyógyszereket. Tényleg az a kérdés, hogy ha külföldön ezek a gyógyszerek, ezek az új készítmények beváltak, és bizonyítható, hogy mondjuk, az Európai Unióban belül a többi tagállamban bevált készítményekről beszélünk, akkor lehetséges-e, hogy ezt megkaphassák az emberek egyedi méltányossági keretből. Értjük, hogy sokszorosára nőtt ez a kassza, de azt gondoljuk, hogy az emberek egészsége és minél gyorsabb gyógyulása a legfonto-

sabb kérdés, és ebben ilyen szempontból a pénz nem számít. Hiszen egyedi tragédiákat lehet megélni, és azoknak az embereknek, akik érintettek ebben a kérdésben, nem nagyon lehet ezt azzal magyarázni, hogy sokszorosára nőtt ez a keret, és sokszorosára volt a kikért összegnek. Ezért ebben kérjük az átgondolást vagy legalábbis megnyugtató válaszok adását.

Ami komolyan megütötte nekünk is a fülünket, hogy módosítják a nemdohányzók védelméről szóló szabályokat és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályait. Például, ahogy ön is mondja, az e-cigaretta módosításáról beszélünk itt. A módosítás igazából arról szól, ahogy az államtitkár úr is elmondta, hogy mostantól csak a trafikokban lehessen megvásárolni ezen eszközöket, patronokat és a hozzá tartozó eszközöket; interneten keresztül se lehessen megvásárolni Magyarországon ezeket az eszközöket, hanem csak és kizárólag a kijelölt dohányboltokban lehessen megvásárolni.

Az a baj, hogy ebben gondolkodásmódbeli különbség van, mert nekünk az a véleményünk, hogy amelyekben nincsen nikotin, és egyébként nagyon sok szervezet, szakmai szervezet is leírja, hogy sok olyan terméket önök egy kalap alá vesznek most, amiben nikotintartalom van, meg amiben nincs nikotintartalom. Önök mindent be akarnak zsúfolni a trafikokba, a dohányboltokba, ezzel is megnövelve egyébként a trafikok bevételét, amiről azért kétes dolgok jutnak az ember eszébe, főleg az elosztásával kapcsolatban, hogy mégis hogyan juthattak emberek trafikokhoz ma Magyarországon, és hogy lehettek csak ők a dohányzó emberek kiszolgálói.

(18.10)

Abszurd a helyzet, hiszen pont azok az emberek kezdik el használni az e-cigaretta, akik leszokni kívánnak a dohányzásról. Számos barátom és ismerősöm és a Facebookon is számos egyed, aki egyébként az ismerőseim közé tartozik, leírja azt, hogy tényleg segítette őket a leszokásban az, hogy az e-cigaretta kezdtek el használni, hiszen pont azt a pótcselekvést, ami a dohányzásban a megszokást jelenti, azt kiváltotta. És mondom, nem biztos, hogy nikotintartalmú patronokkal használják ezeket az e-cigarettaikat. Azzal, hogy mostantól csak a dohányboltban vehetik meg ezek az emberek az eszközöket, ez tényleg olyan, mint amikor az ember diétázik és bekergetik a csokoládéboltba, vagy mondjuk, egyébként egy alkoholbeteg kocsmába kényszerítenének.

A másik pedig, hogy csak és kizárólag a kijelölt dohányzóhelyeken lehet majd használni ezeket az eszközöket. Innentől kezdve ezeket az embereket beküldjük oda, ahol egyébként dohányárut szívnak a többiek. Ő próbál éppen leszokni erről, a dohányzásról, és be kell mennie az e-cigarettaival arra a területre, ahol éppen egyébként fújják ki a füstöt, amiről tudjuk, hogy a passzív dohányzás sokkal károsabb, mint egyébként, ha a dohányárut tovább szívna. Ezzel hiába próbálnak az emberek leszokni, látja, hogy a mellette levő ember egyébként dohányzik,

sokkal nehezebbé tesszük az ő életüket. Államtitkár úr is elmondta, hogy az EU-s szabály azt mondja ki, hogy a nikotintartalmú eszközöket kell szabályozzuk. Szerintünk nem kellene túllépni most ezen a dolgon. Hagyni kellene az embereket, hogy ha megteszi az első lépést a leszokásra, ne kényszerítsük bele olyan helyzetbe őket, hogy nekik olyan helyen kelljen megvásárolni, majd pedig egyébként elfogyasztani ebben az eszközben a párát, ahol az, amiről éppen le akarnak szokni, mindenhol ott van előttük.

Átadom most a szót képviselőtársnőmnek, és majd még folytatni fogom a következő felszólalásomban. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Most megadom a szót Bangóné Borbély Ildikó képviselő asszonynak, aki az MSZP másik vezérszónoka, természetesen a rá eső időkeret is ugyanúgy vonatkozik.

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársak! Néhány elemére szeretném felhívni a figyelmet az itt látható törvénycsomagnak. Jelenleg egyetlen spermabank sem fogadhat és tárolhat hímivarsejtet, ha nem végez humán reprodukciós beavatkozást. A dán donorsperma behozatala kapcsán indult vizsgálat rávilágított, hogy az egészségügyi törvény módosítása szükséges annak érdekében, hogy a donorsejtek levételének, illetve fagyasztva történő tárolásának jogszabályi hátterét biztosítsuk. De emellett az is megjelenik a szabályozásban, hogy ez csak olyan egészségügyi szolgáltató lehet, akinek megfelelő engedélye van adott kormányrendelet szerint. Ez a meddőségi centrumok kapcsán lehet érdekes módosítás, ez a 26. § a törvényben.

Itt muszáj felhoznom azt a témát ennél a módosításnál, hogy ma a gyermekvállalási és a demográfiai problémákra komoly megoldást jelenthetne a meddőségi támogatások emelése. Jó, hogy itt van előző államtitkár úr, Zombor Gábor januárban jelentette be, hogy komoly akarat van, nagyon erős szándék van a kormányzat részéről, hogy a 2 milliárdos meddőségi támogatást 4 milliárd forintra emelik az idei évben. Én ezt már többször elmondtam felszólalásaimban, hogy ez a komoly szándék, nagyon erős akarat - november van - azóta sem történt meg. Adatok szerint, meglévő statisztikai adatok szerint ma közel 200 ezer pár küszködik Magyarországon meddőségi problémával, ezek csak a hivatalos adatok, sokkal többen vannak ennél. Lényegében ezen meddőségi problémával küzdő párok gyermekvállalása a vágyott gyermekek megszületését segítené. Itt mindig ki kell emelni, hogy a vágyott gyermekekről beszélünk, és ha a 200 ezer párnak csak a 10 százalékánál lehetséges lenne, hogy egy évben megszülethessenek ezek a vágyott gyerekek, azt gondolom, hogy komoly előrelépést tudnánk a demográfiai helyzet kezelésében tenni. Azt gondolom, végre meg kellene már jelennie a kormányzatnak ennek a nagyon-nagyon komoly, erős aka-

ratnak. Remélem, hogy az új államtitkár úr ezt egy kicsit erősebben fogja képviselni.

A következő probléma, amire felhívnam a figyelmet: a gyógyászati segédeszközök beszerzésének szabályai úgy módosulnak, hogy a forgalmazók nemcsak a forgalomba hozótól, ami 2016-tól hatályba lépne, hanem egyéb gazdasági szereplőn, például gyógyszer-nagykereskedőn keresztül is beszerezhetik az adott gyógyászati segédeszközt. Reméljük, ez nem azt fogja jelenteni, hogy még egy szereplő belép a piacra, és mondjuk, drágábbá fognak válni ezek a segédeszközök. Remélem, államtitkár úr megnyugtat, hogy nem ez fog előfordulni ezzel a módosítással.

Érdekes, hogy korábbi hírek szerint már megkezdte a kormány a közétkeztetést végző cégek minősítését, pedig az azt szabályzó jogszabály megalkotásához szükséges felhatalmazást csak most kapja meg a kormány a módosítással. A közétkeztetés minősítésével kapcsolatban mi már benyújtottunk egy országgyűlési határozati javaslatot, és kértük a kormányt, hogy vizsgálja felül a közétkeztetés szabályozását, pontosan azért, ami a menza kapcsán kirobant szeptember óta. Folyamatosan elmondjuk, hogy nem azzal van problémánk, azzal egyetértünk, hogy a gyerekeknek minél hamarabb egészséges ételhez kell jutnia, törekedni kell akár otthon a családotknak, és a közintézményekben még fokozottabban kell arra törekedni, hogy a gyermek egészséges ételhez jusson, csak lényegében ezt a rendeletet nagyon hamar felül kellene vizsgálni pontosan azért, ami az elmúlt két hónapban kialakult a közétkeztető cégeknél vagy magánál az önkormányzat által működtetett konyhánál.

Az nem engedhető meg, hogy a közétkeztetésben most már az a gyerek is éhezzen, aki ez ideig nem éhezett, pontosan a kialakult helyzet miatt. Mindig csak a sőről meg a cukorról beszélünk, sokkal több probléma van ebben a rendeletben, mint a só megvonása meg a cukor csökkentése. A múltkor is elmondtam egy felszólalásomban, hogy ez a rendelet előírja, hogy tíz nap alatt 5 liter mennyiségű tejet vagy tejterméket kell a gyermeknek elfogyasztania. Az is elő van írva, hogy korosztályonként más, ugyebár a kisebb gyerekeknél az erősebb zsírtartalmú tejek szerepelnek, a nagyobb gyerekeknél már lehet csökkenteni a zsírtartalmat, de a rendelet meg nem veszi figyelembe, hogy a most született gyerekeknek vagy a kisgyerekeknek több mint 30 százaléka allergiás a tej valamely összetevőjére. Ez egy nagyon komoly probléma, és ráadásul még e mellett a mennyiségű tejtermék mellett még a gyerekek kapják az iskolatejprogramból a tejtermékeket és magát a tejet is. Azt is meg kellene vizsgálni, hogy ezekből a termékekből ezáltal mennyi kerül úgymond moslékba, mert én nagyon rossz híreket kapok ennek kapcsán. Vagy mondjuk, említettem már a múltkor a szeghalmi példát, elsők között reagált a szeghalmi polgármester, hogy a rendelet nem veszi figyelembe azt, hogy Magyarországon vannak olyan térségek, ahol nagyon magas a víz jódtartalma, és a rendelet előírja, hogy csak jódozott só használhatnak az iskolai, a

közétkeztető cégek. Ez a rendelet lényegében ezeket a specialitásokat úgymond nem veszi figyelembe. Nagyon hamar át kellene ezt vizsgálni, hogy nagyobb károkat ne okozzunk.

Nagyon kevés időm maradt, és csak néhány dologra térek ki. A gyógyszerügyi ügyeletet érintő módosításokhoz érdemes az ombudsman ajánlásait is figyelembe venni. Ezek egyike arra kérte az érintett minisztert, hogy a Magyar Gyógyszerészeti Kamarával való együttműködésben kezdeményezze az egészségügyről szóló 1997. évi törvény, illetve szükség szerint más törvény és jogszabály rendelkezéseinek olyan tartalmú módosítását, amely a gyógyszerészek vállalkozáshoz való jogának szükséges szintű, illetve arányos mértékű korlátozása érdekében az ügyeleti, valamint a készenléti szolgálat teljesítésének valamennyi garanciális szabályát törvényben, kiszámítható szempontrendszer és átlátható rendszerű kompenzáció előírása mellett rendezi.

Úgy tűnik, hogy a javaslatban szereplő új rendelkezések nem adnak egyértelmű megoldást minden, az ombudsman által felvetett problémára. Nem derül ki világosan, hogy pontosan mit és mikor áruhatnak a patikák. Sőt, annak is csak körülírása szerepel, hogy mi alapján kell az egészségügyi államigazgatási szerveknek meghatározni majd, hogy milyen patikáknak kell ügyeletet vagy készenléti biztosítaniuk. Érdemes megjegyezni, hogy a Magyar Gyógyszerészeti Kamara nyáron már több dolgot is javasolt, például hogy ügyeletben a patika valamennyi termékét megvehessék a vásárlók, a készenlét azonban csak orvosi kezdeményezésre legyen elérhető.

(18.20)

Azt is nehezményezték, hogy szerintük az ombudsman jelentése kimondja, a patikák ingyen kötelesek ezt a munkát végezni, ami szerintük sérti az egyébként nyereségérdekelt vállalkozások szabadságát, és nem veszi figyelembe a patikák eltérő teherbíró képességét.

Lényegében én ezekre a problémákra szerettem volna felhívni a figyelmet, és remélem, hogy e problémák megoldásáért együttműködve tudunk együtt dolgozni a következő időszakban. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Felszólalásra következik Lukács László képviselő úr, a Jobbik képviselőcsoportjának vezérszónoka.

DR. LUKÁCS LÁSZLÓ GYÖRGY, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Isten hozta államtitkár urat a parlamentben, és nagyon szépen köszönöm azt a remélhetőleg jó szokást, hogy egy rövid bemutatkozást is szánt a törvényjavaslat elé, amelyből megtudhattuk azt, hogy mi is a hivatásának, illetve a jövőbeli terveinek úgymond a credója, hogy miket tervez,

hogy látja az eddigi eseményeket, és hogy látja a jövő eseményeit. Ha egy szóval kell jellemezni, akkor most ezt egy meglepő és a politikában szokatlan őszinteség is jellemezte valamilyen szinten. Én azt kívánom, hogy mindig lehessen egy ilyen őszinte légkörben és szakmai légkörben vitát folytatni a Ház falai között, pláne, ha olyan fontos kérdésekben, mint az egészségügy, vitázunk. A magunk részéről egyébként ezt korábban is próbáltuk követni. Úgy gondolom, a mai törvényjavaslat vitája is ennek a jegyében fog telni. Én kívánom, hogy hatékony és gyümölcsöző munka várja államtitkár urat. Azért furcsa, ha ezt kívánja egy ellenzéki képviselő, mert az ellenzéki szerep nyilván nem ezt diktálja, de most nem az ellenzéki szerepből, hanem abból a fontosságból kívánom ezeket, hogy az egészségügynek szüksége van az elkövetkezendő akár húsz évben is egy olyan nyugodt húsz évre, amelyben azok a szakmai programok, amelyek igazán fontosak a megújításhoz, a talpon maradáshoz, azoknak be kell következni és valahol el kell kezdenie. Én kívánom, hogy az államtitkárság efelé fordítsa a hajó vitorláit és ebbe az irányba haladjon.

Magával a törvényjavaslatl kapcsolatosan azt látjuk, hogy 13 törvényhelyet kíván az őszi egészségügyi salátatörvény módosítani. Ha lehet jellemezni a salátatörvényeket, akkor mindig úgy kell tekinteni egy ilyen törvényt, egy törvényjavaslat-csomagot, hogy ha maga az egészségügy egy komplett bonyolultan működő autóra hasonlít, akkor ezek a törvényjavaslatok, amelyek sok-sok törvényből állnak és sok helyen módosulnak, egy váltójavítással, egy igazítással érnek fel mindig, amelyben az államtitkárság lényegében újragombolja, újrapozicionálja azokat, amelyek felmerültek a gyakorló szakma igényéről. Bár vannak itt most olyan javaslatok is, amelyek nem valószínű, hogy a gyakorló szakma igényéről, sokkal inkább más helyről merülhettek fel, de lényegében ezeknek a törvényjavaslatoknak az érdeme az, hogy kifésülik azokat a problémákat, végrehajtják azokat a vágyott vagy talán kevésbé vágyott finomhangolásokat, amelyek a rendszer működőképességét biztosítják.

Az érdemi részt tekintve: a szigorúan vett köz-igazgatási tárgyú törvényjavaslatokkal kezdem. Jól látható, hogy pontosításra kerül az egészségügyi hatósági tevékenységnek az a feladatkörét érintő rendelkezés, amelyben egy korábbi hiányosságot sikerül orvosolni, ez az engedély nélkül folytatott tevékenység esetén a tevékenységre is kiterjedő bírságolási jogkör megerteremtése. Eddig valóban egy kis hiányérzettel mindig elsiklott az ember szeme fölötte.

Szintén egy nagyon kicsi, de érdekes a Legionella baktériummal kapcsolatos rendelkezés törvényi szintre emelése. Az elmúlt időszakokban a rendeletknél a nyilvánosság arra kaphatta fel a fejét, hogy mi szükség ennek a betegségnek vagy ennek a baktériumnak a szűrésére a fürdőekben. Érdemes azt tudni, hogy a fürdők országában nemcsak a fürdőben van szükség a legionárius betegség megakadályozása érdekében fellépni, hanem bizony olyan helyeken fertőző forrásként, mint például a szökőkutak, klí-

maberendezések, hűtőtornyok, szobai hűtők, párástó berendezések, pezsgőfürdők, de akár akváriumok is képesek olyan betegségeket okozni vagy olyan baktériumot hordozni magukban, amely a Legionella táptalaja, és amely betegség nagyon komoly következményeket okozhat.

Említette már több mindenki a közétkeztetéssel kapcsolatos ellenőrzési teendők megalkotását. Itt valóban talán annyiban most hátuljára került ez, vagy utólag próbáljuk megoldani ezt a problémát, vagy ahhoz keresni szabályozást, de az is ismert már, hogy van egy erre vonatkozó rendeleti szabályozás, és az OGYÉI, az Országos Élelmezés- és Táplálkozástudományi Intézet főigazgatósága készítette a rendelet alkalmazhatóságával kapcsolatosan már egy ellenőrzési útmutatót is, amely útmutató elérhető, és amely alapján egyébként a közétkeztetés és így kifejezetten az elmúlt időszak gyermekétkeztetési anomáliáit is tudják vizsgálni.

Most talán érdemes feltenni azt a kérdést, hogy ennek a törvényjavaslatnak vagy ennek a módosításnak mi is az igazi célja. Kérdezzük meg nyugodtan, hogy mi is a valódi célja, hátha államtitkár úr el tudja jobban magyarázni, hogy miért van erre éppen most szükség. Természetesen mindannyian tudjuk, hogy a közétkeztetésben komoly problémák voltak az elmúlt időszakban, de hát nyilván ezek stílusbeli problémákat is takartak magukban, és nem feltétlenül egészségügyi tematikájú problémák voltak.

Ami viszont a törvényjavaslat kardinális eleme, és nagyon régóta vágyott - én magam is szeretek a korrallal haladni és én is nagyon régóta vártam -, és szakmai berkekben az egyik legrégebb óta vágyott létesítmény az úgynevezett e-health vagy i-health, ki hogy hívja. Ebben az esetben az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Tér megteremtése, ami egy lényeges és jó eleme ennek az egész elektronikai egészségügyi rendszernek, amit elképzeltünk, illetve amit mindenki vágyott. Lényegében arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy jó lábbal indult el maga a projekt, de voltak benne azért anomáliák. Emlékszünk rá, hogy az elmúlt évben volt egy olyan időpont és egy olyan szakasz, amikor összesen csak 7 százalékig volt megvalósítva maga a projekt, és egy megvalósítási folyamatban megragadt a projekt. Ez 2014 márciusa környékén lehetett, majd talán novemberig nem is nagyon változott érdemében az egész.

Amit tudtunk róla, illetve ami érdekes volt: 2,1 milliárd forintot rendszerfejlesztéssel lényegében egy olyan hatékonyságot hozott, vagy remélhetőleg egy olyan hatékonyságot fog hozni, ami nemcsak egy időszerű fejlesztés - mert mondhatjuk úgy, hogy egy időszerű fejlesztés -, hanem a betegeknek és az intézményeknek is egy kényelmesebb, egy lényegesen gyorsabb reakciót, hatékonyabb ellátást lehetővé tevő rendszer lesz. Az elektronikus eljárások során az adatok összekapcsolásával, illetve maguknak a szervezeteknek is az összekapcsolásával, úgy gondolom, hogy egy komoly egészséghasznot lehet elérni, amivel egyébként segíthetünk azzal az államtitkár úr által is

említett OECD-statisztikákhoz képesti nagyon nagy elmaradásunkkal, ami a magyar egészségügyet általánosságban jellemzi, talán segíthetünk ezeknek az egészségügyi mutatóknak, indikátoroknak a javításában is, ha egy nagyon hatékony, egy rendkívül precíz háttérrel teremtünk meg.

Ha laikusok nézik - feltételezem, hogy nézik - ennek a törvényjavaslatnak a vitáját, magát a szolgáltatási teret, ami nem is inkább egy szolgáltatási tér, hanem egy hálózat, úgy lehet a legmegfelelőbbben leírni, ha megnézzük, hogy kik szerepelnek benne, és milyen adatok szerepelnek benne, egészségügyi szolgáltatásra jogosult szolgáltatók, gyógyszerárak, állami mentőszolgálat, illetve az állami szervek közül azok a szervek szerepelnek benne, akiket a rendelet feljogosít ebben a részvételben. Tehát azok az adatvédelmi aggályok, amiket korábban felvetettek, azért látszódnak, hogy egy viszonylag zárt kör, akik egyébként a hivatásuknál fogva is kötelesek titoktartásra, illetve hivatásuknak az etika vagy az etikai előírásai miatt is nemcsak hogy a titoktartásra, hanem a személyes adatoknak vagy a személyes állapotoknak a titoktartására is kötelezettek, tehát mondhatjuk úgy, hogy jó kezekben van az adathoz hozzáférő szereplők köre. De hogy mely adatoknál, ez a legizgalmasabb, ugyanis a rendszeren belül több olyan betegadatot lehet megtekinteni, továbbítani, ami rendkívül fontos. Ilyenek lehetnek például, és ezt kell látniuk talán a laikusoknak is, az eseménykatalógusoknak, az ellátási eseményeknek, az egyébként ehhez csatlakozó dokumentumoknak, az ellátás időpontjának, annak a körülményeinek, de akár a részt vevő intézmények adatainak is a lekérdezése. Ez mind-mind nagyon fontos, hogy szerepeljen egy rendszerben.

A biztonsági kérdésekre nagyon jó válasz volt az, hogy milyen magas biztonsági szintet ad ez a rendszer, tehát hogy a bankokénál is magasabb védelmi szintje van az ott elhelyezett adatoknak, amelyek egyébként nem olyan adatok, amelyeket az ember nem szokott például egy lapon magánál hordani vagy akár a pénztárcájában hordani. Természetesen a tájszám, a születési idő, ezek az adatok majdnem mindig rendelkezésre állnak az embernél, tehát bármilyen módon visszaélésre adhatnak okot, de azt le kell szögezni, hogy ez a rendszer, amit mindenki nagyon várt, lényegében egy nagyon biztos rendszernek tűnik.

Kívánom, hogy a pilot- vagy a próbarészében, tesztüzemében részt vevő intézmények hasznos tapasztalatokkal tudják majd gyarapítani a várható 2017-es működéskébe lépést, mert biztos van még rajta mit csiszolni. Az egyik pozitívum, amit én kiemelnék, hogy nagyon ügyesen rátelepült már erre a fejlesztésre az e-health vagy az e-egészségügy mellé az egészségügy is, tehát a mobilegészségügynek is az eleme.

(18.30)

Ami azért fontos, mert majdnem mindannyian már okoseszközökkel kommunikálunk, és az okos-

eszközök jelenléte, ha tetszik nekünk, ha nem, tényleg sokaknak nehézséget okoz, de természetesen nagyon sokaknak itt az egészségügyben inkább könnyebbséget fognak jelenteni. Mindenesetre ezt a régóta vágyott elemet szeretném kiemelni, hogy a Jobbik részéről is, és természetesen mindenki részéről, aki egy hatékony egészségügyben gondolkodik, maximális támogatás övezi, bárhogya is alakul a vég-szavazás.

A gyógyszerészeti témájú kérdésekben hatalmas médiaérdeklődés volt. Nem is tudom, mennyire hatalmas médiaérdeklődés. Őszintén be kell vallanom, a Jobbik is felült egy kicsit arra a médiaérdeklődésre, ami a gyógyszerészeti témájú törvényjavaslattal volt kapcsolatos. Itt a forgalomba hozatalra engedélyezett, de még nem kérelmezett hatóanyagú és indikációjú gyógyszerek támogatásával volt kapcsolatos. Sok mindenben mi is úgy gondoltuk, hogy nagyon méltánytalan pontja ez a rendszernek, és mi magunk is leírtuk azokat a kritikákat, amelyek a kormányt illették, és ami azt állította szembe, hogy az egyik serpenyőben egy kormányzati akarat van, aminek egyelőre nem volt ismert az a számszerű adata, ami most azért valamilyen szinten átgondolásra készített mégis az ellenzéki politikust is. Hiszen amíg 2 milliárd forintról beszéltünk, addig a költségvetési volumenben nem volt egy óriási pénz, de hogy ennek a nyolcszorosáról beszélünk ebben az esetben, az természetesen már újragondolandó.

A másik serpenyőben persze még mindig ott van, hogy a betegek gyógyulásra való lehetősége mennyire lesz biztosított az új szabályozások által. Ebben még mindig azt látjuk, hogy talán kevésbé. És ami legjobban a rovásukra megy, az maga az időfaktor, hogy mennyi idő alatt megy végig ezen a véleményezési eljárás, amellyel könnyen és gyorsan hozzáférhető lesz a betegek számára egyébként nagyon fontos gyógyszer, illetve gyógyászati készítmény. Fontos leszögezni, hogy a Jobbik nem kíván a gyógyszergyártók oldalára állni. Úgy gondoljuk, hogy kellő munícióval, kellő gazdasági háttérrel, kellő eredménnyel rendelkeznek, ha úgy tetszik, volt idejük, hogy a saját hasznukat learassák. De azt sem várhatjuk el ebben az esetben, hogy teljes egészében feladatmegosztásként ők viseljenek mindenfajta költséget ebben.

Tehát ezt szeretném leszögezni, hogy soha és semmilyen módon nem kívánunk a gyógyszergyártók oldalára állni ebben, de szimplán a racionalitás azt diktálja, hogy nem lehet csak rájuk bízni azt, hogy a gyógyszerekhez való hozzáférhetőség rajtuk múljon. Mert nagy valószínűséggel ennek levét a betegek, illetve ebben az esetben a fogyasztók fogják meginni. Itt magamnak felírtam, hogy nem tisztázott, hány beteg, illetve mennyi ideig kellene fizetni. Lehet, hogy erre egyébként már vannak számítások, hogy egy-egy gyógyszernél a gyógyszer gyártójának vagy a forgalomba hozójának mennyi ideig kell majd mindenképpen finanszíroznia saját betegét. De talán ami a legmeggyőzőbb érv vagy érdekes érv volt, pontosan ez a hatalmas, nyolcszoros emelkedés, ami ebben a

kasszában volt. Ez azért egy racionálisan gondolkodó egészségpolitikust mindenképpen arra kell késztesen, hogy újragondoljon sok mindent ezzel kapcsolatban. De óvatosan és körültekintéssel kérem, hogy az államtitkárság vizsgálja meg, hogy azért a betegek érdekei ne sérüljenek, ne szenvedjenek hátrányt, és hogy valóban, azokban a megfogalmazott sajtókritikákban mi a helyes, illetve mi tűnik valós érveknek.

Ami a gyógyszerészeti tárgyú módosítást illeti, talán az is továbbgondolásra adhat okot, ami az orvosok, illetve gyógyszerészek gyógyszerlobbitól kapott éves összegét jelenti, ami a minimálbér 60 százalékában kerülne szabályozásra. Ha úgy nézzük, ez sok, ha úgy nézzük, nem sok. Tehát mindenképpen az lenne érdekes, hogy nem összegről vagy százalékról beszélünk, hanem az ellenőrzés hatékonyságáról. Mert egyébként az, amit leírtunk, hogy a minimálbér 60 százaléka, ez talán annyit ér, mint a papír, amire nyomtatták, ha nincs mögötte ellenőrzés, vagyis ebben az ellenőrzés szigorúságára hívnánk fel a figyelmet.

A gyógyszerárak szolgálati-ügyeleti rendje. Úgy gondolom, az elmúlt időszakban ez nagyon komoly vitákat szült, lakossági, gyógyszerészeti kamarai álláspontok is ismertté váltak. Talán a legrosszabb most, hogy nem látom azokat az egyébként jól kidolgozott érveket, amiket maga a kamara is előadott, vagy amik egyébként egy járáshoz vagy egy járási rendszerhez igazodottan előkerülhetnének, felmerülhetnének. Nagyon hiányérzetem van ebben az esetben a törvényjavaslattal kapcsolatosan. A körültekintés volt az ígéletben, ennek most nem lett talán nyoma ebben a törvényjavaslatban. Még aggályosnak tűnik az is, hogy az államigazgatási szerv ügyeletre, készenlétre kötelezi a gyógyszerárakat, és a döntés elleni fellebbezésnek nincs halasztó hatálya.

Ez is talán egy kicsit méltánytalan a feladatot jól ellátó patikákkal szemben. De természetesen azt is figyelembe kell venni, hogy a túloldalon van egy lakossági elvárás, még ha elég érdekes lakossági elvárás is. Úgy gondolom, Rig Lajos képviselőtársam ismertetni fog majd olyan esetet, amikor Tapolcán és környékén nézték meg, hogy milyen gyógyszerforgalmak voltak ügyeletben. Nem biztos, hogy mindig a lakossági elvárás valóban egybeesik azzal, amit a szakma indokolna. De itt is meg kell mindenképpen figyelni, hogy mi a lakosság elvárása. Tekintettel arra, hogy több időm nem maradt, további hozzászólásban fogom folytatni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most további képviselői felszólalások következnek.

Először az írásban felszólalásra jelentkezett képviselőknak adom meg a szót. Elsőként Rig Lajos képviselő úr, Jobbik-képviselőcsoport, következik. Őné a szó, képviselő úr.

RIG LAJOS (Jobbik): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Képviselő-

társaim! Először is engedje meg, államtitkár úr, hogy sok sikert kívánjak önnek a munkájához. Nem egyszerű feladatot kapott; ha egészségügyi szakszóval lehet kifejezni, egy reanimációt kell végrehajtania egy igencsak haldokló egészségügyön.

Az előttünk fekvő törvényről, salátatörvényről Lukács képviselőtársam elmondta nagy vonalakban a véleményét. Én két vagy három olyan részt ragadnék ki belőle, ami véleményünk szerint kicsit aggályos, és lehet, hogy újra kellene gondolni vagy a szabályozását megváltoztatni. Elsősorban a nemdohányzók védelméről hozott törvénnyel és itt típusosan az e-cigarettával kapcsolatosan mondanék pár gondolatot, de gondolom, lesznek még képviselőtársaim, akik hozzászólnak.

Előjáróban tisztázni szeretném, hogy a szerencsétlen névválasztáson túl az elektromos cigarettának semmi köze nincs a hagyományos cigarettához. Párját nikotinos vagy nikotinmentes folyadék izzításával képzik, és kizárólag a pára belégzésekor működik. Használatánál nincs folyamatos égés, nincs füst, hamu, csikk. Nem dohánytermék. Dohányterméknek minősítése és eszerinti szabályozása eleve abszurd. Ha most egy összehasonlítással élnek, e logika mentén mennék tovább, akkor a vízipisztoly vagy akár a vízágyú használatát a lőfegyverekről és lőszeréről szóló törvényben kellene szabályozni.

Nagyon sok olyan barátom van, aki az e-cigarettával vagy a dohányzást imitáló eszközzel szokott le a dohányzásról. Véleményem szerint az, hogy a törvény azt rendeli el, hogy azokat az embereket, akik már legalább három vagy négy éve e termék miatt vagy e termék használata során leszoktak a dohányzásról, ugyanoda tereljük, ahol a dohányosok szívják a cigarettát a kijelölt helyeken, ez káros. Ők passzív dohányosnak számítanak. A cél az lenne, hogy ha a közegészségügyi és népegészségügyi szempontot nézzük, hogy ők ne szokjanak vissza, viszont ez egy csábítás. Megint picit oldani szeretném a hanglejtést: ez megint úgy hangozik, mint ha egy alkoholbetegségből felépült ember a napi ásványvízkészletét a kocsmában kellene hogy megvegye és ott is fogyassza el. Szerintem abban nincs vita a képviselők között sem, hogy mindegyik képviselőnek van olyan ismerőse, aki az e-cigarettával szokott le a dohányzásról. Ha azt betesszük a dohányboltba, az egy csábítás. Még több olyan aggályt fogok elmondani, ami újragondolásra ad okot, és ha ezt megteszi államtitkár úr, ahogy ön is mondta, akkor respect, mert ez nemcsak a pár száz, hanem több ezer, több százezer embert és köztük egészségügyi dolgozót is érint. Hiszen van olyan munkakör, ami nem engedí meg azt, hogy ő 10-15 vagy akár 20-30 percenként kimenjen és dohányozzon. Ha egy hosszú műtétet nézek, akár 4-5 órán keresztül bent kell tartózkodnia a műtőtérben, és olyan e-cigarettát használ vagy dohányzást imitáló eszközt, ami nem tartalmaz nikotint, nem füstöl, csak párát ad. Gondolom, az ön ismerősei körében is van ilyen. Nagy egészségügyi kutatás Magyarországon nem történt az e-cigarettával kapcsolatosan, hogy milyen káros mellékhatásai vannak.

(18.40)

Egy brit elemzésről tudok elmondani pár gondolatot. Azt nem mondta egyik se ki teljes egészében, hogy az e-cigaretta használata teljesen egészséges és minden anyagtól mentes, de azt viszont igen, azt kiderítették, hogy 95 százalékban hatékonyabb, mint a dohányzás, tehát 5 százalék maximum a káros hatása az e-cigarettának és az anyagainak.

Tudjuk, hogy nálunk az e-cigaretta a legnépszerűbb leszoktatást segítő eszköz, több mint tízszer annyi ember használja őket, mint a helyi dohányzásról való leszoktatást segítő központokban, de itt meg kell jegyezni azt, hogy azt is tudjuk, hogy ezek a helyi központok messze a leghatékonyabbak, és itt főleg az EFI-irodák, amik elősegítik ezeket. Ezért ezt a kettőt véleményünk szerint össze kellene kapcsolni, a legnépszerűbb módszert a leghatékonyabbal, így azokat, akik cigarettát szeretnének használni a leszokáshoz, arra biztatjuk, hogy kérjenek segítséget helyi szakemberektől.

Ha 2016-tól bevezetik ezt a szabályozást, eddig az e-cigarettát és a cigarettát imitáló eszközt szaktoltokban, illetve interneten lehetett beszerezni. Én most megnéztem pár ilyet, nem egyszerű ezt összerakni, illetve még használni se egyszerű. A szaktoltokban olyan szakemberek világosítják fel azokat az embereket, akik ezáltal szeretnének leszokni a dohányzásról, hogy hogy kell ezt használni, hogy kell összeszerelni, hogy kell újratölteni. Megint, hogyha a saját példámot veszem - én dohányos ember vagyok sajnos, még egyelőre -, ha bemegyek a dohányboltba, az ott lévő eladótól kérek egy dohányterméket, azt sem tudja, hogy mit kérek, tehát még a dohánytermékekkel sincsen tisztában. Ha megkérem, hogy mutassa meg nekem, hogy ezt az e-cigarettát hogy kell összeszerelni, hogyan kell használni, erre se tud nekem választ adni.

Ezért adtunk be olyan módosítókat, ami ezt szabályozná. Vegyük ki egyelőre ebből az egészségügyi salátatörvényből, és próbáljuk megteremteni a jogi lehetőségét annak, hogy a szaktoltok továbbra is fennmaradjanak. Azt meg tudjuk tenni és a kormány meg tudja azt tenni, hogy ezekbe a szaktoltokba, ugyanúgy, ahogy a dohányboltokba csak 18 éven felüliek járjanak. Annak nagyon kicsit az esélye, hogy egy fiatalok az e-cigarettára szokik rá, viszont annak nagyobb a lehetősége, hogy dohányozni fog és cigarettát szív, tehát ez megint csak statisztika. Úgy gondolom, hogy ezeket a szabályozásokat be lehetne vezetni, bízom benne - ez nemcsak az én kérésem, ez a szakma kérése is -, hogy vizsgálják felül, és a határfokot és a lehetőségeket mérlegelve azokat a módosító javaslatokat, amelyeket ebben a tárgyban beadtunk, azt támogassák.

A vezérszónoki felszólalásokat hallgattam, és vártam, hogy minden egyes témára kitérjenek, államtitkár úrtól is vártam, de egy olyan téma kimaradt, ami elég kellemetlen itt a parlamentben, hogy elhangozzon, és elég sikamlós témáról beszélünk, ez a spermabankok témája. Ez is az én feladatom lett,

hogyan felvessem ennek a kérdését, de én vállalom, felvállalom, és elárulom önnek, belemélyedtem a témába. Nagyon sok szakemberrel, intézményvezetővel beszéltem erről az ügyről, és úgy gondolom, hogy ez is egy nagyobb réteget érint. Azt mindenki tudja, hiszen nagy sajtónyilvánosságot kapott, hogy a Krio banknak, a spermabanknak megszüntették a működését, talán dán spermadonorok behozatalával kapcsolatosan találtak nyolc év után kettő olyan ivarsejtet, amely valami genetikai hibát hordozott, az közben beültetésre is került, talán Szegeden és Miskolcon, de hála a Jóistennek és Isten vigyázó kezének, mindegyik gyermek teljesen egészséges maradt. Az OTH és az ÁNTSZ végzett ellenőrzést, én egy-két olyan hiányosságra hívnám fel a figyelmet, ami ezt a zűrzavart kiváltotta, és kérem államtitkár urat, ne úgy kezeljük ezt, hogy egyből megszüntetjük a működését és eltiltjuk mindenfélétől, mert ezáltal több olyan meddő család esik el annak a lehetőségétől, hogy gyermekáldás legyen a családban, hogy az elképesztő. Tehát körülbelül 300-400 közé tehető ezeknek a családoknak a száma, és hogyha a családpolitikát figyeljük, a Fidesz-KDNP családpolitikáját, akkor ez egy támogatható elv és iránymutatás.

Azt tudjuk, hogy az ÁNTSZ és az OTH a Krio Intézetben tartott ellenőrzés során hivatalosan tudomást szerzett arról, hogy valamennyi lombikbébicentrum a Krio által szolgáltatott, döntő mértékben - és itt sajnos ez a probléma, hogy döntő mértékben - külföldről származó hímvarsejtet használ, hiszen a Kriótól az ÁNTSZ, az OTH bekérte ezen szolgáltatók listáját. Azt tudni kell, Magyarországon a toborzás, a donorok toborzása a spermabank feladata, viszont most, hogy megszüntették a működését, és a jogszabály arra ad lehetőséget, hogy csak ott lehessen leadni, illetve felajánlani spermát, amelyik intézet elvégzi ezt az IVF-et a meddőségi központokban, ez véleményem szerint egy egyéves csúszást fog eredményezni, hiszen egyik meddőségi központ sem rendelkezik spermabankkal, mindegyik meddőségi központ a Krio Intézettől vette át ezeket a donorokat, és nemcsak egy szolgáltatóval, több szolgáltatóval beszéltem, több szolgáltató vett dán és egyéb külföldi spermákat ettől a banktól.

Még egy olyan jogszabályi gond van ezzel, hogy itt összekeverték a felajánlást és az adományozás háttérét. Nem tudom, államtitkár úr tud-e most jelen pillanatban erre választ adni, de ha nem, kérem, hogy írásban válaszoljon, hogy ezt hogyan próbálják megoldani. Illetve a módosító javaslatunk is az irányba menne el, hogy ezt vegyük ki a törvényből, és üljenek le a szakma társszerveivel, vezetőivel, orvos szakmai konzultációt folytassanak, hogy ez az egyéves kimaradás, mivel a jelentkezés és az adományozás között eltelik egy év, és addig ez a 300 család sajnos nem tud gyermekvállalásba kezdeni. Még a későbbiekben folytatom a gyógyszerárakkal. Habár még van időm, úgyhogy még tudom folytatni.

Lukács képviselőtársam említette a gyógyszerárak kérdését. Ez egy nagyon jó előrelépés, hogy lehessen kötelezni a gyógyszerárakat ügyelet, készen-

lét kivitelezésére akár járásokban, városokban, ahol megvan ennek a feltétele. Az elmúlt időszakban én kigyűjtöttem azokat a megjelenéseket, ami az ügyeleti időben általában volt. Azt megvizsgálták, hogy a 21 óra és éjfél közötti időszakban a gyógyszerárakban, ha egy átlagost várost nézünk, a négy hónap alatt közel húsz gyógyszer fogyott el a sürgősségi gyógyszerek közül - és idézőjeles sürgősségi gyógyszert mondok -, a Jungee fogamzásgátló tabletták 3 havi adag, Cavinton forte, Tantum verde, Brulamycin szemcsepp, tehát elenyésző volt. Általában úgy működött eddig a szabályozás, hogy a gyógyszerárakat vezető gyógyszerészek az OTH felé jelezték azt, hogy megszüntetik vagy kívánják az ügyeletet folytatni. Ebben az a probléma, hogy ők is ugyanazzal a gondal küszködnek, mint az egészségügy többi ágazata, hogy a gyógyszerészek nagyon kevesen vannak. A gyógyszerészeknek kell biztosítani az ügyeleti időt, hogyha olyan gyógyszert kérnek, amit ott a helyszínen kevernek ki különféle alkotóelemeiből, azt egy gyógyszerári asszisztens nem teheti meg, és az én körzetemben is az a legnagyobb probléma, hogy Tapolcán is megszűnt a gyógyszerári ügyelet. Van rá lehetőség, illetve már egyeztetéseket folytattam, hogy újból visszaállítani, akár készenléti formában is - ami kevesebb jövedelmezést biztosít az ügyelő gyógyszerészeknek -, de mégiscsak egy átmeneti megoldás lenne arra az időre, ha itthon tudnánk tartani ezeket a gyógyszerészeket, és nem külföldön vállalnának munkát.

Tapolca és környezete körülbelül 72 ezer lakosból áll, sőt, 80, a nyári időszakban ez megduzzad, és az a szerencsétlen helyzet alakult ki, hogy sem Tapolcán, sem Sümegyen, sem Ajkán nincsen éjszakai ügyelet, gyógyszerári ügyelet, a legközelebbi Keszthelyen, illetve Veszprémben van. Valóban, amikor Lukács képviselőtársam elmondta, hogy ez nagyon jó előrelépés, igen, csak azt tudni kell, hogy ezek a gyógyszerárak majdhogynem 100 százalékban magántulajdonú gyógyszerárak, sőt 100 százalékban magántulajdonú gyógyszerárak, ők a bevételükből próbálják kigazdálkodni a készenléti, illetve ügyeleti díjazást, az állam nem járul hozzá. Én nem is akarok most úgy tenni, mint aki a magángyógyszerárak védelmezője, inkább azt szeretném, hogy olyan megoldás szülessen, hogy mindenki jól járjon, jól járjon a lakosság, legyen elérhető a gyógyszerár a nap 24 órájában, ezt mindenki szeretné és mindenki így akarja.

(18.50)

Viszont olyan szabályozás kell, hogy be is tudják ezt tartani, hiszen azért megszüntették meg az alacsony megjelenést, illetve a finanszírozási gondok jelentették náluk a legnagyobb gondot. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Felszólalásra jelentkezett Szávay István képviselő úr, Jobbik-képviselőcsoport. Megadom a szót.

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! Magam szintén az e-cigarettával kapcsolatban szeretnék hozzászólni, mint olyan is, aki használja ezt az eszközt, és aki 20 év cigarettázás után kezdte el a leszokást segítő - szeretném hangsúlyozni, legalábbis én a magam részéről mindenképpen így érzem, leszokást segítő - eszköz használatát. A Jobbik nem tudja elfogadni ennek a javaslatnak azon passzusait, amik az e-cigaretta forgalmazásával kapcsolatosak. Korábban önök, korábban a Fidesz éppen hozott törvényt a nemdohányzók védelme érdekében, hogy többek között az éttermekben, nyilvános helyeken, tömegközlekedési eszközökön tartózkodó polgárokat a passzív dohányzás káros hatásaitól védje. Most ez a javaslat éppen az elektromoscigaretta-tulajdonosokat kívánja a dohányzásra kijelölt helyekre üldözni és a passzív dohányzásnak kitenni. A javaslat ugye, nemcsak a használat helyét korlátozza, hanem szigorú feltételeket szab az elektromos cigaretta kereskedelmének is, hiszen árusító jogot egyedül a nemzeti dohányboltok kaphatnának, egyébként szűkített árukészlettel. Ezzel a lépéssel egyébként nem több történik, mint hogy egy körülbelül 4-5 milliárd forintos piacot a kormány ismét a saját haverjainak oszt le.

Fontos tisztázni azt, ami itt már elhangzott Rig képviselőtársamtól, de talán mástól is, hogy az elektromos cigaretta semmi köze sincsen a hagyományos cigarettához. Ez valójában nem cigaretta, valójában nem dohány, összehasonlíthatatlanul kevesebb káros hatása van, káros anyaggal rendelkezik, ha rendelkezik egyáltalán, hiszen fontos különbséget tenni például, mint ahogy hallhattuk, a nikotinos vagy a nikotinmentes elektromos cigaretták között is. Magam is találkoztam azzal a kutatással, amely azt mondja, hogy az e-cigi használata 95 százalékban kevésbé ártalmas - tehát nem egészségesebb nyilvánvalóan, kevésbé ártalmas -, mint a dohányzás. Az a vízgőz, amit ez fejleszt, nem vagy csak rendkívül kevés mértékben tartalmaz vagy tartalmazhat káros anyagot, így senki nem válik akaratlanul passzív dohányossá.

Ha ezt a javaslatot azonban elfogadjuk, akkor éppen az e-cigaretta használóit tesszük ki, sőt, kényszerítjük rá gyakorlatilag a passzív dohányzás káros hatásainak az elviselésére. Emlékszem arra, hiszen akkor még egyébként dohányosként és a törvényt ellenzőként vagy azt meglehetősen inkvizitornak tartóként szóltam még hozzá annak idején a nemdohányzók védelméért szóló törvényhez, emlékszem arra is, hogy milyen hasonló képmutatás jellemezte azt a törvényt is akkor, amikor a párt kijelölte az egyik képviselőt, az emlékezetesebb teljesítményt egyébként különösebben nem nyújtó Heintz képviselőtársunkat, aki egyik napról a másikra bejelentette, hogy ő azután leszokott a dohányzásról, és a dohányzásellenesség élharcosává vált, azután pár héttel később persze már stikában, titokban dohányzott itt, ott, amott, és egypár hónappal később vissza is szokott. Nagyjából ennyire volt hiteles az egész törvény

is egyébként, amit az ő előterjesztésében annak idején elfogadtunk.

A legfontosabb érvek akkor mind a dohányzás nyilvános helyeken való megtiltása, mind a dohánytermékeknek a nemzeti dohányboltokba való terelése, a legfontosabb érv az egészségvédelem volt, a fiatalok egészségüket romboló termékekhez való hozzájutásának a megakadályozása.

Az e-cigaretta használó emberek, kedves képviselőtársaim, nem dohányos emberek, ezért őket is megilleti a nemdohányosok védelme. Ez a törvényjavaslat ezzel éppen ellentétes. Több kutatás megvizsgálta már az elektromos cigaretta hatását a használójára és a környezetére egyaránt. Egy nemrégiben elkészült új-zélandi kutatás szerint például az elektromos cigarettából kimutatható káros anyagok szintje nagyjából 1 százaléká csupán a hagyományos dohányfüstben mérhető mennyiségnek. Tehát kutatás van bőven, pró és kontra lehet kutatásokat itt hozni, ebben is meg lehet vizsgálni például, hogy az elektromos cigaretta veszélyesnek tartó kutatásokat valójában szponzorálta-e bárki a háttérből. Mindenesetre azért az bizonyára nem véletlen, és ezt körülbelül 3-4 héttel ezelőtt magam is tapasztaltam, hogy talán azért van némi összefüggés aközött, hogy az ANTSZ pár héttel ezelőtt publikált egy kutatást, és hogy most ez a javaslat éppen most került ide, a Ház elé.

Sokak szerint az e-cigaretta ma az egyik leghatásosabb eszköze a vágott dohánytermékekről, cigaretta-ról, dohányzásról való leszokásnak, többek között ezt az új-zélandi kutatást vezető - egyébként nem merek kísérletezni, hogy kimondjam a nevét - professzor úr szerint is, aki szerint ez a nikotinmennyiség, amely az e-cigaretta-ban található, elegendő ahhoz, hogy a függőséggel járó átmeneti tüneteket kezelje, ha tartalmaz egyáltalán nikotint, szeretném hangsúlyozni. Gondoljunk tehát bele abba, hogy ha egy pár hónapja leszokott dohányost számúzzunk a kijelölt helyekre, azzal milyen nyomás alá helyezzzük gyakorlatilag őt. Fennáll a lehetősége nyilván annak, hogy ez a személy visszaszokik, illetve amennyiben az elektromos cigaretta minden olyan használati lehetőségét, terét megszüntetjük, ami eddig a hagyományos dohányzással szemben megvolt, az nyilván kevésbé lesz vonzó, kevésbé lesz motiváló, tehát a dohányzásról való leszokás is valójában sokkal nehezebbé fog válni, hiszen egy olyan ember, aki eldönti, hogy leszokik a dohányzásról - ezt tettem én idén év elején -, annak sokkal kevesebb kapaszkodót fogunk adni, sokkal kevesebb lehetősége lesz, hogy valamilyen pótszerrel, mert valójában az elektromos cigaretta, mondjuk, egy pótszer, egy pótcselekvés, amely valamilyen hasonló élményt nyújt a berögzült, megrögződött szokásokkal szemben. Most hogyha ezt a lényegi különbséget megszüntetjük aközött, hogy hol lehet dohányozni, és hol lehet elektromos cigaretta-t használni, az értelemszerűen nem fogja segíteni a dohányzásról való leszokást. A kormánynak tehát, tisztelt államtitkár úr, nem ellehetetleníteni kellene az e-cigaretta használóit, hanem éppen ellenkezőleg, abban kellene motiválni őket, vagy

abban kellene motiválni a hagyományos dohányosokat, hogy az elektromos verzióra szokjanak át. Ez a törvényjavaslat ezt semmiképpen nem fogja segíteni.

Valaki azt mondja, hogy ha 100 ezer dohányos átszokik az elektromos cigarettára, az éves szinten csaknem 600 fő életet menthet meg, tehát statisztikával bőségesen találkozhatunk. Az e-cigarettát ellenzők leggyakrabban a nikotintartalomra és annak a káros hatásaira hívják fel a figyelmet, fontos azonban azt hangsúlyozni, a hazai elektromoscigaretta-ellenes tanulmányokban is jól látható, hogy a hazai felhasználók többsége nikotinmentes terméket használ. Amikor készültem erre a felszólalásra, megnéztem az ellenérveket. Meglehetősen ócska ellenérvekkel lehetett találkozni, például ilyenekkel, hogy egy kisgyerek valamikor megitta ezt a folyadékot, amit az elektromos cigarettához használunk, és akkor emiatt lett baja, vagy például azt, hogy az elektromos cigi nem segít valójában a leszokásban, hanem inkább könnyebben rászoktatja a rendes cigarettára azokat, akik egyáltalán nem akarnak dohányozni, vagy lehetett hallani olyan vaskos érvet, hogy tűzveszélyes az elektromos cigaretta töltőberendezése. Ezzel az erővel bármilyen elektromos berendezés az lehet, még akár egy mobiltelefon töltője is. A rendes cigarettára való rászokás kockázata éppen akkor sokkal jelentősebb, hogyha a nemdohányzókat az aktív dohányosok mellé küldjük, államtitkár úr.

Magyarországon az e-cigarettát használók száma egyébként folyamatosan emelkedett az elmúlt években, és ezzel párhuzamosan - nyilván ez összefügg - csökkent a kereslet a különféle gyógyszergyárak által készített leszokást segítő termékek, például a tapaszok iránt, ezáltal ezek a cégek, ezek a gyárak is nyilván bevételkiesést tapasztaltak vagy szenvedhettek el. Ezen iparágak értelemszerűen mindent megtesznek annak érdekében, hogy ezeket az embereket visszatereljék a dohányosok közösségébe. Nagyon szomorú lenne, hogyha úgy tünne, a magyar kormány is ebben a törekvésben partner. Ha a szándék nem is ez, de a javaslat következménye mindenképpen ez lesz.

(19.00)

Az elektromos cigarettát érintő javaslatok kapcsán több civil szervezet, egyesület is felemelte a hangját, eljuttatott javaslatokat országgyűlési képviselőkhez, nyilatkoztak a sajtóban, többek között a Villanypára Egyesület és az Elektromos Cigaretta Platform Polgári Egészségmegőrző Mozgalom is, amelyek hangsúlyozták az általam is már ismertetett egészségügyi kockázatokat, továbbá kiemelték azt, hogy a törvény elfogadásával több száz ember veszítheti el a munkahelyét. Ugyanis az elektromos cigarettát a jövőben kizárólag csakis a nemzeti dohányboltok árusíthatják, mint tudjuk, így a kormány gyakorlatilag tönkreteszti azokat a kisvállalkozókat, amelyek behozták és népszerűsítették, fellendítették ezeknek a termékeknek a forgalmát. Ezekben a boltokban - erről Rig képviselőtársam is beszélt - több-

éves tapasztalattal rendelkező, a tudományos és a műszaki, de leginkább a műszaki hátteret ismerő, gyakorlott eladók állnak rendelkezésre, akik élvezik a körülbelül, most azt mondják, hogy nagyjából 150 ezer hazai használó bizalmát. A dohányboltok eladóitól értelemszerűen ez nem lesz elvárható.

Az e-cigarettáknak a nemzeti dohányboltokba tereléséhez tehát nem túl sok köze van az egészségvédelemnek, ez a javaslat valójában a korábban trafiknyertes haveroknak kedvez, államtitkár úr, képviselőtársaim, egy 5 milliárd forintos piacot oszt szét, oszt újra - hatalmi szóval - a kormány. Teszik ezt önként egyébként úgy, hogy a magyar állam elkezdte most sorozatban elveszíteni a trafikpereket Strasbourghban. Ugye tudjuk, hogy egy soproni trafikos - Vékony Lászlónak hívják az urat, akit 2013-ban megfosztottak önként a trafikos engedélyétől - a magántulajdonhoz fűződő jog megsértése miatt perelte be a magyar államot, és nyert egyébként 15 ezer eurós kártérítést. Sorban fognak jönni majd ezek a perek. Önök most valójában ugyanezt ismétlik meg, csak nem az eddigi trafikokat fogják erővel bezárni, megszüntetni és gyakorlatilag államosítani, kommunizálni, hanem azokat a kisboltokat, illetve szaküzleteket, amelyek most ezeket a termékeket árulják.

Molnár képviselő asszony is hivatkozott bőségesen arra, hogy a fiatalok egészségvédelme milyen nagyszerűen megvalósul majd, ha innentől kezdve csak nemzeti dohányboltokban lehet kapni e-cigarettát és hozzá hasonló termékeket. Marha egyszerűen meg lehet ezt oldani, képviselő asszony: ezekre a most meglévő elektronikuscigaretta-szaktoltokra is ki kell rakni a 18-as karikát, be kell vezetni ugyanazokat a törvényeket, ugyanazokat a rendelkezéseket, amelyek itt az árusításra vonatkoznak, például a fiatalokoraiak belépésével kapcsolatban vagy a kiszolgálásával kapcsolatban. Ennyivel meg lehetne oldani az egész kérdést. Nyilván a haverok profitérdekén kívül semmilyen racionális indoka ennek a javaslatnak nincsen. Rosszabb esetben legfeljebb majd ezeket a boltokat is szexshopnak fogják nézni a külföldiek, mint a nemzeti dohányboltot, de nyilván ne ez legyen az akadály.

A tervezet az e-cigi boltok bezárása mellett bezárná a webáruházakat is. Ezzel még inkább ellenőrizhetetlenné válna a forgalmazás, ugyanúgy veszélybe kerülhetne a termékbiztonság; és egyébként féltő, hogy fellendülhet a feketepiac is, ami az államnak valójában bevételkiesést fog eredményezni.

Hoztam egyébként magammal egy e-cigarettát (*Kezébe veszi az e-cigarettát.*), ennek egyelőre még semmi nem tiltja a használatát.

Összességében annyit szeretnék elmondani, hogy nem fogjuk ezt a javaslatot támogatni. Az e-cigarettás államtitkár úr nem dohányzik, így megilleti a nemdohányzók védelme. Nem lehet hagyni, hogy ez a torz tájékoztatás elbizonytalanítsa az e-cigaretta-átterni szándékozókat és a már kizárólag e-cigarettát használókat, meg kell várni a Semmelweis Egyetemnek egy folyamatban lévő kutatását, kutatási eredményeit, és talán ki kellene kérni az e-cigarettát

használók véleményét is. Önök jó szokásuk szerint, amikor ezt a törvényjavaslatot betervezték, természetesen minimális szinten sem törekedtek az érintettekkel való egyeztetésre, de ezt az elmúlt öt év alatt már láthattuk. Nem szeretnénk tehát hagyni, hogy a passzív dohányzást megszüntető eszközöket ellehetetlenítsék, mert ugyanis valójában ez történe; nem szeretnénk, és nem értünk egyet az internetes áruházak bezárásával és betiltásával; nem szeretnénk, hogy a feketekereskedelem növekedjen; és nem szeretnénk azt, hogy a multinacionális óriáscégek bármilyen szempontból is befolyásolhassák a törvényhozást. Tisztelt Államtitkár Úr! Ez egy e-cigaretta a kezemben, ennek a használatát már itt... *(Többször beleszív az e-cigarettaiba.)*

ELNÖK: Képviselő úr, megkérhetem arra, hogy ezt szíveskedjen befejezni az ülésteremben?

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): ...ennek a használatát képviselőtársam már ismertette. Szívesen, alelnök úr, amennyiben ön ezt tájékoztató eszköznék...

ELNÖK: Igen, megkérem nagyon határozottan. A szemléltetést majd valahol máshol végezze el!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Rendben van. Ettől még itt van továbbra is a kezemben. Egyelőre egyébként nem tilos e-cigaretta használni akár még itt a parlament üléstermében sem, erre szeretném felhívni államtitkár úr figyelmét. Ez lehet, hogy kimaradt ebből a javaslatból, úgyhogy javaslom, hogy gyorsan tiltsák be ezt is.

Összességében, államtitkár úr, sem politikai, sem egészségpolitikai, sem szakmai, sem gazdasági szempontok nem indokolják azokat a javaslatokat, amelyek az e-cigaretta forgalmazásával kapcsolatosak, és nem indokolják azokat a javaslatokat sem, amelyek az e-cigaretta használatát passzív dohányzásra kényszerítenék. És önök úgy akarják megvédeni *(Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az idő leteltét.)* a magyar emberek és a magyar fiatalok egészségét, hogy valójában azoknak az egészségét veszélyeztetik, akik az első lépést már megtették ahhoz *(Az elnök ismét csenget.)*, hogy a dohányzásról leszokjanak. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiból.)*

ELNÖK: Ismételten tájékoztatom, képviselő úr, az ülésteremben szemléltetésnek helye nincs. Erről tájékoztatni fogom házelnök urat.

Tisztelt Országgyűlés! Folytatjuk a felszólalásokat... *(Moraj a Jobbik soraiban.)* Természetesen házelnök úrnak van joga eljárni ezekben az ügyekben.

Felszólalásra következik Heringes Anita képviselő asszony, MSZP-képviselőcsoport.

HERINGES ANITA (MSZP): Nagyon szépen köszönöm. Miután én nemdohányzó vagyok és az is voltam egész életemben, így elfogultsággal nem nagyon lehet vádolni ezen a területen, de mégis annyian

kerestek meg ezzel a problémával kapcsolatban, hogy úgy érzem, tényleg minden területéről kell beszélnünk ennek a módosításnak, hiszen nagyon-nagyon sok embert érint. Főleg arra szeretném felhívni képviselőtársaim figyelmét, hogy eddig az internetes kereskedelem legtöbbször olyan webhelyeken történt és egyébként az árusítás is olyan szaktoltokban történt, ahol hozzáértő szakemberek árulták, akiktől kérdezni is lehetett ezekkel az eszközökkel kapcsolatban, mind egyébként az egészségkárosító hatásaival kapcsolatban, ami - ahogy mondják - 95 százalékkal kevesebb, mint egyébként a dohányárué, mind a használatlaltal kapcsolatban is föl tudtak tenni kérdéseket. Amennyiben most beszorítjuk ezeket a termékeket a szaktoltokba, a trafikokba, akkor ott jelen pillanatban nem olyan emberek vannak, akik ehhez értenek. Nyilván majd ki lehet őket képezni, de addig is úgy lesz az árusítás, hogy nem értenek hozzá az ott lévő emberek.

Azt látjuk, hogy ez tényleg a feketekereskedelem felé fogja tolni az e-cigaretta, hiszen ezek után az fog történni, hogy a fiatalok majd megkeresik azokat a felületeket, ahonnan külföldről meg tudják vásárolni ezeket az eszközöket, és sokszor egyébként minőségében is sokkal rosszabb termékeket fognak vásárolni. Nekem barátaim elmondták, hogy amennyiben az ember patront kíván vásárolni ehhez az eszközhöz, nagyon sok esetben Kínából lehet például rendelni. Nem biztos, hogy onnan megkapja a megfelelő tájékoztatást, hogy mit tartalmaz ez a patron. Azt gondolom, hogy egy olyan szabályozásra van szükség, ahol tényleg az embernek nem bujkálva kell majd megvásárolni ezeket az eszközöket, meg nem majd keresni kell az embereknek a kiskapukat, hanem megtehesék, persze szabályozott körülmények között. De ez ne arról szóljon - és egy kicsit félek is, ahogy a jobbikos képviselőtársam mondta, hogy akkor most szabályozzák le, és akkor kerüljenek olyan szaktoltokba, hogy ne a piac újraleosztása történjen meg itt is, mert Tolna megyei képviselőként azért a trafikelosztásról sok mindent tudnék mondani, de jót keveset. Ezért tényleg kérem, hogy gondolják át ezt a törvényjavaslatot. Nem kell ennyire túlszabályozni, és nem kell ilyen szigorúan venni. Tényleg azt kell látni, hogy ezek az emberek le kívánnak szokni a dohányzásról. Nyilván, akik régóta dohányoznak, ez egy egészen hosszú folyamat, és ha ez segít nekik ebben, akkor ne szabályozzuk túl őket, főleg abban az esetben, hogyha már olyan e-cigaretta szívnek, amelyikben már nikotin sincsen, hanem tényleg csak a mozdulat hiányzik ezeknek az embereknek.

És igen, a gyerekeket védenünk kell ebben a kérdésben. De azon gyermekek, akik látják a szüleiket dohányozni vagy e-cigaretta szívni, azokat egyébként is nagyon nehéz megvédeni ettől a dologtól, de ettől függetlenül védenünk kell őket minden szempontból.

Amire még szeretném mindenképpen felhívni a figyelmüket, és kérdéseket is feltenni, hogy hátha megnyugtatóbb válaszokat tudok kapni, hogy szabályozzák azt is, hogy a jövőben nem kell, hogy az OEP

honlapján a várólistát vezető intézmény honlapjára visszamutató webhelyhivatkozás szerepeljen.

(19.10)

Az az egy kérdésünk van, hogy ez miben sértette eddig a mostani kormányt, hiszen minél több helyen megtalálható, minél több helyről elérhető, minél több oda-vissza hivatkozás található, az emberek annál könnyebben találják meg ezeket az adatokat. Nyilván az kellemetlenség, hogy így könnyebb összerakni egy teljes országos képet ezekről a várólistákról, de azt gondolom, hogy ez ilyen szempontból nem befolyásolná, hiszen az a jó, ha az emberek minél könnyebben érik el, és minél több linken tudják megnézni, és minél könnyebben találják meg, hogy hol találják meg a várólistákat. Ezért ezt nem értjük, hogy ezt miért kell ilyen szempontból itt is túlszabályozni.

Még egy kérdésünk lenne. Ezt a törvényt kétszeres egyeztetésre is bocsátotta a minisztérium már ebben az évben, de az egyeztetések ellenére nem világos, hogy a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság elnöke egyetért-e igazából a javaslattal, hiszen a javaslat jelentős részében tartalmaz adatkezelési rendelkezéseket. A NAIH honlapján látható, hogy ezek közül egyet kifogásolt is az adatvédelmi hatóság, jelesül hiányolta, hogy a javaslat nem határozza meg az adatkezelés célját, amikor elrendeli, hogy például a gyógyszer kiszolgálója a vényköteles gyógyszer receptjét öt évig őrizze meg.

A javaslat indoklása szerint a gyógyszer kiszolgálójánál nem lesz szükség a vény adatainak tárolására, ebből úgy tűnik, hogy az előterjesztő törekedett arra, hogy a mostani szabályozott különleges adatok védelmét megfelelően biztosítsa, jó lenne, ha abban a hatóság elnökének nyilatkozata alapján biztosak lehetnének, hogy a javaslat adatkezelési szempontból szerinte is legalább nem kifogásolható. Úgyhogy ebben kérjük önöket, hogy egyeztessenek a NAIH elnökével, és egyébként nyugtassák meg adatkezelési szempontból a lakosságot is.

Ami biztos, és amit egyébként az MSZP minden esetben elmond, hogy több pénz kell az egészségügyben, de ezt önök is tudják, hogy az egészségügy egy olyan ágazat, amilyen sajnós most a szociális ágazat is, hogy egy kicsit ilyen háttérbe szorított gyermekként van a mostani kormányzatnál. Ezt sajnós sok hírben is láthatjuk, ami botrányos körülményeket mutat a magyar egészségügyben és a kórházakban. Ezért, bár látjuk a lépéseket a bérrendezéssel kapcsolatban, de átfogó bérrendezési programra van szükség, még nagyobb arányban, hiszen önök is tudják, hogy a kivándorlás ezeken a területeken az egyik legnagyobb. Itt kell tartásuk az orvosainkat, itt kell tartásuk a rezidenseinket, itt kell tartásuk az ápolónőinket, és olyan körülményeket kell tudnunk nekik teremteni, ahol normálisan, lelkiismeretesen tudják végezni a dolgukat, hogy ne azon kelljen gondolkodniuk, hogy egyébként miből fogják a csekkjeiket befizetni. A lelkiismeretesség nem megkérdőjelezhető

ezeknél az embereknél, a szakmai tudás sem megkérdőjelezhető, de amikor az otthoni problémák - főleg a pénzügyi problémák - nyomják ezeket az embereket, akkor nem elvárható tőlük, hogy minden pillanatban ott járjon az eszük. Pedig ők tényleg olyan munkát végeznek, de ezt ön tudja a legjobban és az előző államtitkár úr is jól tudja, hogy olyan munkát végeznek, amiben nem nagyon lehet hibázni, és az emberség egy nagyon-nagyon fontos kérdés.

Pont azért fontos kérdés, hogy itt tartsuk az orvosokat, az ápolókat és a rezidenseket, amit én nagyon sokszor elmondtam már a Parlament falai között, és ahányszor csak lehet, el is fogom mondani, hogy a saját választókerületem problematikája a pincei kórház problémája, ahol most az aktív ágyak megszűnnek, viszont 17 település több tízezer embere az, aki most az első ellátási helyet teljesen elveszíti. Ezek azok az emberek, akik tényleg csak annyit kértek, hogy legalább egynapos sebészetük hadd maradjon. Ahogy államtitkár úrnak is jeleztem ezt a problémát, kérem, hogy gondoljuk át velük közösen, hátha találunk egy olyan megoldást, ha már egyébként a kórház egyik szárnyának a felújítása most megtörtént, hogy legalább egy egynapos sebészet maradjon náluk, hogy amikor a környéken, egy zsáktelepülésen élő falusi állampolgárral egy kisebb baleset történik, akkor rögtön be tudjanak rohanni - ahogy most is megtörténik - a pincei kórházba, és az elsődleges ellátási pontjuk meglegyen, ahol tényleg csak annyit meg tudnak velük tenni, hogy összevarrják azt a sebet, vagy egyáltalán egy egynapos sebészetben megoldható problémákat megoldjanak náluk.

Ennek a térségnek ez nagyon-nagyon fontos, hiszen ez egy öregedő kistérség, ahol az emberek nehezebben mozognak, és ahogy mondtam, rengeteg kis zsáktelepülés van a környéken, ahonnan az utazás nagyon-nagyon nehéz. Nem szabad, hogy ezeknek az embereknél az jelentsen gondot, hogy a saját egészségüket védeni tudják. Ezért kérem az egyeztetést ebben a kérdésben, hogy megnyugtassuk az ott élőket, hogy őket sem felejtettük el. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Felszólalásra következik Lukács László György képviselő úr, Jobbik-képviselő-csoport. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. LUKÁCS LÁSZLÓ GYÖRGY (Jobbik): Köszönöm szépen, elnök úr. Én Szávay képviselőtársamat kérem arra, hogy lehetőség szerint ne adjon ilyen jó ötleteket, hogy az Országgyűlésnek a határozati házsabályát módosítsuk abban az értelemben, hogy az e-cigit ne lehessen bent használni, mert a végén még azzal találjuk magunkat szemben, hogy bármilyen módosítónkat, legyen az egyébként határozat vagy törvényjavaslat, még el találja fogadni a kormánypárt. Tehát én nem javaslok, hogy ezt mindenképpen beterjesszük ide. Maradjon minden a régiiben, és az e-ciginek ott legyen a helye, ahol lennie kell. Egyébként tényleg nincs semmilyen tiltás,

ami ebből a Házból kitiltaná vagy egyébként az itteni használatát nem engedélyezné. Végül is egy vízgőznek a párájáról van szó, én izzadok, adott esetben egy sólámpát is el lehetne itt helyezni, és az abból való kipárolgás sem lenne egyébként különösebben káros, mint ami az e-cigarettában van.

De nagyon érdekes az a vita is, amiben egyébként benne vagyunk: e-cigaretta, illetve e-egészségügy, mind a kettő valamilyen szinten egy haladó tevékenység volt. Az e-egészségügy az egészségügyet szerette volna javítani, az e-cigaretta pedig a leszokóban lévő embereknek szerette volna valamilyen módon segíteni azt a tevékenységét, hogy eltávolodnak az egyébként nagyon káros egészségügyi hatásokkal bíró és egyébként tényleg megakadályozásra szoruló dohányzástól. De hogyha tovább gondoljuk az analógiát - és ezt is érdemes felvetni -, adott esetben azokat a tapasztalatokat, azokat a rágógumikat vagy tablettákat is, amelyeket a leszokáshoz használnak, lassan áttelepíthetjük a patikákból a dohányboltokba. Egyébként annak egy szintén nagyon komoly, talán még 5 milliárdot is meghaladó pénzügyi része van, tehát egyébként javasolom a trafikmutyiban érdekelt személyeknek, hogy érdemes ezt a gazdasági megfontolást is átvenni, és mindenképpen adott esetben azokat is áttelepíteni oda. Jól meg fognak ott egymás mellett férni, és végül is az ottani eladók már nemcsak az e-cigi összeszerelésében lesznek majd járatosak, hanem a reklámhirdetéseket is ki lehet majd egészíteni a hirdetésben, hogy ne csak az orvost, gyógyszerészt kérdezze meg, hanem a trafikban kiszolgáló asszonyt is a káros egészségügyi hatásokról adott esetben.

Na most, mindenesetre láthatjuk, hogy mégis kicsoda ellentmondás van abban, hogy két elektronikus oldalon milyen irányba szeretnénk haladni. Én úgy gondolom, hogy a Jobbik Magyarorszáért Mozgalomnak azokat a módosító javaslatait, amelyek ennek a résznek a komplett törlésére vonatkoznak - tehát ez egy jól behatárolható része a törvényjavaslatnak, illetve van még a vége felé talán három helyen elszórtan olyan, ami erre vonatkozik -, ennek a komplett törlését kívánjuk a figyelmébe ajánlani a kormánynak, illetve az egészségügyért felelős államtitkár úrnak is. Ezt érdemesnek találjuk egyébként a törlésre, és folytassunk le ebben egy olyan szakmai vitát, amivel egyébként a Szávay képviselő úr által ismert tanulmányokkal alátámasztva, magukat a kereskedelmi szervezeteket meghallgatva, egy komplett, teljesen átlátható érvrendszerrel hozunk létre, amely alapján természetesen, hogyha az érvrendszerben szerepelni fog az, hogy ennek más helyre kell mennie, vagy a dohányzás elleni védelemben valóban egy 18-as karikának kell az árusítóhelyeken lennie, akkor válasszuk ezt a megoldást, de legalább legyen benne egy érdemi vita, egy érdemi előkészítés, ami úgy tűnik, hiányzott.

Fontos, hogy ne csak a negatívumokról beszéljek, hogy a Jobbik mindenképpen támogatja - és mindig is támogatta - azokat a rendelkezéseket, amelyek az egészségügyi ágazatban dolgozóknak a bérére

vonatkoznak. Így támogatjuk természetesen és fontosnak tartjuk mi is egyébként télvíz idején a fagyasztással ellentétesen a felengedését azoknak a mozgóbér-elemeknek, amelyeket most már az ágazati béremeléssel együtt az alapilletményhez igazodóan lehet szabályozni. Mindenképpen fontosnak tartjuk, nemcsak azért, mert lejárt volna december 31-én a vonatkozó rendeletnek a hatálya, hanem mindenképpen egy fontos és a dolgozók felé megnyilvánuló gesztus, hogy igenis, a kormányzat számol velük és gondol rájuk, hogy ne csak annyit halljanak, hogy nekik miben van igazuk, hanem lássák is, hogy az igazuknak igazat adnak, és valamit a kormányzat tesz azért, hogy az egészségügyben dolgozóknak az egyébként rendkívül rossz bérhelyzete megoldódjon.

Hivatkoztunk többször ma az OECD-jelentésre, pontosan itt volt az egyik, hogy mind vásárlóerőparitásban, mind összvolumenében a magyar ápolók a legrosszabbul keresők az OECD-ben. Ez egyrészt azt is mutatja, hogy mindez a nagyfokú munka, amit a szakemberhiány miatt egyre nagyobb teher mellett, egyre nagyobb kiegészítés mellett végeznek, mennyire rosszul finanszírozott, mennyire rosszul dotált, és mennyire nem tükrözi azt a munkamennyiséget az ő fizetésük, amely egyébként, én úgy gondolom, hogy megalázó. De természetesen több ilyen szektor van, a szociális ágazat hasonló problémákkal küzd, de számunkra, egészségpolitikusok számára, vagy akik most a vitában részt vesznek, mégis az egészségügynek a kiemelt szerepe a fontos.

(19.20)

Ezt a részét tehát maximálisan támogatjuk a törvényjavaslatnak. Sok ennél fontosabb dolgot is kellene egyébként tenni a bérrendezésben, de ez az egyik útja.

Érdemes szintén megfontolni törlésre a már imént említett ritkább betegségekre vonatkozó gyógyszerforgalmazási regiszteri szabályokat. Itt azért javasoljuk ezt törlésre, mert úgy tűnik, hogy mégiscsak folytatni kellene erről egy olyan, szintén átgondolt szakmai vitát, amely talán ebben az esetben egyeztetés hiányában elmaradhatott, bár ezekkel az a baj, hogy nem nagyon látunk rá politikusként vagy országgyűlési képviselőként, hiszen természetesen nem vagyunk ezekben felek, tehát nem vagyunk meghívottak, másrészt az egyeztetés dokumentumai olyan kormányzati döntés-előkészítő dokumentumok, amelyekhez semmilyenfajta információs törvény alapján nem férünk hozzá - de talán rendben is van így. Azt viszont nagyon sok esetben szeretnénk látni, hogy az elhangzott érveknek megfelelően, amelyek így vagy úgy eljutnak egyébként a politikusokhoz, ezeknek az érveknek megfelelően építse fel a törvényjavaslatokat és a -módosításokat a kormány.

Ugyanez vonatkozik egyébként azokra a kamarai felvetésekre, amelyek a gyógyszerári ügyekkel kapcsolatosak. Ott egy nagyon hosszú egyeztetés volt emlékeim szerint, illetve nagyon körültekintő egyeztetés volt, és - amint mondtam - nem látom tükrö-

zódni benne azoknak az érveknek meg azoknak a javaslatoknak a szövegét vagy adott esetben az átgondolását, amit egyébként a kamara, én úgy gondolom, elmondott és közérthetően és jól megfogalmazott, és szakmailag is alátámasztottan tett, és ami egyébként nemcsak a kamarának, hanem a betegeknek is érdeke lenne. Ezekben tehát én mindenképpen azt javaslom, hogy gondoljuk újra, illetve a kormány gondolja újra, hogy mi az álláspont.

Nagyon erősen úgy gondolom, hogy az elektromos cigarettára vonatkozó szabályozás ebben a jelen formájában nem érett meg arra a vitára vagy egyáltalán a változtatásra. Inkább a vitát és az egyeztetéseket kell benne továbbvinni, a döntés szerintem idő előtti lenne ebben, pláne abba az irányba, ami szerintem kifejezetten nem egészségvédelmi, hanem inkább gazdasági vonalat tükröz, illetve gazdasági befolyást tükröz. Én úgy gondolom, szimplán csak gazdasági célok diktáltak most, ebben az esetben. Természetesen... Félek azt mondani, hogy a gazdasági célok, mert merem remélni, hogy egyébként az egészségügyi államtitkárságon a gazdasági célok ilyen vonatkozásban mindig alulmaradnak az egészségügyi célokkal szemben, természetesen más területen fontos lehet a gazdasági hatékonyság, mint egyébként a ritka betegségekre vonatkozó gyógyszerregisztrálnál is lehetnek olyan gazdasági érvek, amelyek például felülírhatják azt az egészségi várakozást, ami egyébként a betegeknek a várakozása volt. Úgy gondolom tehát, hogy itt ebben mindenképpen szükség lenne még egy kis időre, és mindenképpen időre lenne szükség a kamarai felvetéseknek az újrafésülésében, tehát ott is vagy bővíteni, vagy most ezt a rendelkezést elhagyni, és egy komplett, olyan, a gyógyszerészeti tevékenységet, a patikai ügyeletet érintő jogi szabályozást bevezetni, amely sokkal jobban tükrözi a kamara, a kamarában megtestesülő közbizalom, illetve az ottani tagság véleményét, mert az ő részükről jöttek be azok a szakmai tapasztalatok, amelyeknek igenis helyet kell kapniuk a törvényjavaslatokban. Jelen esetben ezt nem látom.

Összegezve: azért jól látható, hogy a Jobbik Magyarországért Mozgalom számos pontjával egyetért, ilyen az e-egészségügy, de ilyen például a mozgó béreknek a beépítése, illetve úgymond a felengedése is, tehát ezt feltétlenül támogatni kell. De vannak olyan vitás pontok, amelyek kapcsán, én úgy gondolom, még nagyon elgondolkodtató, hogy a törvénycsomagban milyen döntést lehet hozni, vagy összességében mennyire rontja az egész törvényjavaslatnak a megítélését, ha ezekben a pontokban nem lesz elmozdulás. Fura ezt mondani, de talán jó pár órával ezelőttig volt lehetőség a módosító javaslatoknak a leadására, mi a magunk részéről megtettük, és azt ajánljuk a kormányzat figyelmébe, hogy ezeket közösen fontoljuk meg. Állunk a vita elébe akár a Népjóléti bizottságban vagy akár a zárásban is. Én úgy gondolom, hogy meg lehet találni azt a konszenzust, amellyel ez a törvényjavaslat azon pár, általunk elhibáztattnak vélt elemétől meg tud szabadulni, és egy ténylegesen jó törvényjavaslattá tud válni, amelyet,

úgy gondolom, abban az esetben minden ellenzéki párt támogatni is tud majd. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Kérdezem, kíván-e még valaki az adott napirendi pont keretében felszólalni. *(Senki nem jelentkezik.)* Jelentkezőt nem látok. Az általános vitát lezárom.

Megkérdezem az államtitkár urat, kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Dr. Ónodi-Szűcs Zoltán: Csak a zárszóban.)* Államtitkár úr? *(Dr. Ónodi-Szűcs Zoltán: Csak a zárszóban. - Heringes Anita: Ez az! - Dr. Lukács László György: Ez az most itt.)*

Államtitkár úr, szeretettel köszöntöm én is képviselőtársaimhoz kapcsolódva, megkövetem, hogy nem elsőként jeleztem ezt önnek. Most a válaszok, illetve a zárszó egyben kerül elhangzásra, úgyhogy oné a szó, államtitkár úr.

DR. ÓNODI-SZÚCS ZOLTÁN, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen. Nem tudom, hogy hallatszom-e. Rutintalan voltam, elnézést kérek mindenkitől, de ez az első fellépésem, és nagyon szépen köszönöm a vitának azon részét, amely szakmai volt, és kevésbé performanszos. Azt gondolom, hogy nekem is tanulságos volt látni, hogy mi folyik egy parlament padsoraiban, úgyhogy én kezdeném szépen sorban, amikre tudok reagálni, igyekszem. Először is a spermaügy, a sikamlós téma kapcsán akkor szeretném kérni, hogy írásban ha megkaphatnám a kérdést, akkor fogok rá válaszolni. Én kicsit furcsán állok itt, mert én azt hittem, hogy a szabályozás nem szűkíti, hanem bővíti a lehetőségek körét, tehát amiről beszélgettünk, az az én fejemben másképpen van, de erről majd akkor fogunk beszélgetni, hogyha kell. A témák sorában a patikaügyben, én ebben is kicsit tanácstalan vagyok most ebben a körben, mert én találkoztam minden kamarával az elmúlt három hétben, ezt a fajta problémakört számomra a kamarák nem jelezték. Én azért hétfőn meg fogom őket újra kérdezni, hogy mit gondolnak a patikai nyitvatartásról, kíváncsi vagyok az ő véleményükre.

Hál' istennek az EESZT kapcsán nem kaptunk semmilyen kritikát, köszönöm a támogatásukat, mind a két félnek. Nagyon remélem, hogy nem fogok úgy járni, mint 2003-ban jártam ifjú szakrendelővezetőként, amikor bejöttek hozzám, és mondták, hogy három hónap múlva e-recept lesz, majd azóta eltelt 12 év. Úgyhogy én nagyon remélem, hogy most nem kell emiatt nekem majd szégyenkezni, és minden működni fog 2017 második felére.

Amiről szerintem hosszabban kell beszélnem, az az e-cigaretta, hiszen itt rengeteg érv hangzott el. Én szeretnék az én tudásom birtokában, a saját tudásom alapján érvelni. Azt gondolom, hogy senki sem gondolhatja azt, hogy az elektromos cigaretta gyógyszer; ugye, ezt senki nem gondolhatja? Az a helyzet, hogy azt sem gondolhatja senki, legalábbis én nem tudok

arról, hogy lenne olyan tanulmány, amely azt támasztaná alá, hogy az e-cigaretta segít a leszokásban. Ilyen tanulmányt mi nem ismerünk. Ha ilyet elő tudnak húzni úgy, hogy azt nem egy e-cigaretta szponzorálta, akkor nagyon szívesen elolvasnám. Mi ilyet nem ismerünk. Legfőképpen az a problémám velem, hogy míg a hagyományos módszernél lehet adagolni a nikotin mennyiségét, addig az e-cigarettnál ez nem kontrollálható, tehát az e-cigaretttartó és nikotint tartalmazó patronnal használó ember nem tudja, hogy végül is mit kap. Hozzáteszem, hogy maga a termék-kör is rendkívül új, nincsen szabályozva, a gyártótól függően ötvenszeres különbségek alakulnak ki a nikotinnemennyiségben, attól függ, hogy kitől vesz éppen patronnal. Továbbmegyek: amelyik patronnal nincsen nikotintartalom, ott is vannak egyéb illóanyagok, és ezek hatásait soha senki nem vizsgálta, azonban tény és való, hogy ezek egy része rákkeltő hatású. Én nem tudom önnek állítani, hogy amit éppen szív, az ezek közé tartozik-e vagy sem (*Szávay István: Sem!*), hiszen senki nem vizsgálta be ezeket, tehát én azt tudom önnek állítani, hogy ha erről beszélünk, akkor mindenképpen óvatosságra kellene intenünk saját magunkat. És emlékezzenek vissza, hogy a sima cigarettnál hány évtizednek kellett eltelnie, mire a gyógyszerlobbival szemben be tudtuk bizonyítani, hogy az igenis káros az egészségére annak is, aki szívja, és annak is, aki egyébként csak passzívan részesül ebben. Rengeteg tanulmány van pró és kontra. Szerintem a magyar kormány nem követ el hibát akkor, amikor ebben óvatosságra inti a lakosságot.

A csokoládébolt-hasonlatra, megmondom őszintén, most nem tudok reagálni (*Derűltég az ellenzéki pártok soraiban.*), ez egy igen izgalmas téma. Nekem is meg kell még ezt emésztennem. Köszönöm szépen ezt a fajta hozzászólást.

Visszatérve az e-cigarettről, azt gondolom, hogy igenis vannak azért ennek veszélyei, hiszen ha csak abba belegondolnak, hogy ha 6 milligramm nikotin egy fiolából egy gyerek bőrre kerül, az már akár az életét is tudja veszélyeztetni, azt gondolom, hogy ez nem veszélytelen terület. Azt gondolom, hogy ezt mindenképpen meg kell hogy fontolják, amikor e mentén érvelnek, és ezért sem volt számomra - hogy is mondjam csak? - jó ez a performansz, hiszen ezt ön nem vette figyelembe. (*Közbeszólások a Jobbik soraiból.*) Amit fontos még megemlítenem, hogy az általam ismert tanulmányok során én arról, még egyszer mondom, nem tudok, hogy segítene a leszokásban, sokkal inkább fenntartja az addikciót a nikotinnal szemben vagy mellett. Én ilyet nem ismerek. Még egyszer szeretném a figyelmüket felhívni, hogy tapasztaltuk már azt, hogy egy iparág milyen fajta lobbierőt tud kifejteni a médián keresztül a sajtóban, én szeretném elkerülni azt, hogy ugyanilyen erővel álljunk szemben majd tíz vagy húsz év múlva.

(19.30)

Szerintem épp időben lépett a kormány a tekintetben, hogy ez ne tudjon ekkora méreteket elérni.

Rengeteg egyéb ügyben volt még felszólalás. Ezeket most felírtam, és azt gondolom, meg fogjuk ezeket fontolni a tárcánál. Ha bizottsági ülésre kerül sor, igyekszem majd ott a helyszínen reagálni. De szeretném kérni Rig Lajos képviselő urat még egyszer, ha ezt megkapom írásban, meg fogom válaszolni.

Köszönöm, hogy első alkalommal respektálták a tétovaságomat. Köszönöm a szót. (*Taps a kormány-pártok padsoraiból.*)

ELNÖK: Megköszönöm az államtitkár úr válaszait. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására ma 16 óráig volt lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik mai utolsó napirendi pontunk, **az oktatás szabályozására vonatkozó egyes törvények módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/7405. számon, továbbá az ahhoz érkezett állami számvevőszéki tájékoztató a parlamenti informatikai hálózaton elérhető. A tájékoztató anyagot a vezérszónokok kézhez kapták, képviselőtársaim pedig a Terembiztos Szolgálatnál is átvehetik.

Elsőként megadom a szót Palkovics László úrnak, az Emberi Erőforrások Minisztériuma államtitkárnak, a napirendi pont előterjesztőjének.

DR. PALKOVICS LÁSZLÓ, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! A magyar felsőoktatás működését, oktatási és képzési feladatait a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény határozza meg. Az Nftv. az Alaptörvény X. cikkelyének (3) bekezdése által meghatározott keretek között a felsőoktatás színvonalának emelését, a versenyképes tudás megszerzéséhez szükséges feltételrendszer megteremtését, illetve az intézményrendszer működésének biztosítását tűzte ki célul már a megalkotásakor is.

A kormány 2014. december 22-ei ülésén elfogadta a felsőoktatási stratégiát, a „Fokozatváltás a felsőoktatásban” című dokumentumot. A stratégia célja a nemzetközi oktatási és kutatási térben magas pozícionált, a társadalmi kihívásokra válaszolni képes, Magyarország gazdasági sikerességét alapjában meghatározó felsőoktatási rendszer működtetése. Magyarország fejlődésének kulcsa a megfelelő méretű és minőségű hazai felsőoktatás, amely képes válaszolni a társadalmi és gazdasági kihívásokra egyaránt. Ahhoz, hogy ezeket a céljainkat végrehajtsuk, minden adott a hazai felsőoktatásban. A következő évtized feladata ezért az, hogy erősségeinkkel, lehetőségeinkkel, erőforrásaikkal és meglévő tapasztalatainkkal élve megteremtjük a régió egyik legkiválóbb felsőoktatási rendszerét, melynek középpontjában a teljesítmény, a magas minőség, a versenyképes tudás, valamint az oktatók és hallgatók közös sikere áll.

A felsőoktatási stratégia egy 15 évre vonatkozó iránymutatás, amely kijelöli azokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a teljesítményelvű hazai

felsőoktatás kialakítása érdekében szükségesek. A felsőoktatási stratégia egyik célkitűzése a felsőoktatási intézményhálózat racionalizálása, Magyarország térszerkezetéhez igazodó, a minőségjavulás irányába ható, versenyhelyzetet teremtő intézményrendszer kialakítása. Olyan felsőoktatási rendszert szeretnénk létrehozni, ahol a rendelkezésre álló állami forrásokat a nemzetközi versenyben is bizonyítottan erős területekre lehet koncentrálni. A koncepció szerint 2030-ra Közép-Európa egyik legjobb felsőoktatási rendszere jöhet létre Magyarországon, amely mellett, hogy a minőségi oktatásnak és versenyképes képzésnek köszönhetően képes lesz külső források bevonásával is finanszírozni a tevékenységét, egyszerre igazodik a munkaerőpiaci elvárásokhoz, a társadalmi igényekhez, a demográfiai változásokhoz, valamint a kutatás-fejlesztési és innovációs folyamatokhoz egyaránt.

A stratégia eddig az időpontig rögzíti a megvalósítani tervezett célkitűzéseket és akciókat az oktatási kiválóság, a világszínvonalú kutatás és a társadalmi felelősségvállalás területén. A koncepció fő célkitűzései az alábbiakban foglalhatók össze: elsőként az együttműködés és a versenyhelyzet kialakítása a felsőoktatási intézményrendszeren belül és kifelé, munkaerőpiaci és társadalmi elvárásokhoz igazodó képzési struktúra, akadémiai értékeket megjelenítő, tudományos kiválóságon alapuló világszínvonalú felsőoktatás, a doktori képzés átalakítása, a fokozatszerzés hatékonyságának növelése, a tudományos utánpótlás biztosítása, a magyar gazdaság innovációs képességét biztosítani tudó egyetemi kutatás-fejlesztési és innovációs háttér és az ezekhez a célkitűzésekhez igazodó és azt követő intézményrendszer létrehozása.

A törvényjavaslat célja az elfogadott felsőoktatási stratégia implementálása és ezzel összefüggően az Nftv. módosítása, továbbá a törvényjavaslat módosítja a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvényt, a külföldi bizonyítványokról és oklevelekről szóló 2001. évi C. törvényt, és a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényt. A módosítás lényegi rendelkezései a következőkben foglalhatók össze.

Elsőként a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény módosítására térnek ki. Az állami felsőoktatási intézmény tekintetében a Kjt.-t az Nftv.-ben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni. A felsőoktatási intézményekben a Kjt. és annak 2. számú melléklete határozza meg az oktatói, valamint a központi költségvetési szerveknél tudományos kutatói munkakört betöltő közalkalmazottak előmeneteli és illetményrendszerét. A jelen Kjt.-módosítással a tanári munkakör a Kjt. 2. melléklete szerinti, a közalkalmazottak garantált illetményét meghatározó, az egyetemi tanári munkakör 1. fizetési fokozatának a költségvetési törvényben megállapított garantált illetménye alapján meghatározott bértáblába került átmenetelésre.

A Kjt. 79/B. §-a rendelkezik a 2. melléklet szerinti bértáblában szereplő munkakörökre, az eddigi

oktatói, kutatói munkakörre és a törvénymódosítással beillesztett tanári munkakörökre vonatkozó besorolási és előmeneteli szabályokról. Ezt a táblázatot 2001-ben fogadta el az Országgyűlés, azóta ennek a módosítása nem merült fel, hiszen ezt a fajta előmeneteli rendszert, amit az 1. fokozatú egyetemi tanár fizetési struktúrájához kötöttünk, úgy tűnik, az idő igazolta, és jól leképezi azt a fajta karriertervezési lehetőséget, amit az egyetemre frissen bekerülő szakemberek, akár tanársegédként, akár tudományos segédmunkatársként, akár tanárként aztán a későbbiekben követni tudnak.

A felsőoktatási intézményekben oktatói, tudományos kutatói és tanári munkakörben foglalkoztattak olyan béremelésére kerül sor, amelyhez módosítani szükséges a garantált illetmény mértékét. Erre több lépcsőben kerül sor. 2016. január 1-jétől esedékes 15 százalékos béremelésre vonatkozóan a tervezet felhatalmazást ad az oktatói, tudományos kutatói és tanári munkakör illetménye növekedésének kormányrendeletben való szabályozására. A 2017. január 1-jétől, illetve a 2018. január 1-jétől esedékes további erre épülő 5-5 százalékos béremelést a 2017. évi, illetve '18. évi költségvetési törvény rendezheti. Ezen illetményrendezés forrásait mindhárom esetben a központi költségvetés biztosítja.

A második módosítás a külföldi bizonyítványokról és oklevelekről szóló 2001. évi C. törvény módosítása. A tervezet a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXLI. törvény módosítása alapján a hatósági eljárásokban az eljárás felfüggesztésének esetét rögzíti, ha az ügyben bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt büntetőeljárás indult.

Szükség van a nemzeti köznevelésről szóló törvény módosítására is. A tervezet a diákigazolványoknak és a pedagógusigazolványoknak az elektronikus kártyaként való kibocsátásához szükséges törvényi szabályokat fogalmazza meg. A Ket. módosításával összhangban a köznevelési hatósági eljárásokban az eljárás felfüggesztésének esetét rögzíti, ha az ügyben bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt büntetőeljárás indult. A nemzeti köznevelési törvény rendelkezése szerint a tanuló attól az évtől kezdődően, amelyben gimnázium és szakképző iskola esetében a 25. életévét betölti, kizárólag felnőttoktatásban kezdhet új tanévet. A rendelkezéssel való összhang megteremtése érdekében indokolt az Nkt. azon rendelkezéseinek hatályon kívül helyezése, amely a katonai szakképesítések esetében az életkori határt 24 évben állapítja meg.

Az utolsó lényegi módosítás a felsőoktatási törvényre vonatkozik. Elsőként az intézményhálózat átalakításáról szeretnénk néhány szót szólni. Az Nftv.-t módosító 2015. évi CXXXI. törvény alapján 2015. szeptember 1-jétől a felsőoktatás alapintézményei, az egyetem és a főiskola új intézményi formával egészültek ki: az alkalmazott tudományok egyetemével. Az alkalmazott tudományok egyeteme az a felsőoktatási intézmény, amely legalább négy alapképzési szakon és két mesterképzési szakon jogosult képzés-

re, ha a műszaki, informatikai, agrár-, természettudományi vagy gazdaságtudományi képzés területén gyakorlatigényes szakon folytat képzést, legalább két szakon duális képzést folytat, munkaviszony, illetve közalkalmazotti jogviszony keretében foglalkoztatott oktatóinak, kutatóinak legalább 45 százaléka tudományos fokozattal rendelkezik, képzéseit képes idegen nyelven folytatni az általa indított szakok egy részén, valamint tudományos diákkört is működtet.

2016. január 1-jétől állami alkalmazott tudományok egyetemként működhet tovább a Budapesti Gazdasági Főiskola, a Dunaújvárosi Főiskola, a Nyíregyházi Főiskola. Nem állami alkalmazott tudományok egyetemként folytathatja működését a Budapesti Metropolitan Főiskola.

(19.40)

2016. július 1-jétől az egri Eszterházy Károly Főiskola és a gyöngyösi Károly Róbert Főiskola összeolvadásával az Eszterházy Károly Egyetem, a Szolnoki Főiskola és a Kecskeméti Főiskola összeolvadásával a Kecskeméti Egyetem mint alkalmazott tudományok egyeteme jöhet létre.

2016. július 1-jétől a Szent István Egyetemből kiváló Állatorvos-tudományi Kar önállósulva Állatorvos-tudományi Egyetemmé jöhet létre. Speciális képzési szerkezete indokolja az általános törvényi előírásoktól való részbeni eltérést.

Egy további szabályozás az aktuális szabályokat pontosítja azzal, hogy rögzíti: kiválás esetén a kiváló szervezeti egység tekintetében az új felsőoktatási intézmény vagy a kiváló szervezeti egységet magába olvasztó másik felsőoktatási intézmény az eredeti felsőoktatási intézmény jogutódja lesz.

Az intézményirányításra vonatkozóan is teszünk javaslatot szabályok módosulására. A felsőoktatási intézmény vezető testülete a szenátus. A szenátus működésével kapcsolatos minden kérdést a felsőoktatási intézmény szervezeti és működési szabályzatában kell meghatározni, a törvényben meghatározott rendelkezések keretein belül. Ezen rendelkezések köre a törvényjavaslatban kiegészül azzal, hogy a szenátus választott tagjai megbízatásukat személyesen kötelesek ellátni. Továbbá a szenátus tagjai megválasztása demokratikus elveinek érvényesítéséhez nyújt biztosítékot a módosítás azon rendelkezése, hogy a választás során figyelemmel kell lenni a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók, kutatók és tanárok arányos képviseletére. Tekintettel arra, hogy egy-egy intézmény több különböző méretű karral, intézettel is rendelkezik, különösen fontos az arányosság elvének törvényi szinten történő megjelenítése annak érdekében, hogy ne fordulhasson elő a gyakorlatban, hogy egy nagy létszámú, jelentős kar a szenátusban alulreprezentált legyen a döntéshozatal során. A módosítás következtében a munkáltatói jog gyakorlásának rendjét a rektor és a kancellár utasításban szabályozhatja. A módosítás célja az intézmények működési hatékonyságának növelése azzal, hogy a gyakran változó munkáltatói jogköröket ne

egy hosszadalmas és bonyolult szabályzatmódosítási folyamat keretében kelljen meghatározni, hanem egy lényegesen egyszerűbb utasítás formájában. A munkavállalók jogai ugyanakkor nem sérülnek, mivel a szabályozás tartalmazza azt is, hogy az érintettet közvetlenül, írásban is értesíteni kell, és az utasítást közzé kell tenni.

A következő módosítások az oktatásra, a képzésre és a hallgatókra vonatkoznak. A hitéleti képzés képzési és kimeneti követelményeit a miniszter az egyházi fenntartó kezdeményezésére szabályozza, ezért nincs kormányrendeleti szabályozás az új képzések jegyzékébe történő felvételéről. A szabályozás ehhez kapcsolódóan pontosítja az eddigi törvényi szabályozást. A hitéleti képzés szakjait, valamint a felsőoktatási szakképzéseit a képzési és kimeneti követelmények tartalmazzák.

A szakirányú továbbképzés intézményi hatáskörben létesíthető, az alap- vagy a mesterfokozatot követően, oklevelet eredményező, állami támogatásban nem részesülő képzés, amely képzés a módosítás eredményeként a felsőoktatási intézmény székhelyén kívül is megszervezhető lesz.

Az Nftv. hallgatói munkavégzésre vonatkozó rendelkezéseit kiegészítjük azzal, hogy a nemrég definiált duális képzés teljes képzési ideje alatt díjazás illeti meg a hallgatót. Pontosításra kerül továbbá a hallgatói munkaszerződés alapján végzett munka meghatározása is. A hallgatói munkavégzés szabályozása kiegészül azzal a lehetőséggel is, hogy magyar állampolgárságú hallgató külföldi felsőoktatási intézménnyel fennálló hallgatói jogviszonya alatt legfeljebb 12 hétig az Nftv. hallgatói munkavégzésre vonatkozó feltételei szerint is létesíthessen magyarországi munkáltatóval jogviszonyt.

A tervezet módosítást tartalmaz a felvételi eljárás során hozott elsőfokú döntésekkel szemben előterjeszhető jogorvoslatra vonatkozóan. A módosítás alapján a jogorvoslati kérelem elbírálására jogosult felügyeleti szerv nemcsak a besorolási döntéssel, hanem valamennyi elsőfokú döntéssel szemben jogosult eljárni, megteremtve ezzel minden döntéssel szemben a jogorvoslatához fűződő alapvető jog gyakorlásának a lehetőségét.

A felvételi eljárásra vonatkozó szabályozás kiegészül a Ket. eljárási alapelvei alkalmazásának az előírásával. A hatályos Nftv. értelmében 2016 szeptemberétől a mesterképzésre történő felvétel feltétele legalább egy C típusú, középfokú, államilag elismert, vagy egy középfokú, B2 szintű, általános nyelvi, komplex vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga. Ezt a rendelkezést először a 2016 szeptemberében induló első évfolyamon kellene alkalmazni azok tekintetében, akik az Nftv. hatálybalépését megelőzően nyelvi követelmény teljesítése nélkül szereztek oklevelet.

A törvényjavaslat a mesterképzésre történő belépési feltételek közül a nyelvvizsga-követelmény eltörlésére tesz javaslatot. A módosítás alapján elegendő lesz az adott mesterképzési szak képzési és kimeneti követelményeiben előírt nyelvi követelmény kimeneti feltételként történő teljesítése. A

felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény alapján megkezdett, de be nem fejezett felsőfokú tanulmányokra vonatkozóan az egyes, a felsőoktatás szabályozására vonatkozó törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXI. törvény 2015. szeptember 1-jétől a záróvizsga letételére végső időpontot határozott meg. A tervezet ezen időpontot 2018. szeptember 1-jére módosítja. Eddig az időpontig lesz lehetősége a 2016. szeptember 1-jéig végbizonyítványt, tehát abszolutóriumot szerzett volt hallgatóknak a záróvizsga letételére.

A 2015. évi CXXXI. törvény módosítása alapján önköltséges képzésre kell átsorolni azt a hallgatót, aki két félév átlagában nem szerzett legalább 18 kreditet, és nem érte el az intézmény szervezeti és működési szabályzatában meghatározott tanulmányi átlagot. A 2015 nyarán hozott rendelkezés hatálybalépése módosul, és a tervezet alapján a 2016/2017. tanév első félévében a tanulmányukat megkezdő hallgatókra, majd azt követően felmenő rendszerben kell alkalmazni az átsorolási szabályt.

A Ket. módosításával összefüggésben a felsőoktatási hatósági eljárásokban is rögzíti a tervezet az eljárás felfüggesztésének esetét, ha az ügyben büncselekmény elkövetésének gyanúja miatt büntetőeljárás indul. Javaslatot tesz továbbá a tervezet a diákigazolvány elektronikus kártyaként való kibocsátásához szükséges törvényi szintű szabályozásokra is.

Egy nagyon jelentős módosulás a törvényjavaslatban a doktori képzések átalakításával kapcsolatos módosulás. A tervezet a doktori képzés képzési idejét meghosszabbítja hat félévről nyolc félévre. Az első két évben, ezt képzési és kutatási szakasznak hívtuk, a képzés során kötelezően teljesítendő tantárgyak kerülnek meghirdetésre. Az első két év után a doktorandusz előrehaladását egy komplex vizsga formájában kell értékelni - ez azt jelenti, hogy a doktori szigorlat megszűnik -, amelynek célja, hogy a felsőoktatási intézmény csak azokat a doktoranduszokat engedje tovább, akik eddigi teljesítményük, előrehaladásuk, a tudományterületük értékelése alapján jó eséllyel tudnak fokozatot szerezni.

A második két évnek, ez a kutatási és disszertációs szakasz, a doktori kutatás folytatásáról és a doktori értekezés megírásáról kell szólnia, amelyet követően egy éven belül, méltányolható indokkal két éven belül a disszertációt be kell nyújtani. A doktori képzésbe bekapcsolható az is, aki a fokozatszerzésre egyénileg készül fel, feltéve, hogy teljesítette a felvétel és a doktori képzés követelményeit. A hallgató jogviszonya ebben az esetben a komplex vizsgára jelentkezéssel indul és annak letételével jön létre.

A módosítás következtében emelkedik a doktoranduszi ösztöndíj is. A javaslat szerint az első két évben 140 ezer forintra a mostani 100 ezer forintról, a második két évben, tehát a komplex vizsga letételét követő második két évben pedig 180 ezer forint havi ösztöndíjra tesz javaslatot. A doktori fokozat megszerzésére vonatkozó motivációként azon hallgatók számára, akik sikeresen megvédik a disszertációjukat, 400 ezer forint egyösszegű jutalom kerül kifizetésre.

A törvényjavaslat célja a felsőoktatási intézmények érdekeltté tétele a doktori képzésre jelentkező hallgatók fokozatszerzésében. Növeli a doktori iskola, a kutatóhely és a témavezető felelősségét is ebben a folyamatban. Abban az esetben, ha a hallgató nem szerez fokozatot, tehát a komplex vizsgán túljutott hallgató nem szerez fokozatot, a második két évre, tehát a komplex vizsga letételét követő két évre vonatkozó képzési támogatás egyévi összege a felsőoktatási intézmény következő évi finanszírozásából levő részre kerülhet.

Egy nagyon fontos elem volt, szintén a felsőoktatási stratégiából levezetve, a felsőoktatási intézmények kutatás-fejlesztési, innovációs területein a vállalkozási feltételrendszer javítása, illetve ennek a könnyítése. Ez ebben a pillanatban nem járul hozzá jelentős mértékben a finanszírozáshoz, a teljes felsőoktatási költségvetésnek 1,5-2 százalékát teszi ki az az összeg, amelyet a felsőoktatási intézmények, az egyetemek, a főiskolák közvetlenül ilyen típusú bevételből állítanak elő.

Az Nftv. módosítása arra irányul, hogy az ipari, vállalati kapcsolatok, együttműködések erősödéséből származó tudományos és anyagi haszon elsősorban ne az állami felsőoktatási intézmények által alapított gazdasági társaságoknál, hanem közvetlenül a szigorúbb elszámolási kötelezettségeket teljesíteni kötelek, költségvetési szervi formában működő intézményeknél jelenjen meg. Fontos ugyanakkor, hogy a speciális szabályozású felsőoktatási kutatás-fejlesztési vállalkozási tevékenységek köre, e vállalkozási tevékenységek végzésének és elszámolásának szabályai egyértelműen az államháztartási forrásokból végzett kutatás-fejlesztési tevékenység körétől élesen elhatárolva kerüljenek meghatározásra, biztosítva ezzel az elszámolásuk ellenőrizhetőségét, valamint azt is, hogy az egyetemek a vállalatokhoz hasonló, tehát a partnerekhez hasonló szabályok szerint tudjanak működni.

A felsőoktatási kutatás-fejlesztési vállalkozási tevékenységbe sorolandó tevékenységek köre: az államháztartáson kívülről származó bevételből, megrendelés alapján vagy együttműködés keretében végzett, a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény (3) paragrafusának 11. pontjában meghatározott kutatás-fejlesztési tevékenység; a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény 3. § 6. pontjában meghatározott innovációs tevékenység, továbbá ezeknek olyan résztevékenységei, amelyeket az egyetemek és a főiskolák tipikusan a vállalati kutatás-fejlesztési projektekhez és innovációhoz egyébként tudnak nyújtani, gyakorlatilag a mérésektől kezdődően a mérnöki számításokon keresztül nagyon sok minden.

(19.50)

A szabályozás tartalma szempontjából lényeges, hogy a felsőoktatási kutatás-fejlesztési vállalkozási tevékenység köre mind az Nftv.-ben, mind az állam-

háztartásról szóló törvényben foglalt definíció szerint fogalmilag az alapkérdések körébe tartozik, a felsőoktatási kutatás-fejlesztési vállalkozási tevékenységek kiemelése, az e körben sajátos rendelkezések megállapítása ezt figyelembe véve történik a javaslatban. Az elérni kívánt cél akkor teljesülhet teljeskörűen, ha párhuzamosan megtörténik a kutatás-fejlesztési vállalkozási tevékenység körébe eső tevékenységek gazdasági társaságokból való visszaszervezése is, illetve az ilyen célú új társaság megalapításának, az abban való részesedés szerzésének tilalma megszüntetésére kerül. A tervezet a felsőoktatási kutatás-fejlesztési vállalkozási tevékenység intézményi társaságban való végzésének tilalmához határidőt is megállapít, így legkésőbb 2020. december 31-ig e tevékenységet ki kell vezetni, vagy az állami felsőoktatási intézmény részesedését ebben a társaságban meg kell szüntetni.

A javaslat meghatározza a tevékenységek körét és ahhoz rendel kivételi szabályokat. Ennek főbb elemei: a kutatás-fejlesztési vállalkozási tevékenység bevételeinek forrása kizárólag külső, piaci megrendelés lehet; a KFI vállalkozási tevékenység elkülönült, Államkincstárnál vezetett fizetési számlával rendelkezik, bevételeit ezen a számlán fogadja, kiadásait erről teljesíti; a KFI vállalkozási tevékenység elszámolása mind a költségvetési, mind a pénzügyi számvitelben az alaptevékenységeitől és a vállalkozási tevékenységeitől elkülönítetten történik; a vállalkozási tevékenység kiadásainak, költségeinek és bevételeinek jogszabály szerinti felhasználásáért, elszámolásáért, a szükséges működési feltételek megteremtéséért a kancellár, szakmai tartalmáért pedig a rektor felel; a KFI vállalkozási tevékenységből származó maradványának az e tevékenysége érdekében felmerült kiadások teljesítését követően fennmaradt részét a felsőoktatási intézmény az oktatási, tudományos kutatási és művészeti alkotótevékenység alaptevékenységének a finanszírozására kell fordítani.

Nagyon röviden bevezetőként ennyit szerettem volna mondani, és kérem az önök támogatását a módosítások elfogadásában. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Megköszönöm államtitkár úrnak az előterjesztést. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalások következnek. Megadom a szót Pósan László úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Öné a szó, képviselő úr.

DR. PÓSAN LÁSZLÓ, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Ahogy államtitkár úr jelezte, több törvényi hely módosításáról van szó. Ez érinti a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvényt, és érinti a közoktatási és felsőoktatási törvény számos passzusát és paragrafusát.

A közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény módosításával kezdődik a benyújtott javaslat, és engedtessek meg, hogy ennek apropóján mondjak néhány számot, ami, azt gondolom, hogy magáért beszél, és indokolja is, hogy miért volt erre szükség. Ez

lényegében az illetmények kérdésére vonatkozik. Ma a közoktatásban a pedagógus-életpályarendszer bevezetésével azt lehet mondani, hogy azért egy perspektivikus pályát lehetett kínálni a pedagógusoknak, ami egyébként meg azzal a következménnyel is járt, hogy jó néhány, az egyetemi világban végzett hallgató számára ebből következően vonzó lett a pedagóguspálya, ami persze nem baj, csak a másik oldalon a felsőoktatásban az utánpótlás szempontjából rejt némi veszélyt magában, hiszen egy kezdő pedagógus fizetése most 182 294 forint, ha jól tudom, a doktori ösztöndíj 100 ezer forinttal kezdődik pillanatnyilag, a tanársegéd 161 800 forintos fizetéssel van per pillanat, egy adjunktus most 218 700 forintos fizetéssel van, míg a PED 1-ben három év után már el lehet jutni 218 752 ezer forintos fizetéshez. Ugyanakkor, míg valaki az adjunktusi helyzetből tovább tud lépni, az 10-15 évet is jelenthet, tehát nyilvánvalóan ebből a szempontból hozzá kellett nyúlni némileg a garantált illetményekhez. Ugyanakkor, hogy ezt felhatalmazási formában oldja meg a törvénytervezet, az meg abból a szempontból indokolt teljes mértékben, hogy a felsőoktatásban a juttatások köre nem azonos a garantált illetménnyel. A garantált illetmény jelenti az alsó határt, ugyanakkor viszont jóval korábbi jogszabályi módosítások ebből a szempontból lehetővé tették azt, hogy a felsőoktatási intézmények, amennyiben erre van forrásuk, és egyéb indokok ezt egyértelműen alátámasztják, ettől eltérhetnek, alapvetően felfelé. Magyarán, a garantált illetmény emelése ilyen értelemben nem jelenti azt, hogy mindenkire automatikusan száz százalékig érvényesül, ott, ahol ennél már ilyen értelemben eltérített bér van, az nyilvánvalóan egy más helyzetet teremt.

A külföldi bizonyítványok, oklevelek elismeréséről szóló törvénymódosítási rész, azt gondolom, hogy egy olyan jogtechnikai módosítás, amivel alapvetően egyet lehet érteni, és mondhatnánk nyugodtan, józan paraszti ésszel belátható, hogy ott, ahol büntetőeljárás van folyamatban, ezt nyilvánvalóan fel kell függeszteni. Szerintem korábban ezt a jogalkotás szempontjából azért nem gondolta végig senki, mert józan ésszel fel sem merült, hogy ilyen esetben nem ezt kell tenni. De sajnálatos módon a kontinentális jogfejlődés úgy alakult hosszú-hosszú időn keresztül, hogy ami úgymond nincs leírva, azt elvileg szabad, úgy-hogy kénytelenek vagyunk leírni olyan dolgokat is, ami a józan ész alapján egyébként magától értetődően következne. A nemzeti köznevelésről szóló törvényben is alapvetően olyan jogtechnikai módosításokról van szó, amivel megint csak egyet lehet érteni. Ami ebben új dolog, és ha úgy tetszik, előremutató, az az, hogy a diákigazolványoknak, illetve a pedagógusigazolványoknak az elektronikus kártyaként történő kibocsátásához szükséges törvényi szabályokat fogalmazza meg. Ez, ha szabad így fogalmazni, a kor követelményéhez igazodik.

Nyilvánvalóan érdemi változtatások a nemzeti felsőoktatásról szóló törvényi területen jelentkeznek. Hogy ennek milyen céljai és okai vannak, arról államtitkár úr beszélt. Ez szerintem megint csak min-

denki által elfogadható, annál is inkább, mert amikor ezt a bizonyos stratégiát beszéljük, tárgyaljuk, akár bizottsági szinten is, pártoktól függetlenül mondhatom azt, hogy össznépi egyetértés mutatkozott, és ehhez igazítottan jelennek meg most azok a konkrét jogszabályi változtatások, amelyek úgymond ezt a stratégiát hivatottak szolgálni. Részben ehhez kapcsolódnak bizonyos átszervezési kérdések, szervezeti változtatások, ami testet ölt bizonyos intézmények átszervezésében, összevonásában, vagy éppen névváltoztatásában. Ezeket a törvény részletesen ismerheti, és azt gondolom, hogy rendben lévő.

A szenátusra vonatkozó kitétel azért helyénvaló és rendben lévő, mert a korábbi szabályozás ebből a szempontból nem tette nyilvánvalóvá azt, hogy a szenátusban a hivatalból jelen levők köre pontosan kikre is terjed ki. Voltak olyan intézmények, ahol ez egy szűk kört jelentett, voltak olyan intézmények, ahol egész tág kört, automatikusan még dékánokat is idesoroltak, máshol nem. Ez most világossá és egyértelművé teszi, hogy a szenátus az a vezető szerve az egyetemeknek, a felsőoktatási intézményeknek, ahol választott tagok ülnek, és hivatalból lényegében csak az egyetem két, az akadémiai és a működtetésért felelős vezetője van jelen.

Az a kitétel, ami arról szól, hogy a választás során biztosítani kell a demokratikus elvek érvényesülését, figyelemmel a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók, kutatók, tanárok arányos képviselésére, ez nyilvánvalóan jól hangzik, helyes, ugyanakkor viszont szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy az már a fenntartó felelőssége lesz, tehát nem törvényi szabályozást igényel. Két lehetséges anomália fordulhat elő ennek apropóján, amelynek a kiküszöbölésére egyik oldalon nyilván az szmsz-ben kell majd törekedni, a másik oldalon meg az szmsz jóváhagyása vagy véleményezése során a fenntartónak kell figyelni. Az egyik verzió az, amiről államtitkár úr úgy beszélt, hogy bizonyos nagy létszámú karok esetleg ne kerüljenek hátrányos helyzetbe több kis kar apropóján, de fordítva is igaz lehet, hogy egy nagy kar ne tudjon rátelepedni egy egész intézményre, és ilyen értelemben ne legyen kizárólagos dominanciája. Ezt az szmsz-ben nyilvánvalóan úgy lehet és kell is szabályozni, hogy ez a fajta arány középút megmaradjon minden szempontból. Ugyanakkor nem egyszerű a dolog, mert a felsőoktatási törvény ebből a szempontból egy kicsit, ha szabad így fogalmazni, korporatív logikát jelent, hiszen arányos képviselet kell nemcsak a karok közötti relációban, hanem az ott foglalkoztatottak viszonylatában, valamint a hallgatók és a foglalkoztatottak viszonylatában is. Meg lehet oldani, nem vitatom, de ez a fenntartó szempontjából komoly odafigyelést igényel majd.

(20.00)

Azt gondolom, hogy a doktori képzésre vonatkozó átalakítás kifejezetten üdvözlendő, már csak azért is, mert ha azokat a statisztikákat megnézzük, hogy jelenleg vagy az elmúlt esztendőben hogyan alakult a

doktori képzésre felvett, a képzésben részt vett, majd a későbbiekben a végkifejletig eljutó hallgatók aránya, elég szomorú statisztikát kapunk. Jelenleg az ösztöndíjas hallgatók 85 százalékára lehet azt mondani, hogy elvégzi körülbelül többé-kevésbé a képzést, 50 százalék a teszi le a doktori szigorlatot, tehát már egy jelentős lemorzsolódással találkozunk, és mire eljutunk odáig, hogy doktori fokozatot kell szerezni, akkor ez a szint lecsökken 23-25 százalékra. Ugyanakkor ennek elég komoly pénzügyi vetületei is vannak. Tehát a doktori képzés nem olcsó, sok pénzbe kerül, és megengedhetetlen, hogy ilyen nagyszámú legyen a nemteljesítési arány.

Ebből a szempontból szerintem üdvözlendő az, hogy az egyik oldalon van egy minőségi javításra irányuló törekvés, ami megnyújtja a képzést, és beleiktat a rendszerbe egy komoly, félidőben történő megmérettetést. Ennek a megmérettetésnek a lényegét abban látom, hogy a doktori iskolát működtető intézmény szakmai felelősségét nagyobbra teszi, magasabbra helyezi. A témavezetők szakmai felelősségét egyértelműsíti, akiknek ki kell azt tudni mondani félidőben, hogy azok a hallgatók, akik, ha szabad így fogalmazni, gyengének találhatnák félidő táján, akkor azokkal nem szabad végigvinni a doktori kurzusokat. Ugye, ehhez kapcsolódik egy olyan természetes szankció is a törvényben, amelyik arról szól, hogy olyan esetben, ha mégis a felező időszakban a komplex vizsga után továbbmenő hallgatóknál bekövetkezik az, amit szeretnénk elkerülni, hogy nem teljesíti a penzum végén elvárható dolgokat, akkor az intézménynél ez egy támogatáscsökkentésben érhető tetten.

Itt azt a részét kell szerintem talán egy picit egyértelműbbé tenni, hogy ez a komplex vizsgától számított támogatásra vonatkozik, nem pedig az egész négyéves doktori képzésre, mert akkor ott némi anomália állhat elő. A jelenlegi szöveget lehet egy kicsit így is érteni, meg lehet egy picit úgy is érteni. Másik oldalon viszont helyeslendő az, hogy komoly ösztönző tényezőként jelenik meg az, hogy egyik oldalon van egy ösztöndíjmelés a doktoranduszoknál, és van természetesen egy sikeres fokozatszerzés esetén egy egyszeri további ösztönző elem is. A komplex vizsga apropóján pedig, azt hiszem, a legjobb megoldás az, hogy valóban szakmailag oda kell telepíteni, ahol ennek a helye van, az Országos Doktori Tanács feladatkörébe utalni, hogy ott dolgozzák ki ennek az egyes doktori iskolákra vonatkozó megfelelő beltartalmát. Ezt nyilvánvalóan nem is lehet törvényi szinten szabályozni.

Helyeslendő az, hogy a duális képzés apropóján egyértelműsíti a törvényjavaslat, hogy itt a hallgatót díjazás illeti meg, szabályozza annak mértékét is. Ebből a szempontból egyértelmű és világos képet és helyzetet teremt. Ugyancsak azt gondolom, hogy a mesterképzésre vonatkozó, illetve a záróvizsgára vonatkozó szabályok egyértelműsítése, illetve a bizonyos anomáliák feloldására irányuló kísérlet vagy szándék kifejezetten helyénvaló, ahogyan a kutatás-fejlesztési vállalkozói tevékenység apropóján is. Ugye, ez tipiku-

san az a téma, amelynek apropóján részben állami számvéviszéki jelentések is többször megfogalmazták, hogy lényegében az egyetemek pénzügyi szabályozórendszere, menedzsmentje, kontrollmechanizmusai és így tovább, nem nagyon tudtak igazodni azokhoz a kihívásokhoz, amit a kutatás-fejlesztési vállalkozási tevékenység igényelne.

Voltak erre korábbi kísérletek, viszonylag rossz irányba indultak el. Magyar Bálindra, ugye, emlékezünk, aki azt mondta, hogy nagykorúak az egyetemek, és minden vagyongazdálkodás teljesen legyen szabad. Ott viszont mindig fennállt a veszélye, hogy az alapfeladatokra fordított költségvetési támogatás is esetleg egy másik irányba megy el, ami nem biztos, hogy szerencsés. A mostani szabályozás világosan és egyértelműen el kívánja választani egymástól az alaptevékenységekre fordítandó, költségvetésből származó forrásokat, és világosan definiálja azt, hogy mi minősül kutatás-fejlesztésnek, vállalkozási tevékenységnek, és azt is egyértelműen leszögezi, hogy ez nem származhat költségvetési forrásból. Szerintem ez rendben lévő, ahogyan az is, hogy elkülönített számlán kell kezelni egyiket is, másikat is, hogy véletlenül se keveredjenek. Ilyen értelemben átlátható, transzparens legyen, ha szabad ily módon fogalmazni.

Azt gondolom, hogy ezek a változtatások helyénvalóak, és én is csak azt tudom mondani, hogy támogatásra méltóak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Felszólalásra következik Hiller István alelnök úr, az MSZP képviselőcsoportja vezérőrnoka. Megadom a szót, alelnök úr.

DR. HILLER ISTVÁN, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Képviselő Asszonyok és Képviselő Urak! Az előttünk fekvő törvényjavaslat több pontjával szeretnék vitatkozni; a vita fogalmába beleértve azt is, hogy ahol egyetértek, ott azt hangsúlyozni fogom, ahol pedig kritikai észrevételem van, azt még inkább kidomborítom.

Nézzük először a doktori iskolákat, a doktori képzés ügyét! Az, hogy a javaslat a képzési időt meghosszabbítja, szerintem helyes és jó dolog. Ugyanakkor az, hogy két részre bontja, tehát a négy évet, a doktori képzés idejét kétszer két évre, ez nekem túl mechanikusnak tűnik. A PhD-hallgatók olyan felnőtt gondolkodók, akik tehetségüket tudják és kívánják magasabb szinten megmutatni. Nyilván van bennük a még magasabb fokú tudás iránti vágy, ugyanakkor ott van a kutatás ambíciója is. Ezt a négyéves időtartamot teljesen mechanikusan kettéválasztani, aminek az első fele egy még inkább emeltebb szintű egyetemi képzésnek tűnik, a második része pedig maga a kutatás, ezt életszerűtlennek tartom. Úgy gondolom, ennyire nem kell szabályozni egy törvénynek. Bízunk jobban a doktori iskolák vezetőiben, professzoraiban, akik meg tudják azt állapítani és mondani, hogy konkrétan egy-egy hallgató esetében... - hiszen itt éppen az a dolog lényege, hogy a

jövő magyar kutató- és oktató- generációját nevelik fel, itt minden általános alany tévedés, az egyénre szabott gondolatok a megfelelőek. Ezt márpedig egy törvény jellegénél fogva nem tudja biztosítani. A jog annyira szabjon csak kereteket, amennyire mozgásteret biztosít, és amikor már a mozgásteret szűkíti, amikor túlságosan behatárolja egy doktori iskola vezetőjének, egy vezető professzornak a szakmai lehetőségeit, akkor, azt gondolom, az tévút. Tehát miközben egyetértek a meghosszabbított képzési idővel, kérem államtitkár urat, hogy gondolják azt végig, hogy vajon törvényi szinten, a paragrafus erejével kell-e ezt ennyire mechanikussá tenni.

Szeretnék egy dolgot tisztázni, ez pedig a lemorzsolódás kérdése, ami egy létező és igen jelentős probléma. Azt olvasom a 31. §-ban, de inkább talán idézem, hogy ne legyen ebből szemantikai nézeteltérés, a 4. pontja a következőt mondja: „A felsőoktatási intézménynek folyósított képzési támogatás összege a fokozatszerzési eljárás idejére az adott doktori képzésben részt vett hallgató után nyújtott képzési támogatás összegének felével csökkenthető, ha a felsőoktatási intézmény hallgatója nem szerez doktori fokozatot.” Egy kicsit magyarra lefordítva azt érzem ki belőle, hogy a lemorzsolódást mint problémát úgy kívánja megoldani, hogy az adott intézmény, illetve doktori iskola számára egyfajta fegyelmit helyez kilátásba, tudniillik, ha a te hallgatód nem végez, magyarán, nem végzi el a doktori iskola egészét, akkor ennek te vagy a felelőse, és ezért téged úgy büntetünk, hogy megvonhatjuk tőled a képzési támogatás összegének felét.

(20.10)

Szerintem ez rossz pedagógia. Meg lehet csinálni, és elő lehet állítani ezt a helyzetet, de erre a helyzetre elég világos a reakció: ez a doktori iskoláknál színvonalcsökkenést fog előidézni, hiszen a doktori iskola azt mondja, hogy dehogy akarja ő elveszíteni a pénzt, majd bolond lesz kockára tenni az államtól kapott képzési támogatás 50 százalékát, akkor inkább még jobban behúzzom a hallgatót a rendszerbe, nem kell annyit teljesítened, mert az a dolog lényege, hogy utána megkapjuk a pénzt. Kérem szépen, ezt gondolják végig! Könnyen elképzelhetőnek tartom, hogy a szándék valóban helyes, hogy tudniillik a lemorzsolódást, ami igen jelentős arányú, csökkentés, ezzel azonban nem a képzést magát, hanem a képzés színvonalát fogják csökkenteni. Nem javaslok ezt az utat.

Külön szeretnék beszélni egy lényeges kérdéstről, ami itt előfordul, mégpedig a felsőoktatási intézmények és a külső intézmények közötti kooperációról, a vállalkozás lehetőségéről. Ez egy olyan gondolat, ami időről időre, úgy fél évtizedenként minden kormányánál előjön, amikor mi voltunk kormányon, mi is tettünk ebben lépéseket, azokat a lépéseket, amelyeket önök aztán 2010-ben, illetve 2011-ben a törvénnyel kidobtak az ablakon, most meg néhány évvel később... - egyébként szerintem racionálisan, mert a

probléma attól, hogy önök a mi elképzelésünket kivágták, ott van.

Itt arról van szó, hogy hogyan lehet kooperációra bírni a magyarországi felsőoktatási intézményeket és az oktatási intézményeken kívül, de hasonló körben kutató vagy éppenséggel fejlesztést végrehajtani kívánó intézményeket, cégeket, vállalkozásokat, aminek az lenne az eredendő elképzelése, hogy a magyar felsőoktatás viszi a tudást, azt a szakmai tapasztalatot, ami valóban bizonyos területeken kimagasló, bizonyos területeken vállalkozásra alkalmas még, és valamilyen módon pedig a külső vállalkozást működtető anyagi forrást hoz be ebbe a közösbe.

Azt szeretném kérni az államtitkár úrtól - hogy ebben mi és én magam véglegesen állást tudjunk foglalni -, hogy tisztázzunk egy kérdést, ami a gyakorlati megvalósításban lényeges, tudniillik azt, hogy a felsőoktatási intézmény, illetve annak egy bizonyos intézményrésze, intézete az állami bevételből beszerzett eszközöket behozhatja-e a szolgáltatásba, mert kérem szépen, ez a szövegben szerintem nem teljesen világos, és ez egy nagyon lényeges ügy. Közös célunk kell hogy legyen, hogy értelemszerűen az állami támogatásból szerzett beruházást, amit egy állami felsőoktatási intézménybe tettünk be, ne vigyük ki, és ne más üzleti céljait szolgálja. Világos, nekünk az az érdekünk, hogy a magyar állam és annak intézménye gazdálkodjon a legjobban. Nyilván a kooperációhoz a tudás mellett kell még bizonyos más infrastruktúra is, ezért szeretném kérdezni tehát, még egyszer pontosítom, hogy az állami bevételből beszerzett eszközök a szolgáltatásba bevonhatók-e. Erről tehát én most nem kívánnék mondani pozitívumot, negatívumot, hanem kérdezem, és nyilván az államtitkár úrnak van módja, hogy ezt tisztázza.

Az intézmények besorolásának ügyét én problematikusnak látom, szerintem nem sikerült megoldani a problémát azzal, hogy új kategóriákat alkotnak. Ez korábbi tervekben is előfordult, hol drasztikusabban, hol más területek gyakorlatát, kanadai, észak-amerikai felsőoktatási, sajátos intézmények példáját kívánták behozni, akkor az elvetésre került. Nem hiszem, hogy az teremt színvonalat, ha egy intézmény, adott esetben egy főiskola nevét vagy tábláját kicseréljük, és most az lesz ráírva, hogy „egyetem”. Szerintem inkább pontosan kellene a kategóriákat megszabni, és ebben nem kell feltalálni újból és újból vagy újabb és újabb ötletekkel előállni a tekintetben, ami egyébként tisztázott. Azt gondolom, elég erős konszenzus volt abban, hogy mely intézményt nevezhetjük Magyarországon egyetemnek, és nem gondolom, hogy ezt változtatni kellene. Az egyébként, hogy bizonyos esetekben kimondottan színvonalas képzést nyújtó főiskolák itt egy más elnevezéssel egyetemi rangot kapnak, nyilván sokak számára lehet presztízskérdés, de önmagában ettől, hogy rektori láncot viselhet a vezető, és hogy a táblán akkor nem az lesz felírva, hogy „college”, hanem „university”, még a belső tartalmat nem változtattuk meg. Ezért én ezt nem tartom meggyőző érvelésnek, és a beosztást nem tartom innovatívnak.

Végül beszéljünk a doktori ösztöndíjak és az intézményi gazdálkodás ügyéről, mert ebben a törvényben és az egész környezetben ezt látom a leg-problematikusabbnak, vagy ha nem ennyire finoman szeretnék fogalmazni, akkor azt gondolom, itt hiba történt. Itt az elképzelés eredendően, amely a felsőoktatási intézmények oktatói egy részének valamivel jobb pénzügyi, anyagi körülményeket próbál csinálni, az ellenkezőjére futott, és szerintem nagyobb a felfordulás, mint az első bejelentés előtt volt. Önök kilátásba helyezték a felsőoktatás méreteihez képest egy jelentős összeget, és ezzel a jelentős összeggel bevásároltak maguknak egy, a felsőoktatás egészét érintő jelentős felháborodást, mert nem jó az, amit javasolnak.

Bár gondolom, itt nagyjából mindannyian tisztában vagyunk a részletekkel, és nem is az én feladatom ennek az előadása, de röviden összefoglalva mégiscsak arról szólt a történet, hogy egy bizonyos mértékű emelést helyeztek kilátásba a tanársegédeknek és az adjunktusoknak, de ezt úgy, hogy a tudományos ösztöndíjasoknak vagy ha tetszik, a PhD-ösztöndíjasoknak annyival jobban megemelték volna az ösztöndíját - végül is ők hallgatók -, hogy a hallgatói ösztöndíj összege meghaladta volna a tanársegédek bérét, és gyakorlatilag azonos vagy hasonló lett volna az adjunktusok bérével. Hát, azért valljuk meg, ez az összes jó szándék mellett is egy hibás elképzelés. Nem lehet olyat tenni, hogy egyébként egy PhD-hallgató az államtól ösztöndíjban több pénzt kap, mint az ő munkáját koordináló, ha nem is a legfőbb tapasztalatokat átadó, de mégiscsak már a hallgatói státuson túllépő, kezdő oktató, kutató, tanársegéd, illetve adjunktus. Ez egyfelől teljesen igazságtalan, más tekintetben az égedta világon semmilyen célt nem szolgál. Ha azt akarták, hogy a fiatalok - már hozzávetőlegesen fiatalabbak az egyetemi korfán belül - nagyobb inspirációt kapjanak, akkor előre elmondom, hogy ez nem inspirációt hozott, hanem intézményeken belüli felháborodást és tiltakozást.

Mint ahogy arról is beszélni kell, hogy csak azért nem említem a nyilvánosság előtt is most már megismerhető szöveget, amit az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának immár több száz oktatója aláírt, mert eredendően a munkahelyem nekem is ott van, ezek az emberek az én tanárain, kollégáim, akikkel együtt kezdtünk, vagy éppenséggel azok a fiatalabbak, akiket már mi tanítottunk.

(20.20)

Kérem, teljes a felzúdulás, és engedjék meg, hogy csak annyit mondjak, hogy minden szavuk igaz, amit oda leírtak. Ezért egy másik, még nyilvánosságot nem látott szövegből szeretnék idézni, akik erről a rendelkezésről a következőt mondják. „Ha valaki kiválóan teljesíti a PhD-tanulmányait, egyetemi karriert kínálunk neki azzal a rövid üzenettel, hogy öreg, a fizetésed most öt-hat évig alacsonyabb lesz, mint eddig az ösztöndíjad, mint amikor PhD-hallgató

voltál, de ha jól dolgozol, elérheted az ő szintjüket is, és adjunktusként majd akár témát is vezethetsz nekik.” Ezt sikerült elérni.

Tisztelettel kérem ennek az átgondolását, mert így, ebben a formában ezt a törvényt mi nem fogjuk tudni támogatni. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, alelnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Felszólalásra következik Hoffmann Rózsa képviselő asszony, a KDNP képviselőcsoportja vezérőszónoka.

DR. HOFFMANN RÓZSA, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Negyed kilenc elmúlt pár perccel, elég késő van ahhoz, és elég régóta itt ülünk az ülésteremben, hogy úgy döntöttem, nem szólok hozzá a törvény minden egyes érintett témájához, annál is inkább, mert a Kereszténydemokrata Néppárt támogatja a módosítást, inkább egy-két fontos mozzanatra hívnám csak fel a tisztelt Országgyűlés figyelmét.

A köznevelést módosító részekkel szintén nem foglalkozom; a diákigazolványok és tanárigazolványok elektronikus kártyaként történő használata indokolt, logikus.

Az első téma, amelyet érintenék, ez a duális képzésben részt vevő hallgatók munkadíja. Nagyon örültem, hogy végre eljutottunk idáig, hogy ezt a fontos kérdést a törvény szabályozza, hiszen a duális képzésnek ez egy olyan tartozéka, amely nélkül kudarcra lenne ítélve. Nyilvánvalóan majd az élet eldönti, hogy a szabályozás mennyiben tökéletes; jónak látszik mindenképpen, támogatja a KDNP.

Viszont felhívnam a figyelmet itt egy fontos mozzanatra. Megítélésünk szerint a pedagógusképzésre ráépített ötödik, illetve hatodik gyakorlati év is duális képzés, hiszen gyakorlatot végeznek majd a hallgatók, még mellette azért tanulnak is. Ezért tisztelettel arra kérem a kormányt, hogy ne feledkezzen meg nagyon hamarosan ezt az ügyet szabályozni, hiszen két év múlva odakerülnek az új osztatlan képzésben részt vevő tanárjelöltek, hogy kikerülnek ebbe a gyakorlati évbe, amit ugyan nem hívunk duális képzésnek, de szerencsés lenne így elnevezni, és annak analógiájára megosztani a forrásokban az egyetem, főiskola, illetve a gyakorlóhelyek között. Ez a majdnemhogy előzmények nélküli gyakornoki év a tanárképzésben nagyon sok végiggondolandó témát jelent, és érinti mind a köznevelést, mind az egyetemi és a főiskolai oldalt, nemcsak finanszírozási, jogi szabályozási kérdéseket is felvet. Nyilvánvalóan nehéz lesz megoldani, de meg lehet oldani, úgyhogy azt szeretném kérni, hogy ez a munka kezdődjék el, vagy legalábbis értesüljünk róla, mert én magam úgy veszem észre, vagy nem tudok róla, hogy erre már gondolt volna a kormányzat. De ezt a részét, mint ahogy az egész törvényt, nagyon üdvözlendőnek tartjuk.

Szintén támogatjuk a struktúra átalakítására vonatkozó tervezeteket. Mindez azt igazolja, hogy visszatekintve egy jó 15 évre, az egyetem, az egész felsőokta-

tás egy olyan élő szervezet, amely állandóan változik, és a kor igényeihez, a nemzetközi trendekhez történő igazítás időről időre megjelenik. Jó fél évszázaddal ezelőtt egy merev, statikus struktúra volt a felsőoktatás, azóta rengeteg változáson esett át.

Én magam és a KDNP üdvözljük az Állatorvostudományi Egyetem önállósodását, és támogatjuk természetesen az alkalmazott tudományok egyetemeinek létrehozását Kecskeméten, illetve Gyöngyös-Eger, Eger székhellyel.

Azt olvastam az indoklásban, hogy ezeknek a volt főiskoláknak az egyetemmé történő átnevezése, ahogy az előttem szóló képviselő úr mondta, azért is fontos, mert az egyetem szó jobban vonzza a nemzetközi hallgatókat, és fontos célja a felsőoktatás-irányításnak, hogy külföldi hallgatók is jöjjenek a magyar egyetemekre minél nagyobb számban. Ez igaz, el is fogadom, ez egy nagyon nyomós érv. De osztom azt a véleményem, attól, hogy egyetem lesz, még a színvonal emelése vagy emelkedése nem bizonyos.

Amit Pósnán képviselő úr mondott a felszólalásában, az rendkívül hűsbavágó, hogy az egyetemi oktatók is érezzék a felelősségüket minden egyes vizsgán, minden egyes zárthelyi értékelésénél, mert az, hogy ők elégségesnek minősítik-e a hallgatók tudását vagy sem, az eldönti a jövő értelmiségének a színvonalát. Ugyanígy a bemeneti követelmények meghatározása, emelése is a színvonal, a minőség, az egyetem színvonalának az emelését szolgálhatja.

Itt felhívnam a figyelmet egy olyan kettős beszédre, amely talán nem is tudatos, de nagyon sokszor szembetalálkozunk vele a felsőoktatásról megnyilatkozó különböző közszereplők szavait hallva. Nem vagyok róla meggyőződve, hogy a nyelvvizsgálattal kapcsolatos módosítások az igényességet szolgálják-e. Másrészt pedig értem, hogy ez egy olyan probléma, amit tolnak magunk előtt évtizedek óta, és a nyelvvizsga hiánya bizony köztudottan azt eredményezi, hogy tízezres nagyságrendben nem tudunk diplomákat adni, vagy nem tudtak az alapképzésből a mesterképzésbe átlépni a fiatalok. Csak arra a felelősségünkre szeretnék utalni, hogy mi, akik a törvényt alkotjuk és elfogadjuk, felelünk azért, hogy a felsőoktatás színvonalja, az igényessége hogyan emelkedjék. És azt nem vitatja senki tudomásom szerint, hogy a jövő magyar értelmiségének idegen nyelveket birtokolni kell. Nemcsak úgy hozzávetőlegesen, mert az a középfokú nyelvvizsga, amit megkívánunk, az csak hozzávetőleges nyelvtudás, hanem sokkal jobban. Ezért ideje lenne már túllépnünk ezen az álszemérmes, álhumánus szempontrendszeren, és kimondani kerek perec, hogy kivéve azokat, akiknek olyan képességbeli hiányosságuk van, ami orvosilag igazoltan képtelenné teszi őket arra, hogy idegen nyelvet elfogadható szinten meg tudjanak tanulni, igenis, a felsőoktatási diplomának feltétele, mégpedig a bemenet oldaláról, úgy, ahogy azt a felsőoktatási törvény rendezi - ha jól emlékszem, 2020-tól vagy '21-től -, a nyelvvizsga. És óva intem attól a mindenkori parlamentet, hogy megint elkövesse azt a hibát, hogy álhumánumból, szánalomból enyhítsen ezen a

törvényen. Most ezt egy ideiglenes módosításnak tekinthetjük ilyen szempontból, ami segít bizonyos rétegeken, mert 2020-tól, '21-től ez a probléma nem fog felmerülni.

Egyértelműen az igényességet szolgálja meglátásom szerint a doktori képzésre vonatkozó új szabályozás. El lehet, és bizonyára az államtitkár úr személyesen is és az apparátusa is heteket, hónapokat vitatkozgatott a különböző szakmai és egyéb szervezetekkel, hogy melyik a legjobb megoldás, és hiszem azt, hogy megtalálták a legjobbat. A három korábbi szabályozás, mint látjuk, azt eredményezte, hogy végül is a doktori címet az induló létszámhoz képest, ha jól emlékszem, 25 százalék érte el. Ez önmagában azt mutatja, hogy itt óriási pénzek mentek veszendőbe, energiák mentek veszendőbe. Jóllehet, ezeknek a fiataloknak, akik azért elvégeztek egy-két évet és nem jutottak el a doktori cím megszerzéséig, azért a tudásuk gyarapodott, de mégiscsak a doktori képzésnek az egyetlen és kitüntetett célja annak a tudományos utánpótlásnak a biztosítása, amely az ország szellemi fejlődésének a motorja, és ezáltal közvetve a gazdasági fejlődésének a motorja is.

Ezért itt nem lehetünk elnézőek, hogy beiskoláztunk ikzs hallgatót a doktori iskolára, kapnak magas ösztöndíjat - legyünk őszinték, a 100 ezer forint sem volt alacsony, amit meg a mostani törvénytervezet javasol, még magasabb.

(20.30)

Tehát kellőképpen dotálja is őket az állam, megbecsüli, el kell tőlük várni, hogy hacsak emberi tragédiák, olyan élethelyzetbeli változás nem történik, ami ezt indokolja, akkor szerezzék meg a címet. Azért helyeslem ezt a 2 + 2 megoldást, mert lehetővé teszi azt, hogy a második év után, akin már látszik, hogy képtelen lesz arra, hogy a disszertációját önállóan megírja és megvédje, az akkor legalább kiesik ebből a képzésből és azok, akik bent maradnak, nagyobb valószínűséggel szerzik meg.

Ugyan nem érinti a törvény, nem is kellett, hogy érintse, csak felhívnám itt is a figyelmet, sokkal nagyobb tekinteteket kellene vetni a doktori disszertációk elkészítésének módjára, az ezzel kapcsolatos lehetséges csalások kiszűrésére. Viszont a fiatal doktoranduszokat minden módon segíteni kell, hozzá kell őket juttatni ahhoz, hogy bekapcsolódjanak minél előbb abba a tudományos vérkeringésbe, amelyben mindannyian, akik esetleg egyetemre jártunk, esetleg még oktattunk is, mint jómagam is, akár-hányszor megfürdünk egy kicsit, lubickolunk abban a közegben, amit a fiatal szellemi munkások bizonyítanak. Nos, ehhez szorosan kapcsolódik a következő téma és általam utolsóként említett téma, ez az egyetemi oktatók bérrendezése, mert ha ez megtörténik, mégpedig olyan mértékben, ahogy a tervezet javasolja, akkor el fogja kerülni a felsőoktatás és a felsőoktatási irányítás is azt az anomáliát, amelyet az előttem szóló képviselő úr felvázolt. Itt nem idézem a számokat, de egy tanársegéd fizetése azért magasabb

lesz, mint egy doktoranduszé, és hozzá kell tenni, hogy a doktori szabályzat szerint a doktori képzésben nem a tanársegédek és az adjunktusok vesznek részt, hanem a docensek és a professzorok. Ha mégis van olyan egyetem, amelyik a tanársegédeit állítja oda, akkor viszont meg kell büntetni, ellenőrizni kell.

Az ellenőrzés egy kicsit gyenge oldala a felsőoktatásnak. Itt közben átfutottam az ÁSZ jelentését is, amely ugyan a finanszírozásról meg a pénzgazdálkodásról szól, de ebből is az derül ki, hogy a belső ellenőrzése az egyetemeknek erősítésre szorul, és az ágazati irányításnak is oda kell figyelni, és minden egyes döntésnél azt látni, hogy a doktori képzés átmenet a felsőoktatás és a tudomány világába, ha ott hibázunk, ha ott elnézőek vagyunk, akkor nagy hibát követünk el. De ugyanúgy nagy hibát követünk el, hogyha elnézőek vagyunk a tekintetben, hogy a vizsgák és a különböző beszámolók értékelése hogyan történik.

Tisztelt Képviselőtársak! Én is egyetemi oktató vagyok és voltam, jóllehet most nem gyakorlom ezt a mesterséget, de nagyon jól emlékszem arra, hogy oktatótársaim szinte büszkélkedtek azzal, hogy „én soha nem buktatok”. Nagyon szimpatikus emberi vonás, nem is azt mondom, hogy buktatni kell, de akinek elégtelen a tudása, annak elégtelent kell adni és ismételve meg. Én is dicsekedtem azzal, hogy nagyon keveset, nagyon kevés hallgatót, imádtam jelest adni, de az kapjon jelest, az kapjon elégségest, akinek a tudása megfelelő, úgyhogy erre érdemes azért nagyon odafigyelni.

Végül is ez a béremelés, amit a kormányzat itt kilátásba helyezett, elég jól kompenzálja azokat a sérelmeket, amelyek köztudottak voltak, de én ebben is azt a jelet látom, hogy kormányunk, ahogy erejéből futja, igyekszik minden rétegnek pótolni azt, amit a megelőző évtizedben nem volt képes, mert az ország gazdaságilag, anyagilag a tönk szélén állt. Megindultak most már azok a béremelések, itt tárgyaltuk vagy öt órával ezelőtt a szociális tárgyú törvényeket, amelyek beemelik a pedagógus-életpályába a felsőfokú bölcsődei dolgozókat is, most itt végre az egyetemi oktatók béremelését is látjuk. Azt kívánom tiszta szívemből, államtitkár úr, önnek is meg az egész kormányának is, hogy ez a folyamat ne álljon meg soha. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Dúró Dóra képviselő asszonynak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő asszony!

DÚRÓ DÓRA, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! „Nem a pénz a lényeg, hanem a játék.” - ezt Michael Douglas mondja a Tőzsdecápák című filmben, és ez jutott az eszembe, amikor végigtekintettem azt a bohózatot, ami a felsőoktatási béremeléssel kapcsolatban az elmúlt hetekben kialakult.

November 5-én, kettő héttel ezelőtt jelentette be Balog Zoltán miniszter úr és Palkovics László állam-

titkár úr: a bértábla rendezésének költsége három évre 15,2 milliárd forint, ezt teljes egészében a költségvetés állja. 2015. októberi adatok szerint közel 15 ezer oktatót és ezen belül 1800 kutatót érint a bérek rendezése. Államtitkár úr ismertetése szerint az egyetemi tanárok bére 2015-ben 437 300 forint, ami jövő januárban 503 ezer forintra, 2017 januárjában 528 ezerre nő, és a 2018-as emeléssel eléri az 554 ezer forintot. Majd részletezte, hogy a bértábla hogyan változik ennek megfelelően. Csakhogy az egyetemi tanárok garantált illetményét a költségvetési törvény szabályozza, amit ez a törvényjavaslat nem nyitott meg, tehát nem változik az egyetemi tanárok illetménye sem 503 ezer forintra, sem más mértékben.

A 2. §-ba beletettek egy olyan felhatalmazó rendelkezést, amelynek egyébként indokolása nincsen, pontosabban, van formailag, persze, hogy a házszabálynak megfelelően, van indokolás, egy mondat: a rendelkezés felhatalmazó rendelkezést tartalmaz. Ennél magyartalanabbra már csak a 3. § indokolása sikerült, aminek értelme sincsen, de most ezt zárójelbe téve, azért talán államtitkár úr is belátja, az, hogy a jövedelemkiegészítés mértékét és juttatásának szabályait megállapíthatja a miniszter egy rendeletben, ez semmiféle garanciát nem jelent a jövőre nézve a felsőoktatásban oktatóként, kutatóként dolgozó emberek számára.

November 5-én tartották tehát ezt a sajtótájékoztatót, ahol bejelentették ezt a mértékű emelést, és egyébként, amikor ezt a javaslatot társadalmi egyeztetésre bocsátották, akkor még a Kjt.-módosítás nem szerepelt benne, tehát a kormány honlapjára még olyan formában került fel, hogy ez a rész egyáltalán nem volt ismert. Úgy gondolom, hogy ha ez nem történik meg, tehát a költségvetési törvény módosítására nem kerül sor, márpedig nem kerül sor 2016. január 1-jére, akkor nem láthatunk garanciát arra, hogy amit november 5-én miniszter úr és államtitkár úr bejelentettek emeléseként, arra valóban sor kerülhet. Ez egy hatalmas hiba, és itt kapcsolnám be a doktoranduszok ösztöndíjának emelését, ami nyilvánvalóan előrevivő, és itt nem értek egyet Hoffmann Rózsa képviselő asszonnyal, aki azt mondta, hogy a 100 ezer forint sem volt alacsony doktori ösztöndíj. Szerintem rendkívül alacsony volt, tekintettel arra, hogy egy jó képességű diplomás ma Magyarországon, a versenyszférában elhelyezkedve vagy a munkaerőpiacra kilépve körülbelül ennek 2,5-szeresét tudja átlagosan megkeresni, tehát ez rendkívül alacsony motiváció volt arra a jó képességűek felé, hogy ott maradjanak az egyetemen és doktori éveket, doktorandusztanulmányokat kezdjenek el.

Nagyon fontosnak tartom a 12. §-t, amely az alapelveket módosítja, és hogy bekerül a térségben betöltött gazdasági és társadalmi szerepe egy felsőoktatási intézménynek. Itt nem győzöm... - államtitkár úr biztos tudja már, hogy Ózdról fogok beszélni ismételt, és szeretném ismételt kéri államtitkár urat, hogy erre különös figyelmet fordítsanak, hiszen az egy olyan térségben található város, amely-

ben különösen fontos lenne, hogy a felsőoktatás naplali rendszerben is elinduljon.

A doktori képzésre áttérve röviden, jó lenne elsősorban és elsőként a fogalomhasználatot pontosítani. Tehát a doktoranduszok szerepelnek doktoranduszként is, szerepelnek hallgatóként is, és szerepelnek doktori képzésben részt vevő hallgatóként is, ami egyébként az értelmező rendelkezése is magának a doktorandusznak. Tehát egyáltalán nem látható az, hogy a fogalomhasználat egységes lenne, sőt az értelmező rendelkezések közé most veszik be a doktoranduszt mint fogalmat, de van olyan törvényi hely, ahol a doktorandusz szót kifejezetten kicserélik a hallgató szóra, holott csak a doktoranduszokra vonatkozik az az adott rendelkezés.

(20.40)

Az EMMI-ből már szívgótt ki olyan dokumentum, ami a különböző szóhasználatra vonatkozik és szavak betiltására; reméljük, hogy itt nem erről van szó, csak egyszerűen az egységesítésre nem figyeltek.

Úgy gondolom, hogy a doktori képzés szétválasztása lehet eredményes, tehát az, hogy kettő plusz kettő évben határozzák meg ennek a képzési szerkezetét, az úgy gondolom, hogy jól is elszülhet, azonban úgy motiválni egy intézményt, hogy anyagi érdeke fűződik ahhoz, hogy a doktori képzésben részt vett hallgató vagy a doktorandusz fokozatot szerezzon, mert különben utólag elesik költségvetési forrásoktól, ezt nem tartom helyesnek. Ez nem fogja őszinteségre sarkalni az intézményeket, fogalmazzunk így, tehát nem az lesz a szempont, hogy a doktorandusznak a tudását ítélik meg, és a fokozatszerzés során azt tekintsék elsőleges szempontnak, hogy ő megérdemli-e, elérte-e azt a szintet, hogy ezt a fokozatot kiérdemelje, hanem az is, hogy költségvetési források múlhatnak azon, hogy az adott doktorandusz megszerzi-e a fokozatot. Ezt a szempontot beemlíni és elsőlegessé tenni, nem gondolom, hogy helyes, és úgy gondolom, hogy a színvonalnak semmiféleképpen nem fog jót tenni.

A K+F tevékenységgel kapcsolatban államtitkár úr is és Pósnan képviselő úr is beszéltek arról, hogy ez átlátható lesz és elválasztott lesz, és így világosan látszanak majd azok a határvonalak, amelyek az intézmények esetében az állami forrásokból gazdálkodó alaptevékenységekre fordítódnak, illetve a K+F tevékenységre. Pósnan képviselő úr említette azt, hogy így nem fogják tudni majd esetlegesen az alaptevékenységre szánt állami forrásokat nem arra fordítani. Én úgy tudom, hogy nagyon sok intézményben éppen a fordítottja történt, tehát akkor van értelme és akkor segíti elő az átláthatóságot is és az intézmények érdekelte tételét a K+F tevékenységben, hogyha az alaptevékenységek finanszírozása egyébként megoldott. Tehát nagyon sok intézményben, éppen egyébként például az alacsony bérezések miatt sokszor a K+F tevékenységet is kvázi jövedelemkiegészítésként használták azért, hogy valamilyen módon tudjanak az általam is említett versenyszfé-

rás, akár két és félszer akkora fizetésekkel versenyezni. Tehát jó az, hogyha különválasztjuk ezt, csak fontos az, hogy emellett teljes mértékben biztosított legyen az alaptevékenység finanszírozása is, mert eddig ez fordított volt. Tehát az alaptevékenységre kellett fordítani olyan forrásokat, amit egyébként másra is lehetett volna vagy kellett volna.

Még egy szóhasználati kérdés, amire ki kell térjek, a főiskola vagy egyetem kérdése. Érdekes helyzet lesz az, amikor majd egy egyetem elnevezésű intézményben, mondjuk, főiskolai adjunktusok fognak órákat tartani vagy főiskolai docensek tanítanak egy egyetemen. Ez is önmagában egy furcsa helyzet, de a világos fogalomhasználat és az, hogy az emberek is és a hallgatók is tudják, hogy mi az, amit egyetemnek nevezünk, és ennek milyen kritériumai vannak, mi az, amit főiskolának nevezünk, és ennek milyen kritériumai vannak, ezt jó, hogyha bármilyen lobbierdekekkel szemben is meg tudjuk tartani.

Én úgy gondolom, sokkal hatékonyabb lenne, hogyha a főiskolát főiskolának nevezzük, az egyetemet egyetemnek, ahogy vannak falvak és vannak városok. Az emberek tudják, hogy ezek mit jelentenek, bár képlekenek a határok, és tudom, hogy a törvényben benne van felsorolva, hogy milyen kritériumoknak kell megfelelni ahhoz, hogy egy intézményt egyetemnek lehessen nevezni, erről is lehet vitatkozni, de itt most én úgy gondolom, hogy ezekkel az intézményátnevezésekkel becsapjuk az embereket, hiszen nem feltétlenül fognak, sőt önmagában az intézmény átnevezésétől nem fognak magasabb szintű, magasabb színvonalú képzést nyújtani az egyes intézmények, mint tették azt egyébként főiskolaként. És elképzelhető, sőt én azt vallom, hogy egy erős főiskola többet ér, mint egy gyenge egyetem, és éppen ezért a szóhasználatnál is ezt figyelembe kell venni.

Még egy dologra kell felhívnom a figyelmet, amiről egyrészt a jogalkotói szándékot is kérdezném államtitkár úrtól, mert az én értelmezésem szerint itt a rektor és a kancellár munkáltatói jogai gyakorlásáról szóló paragrafusban nem egyértelmű a szabályozás, illetve azt vélelmezem, hogy nem azt akarták beleírni, amit végül beleírtak; a 17. §-ról van szó.

A 17. §-ban hivatkoznak a 13. § (2) bekezdésére, ahol a rektornak a munkáltatói jogai vannak felsorolva, és a 13/A. § (2) bekezdésére is, ahol meg a kancellár munkáltatói jogai vannak felsorolva, és ebben a paragrafusban e szerint a szöveg szerint összevonják ezt a kettőt, és közös munkáltatói jogokat adnak a rektornak és a kancellárnak. Nem tudom, hogy ez volt-e a jogalkotói szándék, de ha nyelvtanilag értelmezzük ezt a mondatot, akkor itt ez történik. A 13. § (2) bekezdése és a 13/A. § (2) bekezdés e) pontja szerinti munkáltatói jogok gyakorlásának rendjét a rektor és a kancellár utasításban szabályozza. Tehát az „és” kapcsolat miatt ez azt jelenti, hogy itt egységesítik a munkáltatói jogokat, és most már közösen gyakorolja a rektor és a kancellár. Feltetelezem, hogy nem ez volt a jogalkotói szándék, de ezt mindenképpen nyelvtanilag is javítani kell.

Összességében azt tudom elmondani a törvényjavaslattal kapcsolatban, hogy a legfontosabbnak ítélt béremelés garanciáit egyáltalán nem látjuk, arra a költségvetési források megteremtését egyáltalán nem látjuk, és öt évvel, sőt hogyha 2016. január 1-jéről beszélünk, akkor már közel hat évvel a 2010-es kormányváltást követően égető szükség lenne nagyfokú béremelésre a felsőoktatásban is. Ennek a megvalósulását nem teszi lehetővé, illetve erre nem ad biztosítékot ez a törvény, és bár sok tekintetben előremutató változásokat helyez kilátásba, a doktoranduszképzés esetében is, illetve az alapelvek kibővítésében is, több olyan pontja van, amellyel nem tudunk egyetérteni.

Kérem, hogy a módosító javaslatainkat támogatni szíveskedjenek. Köszönöm a figyelmet. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most az elsőként jelentkezett független képviselő felszólalása következik. Megadom a szót Szabó Szabolcs képviselő úrnak. Parancsoljon!

SZABÓ SZABOLCS (független): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Ház! Itt a kicsit késői órán én is köszöntök mindenkit a Kulturális bizottság kihelyezett ülésén. Itt vagyunk megint, mint minden ülészakban az oktatási tárgyú törvények módosításán, bár hozzá kell tenni, hogy azért most - mint ahogy a vitában is ezt lehetett érezni - érdemben a felsőoktatásról beszélünk, és valóban itt, ahogy már az előterjesztői hozzászólásban is elhangzott államtitkár úr részéről, arról van szó, hogy a korábban kidolgozott felsőoktatási stratégia részleteinek a törvénybe iktatásáról beszélünk.

Egyébként én nem nagyon gyakran szoktam dicsérni a kormányt, de ezért kétségtelenül megilleti a dicséret államtitkár urat, ezt végighajtotta, van egy stratégia, és ahhoz próbál igazodni. Arra én nem emlékszem, hogy olyan hú, de nagyon nagy egyetértésben lettünk volna minden részletét illetően; valami olyasmiben maradtunk talán a bizottsági ülésen, hogy nagyon örülünk annak, hogy van ilyen felsőoktatási stratégia, az alapvető célkitűzésekkel egyetértünk, a részletszabályokról meg majd akkor, amikor törvénybe iktatják, vitatkozni fogunk, és voltaképpen ezt a vitát folytatjuk most le. Én egyébként nagyon örülnék, ha a közoktatás terén lenne egy ilyen stratégia, és ott folytatnánk ilyen vitákat, de ez már nem az államtitkár úrhoz tartozik természetesen, úgyhogy ez nem is önnek szólt.

És akkor néhány dolgot én is megemlítenék így a felsőoktatást érintő törvénymódosítás kapcsán. Nekem is lenne egy-két javaslatom, meglátásom, amit szerintem meg kellene fontolniuk, meg néhány dolgot én is elmondanék, ami úgy hallható szakmai berkekből ennek a törvénynek a kapcsán.

Egyrészt ami a PhD-képzés szabályozását illeti, voltaképpen ezt a szakma kérte már elég régóta, amennyire én tudom, és amennyire az ismerőseim,

barátaim erről engem tájékoztattak, úgyhogy önmagában az, hogy a képzési idő meghosszabbodik, az ilyen szempontból támogatható, támogatandó. Én mint egykori doktoranduszhallgató is azt mondom, hogy egyébként ez nem is ártott volna senkinek. Azon most el lehet vitatkozni, hogy hová kell tenni ezt a bizonyos vizsgát, ami most kiváltja a doktori szigorlatot, azt gondolom, hogy ez ízlés kérdése. Én például azt gondolnám, hogy egy komplex vizsga, ami „tankönyvi tudást”, meg már a kutatásból, a saját kutatásból leszűrt tudást akar valamilyen módon mérni, és aztán ezt valamilyen minősítési fokozaton vagy minősítési rendszeren keresztül értékelni, azt jobb a végére tenni, mint az elejére, de ez ízlésbeli kérdés. Ha így állapotok meg a rektorokkal, akkor nyilván ez lesz bevezetve; azt gondolom, majd a gyakorlat eldönti néhány éven belül, hogy ez mennyire vált be vagy mennyire nem.

(20.50)

Ott már van némi ellenérzésem vagy van némi kétségem, hogy ilyen gyorsan át lehet-e hajtani a doktori képzést. Voltaképpen a normál esetben ez úgy nézne ki, hogy egy első kétéves képzés, aztán vizsga, és aztán három éve van, hogy megszerezze a fokozatot a delikvens, azzal a bizonyos két halasztási lehetőséggel, amit az államtitkár úr is említett, de azt nyilvánvalóan kérvényezni kell, és a második esetben már különösen méltányolható okra kell hivatkozni, de hogyha a normál esetre gondolunk, ez akkor voltaképpen öt évet jelent. Én javasolnám, hogy ezt vegyék egy picit szabadabbra. Nem kell szerintem nagyon-nagyon megemelni, de ha már csak hat évben gondolkodik az ember, az már egy sokkal nagyobb szabadságot ad, és ezt azért mondom, mert vannak tudományági sajátosságok. Tehát társadalomtudományok esetében például nagyon nehezen lesz betartható ez az öt év, főleg azért, mert nagyon sok tudományág esetében ráadásul egyre inkább felértékelődik a nemzetközi kapcsolatok fontossága, ki kell menni, huzamosabb ideig ott kell tartózkodni, meg kell ismerkedni a szerkesztőbizottsági tagokkal, elnökökkel, mert csak akkor teszik be a cikket a nemzetközi folyóiratba jóformán, ha személyesen is megismerkedik vele az ember először, és azért ez egy lassú, hosszadalmas folyamat. Vannak olyan tudományágak, ahol ez valóban gyorsan lezongorázható, vannak olyan tudományágak, ahol szerintem ez egy picit kevés. Én ezt azért megfontolnám.

Ami a lemorzsolódó hallgatók arányát, illetve a lemorzsolódó hallgatók utáni, mondjuk azt, hogy büntetését illeti az egyetemeknek, erre azt tudom mondani, hogy én nem nagyon értem ezt a 80 százalékos lemorzsolódási arányt, amit itt már emlegettek többször; szerintem itt valami módszertani probléma lehet, ez túlságosan magas arány, én ilyen számot, megmondom őszintén, nem láttam még. Ráadásul itt egy picit össze lett keverve, mert az ösztöndíjas hallgatók esetében nagyon magas azoknak az aránya, akik elvégzik, itt a levelező hallgatók, te-

gyük idézőjelbe, a költségtérítéses hallgatók azok, ahol inkább jellemzőbb a nagyarányú vagy nagyobb arányú lemorzsolódás, de én a 80 százalékot egy picit soknak tartom. De ezt most tegyük is zárójelbe! Itt a kérdés az, hogy akkor ezt úgy lehet-e megoldani, hogy kvázi megbüntetem akkor az egyetemet, mert azt mondom, hogy ez a doktori iskolának meg a témavezetőnek a felelőssége. De azért lássuk be őszintén, itt azért ez sokkal inkább a hallgatón múlik, és nem is csak önmagában arról van szó, hogy mennyire szorgalmas meg mennyire alkalmas erre, vannak bizonyos élethelyzetek, amelyek megváltoztathatják például az embereknek a jövőbe vetett hitét meg a jövőbeli elképzelését. Ráadásul akik itt, a teremben ülünk, jórészt már csak olyanok vagyunk, akik egyetemen éltük le a fél életünket, vagy még többet is, azért azt nagyon jól tudjuk, hogy egy ilyen típusú döntésre hogy reagál egy normál intézmény: úgy, hogy megpróbál átrugdosni mindenkit a folyamat végéig, nehogy már félúton elveszítsék a pénzt. Ösztöndíj szempontjából szerintem sokkal jobb, hogy ha mondjuk, azt ígérték volna meg, hogy minél alacsonyabb a lemorzsolódás, akkor valami bónuszt kapnak, általában az jobban bejön. Sajnos olyan mamutintézményekről beszélünk, amelyek automatikusan így reagálnak, ezt már többször átéltek a felsőoktatásban, hogy az ilyen típusú büntetések soha nem jöttek be egyébként.

Az új egyetemekkel kapcsolatban itt már elhangzott, azt hiszem, minden, én ezt nem ragozom. Én csak annyit tennék ehhez hozzá, hogy én magam egyébként ezért nyújtottam be olyan módosítót még az előző törvénymódosításhoz, amely egy kicsit szigorúbbra vette volna az alkalmazott tudományok egyeteme meghatározását, hogy most - mert tudtam, hogy később ez ügyis szóba kerül - elmondhassam, hogy én már akkor elmondtam, hogy szerintem az, hogy bizonyos főiskolákat, amelyek egyáltalán nem egyetemek, elnevezzük egyetemeknek, pont ugyanaz a probléma, mint a szakközépiskolák szakgimnáziummá átnevezése, hogy az gimnázium lesz így papíron, csak éppen az nem gimnázium; ugyanez a helyzet. Ez egy ilyen nagyon nehéz ügy lesz a végén, ráadásul a piac ügyis beárazza ezeket az intézményeket, azoknak az úgymond egyetemeknek a diplomája kevesebbet fog érni a piacon, ezt tudjuk, és a végzős gimnazisták, érettségizők is pontosan fogják tudni, hogy melyik egyetem az igazi egyetem, meg melyik egyetem az, amelyik nem egyetem. Szerintem ezzel inkább csak kellemetlenséget fognak okozni, mert ebből folyamatosan viták lesznek, majd egymást zrikálják egyébként a kollégák, hogy te nem is vagy igazi egyetem, pedig az van odaírva a névjegykártyára, hogy az vagy. Én ezt nem tartom túl jó irányznak, de ezt eldöntötték, és meg fogják csinálni, beleszólásunk ebbe nagyon már nincs.

Ami a vállalkozói tevékenységet illeti, az valóban nagyon fontos, hogy az egyetemek egyre inkább ebbe álljanak bele. Ez egy régi vita volt a felsőoktatási intézményekben is: először egy picit mindig húzódoztak persze maguk az egyetemek, aztán meg egyes

egyetemek elkezdtek kérni azt, hogy akkor viszont a szabályozását ennek alakítsák ki rendesen. Persze tudjuk nagyon jól, hogy valóban, ahogy itt elhangzott korábban, Hiller István is utalt erre, mi alapján tud vállalkozni egy egyetem? Van egy humán erőforrása, az, hogy ott vannak tudósok, kutatók, másrészt meg van egy kutató-infrastruktúrája, laborok és a többi, egyéb más műszerek, berendezések. Na most, itt kezdődik az első probléma, hogy azért volt korábban olyan eset, amikor megkapták az egyetemi vezetők, hogy ne kufárkodjanak azokkal az állami pénzekből kialakított laborokkal meg mindenféle állami pénzből vásárolt műszerekkel. Én nagyon örülök annak, hogy most akkor úgy látszik, ez teljesen helyreállt, és akkor most már mondják nekik, hogy tessék kufárkodni, mert mégiscsak a piacról is kellene bevételt szerezni, de azért ez nyilván egy tisztázandó kérdés, amit Hiller István is felvetett. Valóban, az egy jó kérdés, hogy hogyan lehet azt pontosan meghatározni, hogy ha ezeket a mégiscsak elsősorban állami forrásból vásárolt eszközöket, kiépített laborokat felhasználják az egyetemek vállalkozási célra, azt most minek tekintjük. Tehát nem egyértelmű a megfogalmazás, és akkor ez azért lehet csak problémás, mert nyilván mi értelmezhetjük egyféleképpen, de ha mondjuk, az ön utódja esetleg másként értelmezi, akkor lehet, hogy az egyetemek meg egy picit megszorulnak ezen a téren. Úgyhogy lehet, hogy ezt érdemes lenne pontosítani.

Ami a béremelést illeti, nem véletlen lehetett azt hallani, tapasztalni az elmúlt napokban, hogy elég nagy a felzúdulás. Ugyan nem BTK-s vagyok, hanem TTK-s az ELTE-n, de persze hozzám is eljutott már korábban ez a bizonyos levél, amely aztán nyilvánosságra is került, meg értelemszerűen én is beszélek azért kollégákkal, annak ellenére, hogy parlamenti képviselő lettem. Ez bérfeszültséget fog okozni. És a félreértések elkerülése végett nyilván nagyon egyszerű, ilyen populista megoldás lenne, ha azt mondanám, hogy kétszer ennyit kell emelni, és akkor rendben van, csak akkor meg joggal kérdezi meg az államtitkár úr, hogy de miből. Úgyhogy én inkább azt mondanám, hogy ezt a kérdést valószínűleg úgy lehet megoldani, hogy most azonnal be kell avatkozni, és azt látom, hogy meg vannak szorulva, és ami forrás csak van, azt próbálják összelapátolni, és a kancellárokat is erre próbálják terelni, hogy amit csak találnak az egyetemen, azt söpörjék össze, és próbálják meg ilyen célokra használni, de azért valószínűleg hosszabb távon kell valamit mondani arra, hogy mi a kifutás. Tehát az, hogy most 15 meg 5 meg 5 százalékos ráteszek, és eljutok oda a végére, három év múlva, hogy valóban egy adjunktusnak meg egy második ciklusos doktoranduszának, aki a plusz második évet tölti, és van 180 ezer forintnyi ösztöndíja, majdnem ugyanannyi a jövedelme, az tényleg nem normális dolog. Valószínűleg az lehet tehát egy megoldás, hogyha már most elkezdenek azon gondolkodni, és nyilvánosságra hozzák, hogy jó, de mi lesz majd a negyedik meg az ötödik meg a hatodik évben, és hogy lehet ezt a bért olyan szintre hozni, hogy ez a

fajta összetorlódás ne legyen benne a rendszerben. És mondom, szándékosan nem arról beszélek, hogy most Ausztriában meg Németországban mennyit keresnek az adjunktusok, mert azzal biztos, hogy nem megyünk közelebb a megoldáshoz, mert soha nem lesz olyan fizetés Magyarországon.

(21.00)

Összefoglalva tehát a felsőoktatást érintő változtatásokról ennyit gondoltam elmondani, kicsit hosszabban, mint ahogy terveztem. Mondom, egy konkrét módosítót nyújtottam be, hogy a komplex vizsga után ne három, hanem négy éve legyen a doktoranduszoknak, hogy a disszertációt beadhassák és megvédhessék.

Ami a közoktatási részét illeti ennek a törvénymódosító csomagnak, egyrészt a pedagógusigazolványokról, diákigazolványokról van szó. Ez voltaképpen egy technikai átvezetés, és ilyen értelemben az ember nagyon kifogásolni nem tudja, azt mondja, hogy persze, rendben van, ezt kell csinálni, át kell vezetni. Különösebben ezenkívül nem is mondanék semmit.

Egy érdekességet találtunk még a törvénymódosításban, az oktatási jogok biztosának a szabályozása kapcsán. A hatályos törvényben most az szerepel, hogy az oktatási jogok biztos a hivatalának feladatait és működési szabályait a miniszter határozza meg, és a módosítás egy picit ezen túlterjeszkedik, hogy a hivatal vezetőjének juttatását és tevékenységének irányítását is a miniszter hatáskörébe utalja. Nyilván én ezt egy picit túlzásnak tartom, kicsit olyan érzést kelt az emberben, hogy valamilyen szinten a szabadságát az oktatási biztosnak egy picit szorítja. Értem, hogy nem szó szerint ez van leírva, csak az embernek ilyen érzése adódik tőle. Éppen ezért ezt a részét én a magam részéről nem támogatom, és maga az Együtt sem fogja támogatni ezeket az apróságokat, amelyek a törvénymódosító csomagban szerepelnek. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Most kétperces felszólalások következnek. Megadom a szót Pósnán László képviselő úrnak, Fidesz-képviselőcsoport.

DR. PÓSNÁN LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. A doktori képzéssel kapcsolatosan Hiller képviselő úr azt mondta, hogy ha elvonnak forrást az intézményektől, akkor a doktori iskolák színvonalcsökkenése következik be, mert abban lesznek érdekeltek az intézmények, hogy áttoljanak mindenkit. Szabó Szabolcs pedig azt mondta, hogy jobb lenne akkor az alacsony lemorzsolódás visszaszorítására bónuszokat elővenni. Megjegyzem, a végeredmény itt is ugyanaz lenne, mert akkor meg abban lesz érdekelt mindenki, hogy a bónuszt megszerezze, és akkor ugyanez következne be, amit Hiller képviselő úr mondott. De hogy mennyire nincsen úgy: hadd emlékeztessenek azért arra, hogy a disszer-

tációt külsősöknek el kell bírálni, a disszertáció megvédéséhez kapcsolódóan nyilvános vitáról van szó. Gyakorlatilag külső kontrolloknak most is működni kellene. Egyébként megjegyzem, működik is, éppen ezért van nagy lemorzsolódás, mert elkezdik, és kiderül, hogy a végén nem fogják tudni teljesíteni. Itt most az lenne a cél, hogy tudják is teljesíteni.

Hogy jó helyen van vagy nincs jó helyen ez a vizsga: szerintem jó helyen van, mert ha megnézzük a szakaszokat, ott nem mechanikusan elválík két részre, hanem az elnevezésben is ott a tartalom és a kontinuitás: az első szakasz képzési és kutatási, a másik pedig kutatási és disszertációs szakasz.

A másik felvetés, amit Dúró Dóra képviselő aszszony tett, nevezetesen, hogy az egyetemeken is tanítanak főiskolai docensek meg fordítva, oda-vissza, hogy ez ilyen vegyes felvágottnak tűnik. Én csak szeretnék arra emlékeztetni, hogy például a pedagógusképzésben van négyéves meg ötéves pedagógusképzés, pontosan abból következően. Az ötéves osztatlan képzésben is dönteni kell, hogy az egyik szakjából egyiket vagy másikat teszi-e meg valaki, pontosan azért, mert az egyetemi végzettséggel lehet tanítani általános iskola felső tagozatában is, teljesen más módszertant igényel. Ilyen értelemben pedig azon sem csodálkozhatunk, hogy vannak kvázi főiskolához kapcsolódó képzési szintek.

Van még egy észrevételem, ami a bérekkel kapcsolatosan jött elő: a doktoranduszok ösztöndíja megközelíti a tanársegédét. Én szeretném jelezni azt, hogy a doktori cím az adjunktustól kezdve kötelező most is, ez nem változik.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Szabó Szabolcs képviselő úrnak, független képviselő. Parancsoljon, képviselő úr!

SZABÓ SZABOLCS (független): Köszönöm szépen a szót. Csak erre az utolsó egy mondatra szeretnék reagálni, hogy az adjunktustól felfelé kötelező a doktori cím. De a legtöbb egyetem belső szabálya úgy szól egyébként, hogy most már tanársegédhez is elvárják. Nem írja elő semmi, de az egyetemek maguk így szabályozzák. Ugye, ez a különbség egy egyetem meg az alkalmazott tudomány egyeteme között. Mert ez a belső logikája az ő működésüknek. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Kérdezem, kíván-e még valaki felszólalni. *(Nem érkezik jelzés.)* Jelentkezőt nem látok. Az általános vitát lezárom.

Megadom a szót Palkovics László államtitkár úrnak, aki válaszolni kíván a vitában elhangzottakra. Államtitkár úr, öné a szó.

DR. PALKOVICS LÁSZLÓ, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Tisztelt Elnök Úr! Képviselő Hölgy és Urak! Köszönöm a visszajelzéseket. Azért szeretem ezeket a késő esti vitákat, mert részben kevesen vagyunk, és akik itt vannak,

azok láthatóan - ahogyan képviselő úr is említette - szakemberek, és olyan vitákat tudunk itt folytatni, ami valószínűleg nem politikai természetű, hanem tisztán szakmai természetű. És én úgy látom, hogy olyan nagyon sok vita nincs is köztünk, azért örültem a hozzászólásoknak, bár megközelítésbeli eltérések nyilván lehetnek, meg vannak politikai eltérések is, de alapvetően nem a felsőoktatási átalakítások lényegéről vitatkoztunk, hanem esetleg megvalósításuk bizonyos részleteiről.

Röviden végigmennék, nem felszólalók szerint, hanem inkább tématerületek szerint a megjegyzéseken. Kezdjük mindjárt a doktori képzéssel! A doktori képzés területén nekem lenne egy viszonylag egyszerű helyzetem, azt mondhatnám, hogy ezt a javaslatot, ami egyébként a törvényben megjelent - és ehhez tartozik egy részletesen kidolgozott koncepció -, egy munkabizottság hozta létre, amelyben minden érdekelt benne volt, benne volt a Magyar Rektori Konferencia, benne volt a Magyar Tudományos Akadémia, benne volt a DOSZ - ő volt a bizottságnak egyébként az egyik meghatározó szereplője -, benne volt az Országos Doktori Tanács, tehát benne volt mindenki. És ami ebben leírásra került, ez az ő javaslatuk. Tehát nem a minisztérium javaslata volt, az ő javaslatuk. És ezzel le is zárhatnám ezt a dolgot, de miután tényleg szakmáról beszélünk, ezért én azt gondolom, elmondanám azt, hogy mi is alakította ezt így ki. Először is az értelmezése, hogy hányan végeznek, illetve hogy is néz ki ez az egész doktori képzés. Itt a sajtóban is megjelenik, hogy az államtitkár nem ért a számokhoz, mert 23-25 százalékot mond arra, hogy a doktori iskolákba beiratkozottaknak ennyi százaléka szerez egyébként fokozatot majd a végén, holott egyébként az Országos Doktori Tanács statisztikái egészen mást mutatnak. Ahogy a kérdésében mondta, abszolút igaz van, ez lehet értelmezésbeli kérdés is; az a kérdés, hogy mit akarunk elérni.

Ha megnézzük azt - és erre vannak most már adataink és nagyon jó ötleteink vannak rá -, hogy ha a hallgatók beiratkoznak a doktori iskolába, és ezeknek a beiratkozottaknak hány százaléka szerez tudományos fokozatot, akkor ez valóban 23 százalék, tehát személyenként tudjuk végigkövetni. Ha egy hallgató valahol kiesik, tehát az adott résznél, mondjuk, az első év után, a második év után, akkor a doktori iskola őt pótolja, tehát egy másik hallgató iratkozik be, és ugyanott elkezd a folyamatot előlről, egészen három évig. Ott valóban az arány, tehát ha megnézzük azt, hogy a levelezőn, az ilyen módon mindig feltöltött doktori iskolai hallgatók közül, tehát a formális képzésben részt vevő hallgatók közül a végén hány százalék szerez fokozatot, nagyjából 38 százalék. Az 50 százalék, ami az ODT honlapján látszik, úgy jön össze, hogy ebben benne vannak azok a hallgatók is, akik egyéni felkészüléssel szereznek fokozatot. Tehát irányítási szempontból, pontosabban, ha be akarunk avatkozni egy rendszer működésébe, itt valóban sajnos a 23 százalék a releváns.

Részletesen végignéztük azt, hogy mi indokolja ennek az alacsony fokozatszerzési aránynak a létrejöt-

tét. A következményről, azt hiszem, itt ebben a körben nem kell beszélni: ha nem lesz doktori fokozattal rendelkező emberünk, akkor nem lesz sem adjunktus, sem docens, sem egyetemi tanár, sem akadémikus, meg nem lesznek kutatók az MTA kutatóintézeteiben. Tehát a téma fontos, ez indokolta, hogy ezzel elkezdünk foglalkozni, és hogy nagyon gyorsan eredményre jutottunk, azt gondolom, ezt nem kell elmondanom. Megnéztük, hogy mi okozza a problémát. Azért nem szerez fokozatot, mert túl rövid az idő. Tehát a három év finanszírozott doktoranduszlet, ahogy itt többször elhangzott - a világ bonyolódik, tehát már nem lehet nagyon gyorsan doktorit írni, hiszen nagyon sok mindent kell tenni hozzá: külföldön kell lenni, a terület is bonyolult, mérni kell, tehát nem egyszerű. Ezért született az a javaslat, hogy emeljük ezt meg legalább négy évre, illetve 4+1 évre. Négy év a finanszírozott része, az egy év pedig arra van, hogy az egyébként már a doktori képzésből kikerült, már nem doktorandusz-hallgató, de valamilyen munkakörben fejezze be a disszertációját, és ezért született meg az öt év. Ez az öt év nem mindig öt év, tehát az említett példák, ha valaki külföldön van, akkor ez nem öt év, hanem hat év, vagy el lehet tolni, tehát itt eléggé flexibilis a rendszer, de mindenképpen hosszabb ez az idő, ez indokolta ezt az időszakot.

A 2+2 év pedig azért született, ez egyébként az Országos Doktori Tanácsnak volt a javaslata, mert ők azt mondták, hogy alapvetően nem lehet mindig a hallgatót felelőssé tenni azért, ha nem szerez fokozatot, hiszen ahhoz, hogy ő fokozatot szerezzen, több minden kell. Kell hozzá egy témavezető, aki foglalkozik vele. Kell hozzá egy doktori iskola, amelyik valóban promotálja azt, hogy ő megírja a disszertációját.

(21.10)

Kell hozzá egy kutatóhely, amely biztosítja a feltételeket, eszközt, forrásokat, egyéb más. Ezek együtt eredményezik azt, hogy valamilyenformán a hallgató majd a végén fokozatot fog szerezni. Ezért van ez a második év végén történő mérés, hogy nézzük meg, meddig jutott el. Meddig jutott el a tanulmányaiban, ez egy fontos dolog, meddig jutott el a kutatásaival, történt-e valami a tudományos területével. Tehát azon a kiválasztott területen, amelyre ő két éve azt mondta, hogy ezen a területen fog kutatni, valóban van-e esélye arra, hogy e feltételek mellett, hozzáadva a témavezetőt, a doktori iskolát, az eszközöket, a finanszírozást, tud-e majd fokozatot szerezni. Ezért van ez a komplex vizsga.

Itt nem csak egy vizsga van. Az egyik a komplex vizsga valóban, de aztán van egy másik vizsga a végén, amikor majd megvédi a disszertációját. Tehát itt ugyanúgy két vizsga van, csak a másodikat nem szigorlatnak hívjuk, hanem védésnek. Ott már azért inkább kollégák beszélgetnek egymással, kicsit akadémiaibb jellegű, mint egy ilyen egyetemi típusú, szárazabb viszony. Ez indokolta a 2+2 évet.

Hogy ezt rábizzuk-e a doktori iskolákra? Ez rájuk van bízva, olyannyira, hogy a törvényben is sze-

reper, hogy ennek a komplex vizsgának a feltételrendszerét az Országos Doktori Tanácsnak kell kidolgozni. Ő fogja meghatározni, hogy egyébként mit akar itt látni, és hogyan akarja ezt kezelni.

Hiller képviselő úr említette, hogy kezeljük őket felnőttként. Abszolút felnőttként kezeljük, azt gondolom. Ami a másik kritikát illeti, azt gondolom, tulajdonképpen lehet ilyen reakció is egy doktori iskolától, de nagyon bízom abban, hogy pont azért, mert a doktori iskolák komolyak, nem fognak csak azért valakit áttolni magán a doktorifokozat-szerzésen, hogy azt az egy félévi, egyébként feltételeken elvonható támogatást megússzák. Ez később ugyanis vissza fog ütni, akkor értéktelen lesz a doktorijuk. Azt gondolom, vannak annyira komolyak, hogy ezt nem teszik.

A doktori iskolák területén át kell tekinteni valóban, hogy kell-e ennek az országnak 160 doktori iskola, nem elég-e esetleg egyetemként egy doktori iskola különböző szekciókkal: ez az elmúlt tíz év eredménye, idáig jutottunk. Maga a MAB egyébként, aki ezt a helyzetet nyilván generálta, szintén felvetette, hogy tekintsük át, és nézzük meg, hogy valóban ezt akarjuk-e folytatni, hogy minden egyetemnek minden professzorhoz legyen egy olyan doktori iskolája, amiben ha nem sikerül a tőzstagokat összegyűjteni, mert mondjuk, valaki elutazott, akkor a doktori iskola már nem működik. Tehát ez egy komplex kérdés. De én azt gondolom, hogy ebben egyetértés van az itt ülők között is, meg a szakma is egyetértett.

Rátérnék most a doktori ösztöndíjra. A 140 ezer, illetve a 180 ezer forint abból jött ki, hogy megnéztük, mit is akarunk elérni. Ahogy említettem, szeretnénk, ha lennének tudományos fokozattal bíró embereink, mert ez az utánpótlás. Ők nem az egyetemi struktúra részei. Tehát félreértés ne essék, őket nem lehet összehasonlítani a tanársegéddel vagy az adjunktussal. Amikor én a doktorimat szereztem, kicsit más rendszer volt, akkor maga a kandidátusi fokozatra vonatkozó felkészülés az MTA, az úgynevezett TMB kereteiben zajlott, ez a Tudományos Minősítő Bizottság volt. Ott az egyetemnek semmi köze nem volt a tudományosfokozat-szerzéshez. Olyannyira nem volt, hogy az MTA meghatározta az egyetemnek azt, ha én egyetemi kutatóhelyen dolgoztam, hogy hány órát tarthatok, mivel foglalkozhatok, és az egyetemi témavezetőmnek ezeket muszáj volt betartani. Az a helyzet is bután nézett ki, hogy amikor én elvégeztem az egyetemet - én népköztársasági ösztöndíjas voltam, mellette két helyen demonstrátorokodtam, meg nem tudom, mit csináltam -, és doktorandusz lettem, akkor ez a juttatásom hirtelen a felére csökkent, amikor meg doktoranduszból tanársegéd lettem, utána még tovább csökkent, mert ilyen volt a természete a dolognak.

Nagyon fontos viszont, és már rátérnék a bér-emelésre, hogy egy doktorandusz lehetőségei limitáltak. Azzal, hogy őt a második szakaszra a valamilyen bizottság alkalmasnak minősítette, ezzel azt is mondta, hogy te kapsz valóban egy magasabb ösz-

töndíjat azért, hogy meg tudjal élni, azért, hogy ne kelljen pénzt keresned mellette. A lemorzsolódásnak egyébként jelentős részben a második indoka a 100 ezer forintos ösztöndíj. Az ösztöndíjat 2013-ban 93 ezer forintról ez a kormány emelte fel 100 ezer forintra, nem volt borzalmasan nagy az emelés, de előtte ez nagyon sokáig 93 ezer forint volt, ez a kormány emelte fel még akkor, amikor minden más egyébként eléggé összekuszálódott, tehát fontos volt a doktori képzés. Ezt a fontosságot mutatja most ez.

Tehát el kell választani, és én is láttam az ELTE-s nyilatkozatot, 270 ember írta alá. Aztán láttam egy másik, szintén ELTE-s nyilatkozatot, az adjunktusok nyilatkozatát, ami ennél sokkal csúnyább volt. Azt gondolom, ez egyfajta felesleges indulatkeltés az egyetemen belül. A béremelés eredeti szándékát illetően ugyanis többfajta előterjesztés készült a kormány számára. Készült egy előterjesztés, amit a kerekasztal után kommunikáltunk. Aztán készült egy olyan előterjesztés, amelynek most az eredményeit látjuk, ez a 27 százalékos illetménynövekedés három év alatt. Volt egy olyan levél az ELTE-ről, hogy az egyetemi tanárok megfúrták az adjunktusok és a docensek béremelését. Azt gondolom, ez nem egy jó irány. Ha valakinek a garantált jövedelmét 27 százalékkal emeljük... Igazán itt két évről beszélünk, hiszen 2018 januárjában a 27 százalékos emelést mindenki el fogja érni, és az adjunktusok, docensek is egyébként, ahogy említésre került, valóban a fölé a határ fölé kerülnek, mint a doktoranduszok. Tehát ez bérfeszültséget, azt hiszem, nem fog okozni. A lehetősége egy adjunktusnak, egy tanársegédnek, egy docensnek, egyetemi tanárnak sokkal nagyobb.

Ez a bérrendezés nem egyszerű dolog, ahogy láttuk, különböző vélemények hangzottak el. Sok szempontból nem egyszerű, amit a képviselő asszony mond, azért sem egyszerű. Ennek egy indoka van: költségvetési törvényt nem tudunk salátában módosítani. Ilyen az alkotmány. De a módosítás meg fog történni, ahogy egyébként szerepel az előterjesztésben is. Jövőre első alkalommal, amikor a törvényt megnyitjuk, akkor ez belekerül. Addig az egyetemek januártól meg fogják kapni azt a forrást, amely egyébként ehhez szükséges. Magában a felhatalmazó rendelkezésben az a bértábla szerepel, ami a törvényben kell hogy szerepeljen, csak ebbe a számokat írtuk bele, de ha kiszorozzuk, ez szerepel benne. El kell hinni a kormánynak és a minisztériumnak, hogy ez így fog történni. Utána, mihelyt a törvényt tudjuk módosítani, ez rendezésre kerül. Ennek persze van más hátránya, ezt nem említették; esetleg később elmondom ezt is. Nem az egyetemekre van egyébként ilyen hátránya.

Tehát a 27 százalékos illetménynövekedés, azt gondolom, az adott lehetőségeknek megfelelően jelen pillanatban egy vállalható dolog. Ha valaki tényleg figyelmesen hallgatta a sajtótájékoztatót, amit Balog miniszter úr, illetve részben én tartottunk, ezen szerepelt egy másik mondat is. Azt mondtuk, hogy ez az első lépése ennek a jövedelemrendezési folyamatnak. Hogy ez valóban elhangzott, az is

mutatja, hogy Bódis rektor úr, a Magyar Rektori Konferencia elnöke hivatkozott erre egy interjúban. Azt mondta - a Rektori Konferencia is egyébként ezt a fajta 27 százalékos, általánosan mindenkire kiterjedő illetményrendezést javasolta -, hogy ez egy nagyon jó irány, a kormány ezzel valóban azt mondta, hogy a felsőoktatás a számára fontos. Ő hivatkozott erre a második részére a sajtótájékoztatónak, hogy folytatni fogjuk, tehát itt nem állunk meg, mihelyt a lehetőségeink erre megjelennek, ez az emelés nyilván folytatódni fog. Ennyit a béremelésről.

Köszönöm az elismerést a képviselő asszonytól az egyetemek harmadik missziójának a törvényben való megjelenítéséről. Ezt azért írtuk le, mert a törvényben szerepel, hogy az oktatás és a kutatás két alapfeladat, de valóban, a tudásvagyon értékesítése, a regionális szerep nagyon fontos, ebből lehet levezetni a közösségi képzőközpontok létét például. Nagyon pozitív folyamatok indultak el azzal, hogy ez létrejött. Várjuk Ózdról is azt a levelet, amely a minisztérium irányába a rendelet szerint meg kell hogy jelenjen, aki kezdeményezi ennek a képzőközpontnak a létrehozását. De ugyanez megtörtént Salgótarján, Sümeg, Kisvárdán részéről. Sátoraljaújhely is jelent meg ugyanezzel az igénnyel. Várjuk a levelet, és abban a pillanatban ennek neki fogunk állni. Egyébként, ahogy én tudom, a tárgyalásokat azzal az egyetemmel, akivel ők együtt akarnak működni, már elkezdték, ebben a kormány minden támogatást megad minden közösségi képzőközpontnak. Ad absurdum még úgyis, ha a folyamat most elkezdődik, és megtörténik a bejelentés az Oktatási Hivatal irányában, még gyakorlatilag elérhető az, hogy a felvételi pótkötetben meg tudunk hirdetni olyan képzést, mondjuk, Ózdon, Kisvárdán, Salgótarjánban, amely 2016 szeptemberétől meg indulhat. Még arról sem csúszunk le. Nyilván itt az önkormányzatnak, a városnak kell megállapodni az adott egyetemmel.

A főiskola-egyetem vita kapcsán, amit ön mondott, én is azt szoktam mondani, hogy egy jó főiskola jobb, mint egy rossz egyetem. A probléma az, hogy ezt nem most kezdtük el összekavarni, hanem az összekavarodás megkezdődött a bolognai rendszer bevezetésével 2005-ben. Akkor a magyar, egyébként egészen más struktúrájú felsőoktatási rendszerre egy olyan megoldást kényszerítettünk rá - egyébként szükséges volt, tehát nincs ebben vita - nagyjából egy év alatt, ami ettől idegen volt. Na, ott kezdődött egyébként ezeknek a funkcióknak az összekeveredése. Az egyetemek elkezdtek a főiskolákkal versenyezni, és alapképzésbe, munkaerőpiacra azonnal szakembereket generálni. Nem értenek hozzá. Aki egyetemen tanít, tudja, hogy az ELTE-n, azt gondolom, nincs olyan informatikus... Bár lehet, hogy az informatikus nem jó példa, mert ők elmennek már diploma nélkül is. De nagyon kevés olyan szakember van, akit az ELTE három év alatt tud képezni. A Műszaki Egyetem nem nagyon tud ilyet. Tehát mi szeretjük végigtanítani a hallgatót.

Aztán elkezdődött egy másik folyamat. A főiskolák elkezdtek az egyetemekkel versenyezni, amit volt,

aki valóban jól tett. Gondolom, a BGF-re utalt a képviselő úr. Pontosan a BGF-től származik ez az igény, amely a kerekasztalon jelent meg a Rektori Konferencia részéről. A Gazdasági Főiskola, ha főiskolának hívjuk, és egyébként azt írjuk ki magyarul és angolul, akkor nem nagyon tud versenyezni például a Corvinusszal, holott egyébként a Corvinstól tulajdonképpen csak az különbözteti meg, hogy nincs doktori iskolája. De a képzéseit, a hallgatói létszámát, a beágyazottságát tekintve nem rosszabb lényegesen, mint egy másik hasonló egyetem, ne nevesítsünk más intézményeket, amelyet egyébként egyetemnek hívnak.

(21.20)

Ez indokolta azt, hogy a főiskola helyett létrehoztuk az alkalmazott tudományok egyeteme kategóriát, ami egyébként magasabb követelményekkel bír. Nyilvánvalóan azért, mert valamit átnevezünk, az attól még nem lesz jobb.

Az is látszik - nem tudom, kifelé mennyire látszik, ha több képviselő ülne itt, szerintem ők ezt valószínűleg jobban tudnák igazolni -, hogy azok az egyetemek vagy azok a főiskolák, amelyek most alkalmazott tudományok egyetemei lesznek, csak a címben bután néz ki az alkalmazott tudományok egyeteme, legegyszerűbb azt mondani, hogy egyetem, és majd az alcímben odaírjuk, hogy ő milyen kategóriájú, milyen besorolású, no ezek az intézmények elkezdtek nagyon jól működni. A Dunaújvárosi Főiskola, amely két-három évvel ezelőtt komoly gondokkal küzdött, ebben a pillanatban a leginnovatívabb intézményünk. Ha megnézik a sajtóban, hogy mi történik, azt látják, hogy hetente történik valami. Elkezdett úgy működni, hogy valóban meg akar ennek felelni.

Azt hiszem, a BGF-et nem kell itt felsorolnom azért, hogy milyen ilyen a BGF. Az előtte is kiváló intézmény volt, most is az, és azt gondolom, hogy a jövőben is egy kiváló intézmény lesz. De a Nyíregyházi Főiskola is elkezdett jól működni. Nyilván nem emiatt, sok minden indoka volt annak, hogy elkezdődtek olyan folyamatok, amelyek egy más dolognak való megfelelést jelentik. Aki ismeri az Indul a bakterházat, abban van egy olyan mondat, hogy hívhatja magát nagyságos ténsasszonynak, akkor is csak egy ronda banya marad. Ennek a fordítottja is igaz: hívhatjuk magunkat egyetemnek, és meg is felelhetünk annak a címnek, ha megvan erre a szándék. A fenntartóban megvan a szándék. Azokat a folyamatokat, amelyek elindultak, a fenntartó mindenképpen forszírozni fogja. És megjelenik egy új szereplő ebben a történetben, a konzisztórium, amelynek szintén a feladatai között fog szerepelni, hogy ennek biztosítsa azokat a feltételeit, hogy az egyetemek ezt a magasabb szintű funkciót valóban ki tudják elégíteni.

A vállalkozási tevékenység. Nem tudom, képviselő úr, az innovációs járulékra utaltál-e. (Dr. Hiller István: Igen.) Az egy nagyon jó példa, hogy egy jó ötletet hogyan lehet elrontani. Az ötlet 2003-ban

született, hogy vállalatok innovációs járulékot egy alapba fizessenek be, és az ebbe az alapba befizetett összegeket ők használhassák fel két módon, egyrészt úgy, hogy ő maga használja fel, mert van saját fejlesztőmérnöke, a másik mód meg az, hogy ha valakinek nincs ilyenje, de mégis saját jogon akar terméket előállítani, akkor mehesse el egy egyetemre, és az egyetemről vehesse meg ezt a kapacitást, kvázi szolgáltatásként. Az ötlet nemcsak azért volt jó, mert az enyém volt, mert akkor én voltam az OFB-nek nevezett bizottság elnöke - 2001-ben neveztek ki és 2003-ban hagytam abba -, de maga az ötlet valóban jó volt. A megvalósítása nem volt jó.

Nem gondolom, hogy el kellene mondanom, hogy miért nem. Minden olyat elrontottunk, amit el lehetett rontani azzal, hogy nem akartuk irányítani ezt a folyamatot. Ebből nem lett semmi más, mint hogy a Tesco az adott gazdálkodási egyetemen havonta megrendelt egy 10 millió forintos tanulmányt logisztikai rendszerének a fejlesztésére. Ebből termék nyilván nem nagyon lett. Nem tudok olyan kisvállalatot, amelynek terméke lett volna ebben a folyamatban, ezt a pénzt elherdáltuk, olyan dologra költöttük, ami nem az eredeti célnak felelt meg, azért, mert nem voltak szabályozók az egyetemi oldalon sem, és nem voltak szabályozók a vállalati oldalon sem. Azt gondolom, az óvatosság nem alkalmas erre. 2012-ben ez indokolta azt, hogy ugyanez az összeg más módon kerül vissza a vállalatokhoz és egyetemekhez. Ebből a helyzetből tanulva szeretnénk volna valamilyen formában az egyetemen ezt a tevékenységet elválasztani.

Arra a kérdésre, hogy egyéb más forrásból vásárolt eszközt lehet-e használni, a válaszom igen. A törvény ezt nem zárja ki. Az eszközhasználatot illetően nyilvánvalóan prioritása van annak a forrásnak, amire ezt kaptuk. Ha ez oktatás, akkor nyilván az oktatásnak van elsődleges prioritása, ha ezt alapoktatásra vettük egy másik forrásból, mondjuk, EU-forrásból, akkor annak. De ha ezeknek az eszközöknek van szabad kapacitása, akkor az egyetem miért ne használhatná fel pénztermelő tevékenységre, de szabályozott feltételek mellett.

Ahogy képviselő asszony is említette, azért nem ez a tipikus. A tipikus inkább az ellenkező irány, hogy a saját ilyenfajta bevételből lévő eszközöket használjuk oktatásra. Az is nagyon rendben van, azzal sincs semmilyen baj. Az a lényeg, hogy ezek az eszközök az egyetem javát szolgálják, és ne olyan partikuláris érdekeket, amiket eddig az egyetemi cégeken keresztül megjelenítettünk. Ezt professzorvállalkozásoknak szokták hívni, mert ebben megjelent mindenki, aki valamilyen módon azon keresztül próbált érvényesülni. Na, ezt szeretnénk ezzel rendezni és szabályozni. S az a fajta nyereség, amit ezek az egyetemi egységek generálnak, viszont maradjanak az egyetemen, ne másra fordítódjanak.

Azt gondolom, hogy ennek olyan nagyon nagy veszélyét nem látom. Nem arról van szó, hogy az egyetem ne hozhasson létre spin-off vállalkozást vagy startup vállalkozást, vagy ne hozhasson létre

vállalkozást nem az alaptevékenységébe tartozó ügyekre, de speciel az alaptevékenységre ne hozhason létre, hanem teremtsünk arra lehetőséget, hogy az Áht. feloldott korlátain belül pont úgy tudjon vállalkozni, mint egy vállalat.

Nem életszerű az, hogy a központosított közbeszerzési eljáráson keresztül kell megvenni egy vegyszert vagy egy eszközt, amikor a partner vállalat ezt két héten belül akarja. No, ezek alól mentesíti az egyetemet ez a dolog. Nem életszerű az, hogy egy kutatás-fejlesztési közös projekttel, mondjuk, egy céggel nem vehetek egy IT-eszközt, mert a Miniszterelnöki Hivatal engedélyre kell hozzá. Ez alól is mentesíti az egyetemeket. Tehát egy életszerűbb helyzetet akarunk, de úgy, hogy kontrollált és átlátható legyen, és nem utolsósorban az egyetem érdekében hasznosuljon az eszköz. A törvény ilyen értelemben ezt mindenképpen biztosítja.

Azt hiszem, hogy viszonylag gyorsan beszéltem megint, remélhetőleg nem okozott gondot a gyorsíróknak. (*Derültség.*) Azt mondták, hogy miattam a legjobbak a magyar parlament gyorsírói a világon, mert én gyorsan beszélek. Azt gondolom, hogy a kérdések jelentős részére válaszoltam.

Bocsánat, még egy kérdésére válaszolok a képviselő asszonynak: a munkáltatói joggyakorlás egyszerűsítése. Itt nem erről van szó, nem a rektor és a kancellár közös munkáltatói joggyakorlásáról van szó, ez nem is nagyon menne. Hogy a szándék - a szöveget majd meg fogjuk nézni - ezt jelenti-e valóban? Nagyon sok jogász átnézte, de én mérnök vagyok, ezért nem akarnék jogászokodni. A szándék az, hogy a felsőoktatási törvény általában egyértelműsíti azt, hogy ki kinek a munkáltatói joggyakorlását végzi, viszont amikor ezt lebontjuk az intézményekben, akkor ez nem ennyire egyszerű. Mondok egy példát. A felsőoktatási törvény szerint a klinikát vezető professzor munkáltatói joggyakorlása a kancellárnál van. Ez nem értelmezhető, ezért aztán megállapodtunk, hogy a klinikai vezető főorvos vagy professzor a munkáltatói jog gyakorlását átadja a rektornak. Ezt lehet úgy is, hogy majd a szenátus eldönti és akkor egy hosszú folyamatnak nézünk elébe, vagy elintézik egymás között.

A Zeneművészeti Egyetemen, a Zeneakadémián a koncertszervezésért felelős vezető a törvény szerint a kancellár munkáltatói jogkörébe tartozik, mert nem oktató, nem kutató, nem tanár, viszont a Zeneakadémia egy specifikus intézmény, ott a koncertszervezés az alaptevékenységből jön ki, és ott a kancellár nem nagyon tudja eldönteni, ha meg nem tud zongorázni, akkor pláne nem tudja eldönteni. Ezért aztán ott is azt mondtuk, hogy bár a kancellár gyakorolja a munkáltatói jogokat, de mondjuk, az intézményi szabályozásban egyetértési joga legyen a rektornak a kinevezésnél, a felmentésnél, és legyen részleges munkáltatói joga. Ezeket a helyzeteket akarjuk kezelni. Ha ezek mindegyikéhez szenátusi döntés kell, aminek egyébként nincs ilyen értelemben jelentősége, mert a munkavállaló érdekeit ez nem befolyásolja, akkor ezt akartuk rendezni, a szöveget meg

természetesen meg fogjuk nézni. Azt gondolom, hogy a kérdések jelentős részére válaszoltam. Ha van még, akkor nagyon szívesen. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Megköszönöm államtitkár úr válaszát. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására ma 16 óráig volt lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Napirendi pontjaink tárgyalásának végére értünk.

Most napirend utáni felszólalások következnek. **Napirend utáni felszólalásra** jelentkezett Dúró Dóra képviselő asszony, Jobbik-képviselőcsoport. Megadom a szót, képviselő asszony.

DÚRÓ DÓRA (Jobbik): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! A múlt hét pénteken, november 13-án Magyarországon a figyelem a sajnálatos párizsi eseményekre terelődött, azonban november 13-a egy sokkal örömtelibb esemény évfordulója is, nevezetesen az idén, 2015. november 13-án volt Klebelsberg Kunó kultuszminiszter születésének 140. évfordulója. A mai napirend utáni felszólalásomban rá kívánok emlékezni, röviden ismeretve azokat az eredményeket, amelyeket az oktatás és a kultúra területén elért. Nemcsak az intézményalapítások, intézményfejlesztések voltak azok az eredmények, amelyek miatt órá itt a Magyar Országgyűlésben érdemes megemlékezni, hanem az a szellemiség is, amellyel hozzáállt a kultúra és az oktatás kérdéséhez, ezáltal a magyar fiatalság jövőjét alapozta meg évtizedekre.

(21.30)

Klebelsberg Kunó 1914-től volt közszereplő, rövid ideig, 1921-ben belügyminiszter is, de ezt követően 1922-től tíz éven keresztül megszakítás nélkül vallás- és közoktatásügyi miniszter, amely tisztség betöltése során kifejtett tevékenysége az, ami igazán történelmi személyiséggé tette őt. Klebelsberg Kunó szemléletében az oktatás legapróbb szintjétől a legfelsőbb szintig támogatta, fejlesztette és figyelemmel kísérte az ágazat életét. Lényegében felszámolta az addig tömeges analfabétizmust Magyarországon, és a tanyasi iskolarendszer kiépítése évtizedekig biztosította a tanyavilág lakosságának oktatását is.

Abban a korban ezek rendkívül nagy előrelépést jelentettek, és a magyar társadalom műveltségének, oktatásának színvonalát rendkívüli mértékben megemelték. A közoktatási rendszert is átalakította, és magyaranyú egyetemfejlesztéseket is végrehajtottak Magyarországon az ő minisztersége idején, Pécsen, Szegeden vagy Debrecenben is, de támogatta a Magyar Tudományos Akadémiát is, és a sportéletről sem feledkezett meg, hiszen 1928-ban jött létre a Testnevelési Főiskola, amely ma is működik.

Neki köszönhető az is, hogy a külföldre szakadt magyarokkal is foglalkozott, és a Collegium Hungaricum rendszerét is az ő minisztersége alatt hozták létre. A kulturális intézményeket is érdemes felsorolni, ha nem is a teljesség igényével, hiszen 1928-ra

1500 népkönyvtárat létesített, 1929-ben nyílt meg a római Collegium Hungaricum. Magyarországon 17 mezőgazdasági népiskolát és számtalan elemi népiskolát építtetett. 1930-ban a Margitszigeten fölavatta a Nemzeti Sportuszodát is. Szegeden Horthy Miklós jelenlétében felavatták az 5000. népiskolai épületet, ugyanekkor, 1930-ban szentelték fel Klebelsberg Kunó büszkeségét, a szegedi Fogadalmi templomot is. Tehát nemcsak oktatási, hanem, ahogy említettem, vallás- és közoktatási miniszter is volt.

Számtalan előrelépést sikerült elérnie a kultúra területén is, és az oktatás mellett erre is különös figyelmet fordított. 1922-ben létrehozta a Magyar Országos Gyűjteményegyetemet és annak tanácsát. Ennek hatókörébe tartozott a Magyar Királyi Országos Levéltár, a Magyar Nemzeti Múzeum és az Országos Széchényi Könyvtár, az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum, az Országos Magyar Iparművészeti Múzeum és a Pázmány Péter Tudományegyetem könyvtára is. A művelt középosztály megte-

remtése céljából életre hívta a Napkelet című irodalmi folyóiratot is.

Mindezen töredékes felsorolás is mutatja, hogy Klebelsberg Kunó minisztersége idején az oktatás és a kultúra Magyarországon rendkívüli eredményeket ért el, egy virágzó kulturális életet sikerült teremtenie miniszterként is, így, úgy gondolom, méltó arra, hogy a mai korból visszatekintve is, pártoktól függetlenül elismerjük az ő életművét és megemlékezzünk róla születésének 140. évfordulója alkalmából. Köszönöm a figyelmet. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! A napirend utáni felszólalások végére értünk.

Megköszönöm munkájukat. Az Országgyűlés jövő héten hétfőn 11 órakor folytatja ülését. Az **üléscsütörtököt bezárom**.

(Az ülésnap 21 óra 34 perckor ért véget.)

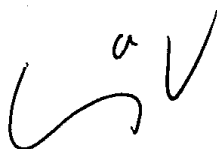
Gelencsér Attila s. k.
jegyző

Gúr Nándor s. k.
jegyző

Hegedűs Lorántné s. k.
jegyző

Dr. Tiba István s. k.
jegyző

A kiadvány hitelül:

Dr. Bárány Tibor
az Országgyűlés Hivatala törvényhozási főigazgató-helyettese

Szöveghű jegyzőkönyv

Felelős kiadó: dr. Such György, az Országgyűlés főigazgatója
Szerkeszti és előfizetésben terjeszti: az Országgyűlés Hivatala,

Törvényhozási Igazgatóság, Jegyzői Iroda

Budapest, V. Kossuth tér 1-3.

Postacím: 1357 Budapest, Pf. 4

Telefon: 441-4222

Telefax: 441-4599

Nyomda: EUOTRONIK Zrt.

MINDEN JOG FENNTARTVA!

ISSN: 2064-6666 (Nyomtatott)

ISSN: 2064-8367 (Online)